

Prečišćeni tekst Uredbe o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti obuhvata sljedeće propise:

1. Uredba o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti ("Službeni list Crne Gore", br. 026/23 od 06.03.2023),
2. Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti ("Službeni list Crne Gore", br. 097/23 od 30.10.2023), u kojima je naznačen njihov dan stupanja na snagu.

UREDBA

O BLIŽEM NAČINU SPROVOĐENJA CARINSKIH POSTUPAKA I CARINSKIH FORMALNOSTI

("Službeni list Crne Gore", br. 026/23 od 06.03.2023, 097/23 od 30.10.2023)

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovom uredbom propisuju se bliži način sprovođenja carinskih postupaka iz čl. 142 do 194 Carinskog zakona (u daljem tekstu: Zakon) i bliži način sprovođenja carinskih formalnosti iz čl. 8, 16, 17, 19, 23, 24, 25, 26, 30, 36, 39, 40, 41, čl. 43 do 47, čl. 64, 66, 69, čl. 71, 72, 73, čl. 75, 77, 80, 81, 83, 88, 92, čl. 94 do 97, čl. 99, 101, 104, čl. 108 do 111, čl. 114, 116, 117, 121, 122, čl. 124 do 131, čl. 134, čl. 138 do 141, čl. 146, 148, čl. 150 do 158, čl. 160, 172, čl. 185, 186, 187, čl. 190 do 193 i člana 196 stav 7 Zakona.

Elektronska razmjena podataka

Član 2

- (1) Organ uprave nadležan za poslove carina (u daljem tekstu: carinski organ) može da odobri da se za formalnosti utvrđene carinskim propisima koristi sistem elektronske razmjene podataka.
- (2) Elektronski sistem razmjene podataka obuhvata:
 - a) razmjenu standardizovanih poruka sa carinskim organom;
 - b) unos informacija, potrebnih za sprovođenje zahtijevanih formalnosti u carinski informacioni sistem;
- (3) Odobrenje iz stava 1 ovog člana, carinski organ izdaće licu:
 - a) čije poslovanje je usklađeno sa carinskim i drugim propisima,
 - b) koje je obezbijedilo mjere za provjeravanje izvora podataka i obezbjeđenje podataka od opasnosti od neovlašćenog pristupa, gubitka, promjene ili uništenja tih podataka.
- (4) Prilikom elektronske razmjene podataka carinski organ primjenjuje propise koji uređuju elektronsku upravu i elektronsku identifikaciju i elektronski potpis.

Izrazi

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovoj uredbi imaju sljedeća značenja:

- 1) Konvencija ATA je Carinska konvencija o karnetu ATA za privremeni uvoz robe, potpisana u Briselu 6. decembra 1961. godine;
- 2) Istanbulska konvencija je konvencija o privremenom uvozu, koja je potpisana u Istanbulu 26. juna 1990. godine;
- 3) Konvencija TIR je Carinska konvencija o međunarodnom prevozu robe na osnovu karneta TIR, potpisana u Ženevi 14. novembra 1975. godine;
- 4) ATA karnett je međunarodni carinski dokument za privremeni uvoz izdat u skladu sa Konvencijom ATA ili Istanbulsom konvencijom;
- 5) CPD karnet je međunarodni carinski dokument koji se upotrebljava za privremeni uvoz prevoznih sredstava izdat u skladu s Istanbulsom konvencijom;

- 6) TIR postupak je kretanje robe unutar carinskog područja Crne Gore u skladu sa Konvencijom TIR;
- 7) prtljag je roba koja se prevozi bilo kojim sredstvima u vezi sa putovanjem fizičkog lica;
- 8) ručni prtljag je prtljag koji fizičko lice, u slučaju vazdušnog saobraćaja, ponese sa sobom u kabinu vazduhoplova i iznese sa sobom iz nje;
- 9) predati prtljag je prtljag koji fizičko lice, u vazdušnom saobraćaju, preda na polaznom aerodromu a nije dostupan tom fizičkom licu za vrijeme leta niti, po potrebi, za vrijeme presijedanja;
- 10) međunarodni aerodrom u Crnoj Gori je svaki aerodrom u Crnoj Gori koji ima odobrenje nadležnog organa za obavljanje vazdušnog saobraćaja sa teritorijama van carinskog područja Crne Gore;
- 11) let unutar Crne Gore je let vazduhoplova između dva aerodroma u Crnoj Gori, bez zaustavljanja, a koji ne počinje i ne završava sa na aerodromu van Crne Gore;
- 12) poslovni ili turistički vazduhoplov je privatni vazduhoplov namijenjen putovanjima korisnika;
- 13) plovilo za razonodu je privatno plovilo koje služi za putovanje korisnika;
- 14) država zajedničkog tranzita je država Evropske unije i druga država koja je pristupila Konvenciji o zajedničkom tranzitu;
- 15) treća država je država ili teritorija izvan carinskog područja Crne Gore;
- 16) polazna carinska ispostava je carinska ispostava u kojoj je prihvaćena carinska deklaracija kojom je roba stavljena u tranzitni postupak;
- 17) odredišna carinska ispostava je carinska ispostava kojoj se roba stavljena u tranzitni postupak podnosi radi završetka postupka;
- 18) carinska ispostava prvog ulaska je carinska ispostava nadležna za carinski nadzor u mjestu gdje prevozno sredstvo koje prevozi robu stiže ili treba da stigne na carinsko područje Crne Gore sa područja van područja Crne Gore;
- 19) carinska ispostava podnošenja robe je carinska ispostava nadležna za mjesto u koje se roba podnosi;
- 20) carinska ispostava izvoza je carinska ispostava kojoj se podnosi izvozna carinska deklaracija ili deklaracija o ponovnom izvozu za robu koja se iznosi iz carinskog područja Crne Gore;
- 21) carinska ispostava stavljanja u carinski postupak je carinska ispostava navedena u odobrenju za poseban postupak iz člana 147 stav 1 Zakona, ovlašćena za puštanje robe u poseban postupak;
- 22) izvoznik je:
 - fizičko lice koje prevozi robu koja se izvozi ako se ta roba nalazi u ličnom prtljagu tog fizičkog lica, ili
 - lice sa sjedištem na carinskom području Crne Gore koje ima ovlaštenje za odlučivanje i koje je donijelo odluku o slanju robe na odredište van carinskog područja Crne Gore,
 - u ostalim slučajevima, lice sa sjedištem na carinskom području Crne Gore koje je ugovorna strana ugovora na osnovu kojeg se šalje roba na odredište van carinskog područja Crne Gore;
- 23) roba nekomercijalne prirode je roba koja se nalazi u pošiljkama koje fizičko lice šalje drugom fizičkom licu, ako su te pošiljke:
 - povremenog karaktera;
 - sadrže robu isključivo za ličnu upotrebu primaoca ili njegove porodice, koja po svojoj prirodi i količini ne ukazuje na postojanje komercijalnog interesa; i
 - poslate bez ikakvog plaćanja;
- 24) roba u ličnom prtljagu putnika je roba koja je povremenog karaktera i sastoji se od robe za ličnu upotrebu putnika ili njegove porodice ili od robe namijenjene za poklon, s tim da priroda i količina te robe ne smije biti takva da ukazuje da se uvozi ili izvozi iz komercijalnih interesa;
- 25) predmet korespondencije je pismo, razglednica, Brajevo pismo i drugi štampani predmeti, koji ne podliježu uvoznim ili izvoznim dažbinama;
- 26) roba u poštanskoj pošiljci je roba sadržana u poštanskom paketu ili omotu za čiji je prenos odgovoran ili koju prenosi poštanski operator, u skladu sa Konvencijom Svjetske poštanske organizacije usvojene 10. jula 1984. godine pod pokroviteljstvom Organizacije Ujedinjenih Nacija, osim predmeta korespondencije;
- 27) poštanski operator je operator sa sjedištem u Crnoj Gori određen za pružanje međunarodnih usluga uređenih Svjetskom poštanskom konvencijom;
- 28) mjere poljoprivredne politike su netarifne i tarifne mjere koje su dio poljoprivredne politike države i regulišu uvoz, odnosno izvoz poljoprivrednih proizvoda i životnih namirnica;

- 29) rok za okončanje posebnog postupka je vremenski period u kojem roba stavljena u poseban postupak, osim tranzita, ili dobijeni proizvodi trebaju da budu stavljeni u sljedeći carinski postupak, roba treba da se uništi ili iznese van carinskog područja Crne Gore ili da se odobri propisana upotreba u posebne svrhe;
- 30) rok za okončanje u postupku pasivnog oplemenjivanja je vremenski period u kojem se privremeno izvezena roba može ponovo uvesti u carinsko područje Crne Gore u obliku dobijenih proizvoda i staviti u slobodan promet da bi se moglo iskoristiti potpuno ili djelimično oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina;
- 31) aktivno oplemenjivanje izvoz/uvoz je prethodni izvoz prerađenih proizvoda dobijenih od ekvivalentne robe u postupku aktivnog oplemenjivanja prije uvoza robe koju ta roba zamjenjuje u skladu sa članom 154 stav 4 tačka 3 Zakona;
- 32) aktivno oplemenjivanje uvoz/izvoz je uvoz robe koja nije domaća roba u postupku aktivnog oplemenjivanja prije izvoza prerađenih proizvoda;
- 33) pasivno oplemenjivanje uvoz/izvoz prethodni uvoz prerađenih proizvoda dobijenih od ekvivalentne robe u postupku pasivnog oplemenjivanja prije izvoza robe koju ta roba zamjenjuje u skladu sa članom 154 stav 4 tačka 4 Zakona;
- 34) pasivno oplemenjivanje izvoz/uvoz je izvoz domaće robe u postupku pasivnog oplemenjivanja prije uvoza prerađenih proizvoda;
- 35) javno carinsko skladište tipa III je carinsko skladište kojim upravljaju carinski organi;
- 36) jedinstvena prevozna isprava u kontekstu carinskog statusa je prevozna isprava izdata u Crnoj Gori koja obuhvata prevoz robe od mjesta otpreme na carinskom području Crne Gore do mjesta odredišta na području Crne Gore pod odgovornošću prevoznika koji izdaje ispravu;
- 37) nadzorna carinska ispostava je u slučaju:
- privremenog smještaja ili posebnih postupaka, osim tranzita, carinska ispostava sadržana u odobrenju koja nadzire privremeni smještaj robe ili predmetni posebni postupak,
 - pojednostavljene carinske deklaracije iz člana 121 Zakona, centralizovanog carinjenja iz člana 129 Zakona, evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta iz člana 130 Zakona, carinska ispostava sadržana u odobrenju koja nadzire stavljanje robe u predmetni carinski postupak;
- 38) pretovar je utovar ili istovar proizvoda i robe sa jednog prevoznog sredstva na drugo;
- 39) putnik je svako fizičko lice koje:
- privremeno ulazi u carinsko područje Crne Gore na kojem nema prebivalište, ili
 - se vraća na carinsko područje Crne Gore na kojem ima prebivalište nakon što je privremeno boravilo van tog područja, ili
 - privremeno napušta carinsko područje Crne Gore na kojem ima prebivalište, ili
 - napušta carinsko područje Crne Gore nakon privremenog boravka, pri čemu na tom području nema prebivalište;
- 40) paleta je naprava na koju može da se smjesti određena količina robe koja čini jedinicu terete, radi transporta, rukovanja ili slaganja uz pomoć mehaničkih uređaja, koju čine dvije površine razdvojene nosačima ili jedna površina koja se oslanja na nogare, a čija je ukupna visina svedena na najmanju mjeru koja omogućava rukovanje viljuškarima ili paletnim kolicima;
- 41) brod-fabrika je plovilo registrovano na teritoriji Crne Gore, koje plovi pod zastavom Crne Gore i kojim se ne love proizvodi morskog ribolova, ali se takvi proizvodi prerađuju na brodu;
- 42) ribarsko plovilo je plovilo registrovano na teritoriji Crne Gore koje plovi pod njenom zastavom i kojim se love proizvodi morskog ribolova, te se, prema potrebi, prerađuju na plovilu;
- 43) usluga redovnog brodskog prevoza je usluga prevoza robe plovilima koja plove samo između luka Crne Gore te njihovo mjesto dolaska, odlaska ili pristajanja ne može biti izvan carinskog područja Crne Gore ili u slobodnoj zoni luke Crne Gore;
- 44) tranzitna carinska ispostava je carinska ispostava nadležna za mjesto:
- izlaska iz carinskog područja Crne Gore kada roba napušta to područje za vrijeme tranzitne operacije u postupku zajedničkog tranzita preko granice sa teritorijom izvan carinskog područja Crne Gore, ali ne i sa državom zajedničkog tranzita, ili
 - ulaska u carinsko područje Crne Gore kada je roba prešla preko teritorije izvan carinskog područja Crne Gore za vrijeme tranzitne operacije;
- 45) stvarna vrijednost je:

- za robu komercijalne prirode: cijena same robe ako se roba prodaje radi izvoza u carinsko područje Crne Gore, ne uračunavajući troškove prevoza i osiguranja osim ako su ti troškovi uključeni u cijenu i nisu posebno navedeni na računu, kao ni sve druge poreze i naknade koje carinski organi mogu provjeriti iz bilo kojih relevantnih dokumenata;
 - za robu nekomercijalne prirode: cijena koja bi bila plaćena za robu kad bi se roba prodavala radi izvoza u carinsko područje Crne Gore;
- 46) roba koja se premješta ili upotrebljava u vojnim aktivnostima je roba koja se premješta ili upotrebljava:
- u aktivnostima koje organizuju ili nadziru odgovarajuća vojna tijela treće države sa kojom je Crna Gora sklopila sporazum o obavljanju vojnih aktivnosti na carinskom području Crne Gore; ili
 - radi vojnih aktivnosti obavljenih na osnovu Sjevernoatlantskog ugovora potpisanog u Vašingtonu 4. aprila 1949. godine;
- 47) obrazac 302 je dokument predviđen za carinske potrebe u postupcima sprovođenja Sporazuma između država stranaka Sjevernoatlantskog ugovora o pravnom položaju njihovih snaga potpisan u Londonu 19. juna 1951. godine;
- 48) identična roba je roba koja je dobijena u istoj državi i koja je identična u odnosu na robu za koju se utvrđuje carinska vrijednost, uključujući fizičke osobine, kvalitet i renome proizvoda, a sitne razlike u izgledu robe ne utiču na to, da roba nije identična;
- 49) slična roba je roba koja je dobijena u istoj državi, koja nije u potpunosti identična, i ima jednake osobine i materijalni sastav u odnosu na robu za koju se utvrđuje carinska vrijednost i koja ispunjava jednake funkcije i da služi za zamjenu sa trgovačke strane, a prilikom utvrđivanja da li je neka roba slična, treba voditi računa o kvalitetu i renomeu robe, kao i postojanju trgovačke marke;
- 50) antidampinška dažbina je posebna dažbina na uvoz robe koja se uvodi radi poništavanja efekta dampinga;
- 51) kompenzatorna dažbina je posebna dažbina na uvoz robe koja se uvodi radi poništavanja efekta subvencije koju država porijekla, odnosno izvoza posredno ili neposredno, odobrava za proizvodnju ili izvoz te robe u Crnu Goru;
- 52) država ili teritorija korisnica je država ili teritorija prema kojoj se primjenjuju preferencijalne tarifne mjere koje je Crna Gora jednostrano donijela u odnosu na druge države, grupe država ili teritorije i čija teritorija ne smije preći granice teritorijalnog mora te države u smislu Konvencije Ujedinjenih nacija o pravu mora (Konvencija iz Montego Beja od 10. decembra 1982. godine).
- 53) izrada je vrsta obrade ili prerade, uključujući sastavljanje;
- 54) materijal je bilo koji sastojak, sirovina, komponenta ili dio koji se koristi u izradi proizvoda;
- 55) proizvod je izrađeni proizvod, čak i ako je namijenjen za kasniju upotrebu u drugom postupku izrade;
- 56) roba je i materijal i proizvod;
- 57) bilateralna kumulacija je sistem koji omogućava da se proizvodi porijeklom iz Crne Gore smatraju materijalima porijeklom iz države korisnice ako se dalje prerađuju ili ugrađuju u proizvod u toj državi korisnici;
- 58) proširena kumulacija je sistem, pod uslovom da ga odobri nadležni organ Crne Gore na zahtjev države korisnice, na osnovu kojeg se određeni materijali porijeklom iz države sa kojom Crna Gora ima važeći sporazum o slobodnoj trgovini u skladu sa članom XXIV Opšteg sporazuma o carinama i trgovini (GATT) smatraju materijalima porijeklom iz date države korisnice ako se dalje prerađuju ili ugrađuju u proizvod izrađen u toj državi;
- 59) zamjenljivi materijali su materijali iste vrste i komercijalnog kvaliteta, sa istim tehničkim i fizičkim karakteristikama, koji se ne mogu međusobno razlikovati kada se ugrade u gotov proizvod;
- 60) carinska vrijednost je vrijednost utvrđena u skladu sa Sporazumom o primjeni člana VII Opšteg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994. godine (Sporazum STO o određivanju carinske vrijednosti);
- 61) vrijednost materijala je carinska vrijednost pri uvozu upotrijebljenih materijala bez porijekla ili ako taj podatak nije poznat i ne može se sa sigurnošću utvrditi, prva cijena koja se može sa sigurnošću utvrditi plaćena za materijal u državi proizvodnje; ako treba utvrditi vrijednost materijala sa porijeklom, ova tačka se primjenjuje kada se izvrše neophodne promjene;
- 61) cijena franko fabrika je cijena proizvoda na paritetu franko fabrika plaćena proizvođaču u čijem je preduzeću obavljena poslednja obrada ili prerada, pod uslovom da cijena uključuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala i sve ostale troškove u vezi sa njegovom proizvodnjom, umanjenu za sve unutrašnje poreze koji se vraćaju ili se mogu vratiti nakon izvoza dobijenog proizvoda; ako stvarno plaćena cijena ne odražava sve troškove u vezi sa izradom proizvoda stvarno nastale u državi proizvodnje, cijena

franko fabrika je zbir svih tih troškova umanjen za sve unutrašnje poreze koji se vraćaju ili se mogu vratiti nakon izvoza dobijenog proizvoda, a ako je posljednja obrada ili prerada povjerena proizvođaču kao podizvođaču, termin proizvođač može da se odnosi na preduzeće koje je angažovalo podizvođača;

- 63) najveći sadržaj materijala bez porijekla je najveći sadržaj materijala bez porijekla koji je dozvoljen da bi se izrada smatrala obradom ili preradom dovoljnom za sticanje statusa proizvoda sa porijeklom. Može biti izražen kao procenat cijene proizvoda franko fabrika ili kao procenat neto mase tih upotrijebljenih materijala koji spadaju u navedenu grupu glava, glavu, tarifni broj ili podbroj;
- 64) neto masa je masa same robe bez ambalaže i bilo kakvih posuda za pakovanje;
- 65) glave, tarifni brojevi i tarifni podbrojevi su glave, tarifni brojevi i podbrojevi (četvorocifrene ili šestocifrene oznake) koji se koriste u nomenklaturi koja čini Harmonizovani sistem;
- 66) svrstan se odnosi na svrstavanje proizvoda ili materijala u određeni tarifni broj ili podbroj Harmonizovanog sistema;
- 67) pošiljka je proizvod koji:
- jedan izvoznik istovremeno šalje jednom primaocu; ili
 - proizvodi obuhvaćeni jedinstvenim transportnim dokumentom za njihovu dopremu od izvoznika do primaoca ili, ako takav dokument ne postoji, jednom fakturom;
- 68) ekspresna pošiljka je pojedinačna pošiljka koju prevozi ili za koju je ogovoran ekspresni prevoznik;
- 69) ekspresni prevoznik je operater koji pruža integrisane usluge hitnog i vremenski ograničenog prikupljanja prevoza, carinjenja i dostave paketa, i istovremeno tokom pružanja te usluge prati lokaciju i obezbjeđuje nadzor nad tim paketima;
- 70) registrovani izvoznik je:
- izvoznik koji ima sjedište u državi korisnici i koji je registrovan kod nadležnih organa te države korisnice za svrhe izvoza proizvoda u okviru GSP šeme, bilo u Crnu Goru ili drugu državu korisnicu;
 - izvoznik koji ima sjedište u Crnoj Gori i koji je registrovan kod carinskog organa Crne Gore za svrhe izvoza proizvoda porijeklom iz Crne Gore u državu ili teritoriju sa kojom Crna Gora ima preferencijalni trgovinski aranžman; ili
 - ponovni pošiljalac robe koji ima sjedište u Crnoj Gori i koji je registrovan kod carinskog organa Crne Gore za svrhe izrade zamjenskog iskaza o porijeklu kako bi se proizvodi sa porijeklom uputili na drugo odredište u okviru carinskog područja Crne Gore ("registrovani ponovni pošiljalac");
- 71) iskaz o porijeklu robe je iskaz koji sačinjava izvoznik ili ponovni pošiljalac robe u kojem navodi da su njime obuhvaćeni proizvodi u skladu sa GSP pravilima o porijeklu;
- 72) incident je svaka nepredviđena okolnost za vrijeme kretanja robe u postupku tranzita;
- 73) krivotvorena roba je:
- roba koja je predmet radnje kojom se povrjeđuje žig u Crnoj Gori i koja je bez odobrenja nosioca žiga obilježena znakom koji je istovjetan žigu registrovanom za istu vrstu robe ili koji se u bitnim obilježjima ne može razlikovati od takvog žiga,
 - roba koja je predmet radnje kojom se povrjeđuje oznaka porijekla ili geografska oznaka u Crnoj Gori i kojoj je naziv ili je opisana nazivom ili izrazom koji je zaštićen u smislu te oznake porijekla ili geografske oznake,
 - svako pakovanje, etiketa, naljepnica, brošura, uputstvo za upotrebu, garantni list ili drugi sličan predmet, i ako je podnjet odvojeno od robe koja je predmet radnje kojom se povrjeđuje žig ili oznaka porijekla ili geografska oznaka, koji sadrži znak, naziv ili izraz koji je istovjetan registrovanom žigu ili zaštićenoj oznaci porijekla ili zaštićenoj geografskoj oznaci ili koji se u bitnim obilježjima ne može razlikovati od takvog žiga ili oznake porijekla ili geografske oznake, i koji se može upotrijebiti za istu vrstu robe za koju je bio registrovan žig ili oznaka porijekla ili geografska oznaka;
- 74) piratizovana roba jeste roba koja je predmet radnje kojom se povrjeđuje autorsko pravo ili srodna prava ili dizajn u Crnoj Gori i koja je izrađena ili sadrži primjerke koji su izrađeni bez odobrenja nosioca autorskog prava ili srodnih prava ili dizajna, ili lica koje je ovlastio nosilac prava u državi proizvođača;
- 75) roba za koju se sumnja da povrjeđuje pravo intelektualne svojine je roba za koju postoje opravdane indicije da je u Crnoj Gori na prvi pogled (prima facie):
- predmet radnje kojom se povrjeđuje pravo intelektualne svojine,
 - uređaji, proizvodi ili sastavni djelovi koji su prvenstveno dizajnirani, izrađeni ili prilagođeni kako bi omogućili ili olakšali izbjegavanje svake tehnologije, uređaja ili sastavnog dijela, koji u svom uobičajenom djelovanju, sprečava ili ograničava radnje, u odnosu na djela koje nije odobrio nosilac

bilo kojeg autorskog prava ili srodnih prava i koje se odnosi na radnju kojom se povrjeđuju ta prava u Crnoj Gori,

- kalup ili matrica koji je posebno dizajniran ili prilagođen za izradu robe kojom se povrjeđuje pravo intelektualne svojine, ako se takvi kalupi ili matrice odnose na radnju kojom se povrjeđuje pravo intelektualne svojine u Crnoj Gori;

- 76) držalac robe je vlasnik robe za koju se sumnja da povrjeđuje pravo intelektualne svojine ili lice koje ima slično pravo raspolaganja ili lice koje ima fizičku kontrolu nad tom robom;
- 77) deklarant je lice koje podnosi deklaraciju, deklaraciju za privremeni smještaj, ulaznu sažetu deklaraciju, izlaznu sažetu deklaraciju, deklaraciju za ponovni izvoz ili obavještenje o ponovnom izvozu u svoje ime ili lice u čije ime se podnosi takva deklaracija;
- 78) uništenje je fizičko uništenje, recikliranje ili uklanjanje robe iz trgovinskih tokova (ustupanje bez naknade, u humanitarne svrhe i slično), na način da se spriječi nanošenje štete nosiocu odobrenja;
- 79) puštanje robe je radnja kojom carinski organ stavlja robu na raspolaganje uz uslove i u svrhe određene carinskim postupkom u koji je roba stavljena;
- 80) mala pošiljka je poštanska pošiljka ili ekspresna pošiljka koja:
 - sadrži do tri jedinice, ili
 - ima bruto težinu manju od dva kilograma;
- 81) jedinica je jedinica mjere uz tarifnu oznaku u koju se, u skladu sa propisom kojim se utvrđuje Carinska tarifa, svrstava predmetna roba ako nije upakovana ili paket takve robe namijenjen za maloprodaju krajnjem potrošaču (odvojena roba koja je obuhvaćena istom tarifnom oznakom smatra se različitim jedinicama, a roba predstavljena kao kompleti razvrstana u jednu tarifnu oznaku smatra se jednom jedinicom);
- 82) kvarljiva roba je roba za koju carinski organ smatra da će se pokvariti, ako se čuva do 20 dana od dana obustave puštanja, odnosno zadržavanja robe.

II. CARINSKE FORMALNOSTI

Carinski organ nadležan za donošenje odluke i elektronski sistemi u vezi sa odlukama

Član 4

- (1) Ako nije moguće utvrditi koji carinski organ je nadležan za donošenje odluke u skladu sa članom 16 stav 2 Zakona, nadležni carinski organ se određuje prema mjestu u kome se nalaze ili su dostupne evidencije i dokumentacija podnosioca zahtjeva koji carinskom organu omogućavaju donošenje odluke.
- (2) Carinski organ može da dozvoli upotrebu drugih sredstava, osim tehnika elektronske obrade podataka, za zahtjeve i odluke koje se donose u skladu sa Zakonom.
- (3) Odredba stava 2 ovog člana ne primjenjuje se na registraciju izvoznika izvan okvira opšte šeme preferencijala Crne Gore iz člana 70 ove uredbe.

Podnošenje zahtjeva i uslovi za prihvatanje zahtjeva

Član 5

- (1) Zahtjev za odluku koja se odnosi na primjenu carinskog propisa podnosi fizičko lice, pravno lice i bilo koje udruženje lica koje nije pravno lice, ali kojem je priznata, u skladu sa propisima, sposobnost za obavljanje pravnih radnji (u daljem tekstu: lice) carinskom organu.
- (2) Zahtjev iz stava 1 ovog člana, carinski organ prihvata ako su ispunjeni sljedeći uslovi, i to da:
 - 1) podnosilac zahtjeva ima sjedište ili prebivalište na carinskom području Crne Gore, ako se to zahtjeva postupkom na koji se odnosi zahtjev;
 - 2) je zahtev podnijet nadležnom carinskom organu;
 - 3) se zahtjev ne odnosi na odluku koja je tokom perioda od godinu dana prije podnošenja zahtjeva, poništena ili ukinuta zato što podnosilac zahtjeva nije ispunio obavezu propisanu tom odlukom.
- (3) Izuzetno od stava 2 tačka 3 ovog člana, period za podnošenje zahtjeva je tri godine od dana poništenja odluke u skladu sa članom 18 stav 1 Zakona, odnosno od dana poništenja ili ukidanja odluke za dobijanje statusa ovlašćenog privrednog subjekta.
- (4) Odredba stava 2 tačka 3 ovog člana ne primjenjuje se na registracije izvoznika izvan okvira opšte šeme preferencijala Crne Gore iz člana 70 ove uredbe.

Prihvatanje zahtjeva

Član 6

- (1) Ako carinski organ prihvati zahtjev u skladu sa članom 5 stav 2 ove uredbe, datum prihvatanja tog zahtjeva predstavlja datum kad je carinski organ primio sve potrebne informacije u skladu sa članom 16 stav 4 Zakona.
- (2) Ako utvrdi da zahtjev ne sadrži sve potrebne informacije, carinski organ će zatražiti od podnosioca zahtjeva da dostavi te informacije u roku koji nije duži od 30 dana.
- (3) Ako podnosilac zahtjeva u roku iz stava 2 ovog člana ne dostavi tražene informacije, carinski organ neće prihvatiti zahtjev i o tome će, bez odlaganja, obavijestiti podnosioca zahtjeva.
- (4) Ako podnosilac zahtjeva ne dobije obavještenje iz stava 3 ovog člana, smatra se da je taj zahtjev prihvaćen, a datum prihvatanja predstavlja datum podnošenja zahtjeva ili, u slučajevima kad je podnosilac zahtjeva dostavio dodatne informacije iz stava 2 ovog člana, datum kad je dostavljena ta informacija.

Produženje roka za donošenje odluke

Član 7

- (1) Ako nakon prihvatanja zahtjeva carinski organ nadležan za donošenje odluke smatra da je potrebno da zatraži dodatnu informaciju od podnosioca zahtjeva da bi donio odluku, određuje podnosiocu zahtjeva rok koji ne može biti duži od 30 dana za dostavljanje te informacije.
- (2) Ako se primjenjuje član 10 stav 1 ove uredbe, rok za donošenje odluke utvrđen u članu 16 st. 5 i 7 Zakona produžava se za 30 dana, a podnosilac zahtjeva se obavještava o produženju.
- (3) Ako postoje ozbiljni osnovi sumnje u povredu carinskog i poreskih propisa i carinski i poreski organi sprovede istrage po tom osnovu, rok za donošenje odluke se produžava za period neophodan za završetak tih istraga, a to produženje traje najduže devet mjeseci i, ako to ne bi ugrozilo istrage, podnosilac zahtjeva treba da bude obaviješten o produženju.

Pravno dejstvo odluke

Član 8

- (1) Odluka proizvodi pravno dejstvo od datuma kada je podnosilac zahtjeva primio odluku.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana odluka proizvodi pravno dejstvo, ako:
 - 1) je odluka u interesu podnosioca zahtjeva, a podnosilac zahtjeva je zatražio drugi datum pravnog dejstva, u kom slučaju odluka proizvodi pravno dejstvo od datuma koji je zatražio podnosilac zahtjeva pod uslovom da je taj datum kasniji od datuma kada podnosilac zahtjeva primio ili se smatra da je primio odluku;
 - 2) je ranija odluka donijeta sa vremenskim ograničenjem pravnog dejstva, a novom odlukom se produžava njeno važenje, nova odluka proizvodi pravno dejstvo od narednog dana od dana isteka roka važenja ranije odluke;
 - 3) pravno dejstvo odluke zavisi od ispunjavanja određenih formalnosti od strane podnosioca zahtjeva, u kom slučaju odluka proizvodi pravno dejstvo od dana kad je podnosilac zahtjeva primio ili se smatra da je primio obavještenje nadležnog carinskog organa, u kom se navodi da su formalnosti ispunjene.

Opšti postupak za pravo na izjašnjenje

Član 9

- (1) Obavještenje, iz člana 16 stav 11 Zakona, sadrži:
 - upućivanje na isprave i informacije na osnovu kojih carinski organ namjerava da donese svoju odluku;
 - rok u kome lice treba da izrazi stav od datuma kada primi to saopštenje ili kada se smatra da ga je primilo.
- (2) Ako podnosilac zahtjeva izrazi svoj stav prije isteka roka iz stava 1 tačka 2 ovog člana, carinski organ može da donese odluku, osim ako taj podnosilac zahtjeva istovremeno izrazi namjeru da, u propisanom roku, iznese dodatni stav.

Poseban postupak za pravo na izjašnjenje

Član 10

- (1) Carinski organ može dostaviti obavještenje iz člana 16 stav 11 Zakona u okviru postupka provjere ili kontrole ako namjerava da donese odluku na osnovu:
 - 1) rezultata provjere nakon podnošenja robe;
 - 2) rezultata provjere carinske deklaracije iz člana 135 Zakona;
 - 3) rezultata naknadne kontrole iz člana 32 Zakona, ako je roba još uvijek pod carinskim nadzorom;
 - 4) izdavanja dokaza o porijeklu od strane carinskog organa;
 - 5) rezultata kontrole robe za koju nijesu podnijete sažeta deklaracija, deklaracija za privremeni smještaj, deklaracija za ponovni izvoz ili carinska deklaracija.
- (2) Ako carinski organ dostavi obavještenje u skladu sa stavom 1 ovog člana, podnosilac zahtjeva može da:
 - 1) izrazi stav sredstvima u skladu sa članom 12 ove uredbe; ili
 - 2) zatraži obavještenje u skladu sa članom 9 ove uredbe, osim u slučajevima iz stava 1 tačka 5 ovog člana.
- (3) Ako carinski organ donese odluku koja nije u interesu podnosioca zahtjeva, u odluci navodi da li je to lice izrazilo stav u skladu sa stavom 2 tačka 1 ovog člana.

Rok za ostvarivanje prava na izjašnjenje

Član 11

- (1) Rok u kom podnosilac zahtjeva može da izrazi svoj stav prije donošenja odluke koja ne bi bila u njegovom interesu je 30 dana od dana prijema obavještenja iz člana 16 stav 11 Zakona.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako se odluka odnosi na rezultate kontrole robe za koju nijesu podnijete sažeta deklaracija, deklaracija za privremeni smještaj, deklaracija za ponovni izvoz ili carinska deklaracija, carinski organ može da zahtjeva od tog lica da svoj stav izrazi u roku od 24 sata od dana prijema obavještenja iz člana 16 stav 11 Zakona.

Sredstva obavještavanja

Član 12

- (1) Ako je obavještavanje iz člana 16 stav 11 Zakona dio postupka provjere ili kontrole, obavještavanje se može vršiti upotrebom drugih sredstava, osim tehnika elektronske obrade podataka.
- (2) Ako se zahtjev podnosi ili o odluci obavještava korišćenjem drugih sredstava, osim tehnika elektronske obrade podataka, obavještavanje se može vršiti korišćenjem tih sredstava.

Izuzeci od prava na izjašnjenje

Član 13

Posebni slučajevi u kojima podnosilac zahtjeva nema pravo da izrazi svoj stav su ako:

- 1) zahtjev za odluku nije prihvaćen u skladu sa članom 5 stav 2 ove uredbe;
- 2) carinski organ obavijesti lice koje je podnijelo ulaznu sažetu deklaraciju da se roba ne smije utovariti u slučaju pomorskog kontejnerskog ili vazdušnog saobraćaja.

Ponovna procjena odluke

Član 14

- (1) Carinski organ nadležan za donošenje odluke ponovno procjenjuje odluku ako je:
 - 1) neophodno zbog informacija koje je dostavilo lice na koje se odluka odnosi, u skladu sa članom 17 stav 2 Zakona ili drugi nadležni organ.
 - 2) neophodno kao rezultat sprovedenog praćenja iz člana 17 stav 4 Zakona;
 - 3) došlo do promjene propisa koji utiču na odluku iz člana 17 stav 6 Zakona;
- (2) Carinski organ nadležan za donošenje odluke obavještava lice na koje se odluka odnosi o rezultatu ponovne procjene.
- (3) Odlukama na osnovu ponovne procjene iz stava 1 tačka 3 ovog člana ukidaju se odobrenja koja su bila predmet ponovne procjene i, prema potrebi, izdaju se nova odobrenja.
- (4) Odluke iz stava 3 ovog člana se bez odlaganja dostavljaju nosiocima odobrenja.

Način suspenzije odluke

Član 15

- (1) Radi prestanka suspenzije odluke iz člana 17 stav 7 tač. 2 i 3 Zakona, lice na koje se odluka odnosi obavještava carinski organ o mjerama koje će preduzeti kako bi ispunio uslove ili postupio u skladu sa obavezama koje proizilaze iz te odluke, kao i o vremenu za preduzimanje tih mjera.
- (2) Carinski organ obavještava lice iz stava 1 ovog člana da ispunjenje uslova ili obaveza koje proizilaze iz suspendovane odluke može preduzeti u roku koji utvrdi carinski organ.
- (3) Ako lice na koje se odluka odnosi u roku iz stava 2 ovog člana dokaže carinskom organu da je preduzelo neophodne mjere za ispunjenje uslova utvrđenih za donošenje odluke ili ispuni obaveze iz odluke, carinski organ donosi odluku o prestanku suspenzije.
- (4) Ako lice na koje se odluka odnosi u roku iz stava 2 ovog člana ne dokaže carinskom organu da je preduzelo neophodne mjere za ispunjenje uslova utvrđenih za donošenje odluke ili ne ispuni obaveze iz odluke, carinski organ ukida odluku.
- (5) Odredbe ovog člana ne primjenjuju se na registraciju izvoznika izvan okvira opšte šeme preferencijala Crne Gore iz člana 70 ove uredbe.

Period suspenzije odluke

Član 16

- (1) U slučajevima iz člana 17 stav 7 tačka 1 Zakona suspenzija koju odredi carinski organ odgovara vremenskom periodu koji je tom carinskom organu potreban da utvrdi da li su ispunjeni uslovi za poništenje, ukidanje ili izmjenu, i taj period ne može biti duži od 30 dana.
- (2) Ako carinski organ smatra da lice na koje se odluka odnosi neće moći da ispuni kriterijume utvrđene u članu 26 stav 1 tačka 1 Zakona, odluka će biti suspendovana dok se ne utvrdi da li je ozbiljna povreda ili ponovljene povrede carinskih i poreskih propisa, uključujući krivično djelo koje se odnosi na privrednu djelatnost podnosioca zahtjeva, izvršene od strane:
 - 1) lica na koje se odluka odnosi;
 - 2) odgovornog lica u privrednom društvu na koje se odluka odnosi ili koje vrši kontrolu nad njegovim upravljanjem;
 - 3) lica nadležnog za carinska pitanja u privrednom društvu na koje se odluka odnosi.
- (3) U slučajevima iz člana 17 stav 7 tač. 2 i 3 Zakona period suspenzije koji utvrdi carinski organ odgovara vremenskom periodu u kojem je lice na koje se odluka odnosi obavijestilo carinski organ u skladu sa članom 15 ove uredbe.
- (4) Period suspenzije iz stava 3 ovog člana može se dalje produžiti za vremenski period koji je nadležnom carinskom organu potreban za provjeru da li te mjere obezbjeđuju ispunjavanje uslova ili postupanje u skladu sa obavezama i taj vremenski period ne smije biti duži od 30 dana.
- (5) Ako, nakon suspenzije odluke, carinski organ nadležan za donošenje odluke namjerava da poništi, ukine ili izmijeni tu odluku u skladu sa članom 17 stav 3, članom 18 ili 19 Zakona, period suspenzije, utvrđen u skladu sa ovim članom uredbe, po potrebi se produžava dok odluka o poništenju, ukidanju ili izmjeni ne počne da proizvodi pravno dejstvo.
- (6) Odredbe ovog člana ne primjenjuju se na registraciju izvoznika izvan okvira opšte šeme preferencijala Crne Gore iz člana 70 ove uredbe.

Prestanak suspenzije odluke

Član 17

- (1) Suspenzija odluke prestaje istekom perioda suspenzije, osim ako bi prije isteka tog perioda nastupila situacija da je:
 - 1) suspenzija ukinuta na osnovu toga što u slučajevima iz člana 17 stav 7 tačka 1 Zakona ne postoje osnovi za poništenje, ukidanje ili izmjenu u skladu sa članom 17 stav 3 i čl. 18 ili 19 Zakona i suspenzija prestaje danom ukidanja;
 - 2) suspendovana odluka je poništena, ukinuta ili izmijenjena i suspenzija prestaje danom poništenja, ukidanja ili izmjene.
- (2) Carinski organ treba da obavijesti lice na koje se odluka odnosi o prestanku suspenzije.

- (3) Odredbe ovog člana ne primjenjuju se na registraciju izvoznika izvan okvira opšte šeme preferencijala Crne Gore iz člana 70 ove uredbe.

Čuvanje informacija koje se odnose na odluke

Član 18

Carinski organ nadležan za donošenje odluke čuva podatke i informacije na osnovu kojih je donio odluku najmanje tri godine od datuma prestanka važenja odluke.

Zahtjev za donošenje odluke u vezi sa obavezujućim informacijama

Član 19

- (1) Zahtjev za donošenje odluke koja se odnosi na obavezujuću informaciju, kao i dokumentacija koja se prilaže uz zahtjev, podnose se carinskom organu.
- (2) Podnosilac zahtjeva, podnošenjem zahtjeva za donošenje odluke koja se odnosi na obavezujuću informaciju, može dati saglasnost da se podaci iz odluke, fotografije, slike i kataloge, osim povjerljivih informacija, mogu javno objaviti na internet stranici carinskog organa.
- (3) Zahtjev za donošenje odluke u vezi sa:
 - OTI odnosi se samo na robu koja ima slične karakteristike i čije razlike nijesu od značaja za njeno tarifno svrstavanje,
 - OIP odnosi se samo na jednu vrstu robe i jedan skup okolnosti za utvrđivanje porijekla.
- (4) Na odluku koja se odnosi na obavezujuće informacije ne primjenjuju se odredbe čl. 14 do 17 ove uredbe.
- (5) Odredbe ovog člana ne primjenjuju se na registraciju izvoznika izvan okvira opšte šeme preferencijala Crne Gore iz člana 70 ove uredbe.

Rokovi

Član 20

- (1) Ako carinski organ utvrdi da zahtjev nije potpun jer ne sadrži sve podatke koji su potrebni za izdavanje obavezujuće informacije, može od podnosioca zahtjeva zatražiti da u roku od osam dana dostavi podatke koji nedostaju.
- (2) Ako je za utvrđivanje činjeničnog stanja zbog izdavanja obavezujuće informacije potrebno hemijsko, fizičko, tehnološko ili neko drugo ispitivanje robe, a koje nije moguće obaviti u carinskoj laboratoriji, carinski organ će obavijestiti podnosioca zahtjeva da je potrebno da dostavi pisanu saglasnost, radi dostavljanja uzoraka robe odgovarajućoj instituciji i troškovima ispitivanja,
- (3) Nakon dostavljanja pisane saglasnosti podnosioca zahtjeva iz stava 2 ovog člana, carinski organ će dostaviti uzorke robe odgovarajućoj instituciji, radi obavljanja potrebnog ispitivanja.
- (4) Ako podnosilac zahtjeva ne dostavi carinskom organu pisanu saglasnost iz stava 2 ovog člana u roku od osam dana od prijema obavještenja od carinskog organa, postupak za izdavanje obavezujuće informacije se obustavlja.

Obrazac zahtjeva i odluka koji se odnose na obavezujuće informacije

Član 21

- (1) Za zahtjeve i odluke koji se odnose na obavezujuće informacije, koriste se sledeći obrasci:
 - obrazac za zahtjev za odluku koja se odnosi na OTI, koji je dat u Prilogu 1;
 - obrazac za odluku koje se odnosi na OTI koji je dat u Prilogu 2;
 - obrazac za zahtjev za odluku koja se odnosi na OIP koji je dat u Prilogu 3;
 - obrazac za odluku koje se odnosi na OIP koji je dat u Prilogu 4.
- (2) Datum početka važenja roka u smislu stava 1 ovog člana je datum kada je odluka donijeta.

Praćenje OTI

Član 22

Kada carinske formalnosti ispunjava lice na koje se odnosi OTI ili se ispunjavaju za račun tog lica u odnosu na robu obuhvaćenu tom OTI, u deklaraciji se unosi referentni broj OTI.

Produžena primjena odluka u vezi sa obavezujućim informacijama

Član 23

- (1) Ako odluči da odobri period produžene primjene u skladu sa članom 23 stav 15 Zakona, carinski organ treba da odredi:
 - dan kada ističe period produžene primjene te odluke,
 - količinu robe koja se može ocariniti za vrijeme perioda produžene primjene OTI.
- (2) Primjena odluke za koju je odobren period produžene primjene OTI traje do dostizanja količine robe iz stava 1 alineja 2 ovog člana.

Ovlašćeni privredni subjekt - AEO

Član 24

- (1) Odobrenje statusa ovlašćenog privrednog subjekta može da se izda licu koje ima sjedište na carinskom području Crne Gore, za korišćenje sljedećih olakšica:
 - 1) za carinska pojednostavljenja privrednim subjektima koji ostvaruju olakšice koje se odnose na pojednostavljenja predviđena carinskim propisima (u daljem tekstu: AEOC), a koji ispunjavaju uslove iz čl. 30, 31, 32 i 33 ove uredbe;
 - 2) prilikom bezbjednosnih provjera privrednim subjektima koji ostvaruju olakšice kod carinskih kontrola koje se odnose na bezbjednosne provjere pri unosu i iznosu robe sa carinskog područja Crne Gore (u daljem tekstu: AEOS), a koji ispunjavaju uslove iz čl. 30, 31, 32 i 34 ove uredbe.
- (2) Ako podnosilac zahtjeva za izdavanje odobrenja statusa ovlašćenog privrednog subjekta ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana, carinski organ može da izda kombinovano odobrenje.

Olakšice u pogledu deklaracija prije otpreme

Član 25

Ako ovlašćeni subjekat iz člana 25 stav 3 tačka 2 Zakona u svoje ime ili u ime drugog ovlašćenog privrednog subjekta iz člana 25 stav 3 tačka 2 Zakona podnese deklaraciju prije otpreme u obliku deklaracije ili deklaracije za ponovni izvoz, ne zahtjevaju se dodatni podaci.

Pregled i kontrola ovlašćenog subjekta

Član 26

- (1) Ako imalac odobrenja statusa ovlašćenog subjekta za olakšice iz člana 24 stav 1 tačka 1 ove uredbe podnese zahtjev za jedno ili više odobrenja iz čl. 204, 216, 263, 267, 323 do 328, 334 do 340, 345, 438 do 454 ove uredbe, carinski organ ne provjerava ispunjenost uslova koji su provjereni prilikom izdavanja odobrenja statusa ovlašćenog privrednog subjekta, u skladu sa ovom uredbom.
- (2) Ovlašćeni privredni subjekt podliježe manjem broju carinskih kontrola, uključujući fizičke preglede i kontrolu dokumentacije u odnosu na druge privredne subjekte, ako carinski organ, radi bezbjednosti carinskog područja ili vršenja propisane kontrole, ne odluči drugačije.
- (3) Ako carinski organ nakon analize rizika odluči da sprovede pregled, odnosno kontrolu pošiljke koja je obuhvaćena carinskom deklaracijom koju je podnio ovlašćeni privredni subjekat, ta kontrola se obavlja kao prioritarna.
- (4) Kontrola iz stava 3 ovog člana može se, na zahtjev ovlašćenog privrednog subjekta i uz saglasnost carinskog organa, obaviti van sjedišta nadležnog carinskog organa.
- (5) Za ostvarenje olakšica iz st. 1 do 4 ovog člana, ovlašćeni privredni subjekat dostavlja carinskom organu broj odobrenja statusa tog ovlašćenog subjekta.
- (6) Ako je ovlašćeni privredni subjekat koji ima odobrenje za korišćenje olakšica, iz člana 24 stav 1 tačka 2 ove uredbe, podnio ulaznu sažetu deklaraciju ili, u slučajevima iz člana 98 Zakona carinsku deklaraciju ili deklaraciju za privremeni smještaj ili ako je podnio obavještenje iz člana 99 Zakona i dao pristup podacima povezanim sa ulaznom sažetom deklaracijom u informacionom sistemu iz člana 95 stav 8 Zakona i ako je pošiljka odabrana za fizički pregled, ulazna carinska ispostava o tome obavještava ovlašćenog privrednog subjekta prije ulaska robe na carinsko područje.

- (7) Ako prevoznik ima odobrenje za korišćenje olakšica iz člana 24 stav 1 tačka 2 ove uredbe i povezan je sa carinskim informacionim sistemom, obavještenje iz stava 6 ovog člana dostavlja se i tom prevozniku.
- (8) Ako ovlašćeni privredni subjekt podnosi deklaraciju za privremeni smještaj ili carinsku deklaraciju u skladu sa članom 98 Zakona, carinski organ ga obavještava da je ta roba odabrana za fizički pregled, prije podnošenja te robe.
- (9) Ako bi se narušio pregled koji treba da se izvrši ili rezultati tog pregleda, obavještenje iz st. 6, 7 i 8 ovog člana se neće dostaviti.
- (10) Ovlašćeni privredni subjekt koji ima odobrenje iz člana 24 stav 1 tačka 2 ove uredbe treba da dostavi samo podatke iz deklaracija prije otpreme u obliku carinske deklaracije ili deklaracije za ponovni izvoz, ako u svoje ime ili za račun drugog lica koje ima odobrenje iz člana 24 stav 1 tačka 2 ove uredbe podnosi te deklaracije.
- (11) Odredbe st. 1 do 4 ovog člana ne primjenjuju se na carinske provjere u kojima postoji određeni nivo rizika da se carinski postupci neće obaviti u skladu sa Zakonom.

Izuzeće od olakšica koje se odnose na pregled i kontrolu

Član 27

- (1) Olakšice koje se odnose na pregled i kontrolu iz člana 26 ove uredbe ne primjenjuju se na carinske kontrole u vezi sa određenim nivoima povećane opasnosti ili obaveze kontrole utvrđene zakonom.
- (2) Carinski organ, bez odlaganja, sprovodi obradu, formalnosti i kontrolu pošiljaka koje prijavljuje AEOS.

Zahtjev za odobravanje statusa ovlašćenog privrednog subjekta

Član 28

- (1) Zahtjev za odobravanje statusa ovlašćenog privrednog subjekta podnosi se u pisanom ili elektronskom obliku, na obrascu koji je dat u Prilogu 5.
- (2) Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosilac zahtjeva podnosi i upitnik o samoprocjeni, na obrascu koji je carinski organ objavio na internet stranici.
- (3) Ovlašćeni privredni subjekt obavještava carinski organ koji je izdao odobrenje o okolnostima koje nastanu nakon izdavanja odobrenja, a koje bi mogle da utiču na važenje ili sadržaj tog odobrenja.

Odbijanje zahtjeva

Član 29

- (1) Carinski organ će odbiti zahtjev ako:
 - nije podnijet u skladu sa članom 28 st. 1 i 2 ove uredbe;
 - je podnosilac zahtjeva osuđivan za krivično djelo u vezi obavljanja privredne djelatnosti ili se u vrijeme podnošenja zahtjeva nad podnosiocem zahtjeva sprovodi stečajni postupak;
 - je zastupnik podnosioca zahtjeva kažnjavan za krivična djela u vezi sa povredom carinskih i poreskih propisa i obavljanjem poslova zastupnika;
 - je zahtjev podnijet prije isteka roka od tri godine od dana ukidanja odobrenja statusa ovlašćenog subjekta, u skladu sa članom 39 ove uredbe.
- (2) Odbijanje zahtjeva za status ovlašćenog privrednog subjekta ima uticaj na odobrenje izdato podnosiocu zahtjeva u skladu sa carinskim propisima, ako se to odobrenje zasniva na uslovima za ispunjavanje kriterijuma za status ovlašćenog privrednog subjekta za koje je prilikom ispitivanju zahtjeva za status ovlašćenog subjekta utvrđeno da nijesu ispunjeni uslovi za dobijanje tog odobrenja.

Pridržavanje carinskih i poreskih propisa u prethodnom periodu

Član 30

- (1) Privredni subjekat ispunjava kriterijum pridržavanja carinskih i poreskih propisa u prethodnom periodu, ako u posljednje tri godine prije podnošenja zahtjeva, podnosilac zahtjeva, lica koja upravljaju privrednim subjektom ili lica koja vrše kontrolu nad njegovim upravljanjem, i/ili lica koje je u privrednom subjektu odgovorno za carinska pitanja nijesu teže ili više puta kršili carinske i poreske propise.
- (2) Smatra se da se privredni subjekat pridržavao propisa iz stava 1 ovog člana i ako nadležni carinski organ, s obzirom na broj ili obim postupaka podnosioca zahtjeva, ocijeni da su povrede propisa zanemarljive u odnosu

na broj ili obim radnji povezanih sa carinskim postupkom i ako nije dovedena u sumnju "dobra namjera" podnosioca zahtjeva.

- (3) Ako od osnivanja privrednog subjekta podnosioca zahtjeva nijesu protekle tri godine, carinski organ ispunjenost kriterijuma iz stava 1 ovog člana procjenjuje na osnovu evidencija i podataka sa kojima raspolaže, od dana osnivanja privrednog subjekta.
- (4) Ako lica koja upravljaju privrednim subjektom ili lica koja vrše kontrolu nad upravljanjem tim subjektom imaju sjedište ili prebivalište u stranoj državi, carinski organ procjenjuje ispunjenost kriterijuma iz stava 1 ovog člana na osnovu evidencija i podataka kojima raspolaže.

Poslovne odnosno evidencije o prevozu

Član 31

- (1) Privredni subjekat ispunjava kriterijum zadovoljavajućeg načina vođenja poslovne, odnosno evidencije o prevozu koje omogućavaju carinske kontrole, ako:
 - 1) koristi računovodstveni sistem koji je u skladu sa računovodstvenim standardima, omogućava carinsku kontrolu na osnovu revizije poslovanja i vodi arhivsku poslovnu evidenciju koja omogućava kontrolu od trenutka evidentiranja podataka i ima odgovarajuće procedure za arhiviranje tih evidencija i podataka, kao i za zaštitu od gubitka tih podataka;
 - 2) su evidencije koje vodi za carinske potrebe u računovodstvenom sistemu tog privrednog subjekta ili omogućavaju međusobno upoređivanje podataka;
 - 3) privredni subjekat omogući carinskom organu fizički ili elektronski pristup računovodstvenom sistemu, i po potrebi, poslovnoj evidenciji i evidenciji o prevozu;
 - 4) ima logistički sistem koji razlikuje domaću od strane robe, i po potrebi, označava lokaciju te robe;
 - 5) ima administraciju koja odgovara vrsti i obimu poslovanja i koja je pogodna za upravljanje prometom robe i ako ima unutrašnju kontrolu koja omogućava sprječavanje, otkrivanje i ispravljanje grešaka, i sprječavanje i otkrivanje nezakonitih ili nepropisnih transakcija;
 - 6) ima odgovarajuću proceduru za upravljanje dozvolama i odobrenjima u vezi sa mjerama trgovinske politike ili u vezi sa trgovinom poljoprivrednim proizvodima, po potrebi;
 - 7) zaposleni dobiju uputstvo da obavijeste carinski organ u slučaju postojanja poteškoća prilikom ispunjavanja zahtjeva, i obezbjeđuje procedure za obavještanje carinskog organa o tim poteškoćama;
 - 8) ima uspostavljene mjere bezbjednosti informacione tehnologije, radi zaštite informacionog sistema od neovlašćenog ulaska i korišćenja i osigurava zaštitu dokumentacije;
 - 9) ima uspostavljene procedure za upravljanje uvoznim i izvoznim dozvolama u vezi sa robom čiji promet podliježe zabranama i ograničenjima, uključujući i mjere za razlikovanje robe koja podliježe zabranama ili ograničenjima od drugih roba i mjere koje se preduzimaju radi obezbjeđenja usklađenosti sa zabranama i ograničenjima, po potrebi.
- (2) Podnosilac zahtjeva za olakšice iz člana 24 stav 1 tačka 2 ove uredbe, ne mora da ispunjava uslov iz stava 1 tačka 4 ovog člana.

Finansijska solventnost

Član 32

- (1) Status ovlašćenog privrednog subjekta može da se odobri privrednom subjektu koji ispunjava kriterijum finansijske solventnosti i to, ako:
 - nad podnosiocem zahtjeva nije pokrenut stečajni postupak;
 - je tokom posljednje tri godine koje prethode podnošenju zahtjeva, podnosilac zahtjeva izvršio finansijske obaveze plaćanja carina, poreza, naknada i drugih dažbina koje se plaćaju na osnovu uvoza ili izvoza robe;
 - podnosilac zahtjeva, koji je solventan, na osnovu evidencije i dostupnih informacija za posljednje tri godine koje prethode podnošenju zahtjeva ima finansijska sredstva potrebna za izvršavanje obaveza i poslovnih aktivnosti.
- (2) Finansijska solventnost podnosioca zahtjeva koji posluje manje od tri godine prije podnošenja zahtjeva, provjerava se na osnovu dostupne evidencije i informacija.

Osposobljenost i stručne kvalifikacije

Član 33

- (1) Status ovlaštenog privrednog subjekta može da se odobri privrednom subjektu koji ispunjava kriterijum osposobljenosti, odnosno stručnih kvalifikacija koje su neposredno povezane sa poslovima za korišćenje olakšica iz člana 24 stav 1 tačka 1 ove uredbe, ako podnosilac zahtjeva ili lice ovlašćeno za carinska pitanja podnosioca zahtjeva ima:
- dokaz o stručnom iskustvu u obavljanju carinskih poslova od najmanje tri godine; ili
 - uvjerenje da je osposobljeno u oblasti poznavanja carinskih propisa srazmjerno poslovima za koje se traži odobrenje, izdato od nadležnog organa, odnosno nadležne obrazovne ustanove.
- (2) Kriterijum iz stava 1 ovog člana je ispunjen, ako je lice ovlašćeno za carinska pitanja lice sa kojim je zaključen ugovor, a to lice je ovlašćeno za korišćenje olakšica iz člana 24 stav 1 tačka 1 ove uredbe.

Sigurnosne i zaštitne mjere

Član 34

- (1) Podnosilac zahtjeva ispunjava sigurnosne i zaštitne mjere, ako:
- 1) je objekat koji se koristi za obavljanje djelatnosti na koju se status ovlaštenog subjekta iz člana 24 stav 1 tačka 2 ove uredbe odnosi i izgrađen je na način kojim se sprječava neovlašćen ulaz i obezbjeđuje zaštita od neovlašćenog ulaza;
 - 2) ima uspostavljene mjere kontrole radi sprječavanja neovlašćenog pristupa kancelarijama, prostoru sa kojeg se vrši isporuka, i/ili dokovima gdje se vrši utovar, prostorima za teret i drugim mjestima;
 - 3) ima uspostavljene mjere za rukovanje robom koje uključuju i mjere zaštite od neovlašćenog unosa ili zamjene robe i nestručnog rukovanja sa robom ili neovlašćene izmjene jedinica tereta;
 - 4) je primijenio mjere koje omogućavaju jasnu identifikaciju poslovnih partnera tog podnosioca zahtjeva i osigurao, kroz primjenu ugovornih odredbi ili drugih mjera u skladu sa poslovanjem podnosioca zahtjeva, da njegovi poslovni partneri obezbjeđuju sigurnost svog dijela međunarodnog lanca snabdijevanja;
 - 5) vrši sigurnosnu provjeru prilikom zapošljavanja lica koji će raditi na radnim mjestima koja su osjetljiva sa aspekta sigurnosti, i vrši provjere lica zaposlenih na tim radnim mjestima periodično ili kad to okolnosti zahtijevaju;
 - 6) je uspostavio mjere zaštite za ugovore sa spoljnim pružaocima usluga;
 - 7) omogućava zaposlenom koji obavlja poslove sigurnosti i zaštite učešće u programima i obukama koji se odnose na pitanje zaštite i bezbjednosti;
 - 8) je imenovao kontakt osobu za pitanja sigurnosti i zaštite.
- (2) Ispunjavanje sigurnosnih i zaštitnih mjera dokazuje se podnošenjem odobrenja, ako kriterijumi na osnovu kojih je izdato odobrenje odgovaraju kriterijumima iz člana 26 stav 1 tačka 5 Zakona, i to:
- 1) za sigurnost i zaštitu koje je izdato na osnovu međunarodne konvencije, standarda Međunarodne organizacije za standardizaciju ili na osnovu standarda evropskog tijela za standardizaciju;
 - 2) statusa koje je izdato u skladu sa propisima kojima se uređuje vazdušni saobraćaj i bezbjednost vazdušnog saobraćaja.

Izdavanje odobrenja statusa ovlaštenog privrednog subjekta

Član 35

- (1) Carinski organ u postupku izdavanja odobrenja statusa ovlaštenog privrednog subjekta provjerava da li su ispunjeni kriterijumi i uslovi iz čl. 30 do 34 ove uredbe, o čemu sačinjava izvještaj.
- (2) Prilikom izdavanja odobrenja, carinski organ, radi ispitivanja kriterijuma iz člana 26 Zakona, treba da koristi rezultat ranijih kontrola ako je taj rezultat od značaja za ispitivanje tih kriterijuma.
- (3) Usklađenost sa kriterijumima iz čl. 31 i 34 ove uredbe provjerava se za sve prostorije koje su povezane sa carinskim poslovima podnosioca zahtjeva.
- (4) Ako carinski organ nije u mogućnosti da u roku za izdavanje odobrenja statusa ovlaštenog privrednog subjekta izvrši pregled svih prostorija, može pregledati samo dio tih prostorija, ako nema sumnje da podnosilac zahtjeva poštuje standarde bezbjednosti.
- (5) Prilikom provjere ispunjenosti kriterijuma iz čl. 30 do 34 ove uredbe carinski organ uzima u obzir karakteristike privrednih subjekata.
- (6) Carinski organ može da prihvati nalaz vještaka odgovarajuće struke koji je dostavio podnosilac zahtjeva, a koji se odnose na ispunjenost uslova i kriterijuma iz čl. 31, 32 i 34 ove uredbe.

- (7) Vještak iz stava 6 ovog člana i podnosilac zahtjeva ne mogu biti povezana lica.
- (8) Odobrenje statusa ovlaštenog subjekta izdaje se na obrascu koji je dat u Prilogu 6.
- (9) Carinski organ evidentira provjeru i rezultate ispunjenosti kriterijuma iz člana 26 Zakona.

Rokovi za izdavanje odobrenja statusa ovlaštenog subjekta

Član 36

- (1) Rok za donošenje odluke iz člana 16 stav 5 Zakona može se produžiti za najviše 60 dana.
- (2) Ako su u toku krivični postupci koji daju osnova za sumnju da li podnosilac zahtjeva ispunjava uslove iz člana 26 stav 1 tačka 1 Zakona, rok za donošenje odluke se produžava za vrijeme koje je potrebno za završetak tih postupaka.

Važenje statusa ovlaštenog subjekta

Član 37

Odobrenje za ovlaštenog subjekta počinje da proizvodi pravno dejstvo petog dana od dana izdavanja tog odobrenja.

Pravna dejstva suspenzije

Član 38

- (1) Ako je odobrenje za ovlaštenog privrednog subjekta suspendovano zbog neispunjavanja nekog od kriterijuma iz člana 26 Zakona, carinski organ koji je donio tu odluku suspenduje sve odluke ovlaštenog subjekta, a zasnivaju se na odobrenju statusa ovlaštenog subjekta ili na nekom od kriterijuma zbog kojih je došlo do suspenzije odobrenja statusa ovlaštenog privrednog subjekta.
- (2) Suspenzija odluke koja se odnosi na primjenu carinskih propisa, a koja je donijeta za lice kome je odobren status ovlaštenog privrednog subjekta, ne dovodi do suspenzije odobrenja statusa ovlaštenog subjekta.
- (3) Ako se odluka koja se odnosi na AEOS i AEOC suspenduje, u skladu sa članom 17 stav 7 Zakona, zbog neispunjavanja uslova propisanih:
 - članom 26 stav 1 tačka 4 Zakona, odobrenje za AEOC se suspenduje, ali odobrenje za AEOS ostaje na snazi,
 - članom 26 stav 1 tačka 5 Zakona, odobrenje za AEOS se suspenduje, ali odobrenje za AEOC ostaje na snazi.

Ukidanje odobrenja statusa ovlaštenog subjekta

Član 39

- (1) Ako carinski organ ukine odobrenje statusa ovlaštenom privrednom subjektu koji ne ispunjava kriterijum iz člana 26 Zakona, carinski organ može da ukine ranije izdata odobrenja tom subjektu, koja su dobijena na osnovu statusa ovlaštenog privrednog subjekta.
- (2) Ako carinski organ ukine ili izmijeni odobrenje koje je izdato u skladu sa carinskim propisima, subjektu koji više ne ispunjava jedan od kriterijuma iz člana 26 Zakona, carinski organ može da ukine odobrenje statusa ovlaštenog privrednog subjekta.
- (3) Ako je isto lice imalac odobrenja iz člana 24 stav 1 tač. 1 i 2 ove uredbe i ako ne ispunjava uslove utvrđene:
 - u članu 26 stav 1 tačka 4 Zakona, odobrenje statusa u odnosu na AEOC ukida se, a odobrenje statusa u odnosu na AEOS ostaje na snazi.
 - u članu 26 stav 1 tačka 5 Zakona, odobrenje statusa u odnosu na AEOS ukida se, a odobrenje statusa u odnosu na AEOC ostaje na snazi.

Praćenje odobrenja

Član 40

- (1) Carinarnica treba da, bez odlaganja, obavijesti carinski organ o činjenicama nastalim poslije dodjele statusa ovlaštenog privrednog subjekta, koji mogu uticati na važenje ili sadržinu odobrenja ovlaštenog privrednog subjekta.
- (2) Ako carinarnica ukine odluku koja je donijeta u interesu ovlaštenog privrednog subjekta na osnovu statusa ovlaštenog subjekta, ta carinarnica obavještava carinski organ koji je dodijelio status ovlaštenom privrednom subjektu.

- (3) U slučaju osnovane sumnje da ovlašćeni privredni subjekat više ne ispunjava kriterijume iz člana 26 Zakona, carinski organ nadležan za izdavanje odobrenja ovlašćenog privrednog subjekta, ponovo vrši procjenu ispunjenosti tih kriterijuma.
- (4) Ako je AEOS regulisani agent ili poznati pošiljalac, u skladu sa propisima kojima se uređuju vazdušni saobraćaj i obezbjeđivanje u vazduhoplovstvu, carinski organ treba da učini dostupnim organu nadležnom za bezbjednost civilnog vazduhoplovstva informacije u vezi sa statusom ovlašćenog subjekta, i to:
- 1) odobrenje za AEOS, uključujući ime nosioca odobrenja ovlašćenog privrednog subjekta i, po potrebi, izmjenu ili ukidanje, odnosno suspenziju statusa tog ovlašćenog privrednog subjekta, sa obrazloženjem;
 - 2) informaciju da li je lokaciju obišao carinski organ, datum posljednjeg obilaska, kao i da li je svrha obilaska izdavanje odobrenja ovlašćenog privrednog subjekta, ponovna procjena ili nadzor;
 - 3) ponovnu procjenu odobrenja za AEOS i rezultate tih procjena.
- (5) Carinski organ, u saradnji sa organom nadležnim za bezbjednost civilnog vazduhoplovstva, utvrđuje načine za razmjenu informacija.
- (6) Nadležni organ za bezbjednost civilnog vazduhoplovstva informacije iz stava 5 ovog člana koristi u svrhe statusa regulisanog agenta ili poznatog pošiljaoca, uz preduzimanje odgovarajućih tehničkih i organizacionih mjera radi očuvanja bezbjednosti tih informacija.

III. CARINSKA KONTROLA

Tranzitni letovi

Član 41

- (1) Carinska kontrola i formalnosti koje se primjenjuju na ručni i predati prtljag lica koja putuju u vazduhoplovu sa aerodroma:
- koji nije u Crnoj Gori i koji, poslije usputnog slijetanja na aerodrom u Crnoj Gori, nastavlja let do drugog aerodroma u Crnoj Gori, sprovode se na posljednjem međunarodnom aerodromu u Crnoj Gori,
 - u Crnoj Gori i koji se zaustavlja na drugom aerodromu u Crnoj Gori prije nego što nastavi let do aerodroma koji nije u Crnoj Gori, sprovode se na prvom međunarodnom aerodromu u Crnoj Gori.
- (2) Na ručni i predati prtljag iz stava 1 alineja 1 ovog člana primjenjuju se pravila koja važe za prtljag lica koja dolaze iz država ili sa teritorija van carinskog područja Crne Gore, osim ako lice koje nosi taj prtljag ne dokaže da roba koja se nalazi u prtljagu ima status domaće robe.
- (3) Ručni prtljag iz stava 1 alineja 2 ovog člana može biti predmet kontrole na posljednjem međunarodnom aerodromu u Crnoj Gori na kome se zaustavlja vazduhoplov, kako bi se utvrdio carinski status tog prtljaga, kao status domaće robe.

Tranzitni letovi u poslovnom i turističkom vazduhoplovu

Član 42

Carinska kontrola i formalnosti koje se primjenjuju na prtljag lica u poslovnom ili turističkom vazduhoplovu sprovode se na sljedećim aerodromima za vazduhoplove koji dolaze sa aerodroma:

- 1) koji nije u Crnoj Gori i koji, nakon zaustavljanja na aerodromu u Crnoj Gori, nastavlja let do drugog aerodroma u Crnoj Gori, na prvom međunarodnom aerodromu u Crnoj Gori;
- 2) u Crnoj Gori i koji, nakon zaustavljanja na aerodromu u Crnoj Gori, nastavlja let do aerodroma koji nije u Crnoj Gori, na posljednjem međunarodnom aerodromu u Crnoj Gori.

Dolazni transferni letovi

Član 43

- (1) Carinska kontrola i formalnosti koje se primjenjuju na predati prtljag sprovode se na posljednjem međunarodnom dolaznom aerodromu u Crnoj Gori za let unutar Crne Gore.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, carinska kontrola i formalnosti koje se primjenjuju na predati prtljag koji dolazi sa aerodroma koji nije u Crnoj Gori i pretovara se na međunarodnom aerodromu u Crnoj Gori u vazduhoplov koji leti ka drugom međunarodnom aerodromu u Crnoj Gori, mogu se sprovesti na međunarodnom aerodromu u Crnoj Gori na kome se vrši pretovar predatog prtljaga.
- (3) U slučaju kad carinski organ procijeni da je nakon kontrole ručnog prtljaga, i pored kontrole i formalnosti iz st.

1 i 2 ovog člana, potrebno izvršiti dodatnu kontrolu predatog prtljaga, carinska kontrola i formalnosti koje se primjenjuju na predati prtljag mogu se sprovoditi na prvom međunarodnom aerodromu u Crnoj Gori.

- (4) Carinska kontrola i formalnosti koje se primjenjuju na ručni prtljag sprovode se na prvom međunarodnom aerodromu u Crnoj Gori.
- (5) U slučaju kad carinski organ procijeni da je nakon kontrole predatog prtljaga potrebno izvršiti dodatne carinske kontrole i formalnosti koje se primjenjuju na ručni prtljag, carinska kontrola i formalnosti koje se primjenjuju na ručni prtljag mogu se sprovoditi na dolaznom aerodromu za let unutar Crne Gore.
- (6) Odredbe st. 1 do 4 ovog člana primjenjuju se u slučaju kad se prtljag koji dođe na aerodrom u Crnu Goru u vazduhoplovu koji dolazi sa aerodroma koji nije u Crnoj Gori i pretovara se na tom aerodromu u drugi vazduhoplov koji nastavlja let unutar Crne Gore.

Odlazni transferni letovi

Član 44

- (1) Carinska kontrola i formalnosti koje se primjenjuju na predati prtljag sprovode se na prvom međunarodnom polaznom aerodromu u Crnoj Gori.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, carinska kontrola i formalnosti koje se primjenjuju na predati prtljag koji je utovaren na međunarodnom aerodromu u Crnoj Gori i pretovaren na drugom međunarodnom aerodromu u Crnoj Gori u vazduhoplov čije je odredište aerodrom koji nije Crnoj Gori, mogu se sprovoditi na međunarodnom aerodromu u Crnoj Gori na kome se vrši pretovar predatog prtljaga.
- (3) U slučaju kad carinski organ procijeni da je nakon kontrole ručnog prtljaga, i pored kontrole i formalnosti iz st. 1 i 2 ovog člana, potrebno izvršiti dodatnu kontrolu predatog prtljaga, carinska kontrola i formalnosti koje se primjenjuju na predati prtljag mogu se sprovoditi na posljednjem međunarodnom aerodromu u Crnoj Gori.
- (4) Carinska kontrola i formalnosti koje se primjenjuju na ručni prtljag sprovode se na poslednjem međunarodnom aerodromu u Crnoj Gori.
- (5) U slučaju kad carinski organ procijeni da je nakon kontrole predatog prtljaga potrebno izvršiti dodatne carinske kontrole i formalnosti koje se primjenjuju na ručni prtljag, carinska kontrola i formalnosti koje se primjenjuju na ručni prtljag mogu se sprovoditi na polaznom aerodromu za let unutar Crne Gore.
- (6) Odredbe st. 1 do 4 ovog člana primjenjuju se u slučaju kad se prtljag utovara na aerodromu u Crnoj Gori u vazduhoplov koji nastavlja let unutar Crne Gore i naknadno se pretovara na drugom aerodromu u Crnoj Gori u drugi vazduhoplov čije je odredište aerodrom koji nije u Crnoj Gori.

Pretovar u turistički ili poslovni vazduhoplov

Član 45

- (1) Carinske kontrole i formalnosti koje se primjenjuju na prtljag koji dolazi na aerodrom u Crnoj Gori redovnim ili čarter letom sa aerodroma koji nije u Crnoj Gori i na tom aerodromu u Crnoj Gori pretovara se u turistički ili poslovni vazduhoplov koji nastavlja let unutar Crne Gore, sprovode se na dolaznom aerodromu redovnog ili čarter leta.
- (2) Carinska kontrola i formalnosti koje se primjenjuju na prtljag utovaren na aerodromu u Crnoj Gori u turistički ili poslovni vazduhoplov koji nastavlja let unutar Crne Gore, radi pretovara na drugom aerodromu u Crnoj Gori, na redovan ili čarter let čije je odredište aerodrom koji nije u Crnoj Gori, sprovode se na polaznom aerodromu redovnog ili čarter leta.

Pretovar između aerodroma na teritoriji Crne Gore

Član 46

Carinski organ može sprovoditi kontrole prtljaga na međunarodnom aerodromu u Crnoj Gori na kome se vrši pretovar predatog prtljaga koji:

- 1) dolazi sa aerodroma izvan Crne Gore i pretovara se na međunarodnom aerodromu u Crnoj Gori u vazduhoplov koji leti ka međunarodnom aerodromu u Crnoj Gori;
- 2) je utovaren u vazduhoplov na međunarodnom aerodromu u Crnoj Gori, radi pretovara na drugom međunarodnom aerodromu u Crnoj Gori u vazduhoplov koji leti ka aerodromu izvan Crne Gore.

Mjere za sprječavanje nezakonitog pretovara

Član 47

Nadležni organi treba da obezbijede da:

- 1) se po dolasku na međunarodni aerodrom u Crnoj Gori na kome treba sprovesti carinsku kontrolu, svaki pretovar robe sadržane u ručnom prtljagu prije sprovođenja carinske kontrole tog prtljaga obavlja pod nadzorom;
- 2) se po polasku sa međunarodnog aerodroma u Crnoj Gori na kome treba sprovesti carinsku kontrolu svaki pretovar robe sadržane u ručnom prtljagu nakon sprovođenja carinske kontrole tog prtljaga obavlja pod nadzorom;
- 3) su po dolasku na međunarodni aerodrom u Crnoj Gori na kome treba sprovesti carinsku kontrolu preduzete odgovarajuće mjere da bi se spriječio svaki pretovar robe sadržane u predatom prtljagu prije sprovođenja carinske kontrole tog prtljaga;
- 4) su po polasku sa međunarodnog aerodroma u Crnoj Gori na kome treba sprovesti carinsku kontrolu preduzete odgovarajuće mjere da bi se spriječio svaki pretovar robe sadržane u predatom prtljagu nakon sprovođenja carinske kontrole tog predatog prtljaga.

Naljepnica za označavanje prtljaga

Član 48

Predati prtljag registrovan na aerodromu u Crnoj Gori označava se stavljanjem naljepnice na prtljag, koja je data u Prilogu 7.

Prtljag u pomorskom saobraćaju

Član 49

Carinska kontrola i formalnosti koje se primjenjuju na prtljag lica:

- na plovilima za razonodu sprovode se u lukama pristajanja u Crnoj Gori, bez obzira na porijeklo ili odredište plovila,
- koja koriste uslugu pomorskog prevoza koju pruža plovilo i čiji prevozi počinju, zaustavljaju se ili se završavaju u luci koja nije u Crnoj Gori, obavljaju se u svakoj luci u Crnoj Gori u kojoj se prtljag utovara ili istovara.

IV. CARINSKA TARIFA I TARIFNO SVRSTAVANJE ROBE

Pravila o jednoobraznom upravljanju tarifnim kvotama

Član 50

- (1) Tarifne kvote dodjeljuju se prema hronološkom redu datuma prihvatanja deklaracija za stavljanje robe u slobodan promet, ako je to propisano zakonom.
- (2) Zahtjev za preferencijalno postupanje u okviru tarifne kvote podnosi se deklaracijom za stavljanje robe u slobodan promet.
- (3) Radi primjene odredaba čl. 50 do 54 ove uredbe, deklaracije za stavljanje u slobodan promet prihvaćene 1., 2. ili 3. januara, smatraće se prihvaćenim 3. januara, a ako jedan od tih datuma pada u subotu ili nedjelju, smatraće se da je datum prihvatanja 4. januar.
- (4) Tarifna kvota je označena rednim brojem radi upravljanja dodjele kvota.

Raspodjela količina prema tarifnim kvotama

Član 51

- (1) Carinski organ vrši raspodjelu tarifnih kvota svakog radnog dana prema zahtjevima podnijetim prethodnog dana.
- (2) Raspodjela tarifnih kvota obuhvatiće i zahtjeve koji nijesu odobreni, a podnijeti su na deklaracijama za stavljanje u slobodan promet, prihvaćene zaključno sa prethodnim danom.
- (3) Carinski organ, uz primjenu člana 50 stav 3 ove uredbe, vrši raspodjelu tarifnih kvota prema datumu prihvatanja deklaracije za stavljanje robe u slobodan promet, ako status odnosne tarifne kvote to omogućavaju.
- (4) Redosljed zahtjeva se utvrđuje u skladu sa hronološkim redom prema datumu, pri čemu se deklaracije prihvaćene istog datuma smatraju istovremenim.

- (5) Ako su tražene količine koje se odnose na kvotu koje se zahtijevaju veće od trenutno dostupne, raspodjela tarifnih kvota vrši se proporcionalno prema zahtijevanim količinama.

Poništavanje zahtjeva i povraćaji neiskorišćenih dodijeljenih količina prema tarifnim kvotama

Član 52

- (1) Ako carinski organ poništi deklaraciju za stavljanje u slobodan promet robe koja je bila predmet zahtjeva za preferencijalno postupanje u okviru tarifne kvote, zahtjev za tu robu će biti opozvan, a kvota vraćena.
- (2) Ako se pogrešna dodjela tarifne kvote, u iznosu carinskog duga manjeg od 10 eura, otkrije nakon prvih mjesec dana od isteka perioda važenja te tarifne kvote, obaveza povraćaja carinskog duga se ne primjenjuje.

Kritični status tarifnih kvota i raspodjela tarifnih kvota na osnovu odobrenja o dodjeli kvote

Član 53

- (1) Tarifna kvota smatra se kritičnom kada je iskorišćeno 90% od ukupne količine tarifne kvote ili kad to procijeni carinski organ.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana tarifna kvota smatra se kritičnom već od datuma njenog otvaranja u svakom od sljedećih slučajeva ako:
- je otvorena za manje od tri mjeseca,
 - tarifne kvote, koje obuhvataju isti proizvod i porijeklo, jednak period kvote kao i predmetna kvota i predstavljaju ekvivalentnu tarifnu kvotu, nijesu bile otvorene u prethodne dvije godine,
 - je ekvivalentna tarifna kvota koja je otvorena u prethodne dvije godine iskorišćena posljednjeg dana ili prije posljednjeg dana trećeg mjeseca perioda kvote ili je imala veću početnu količinu od predmetne kvote.
- (3) Tarifna kvota čija jedina namjena je primjena zaštitnih ili mjera zasnovanih na principu reciprociteta po pravilima Svjetske trgovinske organizacije (u daljem tekstu: STO), smatra se kritičnom čim je upotrijebljeno 90% od ukupne količine, bez obzira na to da li su u prethodne dvije godine bile otvorene ekvivalentne tarifne kvote.
- (4) Raspodjelu tarifnih kvota koju obavlja organ državne uprave nadležan za poslove poljoprivrede, na osnovu zahtjeva uvoznika za dodjelu određene količine robe u okviru pojedine tarifne kvote, za godinu na koju se odnosi uredba kojom se uređuje usklađivanje nomenklature Carinske tarife, odnosno propis kojim je tarifna kvota utvrđena, ako je to propisano zakonom
- (5) Nakon raspodjele tarifnih kvota, koja se može obaviti jednom ili više puta godišnje, organ državne uprave nadležan za poslove poljoprivrede izdaje odobrenje, a carinski organ prati i nadzire realizaciju uvoza robe po izdatim odobrenjima.
- (6) Izdata odobrenja unose se u informacioni sistem carinskog organa.

Nadzor nad robom za koju je odobreno preferencijalno postupanje u okviru tarifne kvote

Član 54

- (1) Ako su propisane mjere nadzora za robu za koju je odobreno preferencijalno postupanje u okviru tarifne kvote, carinski organ treba da dostavi mjesečni izvještaj organu državne uprave nadležanom za poslove trgovine, do 15. u mjesecu za prethodni mjesec.
- (2) Izvještaj iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o količini robe koja je stavljena u slobodan promet ili izvezena od prvog dana izvještajnog perioda.
- (3) Carinski organ treba da obavijesti carinarnice čim se dostignu količine robe iz člana 23 stav 1 alineja 2 ove uredbe.

V. NEPREFERENCIJALNO PORIJEKLO ROBE

Roba u potpunosti dobijena u jednoj državi ili teritoriji

Član 55

Roba koja je potpunosti dobijena u jednoj državi ili teritoriji smatra se:

- 1) mineralni proizvodi izvađeni u toj državi ili teritoriji,
- 2) biljni proizvodi tamo ubrani, odnosno poŕnjevjeni;
- 3) žive životinje tamo okoćene i uzgojene;

- 4) proizvodi dobijeni od živih životinja tamo uzgojenih;
- 5) proizvodi lova ili ribolova tamo obavljenog;
- 6) proizvodi dobijeni od morskog ribolova i drugi proizvodi koje su iz mora izvan teritorijalnih voda druge države izvadila plovila registrovana u toj državi ili teritoriji i koja plove pod zastavom te države ili teritorije;
- 7) robe dobijene ili proizvedene na brodovima-fabrikama od proizvoda iz tačke 6 koji potiču iz te države ili teritorije, pod uslovom da su ti brodovi-fabrike registrovani u toj državi ili teritoriji i da plove pod njenom zastavom;
- 8) proizvodi izvađeni sa morskog dna ili podmorja izvan teritorijalnih voda, pod uslovom da ta država ili teritorija ima isključiva prava na eksploataciju tog morskog dna ili podmorja;
- 9) otpad i otpadni materijal dobijen iz proizvodnih djelatnosti i upotrijebljeni predmeti, koji su tamo prikupljeni i koji su pogodni isključivo za ponovno dobijanje sirovina;
- 10) roba tamo proizvedena isključivo od proizvoda navedenih u tač. 1 do 9 ovog člana.

Roba čija prerada ili proizvodnja uključuje više od jedne države ili teritorije

Član 56

Roba iz Priloga 8 ove uredbe prošla je posljednju bitnu preradu ili obradu čiji je rezultat proizvodnja novog proizvoda ili koja predstavlja bitnu fazu proizvodnje u državi ili na teritoriji u kojoj su ispunjena pravila utvrđena u tom prilogu ili koja je identifikovana tim pravilima.

Prerada ili obrada koje nijesu ekonomski opravdane

Član 57

- (1) Prerada ili obrada obavljena u drugoj državi ili na drugoj teritoriji nije ekonomski opravdana ako se na osnovu činjenica utvrdi da su te radnje preduzete radi izbjegavanja mjera iz člana 39 Zakona.
- (2) Za robu iz Priloga 8 ove uredbe, primjenjuju se preostala pravila uz glavu Carinske tarife za tu robu.
- (3) Za robu koja nije obuhvaćena Prilogom 8 ove uredbe, ako se posljednja prerada ili obrada ne smatraju ekonomski opravdanom, smatra se da je roba prošla posljednju bitnu, ekonomski opravdanu preradu ili obradu čiji je rezultat proizvodnja novog proizvoda ili koja predstavlja bitnu fazu proizvodnje u državi ili na teritoriji iz koje potiče najveći dio materijala, što se utvrđuje na osnovu vrijednosti materijala.

Minimalni postupci

Član 58

Postupci koji se ne smatraju bitnom, ekonomski opravdanom preradom ili obradom, za svrhu sticanja statusa robe sa porijeklom su:

- 1) postupci kojima se obezbjeđuje očuvanje proizvoda za vrijeme transporta i skladištenja (provjetravanje, rasprostiranje, sušenje, odstranjivanje oštećenih djelova i slični postupci) ili postupci kojima se olakšava otprema ili transport;
- 2) jednostavni postupci koji se sastoje od uklanjanja prašine, prosijavanja ili prebiranja, sortiranja, razvrstavanja, sparivanja, pranja, rasijecanja;
- 3) postupci promjene ambalaže, rastavljanje i sastavljanje pošiljki, jednostavno pakovanje u flaše, limenke, kese, sanduke, kutije, pričvršćivanje na kartone ili ploče i ostali jednostavni postupci pakovanja;
- 4) postupci stavljanja robe u setove ili komplete ili priprema za prodaju;
- 5) postupci stavljanja oznaka, naljepnica ili ostalih sličnih znakova razlikovanja na proizvode ili njihovu ambalažu;
- 6) postupci jednostavnog sklapanja djelova proizvoda radi dobijanja cijelog proizvoda;
- 7) postupci rastavljanja proizvoda ili promjena upotrebe;
- 8) kombinovanje postupaka iz tač. 1 do 7 ovog stava.

Pribor, rezervni djelovi ili alati

Član 59

- (1) Pribor, rezervni djelovi ili alati koji se isporučuju sa robom navedenom u odjeljcima XVI, XVII i XVIII nomenklature Carinske tarife i koji predstavljaju dio standardne opreme, imaju isto porijeklo kao ta roba.

- (2) Osnovni rezervni djelovi koji se upotrebljavaju sa robom navedenom u odjeljcima XVI, XVII i XVIII nomenklature Carinske tarife koja je prethodno stavljena u slobodan promet u Crnoj Gori, imaju isto porijeklo kao ta roba, ako ugrađivanje tih djelova u toj fazi proizvodnje ne mijenja porijeklo te robe.
- (3) Osnovni rezervni djelovi iz stava 2 ovog člana su:
- sastavni djelovi bez kojih se ne može obezbijediti pravilan rad opreme, mašine, uređaja ili vozila koji su stavljani u slobodan promet ili prethodno izvezeni;
 - karakteristični za tu robu;
 - namijenjeni za njeno redovno održavanje i zamjenu djelova iste vrste koji su oštećeni ili neupotrebljivi.

Neutralni elementi i ambalaža

Član 60

- (1) Prilikom utvrđivanja iz koje države ili teritorije potiče roba, ne uzima se u obzir porijeklo:
- energije i goriva;
 - postrojenja i opreme;
 - mašina i alata;
 - materijala koji ne ulaze niti je predviđeno da ulaze u sastav gotovog proizvoda.
- (2) Materijali za pakovanje i kontejneri za pakovanje smatraju dijelom proizvoda radi svrstavanja finalnog proizvoda, pa se ta ambalaža ne uzima u obzir prilikom utvrđivanja porijekla tog proizvoda, u skladu sa Osnovnom pravilom 5 za primjenu carinske tarife iz propisa kojim se uređuje carinska tarifa, osim ako je pravilo iz Priloga 8 ove uredbe za datu robu zasnovano na procentu dodate vrijednosti.

Uvjerenje o porijeklu robe za proizvode na koje se primjenjuju posebni nepreferencijalni uvozni režimi

Član 61

- (1) Na proizvode sa porijeklom iz države ili teritorije za koje su utvrđeni posebni nepreferencijalni uvozni aranžmani izdaje se uvjerenje o porijeklu koje je dato u Prilogu 9 ove uredbe.
- (2) Uvjerenja o porijeklu iz stava 1 ovog člana izdaju nadležni organi države ili teritorije iz koje su porijeklom proizvodi na koje se primjenjuju posebni nepreferencijalni uvozni aranžmani, odnosno tijela ovlašćena od strane tih organa (u daljem tekstu: organi izdavaoci) u tu svrhu, ako je porijeklo tih proizvoda utvrđeno u skladu sa članom 38 Zakona.
- (3) Uvjerenje o porijeklu iz stava 1 ovog člana izdaje se prije nego što se proizvodi na koje se odnose deklarišu za izvoz u državi ili teritoriji porijekla.
- (4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, uvjerenja o porijeklu mogu se, u izuzetnim slučajevima, izdati nakon izvoza proizvoda na koje se odnose ako nisu mogla da se izdaju u trenutku izvoza kao posljedica greške, nenamjernog propusta ili posebnih okolnosti.
- (5) Organi izdavaoci iz stava 2 ovog člana mogu naknadno izdati uvjerenje o porijeklu iz stava 1 samo ako podaci iz zahtjeva izvoznika odgovaraju podacima iz odgovarajuće carinske deklaracije.

Dostavljanje informacija u vezi sa administrativnom saradnjom koja se odnosi na posebne nepreferencijalne uvozne režime

Član 62

- (1) Ako je posebnim nepreferencijalnim uvoznim režimom za određene proizvode propisana upotreba uvjerenja o porijeklu iz člana 61 ove uredbe, primjena tog režima uslovljena je uspostavljanjem postupka administrativne saradnje, osim ako nije drugačije utvrđeno tim režimom.
- (2) Da bi se uspostavio postupak administrativne saradnje, carinski organ od nadležnog organa odgovarajuće države ili teritorije, može da zatraži da bez odlaganja dostavi:
- 1) nazive i adrese organa izdavalaca zajedno sa uzorcima pečata koje koriste ti organi;
 - 2) nazive i adrese državnih organa kojima treba uputiti zahtjeve za naknadnu provjeru uvjerenja o porijeklu propisanu članom 63 ove uredbe;
 - 3) rezultate provjere iz člana 63 ove uredbe.
- (3) Ako nadležni organ države ili teritorije carinskom organu ne dostavi informacije iz stava 2 ovog člana, carinski organ može da odbije primjenu posebnog nepreferencijalnog uvoznog režima.

Provjera uvjerenja o porijeklu za proizvode na koje se primjenjuju posebni nepreferencijalni uvozni režimi

Član 63

- (1) Nakon prihvatanja deklaracije vrši se provjera uvjerenja o porijeklu robe iz člana 61 ove uredbe na koje se primjenjuju posebni nepreferencijalni uvozni režimi.
- (2) Ako postoji osnovana sumnja u vjerodostojnost uvjerenja o porijeklu ili tačnost informacija koje to uvjerenje sadrži i nakon sprovedene nasumične naknadne provjere, carinski organ može da traži od organa iz člana 62 stav 2 tačka 2 ove uredbe da provjeri da li je to uvjerenje o porijeklu vjerodostojno i/ili da li je deklarirano porijeklo utvrđeno u skladu sa članom 38 Zakona.
- (3) Radi provjere iz stava 2 ovog člana, carinski organ vraća uvjerenje o porijeklu ili kopiju tog uvjerenja organu iz člana 62 stav 2 tačka 2 ove uredbe.
- (4) Ako je uz deklaraciju priložena faktura, originalni primjerak fakture ili njena kopija priključuje se uvjerenju o porijeklu iz stava 3 ovog člana.
- (5) Carinski organ, po potrebi, navodi razloge za naknadnu provjeru i dostavlja informacije kojima raspolaže i koje ukazuju na to da podaci navedeni u uvjerenju o porijeklu nisu tačni ili da uvjerenje o porijeklu nije vjerodostojno.
- (6) Ako nema odgovora od strane organa kom je upućen zahtjev za provjeru u roku od šest mjeseci od slanja zahtjeva, u skladu sa st. 2 do 5 ovog člana, carinski organ može da odbije primjenu posebnog nepreferencijalnog uvoznog režima za date proizvode.

Izdavanje uvjerenja o porijeklu i drugih uvjerenja u Crnoj Gori

Član 64

- (1) Ako potrebe trgovine tako zahtijevaju, uvjerenje o porijeklu, u skladu sa članom 40 stav 3 Zakona, izdaje Privredna komora Crne Gore.
- (2) Ako se pri izvozu ili uvozu robe od izvoznika ili uvoznika zahtijevaju uvjerenje o krajnjem korisniku, uvjerenje o višoj sili, uvjerenje o porijeklu robe iz treće države i uvjerenje o robi koja se izvozi nakon postupka aktivnog oplemenjivanja, ta uvjerenja izdaje, odnosno ovjerava Privredna komora Crne Gore.
- (3) Uvjerenja iz stava 2 ovog člana izdaju se na osnovu zahtjeva uvoznika odnosno izvoznika, koji uz zahtjev prilažu:
 - 1) za uvjerenje o krajnjem korisniku robe - izjavu da će se roba koristiti za tačno određenu svrhu na teritoriji Crne Gore i da neće biti reeksportovana, podatke o uvozniku, krajnjem korisniku i isporučiocu robe, kao i robi koja se uvozi;
 - 2) za uvjerenje o višoj sili - potvrdu o nastupanju okolnosti više sile koju izdaje nadležni organ, organizacija ili institucija;
 - 3) za uvjerenje o porijeklu robe iz treće države - izvorno uvjerenje o porijeklu robe, koje je izdao nadležni organ u državi porijekla robe ili državi uvoza;
 - 4) za uvjerenje o robi koja se izvozi nakon postupka aktivnog oplemenjivanja - izvorno uvjerenje o porijeklu robe, koje je izdao nadležni organ u državi porijekla robe ili državi uvoza i odobrenje carinskog organa za postupak aktivnog oplemenjivanja.

VI. PREFERENCIJALNO PORIJEKLO

Dokazivanje preferencijalnog porijekla robe

Član 65

- (1) Preferencijalno porijeklo robe utvrđuje se na osnovu dokaza o porijeklu robe koji su propisani čl. 66 do 68, čl. 73, čl. 93 do 94, čl. 96, čl. 110 i čl. 141 ove uredbe ili međunarodnim sporazumom.
- (2) Ako je međunarodnim sporazumom predviđena mogućnost pojednostavljenja u dokazivanju porijekla robe, carinski organ na osnovu pisanog zahtjeva može da izda odobrenje za to pojednostavljenje.
- (3) Prilikom izdavanja odobrenja iz stava 2 ovog člana carinski organ cijeni:
 - 1) garancije podnosioca zahtjeva u vezi sa pravilnom upotrebom odobrenih pojednostavljenja,
 - 2) pouzdanost podnosioca zahtjeva u sprovođenju carinskih postupaka.

Izjave dobavljača i njihova upotreba

Član 66

- (1) Ako dobavljač dostavlja izvozniku ili trgovcu informacije neophodne za utvrđivanje statusa robe sa porijeklom radi uređivanja preferencijalne trgovine između Crne Gore i određenih država ili teritorija (status preferencijalnog porijekla) dobavljač sačinjava izjavu.
- (2) Izjavu iz stava 1 ovog člana dobavljač dostavlja izvozniku ili trgovcu i sačinjava je za svaku pošiljku robe, osim u slučajevima predviđenim u članu 67 ove uredbe.
- (3) Dobavljač daje izjavu na fakturi koja se odnosi na tu pošiljku, otpremnici ili drugom komercijalnom dokumentu koji opisuje tu robu detaljno radi njene identifikacije.
- (4) Dobavljač može da dostavi izjavu, čak i nakon što je roba isporučena.

Dugoročna izjava dobavljača

Član 67

- (1) Ako dobavljač redovno isporučuje izvozniku ili trgovcu pošiljke robe, a očekuje se isti status robe sa porijeklom za sve te pošiljke, dobavljač može dostaviti jedinstvenu izjavu kojom su obuhvaćene sve pošiljke te robe (u daljem tekstu: dugoročna izjava dobavljača) i koja ima rok važnosti do dvije godine od datuma sastavljanja.
- (2) Dugoročna izjava dobavljača može se sastaviti sa retroaktivnim dejstvom za robu isporučenu prije sastavljanja izjave i može imati rok važnosti do jedne godine prije datuma njenog sastavljanja.
- (3) Rok važnosti dugoročne izjave dobavljača iz stava 2 ovog člana ističe na dan sastavljanja dugoročne izjave dobavljača.
- (4) Ako je dugoročna izjava dobavljača prestala da važi u odnosu na određene ili sve pošiljke robe koje su isporučene ili koje treba isporučiti, dobavljač bez odlaganja obavještava izvoznika ili trgovca iz stava 1 ovog člana.

Sastavljanje izjave dobavljača

Član 68

- (1) Izjava dobavljača za proizvode koji su stekli status preferencijalnog porijekla sačinjava se na način dat u Prilogu 10.
- (2) Dugoročna izjava dobavljača za proizvode koji su stekli status preferencijalnog porijekla sačinjava se na način dat u Prilogu 11.
- (3) Za proizvode koji su prošli obradu ili preradu u Crnoj Gori bez sticanja statusa preferencijalnog porijekla, izjave dobavljača se sačinjavaju na način dat u Prilogu 12.
- (4) Dugoročne izjave dobavljača za proizvode koji su prošli obradu ili preradu u Crnoj Gori bez sticanja statusa preferencijalnog porijekla sačinjavaju se na način dat Prilogu 13.
- (5) Izjava dobavljača iz st. 1 do 4 ovog člana data pisanim putem sadrži svojeručni potpis dobavljača.
- (6) Izuzetno od stava 5 ovog člana, ako se i izjava dobavljača i faktura sastavljaju elektronskim sredstvima, njihova vjerodostojnost se može utvrditi elektronskim putem odnosno dobavljač može dati izvozniku ili trgovcu pisanu garantnu izjavu kojom prihvata odgovornost za svaku izjavu dobavljača.

Odobrenje statusa ovlašćenog izvoznika

Član 69

- (1) Ako Crna Gora ima preferencijalni aranžman sa određenom državom ili teritorijom kojim je predviđeno da dokaz o porijeklu treba da ima oblik izjave na fakturi ili izjave o porijeklu robe koje sačinjava ovlašćeni izvoznik, izvoznici i ponovni pošiljaoci koji imaju sjedište u carinskom području Crne Gore, mogu podnijeti zahtjev za odobrenje statusa ovlašćenog izvoznika radi sastavljanja i zamjene tih izjava.
- (2) Uslovi koji se odnose na prihvatanje zahtjeva i suspenziju odluka iz člana 5 stav 2 tačka 3 i čl. 15, 16 i 17 ove uredbe, kao i odredbe ove uredbe koje se odnose na upotrebu elektronskih sredstava za razmjenu i čuvanje informacija, ne primjenjuju se na odluke u vezi sa izdatim odobrenjima za ovlašćenog izvoznika.
- (3) Odobrenja statusa ovlašćenog izvoznika izdaju se licima koja ispunjavaju uslove utvrđene u odredbama o porijeklu u sporazumima koje je Crna Gora zaključila sa određenim državama ili teritorijama ili mjerama koje je Crna Gora jednostrano donijela u odnosu na te države ili odnosno teritorije.

- (4) Carinski organ može da dodjeli ovlaštenom izvozniku broj carinskog odobrenja koji se navodi na dokazima o preferencijalnom porijeklu.
- (5) Carinski organ može da dostavi nadležnim organima država ili teritorija svoju adresu za kontrolu dokaza o preferencijalnom porijeklu koje sačinjavaju ovlašćeni izvoznici.
- (6) Zahtjev za sticanje statusa ovlaštenog izvoznika radi izrade dokaza o preferencijalnom porijeklu može da se podnese carinskom organu i odobrenje statusa ovlaštenog izvoznika može se izdati pisanim ili elektronskim putem.
- (7) Izjava na fakturi ili izjava o porijeklu robe, sačinjavaju se na način dat u Prilogu 14, ako nije drugačije propisano.
- (8) Ako se važećim preferencijalnim režimom ne odredi granična vrijednost do koje izvoznik koji nije ovlašćeni izvoznik može sačinjavati izjavu na fakturi ili izjavu o porijeklu robe, ta granična vrijednost iznosi 6.000 eura za svaku pošiljku.

Registracija izvoznika izvan okvira opšte šeme preferencijala Crne Gore

Član 70

- (1) Ako Crna Gora ima preferencijalni režim sa određenom državom ili teritorijom, kojim je predviđeno da dokument o porijeklu robe može popuniti izvoznik u skladu sa zakonom, izvoznik koji ima sjedište u carinskom području Crne Gore, može da traži da se registruje radi korišćenja Opšte šeme preferencijala Crne Gore (u daljem tekstu: GSP šeme), i u tom slučaju kada se izvrše neophodne promjene primjenjuju se odredbe čl. 99, 101 do 105, čl. 107 i 109 ove uredbe.
- (2) Komunikacija i razmjena informacija između carinskog organa i izvoznika koje se odnose na zahtjev o statusu registrovanog izvoznika, odluku o statusu registrovanog izvoznika, zahtjev i dokumenata koji se odnose na upravljanje tim odlukama može se obavljati pisanim ili elektronskim putem.
- (3) Za provjeru iskaza o porijeklu robe koju sačinjava registrovani izvoznik u Crnoj Gori, nadležan carinski organ može o tome da obavijesti državu ili teritoriju sa kojom Crna Gora ima preferencijalni režim.
- (4) Ako se važećim preferencijalnim režimom ne odredi granična vrijednost do koje izvoznik koji nije registrovani izvoznik, može popunjavati dokument o porijeklu robe, ta granična vrijednost iznosi 6000 eura za svaku pošiljku.
- (5) Ako na osnovu preferencijalnog režima Crna Gora može da izuzme proizvode sa porijeklom od obaveze podnošenja dokumenta o porijeklu, to izuzeće se primjenjuje pod uslovima koji su utvrđeni u članu 115 ove uredbe, u mjeri u kojoj ti uslovi nisu predviđeni u tom preferencijalnom režimu.
- (6) Ako u preferencijalnom režimu Crne Gore ne postoji potreba da dokument o porijeklu bude potpisan od strane izvoznika, taj potpis se neće zahtijevati.
- (7) Do uvođenja sistema registrovanih izvoznika u skladu sa stavom 1 ovog člana (u daljem tekstu: REX sistem), izvoznik koji:
 - 1) ima sjedište u carinskom području Crne Gore može da zatraži odobrenje u skladu sa članom 69 ove uredbe radi djelovanja u svojstvu registrovanog izvoznika;
 - 2) je već nosilac odobrenja za ovlaštenog izvoznika u Crnoj Gori može da zatraži produženje tog odobrenja radi djelovanja u svojstvu registrovanog izvoznika, a broj tog odobrenja za ovlaštenog izvoznika koristi se kao broj registrovanog izvoznika.
- (8) Izvoznik iz stava 6 ovog člana, koji namjerava da djeluje u svojstvu registrovanog izvoznika u skladu sa stavom 1 ovog člana, registruje se u REX sistemu od dana uvođenja tog sistema.

Zamjena dokaza o preferencijalnom porijeklu izdatih ili sastavljenih izvan okvira GSP šeme

Član 71

- (1) Ako proizvodi sa porijeklom obuhvaćeni dokazom o preferencijalnom porijeklu koje je prethodno izdato ili sastavljeno radi ostvarivanja prava na preferencijalnu tarifnu mjeru, u skladu sa članom 36 stav 3 tač. 4 ili 5 Zakona, osim GSP šeme, nijesu još uvijek stavljeni u slobodan promet ili su stavljeni pod kontrolu carinarnice u Crnoj Gori, izvorni dokaz o porijeklu može se zamjeniti jednim ili više zamjenskih dokaza, radi slanja svih tih proizvoda ili nekih od njih na druga mjesta unutar carinskog područja Crne Gore.
- (2) Zamjenski dokaz o porijeklu iz stava 1 ovog člana, koji odgovara obliku izvornog dokaza o porijeklu ili obliku zamjenskog iskaza o porijeklu, sačinjeni nakon što se izvrše neophodne promjene, u skladu sa članom 119 ove uredbe, može da sačini:
 - a) izvoznik koji je ovlašćen ili registrovan u Crnoj Gori i koji ponovo šalje robu;

- b) ponovni pošiljalac robe u Crnu Goru ako ukupna vrijednost proizvoda sa porijeklom u izvornoj pošiljci koju treba podijeliti ne prelazi graničnu vrijednost iz člana 70 stav 4 ove uredbe;
 - c) ponovni pošiljalac robe u Crnu Goru ako ukupna vrijednost proizvoda sa porijeklom u izvornoj pošiljci koju treba podijeliti prelazi graničnu vrijednost iz člana 70 stav 4 ove uredbe, i ako taj pošiljalac uz zamjenski dokaz o porijeklu robe priloži kopiju izvornog dokaza o porijeklu.
- (3) Ako zamjena izvornog dokaza o porijeklu robe nije moguća u skladu sa stavom 2 ovog člana, zamjenski dokaz o porijeklu iz stava 1 ovog člana u obliku uvjerenja o kretanju robe EUR.1 može izdati carinarnica pod čiji nadzor je roba stavljena.
 - (4) Ako je zamjenski dokaz o porijeklu uvjerenje o kretanju robe EUR.1, ovjera carinarnice koja izdaje zamjensko uvjerenje o kretanju robe EUR.1 upisuje se u rubriku 11 tog uvjerenja, a podaci u rubrici 4 uvjerenja o kretanju robe EUR.1 koji se odnose na državu porijekla treba da budu istovjetni sa podacima u izvornom dokazu o porijeklu.
 - (5) Rubriku 12 uvjerenje o kretanju robe EUR.1 potpisuje ponovni pošiljalac, koji nije odgovoran za tačnost podataka upisanih u izvorni dokaz o porijeklu.
 - (6) Carinarnica od koje se traži izdavanje zamjenskog uvjerenja o kretanju robe EUR.1 na izvorni dokaz o porijeklu robe ili na njegov dodatak upisuje težinu, brojeve, vrstu proizvoda koji se šalju dalje i njihovu državu odredišta, kao i serijske brojeve zamjenskog uvjerenja.
 - (7) Izvorni dokaz o porijeklu robe iz stava 6 ovog člana treba da se čuva najmanje tri godine.

Preferencijalno porijeklo prerađenih proizvoda dobijenih od robe koja ima status preferencijalnog porijekla

Član 72

- (1) Ako se roba koja nije domaća roba i ima status preferencijalnog porijekla u okviru preferencijalnog režima između Crne Gore i države, odnosno teritorije korisnice stavlja u postupak aktivnog oplemenjivanja, smatra se da prerađeni proizvodi od te robe prilikom stavljanju u slobodan promet imaju isti status preferencijalnog porijekla kao i ta roba.
- (2) Dokaz o porijeklu koji je izdat ili sačinjen za robu iz stava 1 ovog člana koja se stavlja u postupak aktivnog oplemenjivanja smatra se dokazom o porijeklu koji se izdaje ili sačinjava za prerađene proizvode.
- (3) Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se ako:
 - a) proizvodne radnje uključuju i robu koja nije domaća roba i koja nije navedena u stavu 1 ovog člana, kao i robu sa statusom preferencijalnog porijekla iz nekog drugog preferencijalnog režima;
 - b) su prerađeni proizvodi dobijeni od ekvivalentne robe iz člana 154 Zakona;
 - c) je carinski organ odobrio privremeni ponovni izvoz robe radi daljeg oplemenjivanja u skladu sa članom 179 Zakona.

Nadležnost za izdavanje dokaza o porijeklu i postupak za dokazivanje domaćeg porijekla robe u slučajevima u kojima je Crna Gora država korisnica GSP

Član 73

- (1) Radi ostvarivanja preferencijalnog postupanja sa robom na osnovu GSP šema, domaće porijeklo robe dokazuje se uvjerenjem o porijeklu robe, koji je dat na obrascu u Prilogu 15.
- (2) Na pisani zahtjev izvoznika uvjerenje o porijeklu robe, iz stava 1 ovog člana, ako su ispunjeni uslovi za primjenu u državi davaocu preferencijala, treba da ovjeri carinski organ.
- (3) Zahtjeve za izdavanje uvjerenja o preferencijalnom porijeklu robe i druge isprave kojima se dokazuje porijeklo, nadležni organi treba da čuvaju najmanje tri godine od dana izdavanja.

Proizvodi sa porijeklom na koja se primjenjuje GSP šema

Član 74

Proizvodi koji su porijeklom iz države korisnice su proizvodi:

- a) u potpunosti dobijeni u toj državi u skladu sa članom 77 ove uredbe;
- b) dobijeni u toj državi u koje proizvode su ugrađeni materijali koji nijesu u potpunosti dobijeni u toj državi, ako su ti materijali dovoljno obrađeni ili prerađeni u skladu sa članom 78 ove uredbe.

Teritorijalnost

Član 75

- (1) Uslovi iz člana 74 ove uredbe za sticanje statusa proizvoda sa porijeklom treba da budu ispunjeni u državi ili teritoriji korisnici.
- (2) Ako se proizvodi sa porijeklom izvezeni iz države ili teritorije korisnice u drugu državu ili teritoriju vrata, smatra se da su bez porijekla, osim ako se nadležnim organima tih država ili teritorija korisnica na odgovarajući način može dokazati da su ispunjeni sljedeći uslovi, i to da:
 - su vraćeni proizvodi isti kao oni koji su izvezeni i
 - nijesu bili predmet postupaka, osim onih koji su neophodni za njihovo očuvanje, dok su se nalazili u toj državi ili teritoriji ili dok su bili izvezeni.

Nemanipulacija

Član 76

- (1) Proizvodi deklarirani za stavljanje u slobodan promet u Crnoj Gori treba da budu isti proizvodi koji su izvezeni iz države korisnice u kojoj se smatra da ti proizvodi imaju porijeklo i ne mogu biti izmijenjeni, na drugi način promijenjeni ili predmet postupaka, osim onih potrebnih radi očuvanja ili onih kojima se dodavanjem ili stavljanjem oznaka, naljepnica, plombi ili dokumentacij obezbjeđuje usklađenost sa posebnim zahtjevima koji važe u Crnoj Gori, prije deklariranja za stavljanje u slobodan promet.
- (2) Proizvodi uvezeni u državu ili teritoriju korisnicu radi kumulacije u skladu sa čl. 86 i 87 ove uredbe treba da budu isti proizvodi koji su izvezeni iz države u kojoj se smatra da imaju porijeklo i ne mogu da budu izmijenjeni, na drugi način promijenjeni ili predmet postupaka, osim onih potrebnih radi očuvanja, prije deklariranja za odgovarajući carinski postupak u državi ili teritoriji korisnici u koju se ti proizvodi uvoze.
- (3) Proizvodi se mogu skladištiti pod uslovom da ostanu pod carinskim nadzorom u državi ili državama tranzita.
- (4) Dijeljenje pošiljaka je moguće ako dijeljenje obavlja izvoznik ili ako se obavlja pod njegovom odgovornošću, pod uslovom da ti proizvodi ostanu pod carinskim nadzorom u državi ili državama tranzita.
- (5) Ako carinski organ smatra da zahtjevi iz st. 1 do 4 ovog člana nijesu ispunjeni može da zahtijeva od deklaranta da podnese dokaze o usklađenosti, ugovorna transportna dokumenta, kao što su tovarni listovi ili dokaze na osnovu oznaka ili numeracije paketa ili druge dokaze koji se odnose na tu robu.

Potpuno dobijeni proizvodi

Član 77

- (1) Smatra se da su sljedeći proizvodi potpuno dobijeni u državi korisnici:
 - 1) mineralni proizvodi izvađeni iz njenog tla ili morskog dna;
 - 2) biljke i biljni proizvodi tamo uzgojeni ili ubrani, odnosno požnjeveni;
 - 3) žive životinje tamo okoćene i uzgojene;
 - 4) proizvodi od tamo uzgojenih živih životinja;
 - 5) proizvodi od zaklanih životinja tamo okoćenih i uzgojenih;
 - 6) proizvodi lova ili ribolova tamo obavljenog;
 - 7) proizvodi akvakulture ako su ribe, rakovi i mekušci tamo rođeni i uzgojeni;
 - 8) proizvodi morskog ribolova i ostali proizvodi koje su njena plovila izvadila iz mora van svojih teritorijalnih voda;
 - 9) proizvodi izrađeni na njenim brodovima-fabrikama isključivo od proizvoda iz tačke 8;
 - 10) upotrebljavani predmeti tamo prikupljeni koji su pogodni samo za ponovno iskorišćavanje sirovina;
 - 11) otpaci i ostaci iz tamo obavljenih proizvodnih delatnosti;
 - 12) proizvodi izvađeni iz morskog dna ili podmorja koje se nalazi van svih teritorijalnih voda, ali gdje ona ima isključiva prava na korišćenje;
 - 13) roba tamo proizvedena isključivo od proizvoda navedenih u tač. 1-12 ovog stava.
- (2) Plovila i brodovi-fabrike iz stava 1 tač. 8 i 9 ovog člana primjenjuju se samo na plovila i brodove-fabrike koji ispunjavaju svaki od sljedećih zahtjeva, i to:
 - 1) registrovani su u državi korisnici ili u Crnoj Gori;

- 2) plove pod zastavom države korisnice ili Crne Gore;
- 3) ispunjavaju jedan od sljedećih uslova:
- (a) nalaze se najmanje 50% u vlasništvu državljana države korisnice ili Crne Gore, ili
 - (b) u vlasništvu su privrednih društava:
 - čije se sjedište i glavno mjesto obavljanja djelatnosti nalazi u državi korisnici ili u Crnoj Gori, i
 - koja su najmanje 50% u vlasništvu države korisnice ili Crne Gore ili javnopravnih subjekata ili državljana države korisnice ili Crne Gore.

Dovoljno obrađeni ili prerađeni proizvodi

Član 78

- (1) Proizvodi koji nijesu potpuno dobijeni u državi ili teritoriji korisnici u skladu sa članom 77 ove uredbe porijeklom su iz te države, pod uslovom da su za tu robu ispunjeni uslovi utvrđeni u Prilogu 16 ove uredbe.
- (2) Ako je proizvod koji je stekao porijeklo u skladu sa stavom 1 ovog člana dalje prerađen u državi ili teritoriji korisnici i upotrijebljen kao materijal u izradi drugog proizvoda, ne uzimaju se u obzir materijali bez porijekla koji su upotrijebljeni u izradi tog proizvoda.
- (3) Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana, materijali bez porijekla koji su u skladu sa Prilogom 16 ove uredbe ne koriste u izradi datog proizvoda mogu se koristiti, pod uslovom da njihova ukupna vrijednost ili neto masa utvrđena za taj proizvod ne prelazi:
 - a) 15% mase proizvoda za proizvode svrstane u skladu sa propisom kojim se uređuje carinska tarifa Glavu 2 i Glave 4 do 24 Harmonizovanog sistema, osim prerađenih proizvoda ribarstva iz Glave 16;
 - b) 15% cijene proizvoda franko fabrika za ostale proizvode, osim proizvoda u skladu sa propisom kojim se uređuje carinska tarifa iz Glave 50 do 63 Harmonizovanog sistema, za koje se primjenjuju dozvoljena odstupanja navedena u Napomenama 6 i 7 Dijela I Priloga 16 ove uredbe.

Prosječne vrijednosti

Član 79

- (1) Ako se pravilo za utvrđivanje porijekla iz člana 78 stav 1 ove uredbe zasniva na usklađenosti sa najvećim sadržajem materijala bez porijekla, uzimaju se u obzir fluktuacije troškova i deviznih kurseva, radi izračunavanja vrijednosti materijala bez porijekla.
- (2) Izračunavanje vrijednosti materijala bez porijekla iz stava 1 ovog člana, može se izračunati na osnovu prosječne cijene franko fabrika i prosječne vrijednosti materijala bez porijekla koje se izračunavaju na osnovu zbira cijena franko fabrika obračunatih za prodaje proizvoda tokom prethodne fiskalne godine, odnosno zbira vrijednosti svih materijala bez porijekla upotrijebljenih u izradi proizvoda tokom prethodne fiskalne godine kako je utvrđeno u državi izvoza ili, ako podaci za cijelu fiskalnu godinu nijesu raspoloživi, u periodu ne kraćem od tri mjeseca.
- (3) Izvoznici koji su se opredijelili za obračun na osnovu prosječnih vrijednosti, dosljedno primjenjuju taj obračun tokom godine koja slijedi poslije referentne fiskalne godine ili, zavisno od slučaja, tokom godine koja slijedi poslije kraćeg referentnog perioda.

Izvoznici iz stava 3 ovog člana mogu prestati da primjenjuju obračun na osnovu prosječnih vrijednosti, ako tokom fiskalne godine ili kraćeg referentnog perioda od najmanje tri mjeseca utvrde da su prestale fluktuacije troškova ili deviznih kurseva koje su opravdavale upotrebu tog obračuna.
- (4) Prosječne vrijednosti iz stava 2 ovog člana upotrebljavaju se kao cijena franko fabrika, odnosno vrijednost materijala bez porijekla radi utvrđivanja usklađenosti sa najvećim sadržajem materijala bez porijekla.

Nedovoljna obrada ili prerada

Član 80

- (1) Obradom ili preradom koja nije dovoljna za sticanje statusa proizvoda sa porijeklom smatraju se postupci, i to:
 - 1) koji obezbjeđuju očuvanje proizvoda u dobrom stanju tokom transporta i skladištenja;
 - 2) rastavljanje i sastavljanje pošiljki;
 - 3) pranje, čišćenje, uklanjanje prašine, korozije, ulja, boje ili drugih materija za pokrivanje;
 - 4) peglanje ili presovanje tekstila i tekstilnih proizvoda;
 - 5) jednostavni postupci bojenja i poliranja;

- 6) ljuštenje i djelimično ili potpuno mljevenje pirinča, poliranje i glaziranje žitarica i pirinča;
 - 7) bojenja ili aromatizovanja šećera ili oblikovanja kocki šećera, djelimično ili potpuno mljevenje kristal šećera;
 - 8) ljuštenje, odstranjivanje koštica i odstranjivanje ljuske voća, orašastih plodova i povrća;
 - 9) oštrenje, jednostavno drobljenje ili jednostavno rezanje;
 - 10) prosijavanje, prebiranje, sortiranje, razvrstavanje, gradiranje, sparivanje (uključujući sastavljanje garnitura proizvoda);
 - 11) jednostavno pakovanje u flaše, limenke, flašice, kese, sanduke, kutije, pričvršćivanje na kartone ili ploče i ostali jednostavni postupci pakovanja;
 - 12) pričvršćivanje štampanih oznaka, naljepnica, logotipa ili ostalih znakova razlikovanja na proizvode ili njihovu ambalažu;
 - 13) jednostavno miješanje proizvoda, bez obzira na različitu vrstu, miješanje šećera sa drugim materijalom;
 - 14) jednostavno dodavanje vode ili razređivanje ili dehidracija ili denaturacija proizvoda;
 - 15) jednostavno sklapanje djelova proizvoda radi dobijanja cjelovitog proizvoda ili rastavljanje proizvoda na djelove;
 - 16) klanje životinja;
 - 17) kombinacije dva postupka ili više postupaka navedenih u tač. 1 do 16.
- (2) Postupci iz stava 1 ovog člana smatraju se jednostavnim kada za obavljanje tih postupka nijesu potrebne posebne vještine niti mašine, aparati ili alati posebno proizvedeni ili instalirani za te postupke.
 - (3) Prilikom utvrđivanja da li obrada ili prerada iz stava 1 ovog člana nije dovoljna, uzimaju se u obzir postupci izvršeni u državi korisnici na proizvodu.

Dozvoljena odstupanja

Član 81

- (1) Ne dozvoljava se prekoračenje nijednog od procenata za najveći sadržaj materijala bez porijekla navedenih u pravilima utvrđenim u listi u Prilogu 16.
- (2) Odredba stava 1 ovog člana, ne primjenjuje se na proizvode potpuno dobijene u državi korisnici u smislu člana 77 ove uredbe.
- (3) Dozvoljeno odstupanje propisano u članu 80 i 82 stav 2 ove uredbe, primjenjuje se na zbir svih materijala upotrijebljenih u izradi proizvoda i za koji pravilo utvrđeno u listi u Prilogu 16 ove uredbe za taj proizvod zahtijeva da ti materijali budu potpuno dobijeni.

Jedinica kvalifikacije

Član 82

- (1) Jedinica kvalifikacije predstavlja konkretni proizvod koji se smatra osnovnom jedinicom prilikom svrstavanja u skladu sa propisom kojim se uređuje carinska tarifa.
- (2) Kada se pošiljka sastoji od niza istovjetnih proizvoda svrstanih u isti taraini broj u skladu sa propisom kojim se uređuje carinska tarifa, svaki pojedinačni proizvod uzima se u obzir prilikom primjene odredaba čl. 74 do 86 ove uredbe.
- (3) Ako se ambalaža uključuje zajedno sa proizvodom radi svrstavanja robe u carinsku tarifu, ta ambalaža se uključuje i radi utvrđivanja porijekla, u skladu sa Osnovnom pravilom 5 za primjenu carinske tarife iz propisa kojim se uređuje carinska tarifa.

Pribor, rezervni djelovi i alati

Član 83

Pribor, rezervni djelovi i alati isporučeni sa opremom, mašinom, uređajem ili vozilom koji su dio uobičajene opreme i uključeni u cijenu te opreme, mašine, uređaja ili vozila franko fabrika smatraju se njihovim sastavnim djelom.

Setovi

Član 84

- (1) Setovi se u skladu sa Osnovnim pravilom 3 tačka b za primjenu carinske tarife iz propisa kojim se uređuje carinska tarifa smatraju proizvodima sa porijeklom kada su svi djelovi tog seta proizvodi sa porijeklom.
- (2) Kada se set sastoji od proizvoda sa porijeklom i proizvoda bez porijekla, smatra se da set kao cjelina ima porijeklo, pod uslovom da vrijednost proizvoda bez porijekla ne prelazi 15% cijene seta franko fabrika.

Neutralni elementi

Član 85

Radi utvrđivanja da li je proizvod sa porijeklom, nije potrebno određivati porijeklo elemenata koji su eventualno korišćeni u njegovoj izradi, i to:

- a) energija i gorivo;
- b) postrojenja i oprema;
- c) mašine i alati;
- d) ostala roba koja ne ulazi u konačni sastav proizvoda.

Pravila o bilateralnoj kumulaciji u okviru GSP šeme

Član 86

- (1) Bilateralna kumulacija omogućava da se proizvodi porijeklom iz Crne Gore smatraju materijalima porijeklom iz države ili teritorije korisnice kad se ugrađuju u proizvod izrađen u toj državi ili teritoriji, ako obavljena obrada ili prerada u toj državi prevazilazi postupke iz člana 80 stav 1 ove uredbe.
- (2) Radi bilateralne kumulacije, kad se izvrše neophodne promjene primjenjuju se čl. 74 do 85 i član 126 ove uredbe na postupak izvoza robe iz Crne Gore u državu korisnicu.

Pravila o proširenoj kumulaciji u okviru GSP šeme

Član 87

- (1) Na zahtjev organa države ili teritorije korisnice, Crna Gora može da odobri proširenu kumulaciju između države ili teritorije korisnice i države sa kojom Crna Gora ima važeći sporazum o slobodnoj trgovini u skladu sa članom XXIV Opšteg sporazuma o carinama i trgovini (GATT), ako se ispunjene uslovi:
 - a) države uključene u kumulaciju su se obavezale da će poštovati odredbe čl. 74 do 85 ove uredbe kao i sve druge odredbe u vezi sa sprovođenjem pravila o porijeklu i da će pružiti administrativnu saradnju neophodnu da se obezbijedi pravilno sprovođenje odredbi čl. 74 do 85 ove uredbe, kako u odnosu na Crnu Goru tako i međusobno, i
 - b) ta država ili teritorija korisnica je obavijestila Crnu Goru o preuzetoj obavezi iz tačke a ovog stava.
- (2) Zahtjev iz stava 1 ovog člana sadrži spisak materijala na koje se odnosi kumulacija i uz koji se prilažu dokazi da su ispunjeni uslovi utvrđeni u stavu 1 tač. a i b ovog člana i taj zahtjev se ponosi organu državne uprave nadležnom za poslove ekonomije, a u slučaju promjene materijala, treba da se podnose novi zahtjev.
- (3) Proširena kumulacija u okviru GSP šeme ne primjenjuje se na materijale iz Glave 1-24 propisa kojim se uređuje Carinska tarifa.
- (4) U slučajevima proširene kumulacije iz stava 1 ovog člana, porijeklo upotrijebljenih materijala i odgovarajući dokaz o porijeklu određuju se u skladu sa pravilima utvrđenim u određenom sporazumu o slobodnoj trgovini.
- (5) Da bi dobijeni proizvod stekao status proizvoda sa porijeklom, nije neophodno da su materijali porijeklom iz države sa kojom Crna Gora ima sporazum o slobodnoj trgovini i koji su upotrijebljeni u državi korisnici za izradu proizvoda koji se izvoze u Crnu Goru, prošli dovoljnu obradu ili preradu, ako obrada ili prerada obavljena u toj državi korisnici prevazilazi postupke iz člana 80 stav 1 ove uredbe.
- (6) Datum od kad proširena kumulacija počinje da proizvodi pravno dejstvo, spisak država uključenih u tu kumulaciju i spisak materijala na koje se ta kumulacija primjenjuje, objavljuje se u Službenom listu Crne Gore.

Računovodstveno razdvajanje zaliha materijala izvoznika Crne Gore

Član 88

- (1) Ako se prilikom obrade ili prerade proizvoda koriste zamjenljivi materijali sa porijeklom i bez porijekla, carinski organ može, na pisani zahtjev privrednih subjekata sa sjedištem u carinskom području Crne Gore, da odobri upravljanje materijalima u Crnoj Gori korišćenjem računovodstvenog razdvajanja zaliha radi daljeg

izvoza u državu ili teritoriju korisnicu u okviru bilateralne kumulacije, bez držanja materijala na odvojenim zalihama, u skladu za zakonom kojim se uređuje računovodstvo.

- (2) Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje se samo ako se korišćenjem računovodstvenog razdvajanja zaliha iz stava 1 ovog člana može obezbijediti da količina dobijenih proizvoda koji se mogu smatrati "porijeklom iz Crne Gore" u svakom trenutku bude ista kao količina koja bi se dobila fizičkim razdvajanjem zaliha.
- (3) Privredni subjekat sa sjedištem u carinskom području Crne Gore kojem je izdato odobrenje iz stava 1 ovog člana sačinjava ili, do primjene sistema registrovanog izvoznika, podnosi zahtjev za izdavanje dokaza o porijeklu robe za količinu proizvoda koji se mogu smatrati da su porijeklom iz Crne Gore.
- (4) Na zahtjev carinskog organa, privredni subjekat sa sjedištem u carinskom području Crne Gore kojem je izdato odobrenje iz stava 1 ovog člana treba da dostavi izjavu o načinu upravljanja količinama koje su mu odobrene.
- (5) Odobrenje se može ukinuti ako nosilac odobrenja ne:
 - koristi odobrenje u skladu sa stavom 1 ovog člana; ili
 - ispunjava uslove propisane odredbama čl. 74 do 85 ove uredbe.

Pružanje administrativne saradnje u okviru sistema REX

Član 89

- (1) Radi obezbjeđenja primjene GSP šeme, države ili teritorije korisnice treba da podnesu izjavu o:
 - uvođenju i održavanju neophodnih administrativnih uslova i sistema obaveznih u toj državi za sprovođenje pravila i postupaka, kao i za upravljanje tim pravilima i postupcima, a koji su propisani čl. 74 do 85, čl. 86 do 88 i čl. 93 do 128 ove uredbe, uključujući, po potrebi, mjere neophodne za primjenu kumulacije;
 - saradnji nadležnih organa tih država ili teritorija sa carinskim organom.
- (2) Saradnja iz stava 1 alineja 2 ovog člana obuhvata:
 - pružanje neophodne podrške u slučaju zahtjeva carinskog organa da prati pravilno upravljanje GSP šemom u državi ili teritoriji korisnici, kao i posjeta carinskog organa Crne Gore radi provjere na licu mjesta;
 - provjeru statusa proizvoda sa porijeklom i ispunjenost uslova iz čl. 74 do 85, čl. 86 do 88 i čl. 93 do 128 ove uredbe, kao i posjete na licu mjesta, ako ih zatraži carinski organ radi ispitivanja porijekla.
- (3) Radi primjene sistema registrovanih izvoznika, države ili teritorije korisnice mogu da podnesu carinskom organu izjavu iz stava 1 ovog člana, najkasnije tri mjeseca prije datuma kad namjeravaju da otpočnu registraciju izvoznika.
- (4) Ako je država ili teritorija isključena iz spiska država ili teritorija korisnica GSP šeme zemalja u smislu Dodatka 4 propisa kojim se uređuje Carinska tarifa, obaveza pružanja administrativne saradnje iz čl. 91, 99 i 126 ove uredbe i dalje se primjenjuje na tu državu ili teritoriju u periodu od tri godine od datuma isključenja te države ili teritorije.

Postupci i metodi administrativne saradnje koji se primjenjuju u postupku izvoza upotrebom uvjerenja o porijeklu Obrazac A i izjava na fakturi

Član 90

- (1) Država ili teritorija korisnica treba da poštuje:
 - pravila o porijeklu proizvoda koji se izvoze propisana čl. 74 do 85 ove uredbe;
 - pravila za popunjavanje i izdavanje uvjerenja o porijeklu Obrazac A;
 - odredaba za upotrebu izjava na fakturi, koje treba sačinjavati u skladu sa zahtjevima iz Priloga 17;
 - odredaba koje se odnose na obaveze obavještanja iz člana 92 ove uredbe;
 - odredaba koje se odnose na odobravanje odstupanja iz člana 41 stav 4 Zakona.
- (2) Ako je u državi ili teritoriji korisnici određen nadležni organ za izdavanje uvjerenja o porijeklu Obrazac A, provjeravaju se dokazi o porijeklu i izdaju se uvjerenja o porijeklu Obrazac A za izvoz u Crnu Goru, smatra se da je ta država korisnica prihvatila uslove propisane stavom 1 ovog člana.
- (3) Kada je država ili teritorija uključena, odnosno ponovo uključena u svojstvu korisnice, roba sa porijeklom iz te države ostvaruje povlastice od GSP šeme ako je izvezena iz države korisnice na dan ili nakon objavljivanja na internet stranici, u skladu sa članom 92 stav 3 ove uredbe.
- (4) Ako je država ili teritorija isključena iz spiska država ili teritorija korisnica GSP šeme zemalja u smislu Dodatka 4 propisa kojim se uređuje Carinska tarifa, obaveza pružanja administrativne saradnje utvrđena u članu

128 ove uredbe i dalje se primjenjuje na tu državu na period od tri godine od dana isključenja te države ili korisnice.

Obavještavanja koje se primjenjuju od datuma primjene sistema registrovanih izvoznika (REX)

Član 91

- (1) Države ili teritorije korisnice treba da obavijeste carinski organ o nazivu, adresi i kontakt podacima organa koji se nalaze na njihovoj teritoriji i koji su:
 - a) dio državnih organa te države ili koji postupaju na osnovu prenijete nadležnosti, a koji su nadležni da registruju izvoznike u REX sistem, izmijene i ažuriraju te podatke i ukinu registracije;
 - b) dio državnih organa te države i nadležni su za obezbjeđenje administrativne saradnje sa carinskim organom u skladu sa čl. 74 do 85, čl. 86 do 88 i čl. 93 do 128 ove uredbe.
- (2) Obavještenje iz stava 1 ovog člana država ili teritorija korisnica treba da dostavi carinskom organu najkasnije tri mjeseca prije datuma kad države ili teritorije korisnice namjeravaju da otpočnu registraciju izvoznika.
- (3) Države ili teritorije korisnice, bez odlaganja, treba da obavijeste carinski organ o izmjenama informacija koje su dostavljene u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Obavještavanja koje se primjenjuju do datuma primjene sistema registrovanih izvoznika (REX)

Član 92

- (1) Države ili teritorije korisnice treba da dostave carinskom organu naziv i adresu državnih organa koji se nalaze na teritoriji tih država korisnica i koji su ovlašćeni za izdavanje uvjerenja o porijeklu Obrazac A, zajedno sa uzorcima otisaka pečata koje koriste ti organi, kao i naziv i adresu odgovarajućih državnih organa nadležnih za kontrolu uvjerenja o porijeklu Obrazac A i izjava na fakturi.
- (2) Države ili teritorije korisnice, bez odlaganja, treba da obavijeste carinski organ o izmjenama informacija koje su dostavljene u skladu sa stavom 1 ovog člana.
- (3) Datum kad je država ili teritorija korisnica uključena, odnosno ponovo uključena u svojstvu korisnice GSP šeme ispunila obaveze navedene u stavu 1 ovog člana, carinski organ treba da objavi na svojoj internet stranici, a radi primjene člana 90 stav 4 ove uredbe.

Postupak izdavanja uvjerenja o porijeklu Obrazac A

Član 93

- (1) Uvjerenje o porijeklu Obrazac A izdaje se na pisani zahtjev izvoznika ili njegovog zastupnika, uz koji se podnosi i dokumentacija kojom se dokazuje da proizvodi, koji treba da se izvezu, ispunjavaju uslove za izdavanje uvjerenja o porijeklu Obrazac A, koje je dato u Prilogu 15.
- (2) Nadležni organi država ili teritorija korisnica nakon obavljenog ili obezbijedenog izvoza treba da izdaju izvozniku uvjerenje o porijeklu Obrazac A.
- (3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, nadležni organi država ili teritorija korisnica mogu izdati uvjerenje o porijeklu Obrazac A i nakon izvoza proizvoda na koje se to uvjerenje odnosi, ako:
 - nije izdato u trenutku izvoza, usljed grešaka ili nenamjernih propusta, odnosno posebnih okolnosti ili
 - je carinskim organima dostavljen odgovarajući dokaz da je uvjerenje o porijeklu Obrazac A izdato, ali iz tehničkih razloga pri uvozu nije prihvaćeno, ili
 - je krajnje odredište tih proizvoda utvrđeno za vrijeme njihovog transporta ili smještaja i nakon dijeljenja pošiljke u skladu sa članom 76 ove uredbe.
- (4) Nadležni organi država ili teritorija korisnica mogu da izdaju uvjerenje naknadno samo nakon provjere da su informacije dostavljene u zahtjevu izvoznika za uvjerenje o porijeklu Obrazac A koje se izdaje naknadno u skladu sa informacijama iz odgovarajućeg izvoznog dokumenta i da uvjerenje o porijeklu nije izdato kad su dati proizvodi bili izvezeni, osim ako uvjerenje o porijeklu Obrazac A nije prihvaćeno iz tehničkih razloga. Riječi "Issued retrospectively", ili "Izdato naknadno" navode se u rubrici 4. uvjerenja o porijeklu Obrazac A koje se izdaje naknadno.
- (5) U slučaju krađe, gubitka ili uništenja uvjerenja o porijeklu Obrazac A, izvoznik može podnijeti nadležnim organima koji su ga izdali zahtjev za sastavljanje duplikata na osnovu izvoznih dokumenata u njihovom posjedu. Riječi "Duplicate", ili "Duplikat", datum izdavanja i serijski broj originalnog primjerka uvjerenja navode se u rubrici 4. duplikata uvjerenja o porijeklu Obrazac A. Duplikat proizvodi dejstvo od datuma izdavanja originalnog primjerka.

- (6) Radi provjere da li je proizvod za koji se traži uvjerenje o porijeklu Obrazac A u skladu sa pravilima o porijeklu, nadležni državni organi mogu da zatraže dokaz ili sprovedu postupak koji smatraju primjerenim.
- (7) Popunjavanje rubrika 2. i 10. uvjerenja o porijeklu Obrazac A nije obavezno. Rubrika 12 sadrži navod "Montenegro" ili "Crna Gora". Datum izdavanja uvjerenja o porijeklu Obrazac A navodi se u rubrici 11. Potpis koji treba staviti u tu rubriku, predviđenu za nadležne državne organe koji izdaju uvjerenje, kao i potpis ovlaštenog potpisnika izvoznika koji treba staviti u rubriku 12. treba da budu svojeručni.

Uslovi za sačinjavanje izjave na fakturi

Član 94

- (1) Izjavu na fakturi može da sačini izvoznik koji posluje u državi ili teritoriji korisnici za svaku pošiljku koja se sastoji od jednog ili više paketa sa proizvodima sa porijeklom čija ukupna vrijednost ne prelazi 6.000 eura, ako se primjenjuje administrativna saradnja iz člana 89 stav 2 ove uredbe.
- (2) Izvoznik koji sačinjava izjavu na fakturi na zahtjev carinskih ili drugih nadležnih državnih organa države ili teritorije izvoznice, treba da podnese odgovarajuću dokumentaciju kojom se dokazuje status proizvoda sa porijeklom.
- (3) Izjavu na fakturi izvoznik sačinjava na engleskom ili crnogorskom jeziku u skladu sa Prilogom 17 tako što otkuca, otisne ili odštampa na fakturi, otpremnici ili nekom drugom komercijalnom dokumentu izjavu čiji je tekst sadržan u Prilogu 17 ove uredbe. Ako se ispisuje rukom, izjava se ispisuje mastilom i štampanim slovima. Izjave na fakturi sadrže originalni svojeručni potpis izvoznika.
- (4) Izjava na fakturi sačinjava se za svaku pošiljku pojedinačno.
- (5) U slučaju da je roba sadržana u pošiljci već prošla provjeru u državi izvoznici prema definiciji pojma "proizvodi sa porijeklom", izvoznik se može pozvati na tu provjeru u izjavi na fakturi.

Uslovi za izdavanje uvjerenja o porijeklu Obrazac A u slučaju kumulacije

Član 95

- (1) Kada se primjenjuje kumulacija iz čl. 86 i 87 ove uredbe, nadležni državni organi države ili teritorije korisnice od kojih se traži izdavanje uvjerenja o porijeklu Obrazac A za proizvode u čijoj se proizvodnji koriste materijali sa porijeklom iz države sa kojom je dozvoljena kumulacija treba da uzmu u obzir dokaz o porijeklu koji treba da dostavi dobavljač izvoznika i koji se izdaje u skladu sa:
- odredbama člana 86 ove uredbe, u slučaju bilateralne kumulacije; i
 - odredbama sporazuma o slobodnoj trgovini između Crne Gore i te države, u slučaju proširene kumulacije.
- (2) U slučajevima iz stava 1 tač. a i b, rubrika 4 uvjerenja o porijeklu Obrazac A sadrži, u zavisnosti od slučaja, navod:
- "MN cumulation", ili "extended cumulation with country x", ili
 - "kumulacija sa CG" ili "proširena kumulacija sa državom x".

Dokaz o statusu proizvoda sa porijeklom iz Crne Gore za potrebe bilateralne kumulacije i ovlaštenog izvoznika

Član 96

- (1) Dokaz o statusu proizvoda sa porijeklom iz Crne Gore dostavlja se:
- podnošenjem uvjerenja o kretanju robe EUR.1, koje se izdaje upotrebom obrasca sadržanog u Prilogu 18 ili
 - podnošenjem izjave na fakturi, u skladu sa Prilogom 17, koju može sačiniti izvoznik za pošiljke koje sadrže proizvode sa porijeklom čija ukupna vrijednost ne prelazi 6.000 eura ili ovlašćeni izvoznik u Crnoj Gori.
- (2) Izvoznik ili njegov zastupnik unosi "GSP beneficiary countries" i "MN " ili "države korisnice GSP" i "CG " - u rubriku 2. uvjerenja o kretanju robe EUR.1.
- (3) Na izdavanje, upotrebu i naknadnu provjeru uvjerenja o porijeklu Obrazac A kad se izvrše neophodne promjene i na uvjerenja o kretanju robe EUR.1 i primjenjuju se čl. 74 do 85, čl. 86 do 88, čl. 89 do 92 i čl. 97 do 128, osim odredaba koje se odnose na njihovo izdavanje, kao i na izjave na fakturi.
- (4) Carinski organ može da ovlasti izvoznika sa sjedištem u carinskom području Crne Gore, u daljem tekstu: ovlašćeni izvoznik, a koji redovno šalje pošiljke proizvoda sa porijeklom iz Crne Gore u okviru bilateralne kumulacije, da sačinjava izjave na fakturi, bez obzira na vrijednost tih proizvoda, ako taj izvoznik pruži carinskom organu odgovarajuće garancije neophodne za provjeru:

- a) statusa proizvoda sa porijeklom,
 - b) ispunjenja drugih zahtjeva koji se primjenjuju u Crnoj Gori.
- (5) Carinski organ može da dodijeli status ovlašćenog izvoznika pod uslovima iz člana 69 ove uredbe i broj carinskog odobrenja koji se navodi u izjavama na fakturi.
- (6) Carinski organ treba da kontroliše upotrebu odobrenja iz stava 4 ovog člana.
- (7) Carinski organ može da povuče odobrenje ako ovlašćeni izvoznik:
- više ne pruža garancije iz stava 3 ovog člana;
 - ne ispunjava uslove iz stava 4 ovog člana;
 - na drugi način nepropisno upotrebljava odobrenje.
- (8) Ovlašćeni izvoznik može da dostavi carinskom organu pisanu izjavu kojom prihvata odgovornost za svaku izjavu na fakturi kojom se on identifikuje kao da je tu izjavu svojeručno potpisao.

Registracija izvoznika

Član 97

- (1) GSP šema primjenjuje se:
- a) u slučajevima robe koju izvozi registrovani izvoznik, a koja ispunjava zahtjeve iz čl. 74 do 85, čl. 86 do 88, čl. 89 do 92, čl. 93 do 96, čl. 99 do 111, čl. 112 do 116, čl. 117 do 125 i čl. 126 do 128 ove uredbe;
 - b) u slučaju pošiljke sa jednim ili više paketa koji sadrže proizvode sa porijeklom koje izvozi izvoznik ako ukupna vrijednost proizvoda sa porijeklom ne prelazi 6.000 eura.
- (2) Vrijednost proizvoda sa porijeklom u pošiljci predstavlja vrijednost svih proizvoda sa porijeklom u okviru jedne pošiljke obuhvaćene iskazom o porijeklu sačinjenim u državi izvoznici.

Postupak registracije u državama korisnicama i postupci pri izvozu koji se primjenjuju u prelaznom periodu do primjene sistema registrovanih izvoznika

Član 98

- (1) Nadležni organi države ili teritorije korisnice treba da, tokom perioda od 12 mjeseci od datuma kad država korisnica počne sa registracijom izvoznika u REX sistemu na zahtjev izvoznika koji još uvek nijesu registrovani u trenutku traženja uvjerenja, nastave sa izdavanjem uvjerenja o porijeklu Obrazac A.
- (2) Uvjerenje o porijeklu Obrazac A, izdato u skladu sa stavom 1 ovog člana, carinski organ treba da prihvati kao dokaz o porijeklu ako se izda prije datuma registracije izvoznika.
- (3) Nadležni organi države ili teritorije korisnice koji imaju poteškoće sa završetkom procesa registracije, u periodu iz stava 1 ovog člana, mogu od carinskog organa da zatraže produženje tog perioda, koje ne može biti duži od šest mjeseci.
- (4) Izvoznici u državi ili teritoriji korisnici, sačinjavaju iskaze o porijeklu za poslate proizvode sa porijeklom ako njihova ukupna vrijednost ne prelazi 6.000 eura od datuma kada država korisnica namjerava da počne sa registracijom izvoznika.
- (5) Izvoznici, nakon registracije, sačinjavaju iskaze o porijeklu za poslate proizvode sa porijeklom ako ukupna vrijednost tih proizvoda prelazi 6.000 eura od datuma kada je njihova registracija važeća u skladu sa članom 104 stav 6 ove uredbe.

Baza podataka o registrovanim izvoznicima

Član 99

- (1) Nadležni organi država ili teritorija korisnica po prijemu obrasca zahtjeva iz Priloga 19 ove uredbe, treba da dodijele, bez odlaganja, broj registrovanog izvoznika i unesu u REX sistem broj registrovanog izvoznika, podatke o registraciji i datum od kada je registracija važeća u skladu sa članom 104 stav 6 ove uredbe.
- (2) Carinski organ po prijemu zahtjeva iz stava 1 ovog člana, bez odlaganja, treba da dodijeli izvozniku ili, prema potrebi, ponovnom pošiljaocu robe broj registrovanog izvoznika i unese u REX sistem broj registrovanog izvoznika, podatke o registraciji i datum od kada je registracija važeća u skladu sa članom 104 stav 6 ove uredbe.
- (3) Nadležni organi države ili teritorije korisnice, odnosno carinski organ treba da obavijesti izvoznika ili, po potrebi, ponovnog pošiljaoca robe o broju registrovanog izvoznika dodijeljenom tom izvozniku ili ponovnom pošiljaocu robe i o datumu od kada je registracija važeća.

- (4) Ako smatraju da informacije u zahtjeva iz stava 1 ovog člana nijesu potpune, nadležni organi, bez odlaganja, treba da obavijeste izvoznika.
- (5) Nadležni organi država ili teritorija korisnica i carinski organ treba redovno da ažuriraju podatke koje registruju i mijenjaju neposredno nakon što te podatke registrovani izvoznik dostavi u skladu sa članom 107 ove uredbe.

Datum primjene određenih odredaba

Član 100

- (1) Odredbe čl. 89, 91, 97 do 99, 101 do 111, 115 do 125, 126 i 127 ove uredbe primjenjuju se u pogledu izvoza robe koji obavljaju izvoznici registrovani prema sistemu REX u državi korisnici od datuma kada ta država korisnica počine sa registracijom izvoznika prema tom sistemu.
- (2) Odredbe čl. 90, 92, 93 do 96, 112 do 116 i 128 ove uredbe primjenjuju se u pogledu izvoza robe koji obavljaju izvoznici koji nijesu registrovani prema sistemu REX u državi korisnici.

Pristup bazi podataka

Član 101

- (1) Carinski organ treba da uspostavi REX sistem, i da upravlja tim sistemom.
- (2) Nadležni organi države ili teritorije korisnice imaju pristup REX sistemu za uvid u podatke o izvoznicima koje su registrovali.
- (3) Carinski organ ima pristup uvida u podatke koje je registrovala država ili teritorija korisnica, radi sprovođenja provjera carinskih deklaracija iz člana 132 Zakona ili naknadne kontrole iz člana 32 Zakona.
- (4) Carinski organ treba da obezbjedi nadležnim organima država ili teritorija korisnica bezbjedan pristup sistemu REX.
- (5) Ako je država isključena iz spiska država ili teritorija korisnica GSP šeme zemalja u smislu Dodatka 4 propisa kojim se uređuje Carinska tarifa, nadležni organi te države i dalje imaju pristup sistemu u skladu sa članom 89 stav 4 ove uredbe.
- (6) Carinski organ može javnosti da učini dostupnim sljedeće podatke:
 - a) broj registrovanog izvoznika;
 - b) datum registracije registrovanog izvoznika
 - c) datum od kada je registracija važeća;
 - d) datum ukidanja registracije, po potrebi;
 - e) datum poslednje sinhronizacije između sistema REX i internet stranice carinskog organa.

Zaštita baze podataka

Član 102

Podaci u REX sistemu obrađuju se radi primjene GSP šeme.

- (2) Registrovanim izvoznicima radi primjene GSP šeme dostavljaju se informacije u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.
- (3) Pored informacija iz stava 2 ovog člana, carinski organ treba da dostavi izvozniku informacije o:
 - o pravnom osnovu postupaka obrade kojima su namijenjeni ti podaci,
 - periodu čuvanja podataka.
- (4) Carinski organ može da dostavi obavještenje iz Priloga 19 ili Priloga 20 o informacijama registrovanom izvozniku.
- (5) Prava registrovanih izvoznika u odnosu na obradu podataka u REX sistemu, koji su navedeni u Prilogu 19 ili u Prilogu 20 ove uredbe, po potrebi, ostvaruju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.
- (6) Registrovani izvoznik može da podnese zahtjev carinskom organu, odnosno nadležnom organu države ili teritorije korisnice, radi ostvarivanja prava pristupa, ispravke, brisanja ili blokiranja podataka u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Postupak registracije u Crnoj Gori i postupci pri izvozu koji se primjenjuju u prelaznom periodu do primjene sistema registrovanih izvoznika

Član 103

- (1) Izvoznici sa sjedištem u Crnoj Gori, nakon registracije u REX sistemu, sačinjavaju iskaze o porijeklu za poslate proizvode sa porijeklom ako njihova ukupna vrijednost prelazi 6.000 eura, od datuma kada je njihova registracija važeća u skladu sa članom 104 stav 6 ove uredbe.
- (2) Ponovni pošiljaoci robe koji su registrovani mogu da sačinjavaju zamjenske iskaze o porijeklu od datuma od kada je njihova registracija važeća u skladu sa članom 104 stav 6 ove uredbe, bez obzira da li robu prati uvjerenje o porijeklu Obrazac A, odnosno izjavom na fakturi ili iskazom o porijeklu koje je sastavio izvoznik.

Zahtjev za dobijanje statusa registrovanog izvoznika

Član 104

- (1) Radi dobijanja statusa registrovanog izvoznika, izvoznik treba da podnese zahtjev nadležnom organu države ili teritorije korisnice u kojoj ima sjedište.
- (2) Zahtjev iz stava 1 ovog člana sačinjava se u skladu sa Prilogom 19 ili Prilogom 20.
- (3) Izvoznik ili ponovni pošiljalac treba da podnose zahtjev radi dobijanja statusa registrovanog izvoznika carinskom organu.
- (4) Zahtjev iz stava 3 ovog člana sačinjava se u skladu sa Prilogom 20.
- (5) Radi izvoza prema GSP šemi izvoznici mogu da se registruju samo jedanput.
- (6) Nadležni organi države korisnice radi izvoza prema GSP šemi izvozniku treba da dodijele broj registrovanog izvoznika.
- (7) Registracija važi od datuma kada nadležni organi države korisnice ili carinski organ primi potpun zahtjev za registraciju u skladu sa st. 1 do 4 ovog člana.
- (8) Ako izvoznik ima zastupnika radi sprovođenja izvoznih formalnosti, a zastupnik izvoznika je i registrovani izvoznik, taj zastupnik treba da koristi broj registrovanog izvoznika.

Mjere za objavljivanje podataka o registrovanim izvoznicima

Član 105

- (1) Carinski organ može da objavi na svojoj internet stranici datum kada države korisnice počinju sa primjenom REX sistema.
- (2) Informacije iz stava 1 ovog člana carinski organ redovno ažurira.

Automatska registracija izvoznika za državu koja postaje država korisnica GSP šeme

Član 106

- (1) Ako se državi odobri korišćenje GSP šeme carinski organ treba da omogući pristup REX sistemu radi registracije izvoznika registrovanih u toj državi, ako su podaci o registraciji tih izvoznika dostupni u REX sistemu.
- (2) Izvoznik čiji su registracioni podaci dostupni REX sistemu, u skladu sa stavom 1 ovog člana ne mora da podnese zahtjev nadležnim organima države ili teritorije korisnice, radi registracije za korišćenje GSP šeme.

Ukidanje registracije

Član 107

- (1) Registrovani izvoznici, bez odlaganja, treba da obavijeste nadležne organe države ili teritorije korisnice ili carinski organ o izmjenama informacija koje su dostavili radi registracije tih izvoznika.
- (2) Ako registrovani izvoznici više ne ispunjavaju uslove za izvoz robe prema GSP šemi ili ne namjeravaju da izvoze robu prema GSP šemi, o tome obavještavaju nadležne organe u državi ili teritoriji korisnici ili carinski organ.
- (3) Nadležni organi u državi korisnici ili carinski organ može da ukine registraciju, ako:
 - 1) više ne postoji;
 - 2) se utvrdi da registrovani izvoznik ne ispunjava uslove za izvoz robe prema GSP šemi;
 - 3) je registrovani izvoznik obavijestio nadležni organ države ili teritorije korisnice ili carinski organ da više ne namjerava da izvozi robu prema GSP šemi;

- 4) je registrovani izvoznik sačinio iskaz o porijeklu, koji ne sadrži tačne informacije čime protivpravno može steći korist od preferencijalne tarifne mjere;
- 5) ako registrovani izvoznik ne ažurira podatke o svojoj registraciji redovno.
- (4) Ukidanje registracije u odnosu na izjavu o porijeklu proizvodi pravno dejstvo nakon datuma ukidanja.
- (5) Nadležni organ države ili teritorije korisnice ili carinski organ treba da obavijesti registrovanog izvoznika o ukidanju njegove registracije i o datumu od kada će ukidanje proizvoditi dejstvo.
- (6) U slučaju ukidanja registracije iz stava 3 ovog člana, izvoznik ili ponovni pošiljalac robe mogu da podnesu pravni lijek.
- (7) Izvoznici ili ponovni pošiljaoci robe čija je registracija ukinuta mogu da podnesu novi zahtjev za dobijanje statusa registrovanog izvoznika u skladu sa članom 104 ove uredbe.
- (8) Izvoznici ili ponovni pošiljaoci robe čija je registracija ukinuta u skladu sa stavom 3 tač. 4 i 5 ovog člana, mogu ponovo da se registruju ako dokažu nadležnim organima države ili teritorije korisnice ili carinskom organu da su otklonili nedostatke koji su doveli do ukidanja registracije.
- (9) Nadležni organ države ili teritorije korisnice ili carinski organ, podatke koji se odnose na ukinutu registraciju vode u REX sistemu najviše deset godina od godine u kojoj je ukinuta ta registracija.
- (10) U slučaju ukidanja registracije koje nije u skladu sa stavom 3 ovog člana, ukidanje statusa registrovanog izvoznika poništava se.
- (11) Izvoznik ili ponovni pošiljalac robe kome je ukinuta registracija iz stava 10 ovog člana, ima pravo da koristi broj registrovanog izvoznika koji mu je dodijeljen prilikom registracije.

Automatsko ukidanje registracije kada se država izbriše sa spiska država korisnica

Član 108

- (1) Carinski organ može da ukine registracije izvoznika registrovanih u državi ili teritoriji korisnici ako se ta država ili teritorija korisnica izbriše sa spiska država ili teritorija korisnica.
- (2) Ako se državi ili teritoriji korisnici iz stava 1 ovog člana ponovo odobri korišćenje GSP šeme carinski organ treba ponovo da aktivira registracije izvoznika registrovanih u toj državi ako su podaci o registraciji tih izvoznika dostupni u REX sistemu.
- (3) Ako podaci o registraciji izvoznika nijesu dostupni u REX sistemu, u skladu sa stavom 2 ovog člana, izvoznik se ponovo registruju u skladu sa članom 104 ove uredbe.
- (4) U slučaju ukidanja registracija registrovanih izvoznika u državi ili teritoriji korisnici u skladu sa stavom 1 ovog člana, podaci o ukinutim registracijama vode se u REX sistemu najmanje 10 godina od godine u kojoj je ukinuta ta registracija.

Obaveze izvoznika

Član 109

- (1) Izvoznik i registrovani izvoznik treba da:
- 1) vode poslovnu knjigovodstvenu evidenciju o proizvodnji i isporuci robe koja se kvalifikuje za preferencijalni tretman;
 - 2) učine dostupnim dokaze i čuvaju carinsku dokumentaciju koja se odnosi na materijale upotrijebljene u proizvodnji;
 - 3) čuvaju evidenciju o iskazu o porijeklu koje su sačinili i materijalima sa porijeklom i bez porijekla, knjigovodstvenim računima proizvodnje i zaliha, najmanje tri godine od isteka godine u kojoj je sačinjena ta izjava, ili duže, ako nije drugačije propisano.
- (2) Evidencija iz stava 1 tačka 3 ovog člana i iskazi o porijeklu mogu se voditi u elektronskom obliku, ali treba da omogućе sledljivost materijala upotrijebljenih u proizvodnji izvezenih proizvoda i potvrđivanje statusa sa porijeklom tih materijala.
- (3) Odredbe stava 1 ovog člana primjenjuju se i na dobavljače koji dostavljaju izvoznicima izjave dobavljača kojima se potvrđuje status robe sa porijeklom koju isporučuju.
- (4) Ponovni pošiljaoci robe koji sačinjavaju zamjenske iskaze o porijeklu treba da čuvaju izvorne iskaze o porijeklu koje su zamijenili najmanje tri godine od isteka godine u kojoj je sačinjen zamjenski iskaz o porijeklu ili duže, ako nije drugačije propisano.

Iskaz o porijeklu

Član 110

- (1) Iskaz o porijeklu može se sačiniti prilikom izvoza u Crnu Goru ili kada je izvoz u Crnu Goru obezbijeđen.
- (2) Iskaz o porijeklu može se sačiniti i nakon izvoza proizvoda ako se naknadni iskaz podnese carinskom organu najkasnije dvije godine nakon uvoza.
- (3) Ako se dijeljenje pošiljke obavlja u skladu sa članom 76 ove uredbe i u roku iz stava 2 ovog člana, iskaz o porijeklu može naknadno da sačini izvoznik države izvoznice proizvoda.
- (4) Iskaz o porijeklu izvoznik treba da dostavi kupcu u Crnoj Gori koji sadrži podatke iz Priloga 21, a sačinjava se na crnogorskom ili engleskom jeziku.
- (5) Iskaz o porijeklu može se sačiniti na svakom komercijalnom dokumentu kojim se omogućava identifikacija izvoznika i pripadajuće robe.
- (6) Radi bilateralne kumulacije, kad se izvrše neophodne promjene primjenjuju se st. 1, 2 i 3 ovog člana na iskaze o porijeklu sačinjene u Crnoj Gori.

Iskaz o porijeklu u slučaju kumulacije

Član 111

- (1) Radi utvrđivanja porijekla materijala upotrijebljenih u okviru bilateralne kumulacije, izvoznik proizvoda proizvedenog upotrebom materijala sa porijeklom iz države ili teritorije korisnice ili Crne Gore uzima u obzir iskaz o porijeklu koji dostavi dobavljač tih materijala. U ovim slučajevima, iskaz o porijeklu koji sastavlja izvoznik sadrži, u zavisnosti od slučaja, navod "MN cumulation", ili "kumulacija sa CG".
- (2) Radi utvrđivanja porijekla materijala upotrijebljenih u okviru proširene kumulacije, izvoznik proizvoda proizvedenog upotrebom materijala sa porijeklom iz države sa kojom je dozvoljena proširena kumulacija uzima u obzir dokaz o porijeklu koji dostavlja dobavljač tih materijala ako je taj dokaz izdat u skladu sa odredbama odgovarajućeg sporazuma o slobodnoj trgovini između Crne Gore i te države.
- (3) U tom slučaju, iskaz o porijeklu koji sastavlja izvoznik sadrži navod "extended cumulation with country x", ili "proširena kumulacija sa državom x".

Podnošenje i važenje uvjerenja o porijeklu Obrazac A ili izjava na fakturi u postupcima stavljanja u slobodan promet u Crnoj Gori koji se primjenjuju u okviru GSP šeme do datuma primjene sistema registrovanih izvoznika

Član 112

- (1) Uvoznik ili njegov zastupnik mogu da podnesu uvjerenje o porijeklu Obrazac A ili izjavu na fakturi carinskom organu u skladu sa postupcima koji se odnose na carinsku deklaraciju.
- (2) Dokaz o porijeklu važi deset mjeseci od datuma izdavanja u državi izvoznici i podnosi se u tom roku carinskom organu države uvoznice.
- (3) U slučaju nastanka okolnosti koje se nijesu mogle predvidjeti dokazi o porijeklu koje je uvoznik ili njegov zastupnik podnio carinskom organu mogu se, radi primjene preferencijalnih tarifnih mjera, prihvatiti i nakon isteka perioda važenja iz stava 2 ovog člana.
- (4) U drugim slučajevima kašnjenja u podnošenju, carinski organi države uvoznice mogu prihvatiti dokaze o porijeklu ako su proizvodi podneseni carinskom organu prije navedenog krajnjeg roka.

Zamjena uvjerenja o porijeklu Obrazac A i izjava na fakturi

Član 113

- (1) Ako se proizvodi sa porijeklom koji nijesu stavljeni u slobodan promet stave pod carinski nadzor carinarnice u Crnoj Gori, ta carinarnica, na pisani zahtjev ponovnog pošiljaoca, treba da zamijeni uvjerenje o porijeklu Obrazac A ili izjavu na fakturi jednim ili više uvjerenja o porijeklu Obrazac A radi slanja tog proizvoda na drugo mjesto u okviru carinskog područja Crne Gore.
- (2) Ponovni pošiljalac uz zahtjev iz stava 1 ovog člana treba da priloži fotokopiju izvornog uvjerenja o porijeklu ili izjave na fakturi.
- (3) Zamjensko uvjerenje se sačinjava se u skladu sa Prilogom 22.
- (4) Carinarnica treba da provjeri da li je zamjensko uvjerenje u skladu sa izvornim dokazom o porijeklu.
- (5) Ako zahtjev za izdavanje zamjenskog uvjerenja podnese ponovni pošiljalac, taj pošiljalac nije odgovoran za tačnost podataka unijetih u izvorni dokaz o porijeklu.

- (6) Carinarnica kojoj je podnijet zahtjev za izdavanje zamjenskog uvjerenja treba da unese u izvorni dokaz o porijeklu ili prilog tog dokaza, podatke koji se odnose na težinu, broj, vrstu proizvoda koji se šalju dalje i odredište tog proizvoda, kao i serijski broj zamjenskog uvjerenja.
- (7) Izvorno uvjerenje o porijeklu na koje su unijeti podaci iz stava 6 ovog člana čuva se najmanje tri godine.

Sukcesivni uvoz upotrebom uvjerenja o porijeklu Obrazac A ili izjava na fakturi

Član 114

- (1) Ako se, na zahtjev uvoznika i pod uslovima koje je utvrdio carinski organ, nesastavljeni ili rastavljeni proizvodi u smislu Osnovnog pravila 2 tačka a) za primjenu carinske tarife iz propisa kojim se uređuje Carinska tarifa i na koje se odnose Odjelci XVI ili XVII odnosno tarifni brojevi 7308 ili 9406 Harmonizovanog sistema, uvoze iz više djelova, carinskom organu se može podnijeti jedinstveni dokaz o porijeklu tih proizvoda pri uvozu prve pošiljke.
- (2) Uvoznik može podnijeti carinskom organu jedinstveni dokaz o porijeklu pri uvozu prve pošiljke kad:
- a) se roba uvozi u okviru redovnih trgovinskih tokova veće komercijalne vrijednosti;
 - b) je roba predmet jednog ugovora o prodaji, u kojem ugovorne strane imaju sjedište u državi izvoznici ili u Crnoj Gori;
 - c) je roba svrstana u istu tarifnu oznaku nomenklature Carinske tarife;
 - d) roba isključivo dolazi od istog izvoznika, ima odredište prema istom uvozniku i na nju se primjenjuju ulazne formalnosti u istoj carinarnici.
- (3) Ovaj postupak se primjenjuje u periodu koji odredi carinski organ.

Izuzeća od obaveze dostavljanja uvjerenja o porijeklu Obrazac A ili izjave na fakturi

Član 115

- (1) Proizvodi koje fizička lica kao pošiljke šalju drugim fizičkim licima ili koji su dio ličnog prtljaga putnika carinski organ može da prihvati kao proizvod sa porijeklom koji ostvaruje pogodnosti od GSP šeme preferencijalnih tarifnih mjera bez obaveze podnošenja uvjerenja o porijeklu Obrazac A ili izjave na fakturi, ako:
- taj proizvod nije trgovačkog karaktera,
 - je taj proizvod deklarisan kao proizvod koji ispunjava uslove za ostvarivanje pogodnosti od GSP šeme,
 - nema sumnje u ispunjenost uslova iz alineje 2 ovog stava.
- (2) Ne smatra se da je uvoz trgovačkog karaktera, ako:
- a) je povremen;
 - b) se sastoji samo iz proizvoda za ličnu upotrebu primalaca, odnosno putnika ili njihovih porodica; i
 - c) na osnovu prirode i količine ti proizvodi nemaju komercijalnu namjenu.
- (3) Ukupna vrijednost proizvoda iz stava 2 ovog člana ne prelazi 500 eura u slučaju pošiljke iz stava 1 ovog člana, odnosno 1.200 eura u slučaju proizvoda koji se odnose na lični prtljag putnika.

Neslaganja i formalne greške u uvjerenjima o porijeklu Obrazac A ili izjavama na fakturi

Član 116

- (1) Uočavanje manjih neslaganja između izjava datih u uvjerenju o porijeklu Obrazac A ili u izjavi na fakturi i izjava datih u dokumentima podnijetim carinarnici radi sprovođenja formalnosti za uvoz proizvoda neće tom činjenicom učiniti uvjerenje ili izjavu nevažećim ako se na osnovu ostale dokumentacije ustanovi da se taj dokument odnosi na dostavljeni proizvod.
- (2) Očigledne formalne greške u uvjerenju o porijeklu Obrazac A, uvjerenju o kretanju robe EUR.1 ili izjavi na fakturi ne dovode do odbijanja tog dokumenta ako greške ne dovode u sumnju tačnost izjava datih u tom dokumentu.

VII. POSTUPANJE PRI STAVLJANJU U SLOBODAN PROMET U CRNOJ GORI KOJI SE PRIMJENJUJU U OKVIRU GSP ŠEME OD DATUMA PRIMJENE SISTEMA REGISTROVANIH IZVOZNIKA

Valjanost iskaza o porijeklu

Član 117

- (1) Iskaz o porijeklu sačinjava se za svaku pošiljku i važi 12 mjeseci od datuma sačinjavanja.
- (2) Jedinstveni iskaz o porijeklu može da obuhvati više pošiljki ako roba ispunjava sljedeće uslove:
 - a) podnijeta je nesastavljena ili rastavljena u smislu Osnovnog pravila 2 tačka a) za primjenu carinske tarife u skladu sa propisom kojim se uređuje Carinska tarifa;
 - b) na tu robu se odnose Odjeljci XVI ili XVII odnosno tarifni brojevi 7308 ili 9406 Harmonizovanog sistema u skladu sa propisom kojim se uređuje Carinska tarifa;
 - c) namijenjena je sukcesivnom uvozu.
- (3) U slučaju nastanka okolnosti koje se nijesu mogle predvidjeti iskaz o porijeklu koji je uvoznik ili njegov zastupnik podnio carinskom organu mogu se, radi primjene preferencijalnih tarifnih mjera, prihvatiti i nakon isteka perioda važenja iz stava 1 ovog člana.
- (4) U drugim slučajevima kašnjenja u podnošenju, carinsk organ države uvoznice može da prihvati iskaze o porijeklu ako su proizvodi podnijeti carini prije navedenog krajnjeg roka.
- (5) Carinski organ koji vrši poslove nadzora nad sukcesivnim stavljanjem u slobodan promet, treba da provjeri da su sukcesivne pošiljke dio nesastavljenih ili rastavljenih proizvoda za koje je sačinjen iskaz o porijeklu.

Prihvatljivost iskaza o porijeklu

Član 118

- (1) Pravo na zahtijevanje pogodnosti od GSP šeme na osnovu iskaza o porijeklu mogu imati uvoznici ako je roba izvezena na dan ili nakon dana kada je država ili teritorija korisnica iz koje je roba izvezena počela sa registracijom izvoznika u skladu sa članom 98 ove uredbe.
- (2) Kada je država ili teritorija korisnica primljena, odnosno ponovo primljena u svojstvu države ili teritorije korisnice GSP, roba sa porijeklom iz te države ili teritorije korisnice ostvaruje pogodnosti od GSP šeme ako je izvezena iz države ili teritorije korisnice na dan ili nakon dana kad je ta država ili teritorija korisnica počela da primjenjuje REX sistem iz člana 89 stav 3 ove uredbe.

Zamjena iskaza o porijeklu

Član 119

- (1) Ako se proizvodi sa porijeklom koji nijesu stavljeni u slobodan promet stave pod kontrolu carinarnice, ponovni pošiljalac može da zamijeni izvorni iskaz o porijeklu jednim ili više zamjenskih iskaza o porijeklu, radi slanja tog proizvoda na drugo mjesto u okviru carinskog područja Crne Gore.
- (2) Zamjenski iskaz iz stava 1 ovog člana sačinjava se u skladu sa Prilogom 23.
- (3) Zamjenski iskazi o porijeklu mogu da se sačine ako je izvorni iskaz o porijeklu sačinjen u skladu sa čl. 110, 111, 117 i 118 ove uredbe i Prilogom 21.
- (4) Ponovni pošiljaoci registruju se radi sačinjavanja zamjenskih iskaza o porijeklu u pogledu proizvoda sa porijeklom koje treba slati na drugo mjesto u okviru carinskog područja Crne Gore, ako ukupna vrijednost proizvoda sa porijeklom u izvornoj pošiljci koju treba podijeliti prelazi 6.000 eura.
- (5) Izuzetno od stave 4 ovog člana, ponovni pošiljaoci koji nijesu registrovani mogu sačinjavati zamjenske iskaze o porijeklu ako ukupna vrijednost proizvoda sa porijeklom u izvornoj pošiljci koju treba podijeliti prelazi 6.000 eura i ako ti pošiljaoci prilože kopiju izvornog iskaza o porijeklu sačinjenog u državi ili teritoriji korisnici.
- (6) Zamjenski iskaz o porijeklu važi 12 mjeseci od datuma sačinjavanja izvornog iskaza o porijeklu.
- (7) Odredbe st. 1 do 4 ovog člana primjenjuju se i na iskaze koji zamjenjuju zamjenske iskaze o porijeklu.

Mjere predostrožnosti koje treba da preduzme deklarant

Član 120

- (1) Ako zatraži preferencijalni tretman prema GSP šemi, deklarant treba da unese podatke o iskazu o porijeklu u carinsku deklaraciju za stavljanje robe u slobodan promet.
- (2) Podaci iz stava 1 ovog člana unose se u formatu ggggmmdd, u kojem se gggg odnosi na godinu, mm na mjesec, a dd na dan.
- (3) Ako ukupna vrijednost poslatih proizvoda sa porijeklom prelazi 6.000 eura, deklarant navodi i broj registrovanog izvoznika.

- (4) Ako je deklarant zatražio primjenu GSP šeme u skladu sa stavom 1 ovog člana, a ne posjeduje iskaz o porijeklu prilikom prihvatanja carinske deklaracije za stavljanje u slobodan promet, ta deklaracija smatra se nepotpunom u smislu člana 121 Zakona.
- (5) Prije deklarisanja robe za stavljanje u slobodan promet, deklarant se sa stara da je roba u skladu sa odredbama čl. 74 do 85, čl. 86 do 88, čl. 89 do 116 i čl. 126 do 128 ove uredbe i provjerava da je:
- izvoznik, na internet stranici carinskog organa, registrovan u REX sistemu, ako ukupna vrijednost poslatih proizvoda sa porijeklom prelazi 6.000 eura i
 - iskaz o porijeklu sačinjen u skladu sa Prilogom 21.

Izuzeca od obaveze dostavljanja iskaza o porijeklu

Član 121

- (1) Proizvodi koji su izuzeti od obaveze sačinjavanja i podnošenja iskaza o porijeklu su proizvodi:
- koje fizička lica kao pošiljke šalju drugim fizičkim licima, čija ukupna vrijednost ne prelazi 500 eura,
 - koji čine dio ličnog prtljaga putnika, čija ukupna vrijednost ne prelazi 1.200 eura.
- (2) Proizvodi iz stava 1 ovog člana ispunjavaju sljedeće uslove:
- nijesu trgovačkog karaktera;
 - deklarisani su da ispunjavaju uslove koji su obavezni za ostvarivanje pogodnosti od GSP šeme;
 - nema sumnje u ispunjenost uslova iz tačke b.
- (3) Ne smatra se da je uvoz trgovačkog karaktera, ako:
- je povremen;
 - se sastoji samo iz proizvoda za ličnu upotrebu primalaca, odnosno putnika ili njihovih porodica; i
 - na osnovu prirode i količine ti proizvodi nemaju komercijalnu namjenu.

Neslaganja i formalne greške u iskazima o porijeklu; kašnjenje u dostavljanju iskaza o porijeklu

Član 122

- (1) Uočavanje manjih neslaganja između podataka sadržanih u iskazu o porijeklu i izjava navedenih u dokumentima podnijetim carinskom organu radi sprovođenja formalnosti za uvoz proizvoda neće tom činjenicom učiniti iskaz o porijeklu nevažećim ako se na osnovu ostale dokumentacije ustanovi da se taj dokument odnosi na dostavljeni proizvod.
- (2) Očigledne formalne greške u iskazu o porijeklu ne dovode do odbijanja tog dokumenta ako greške ne dovode u sumnju tačnost iskaza datih u tom dokumentu.

Sukcesivni uvoz upotrebom iskaza o porijeklu

Član 123

Postupak iz člana 117 stav 3 ove uredbe primjenjuje se u periodu koji odredi carinski organ.

Suspenzija primjene preferencijala

Član 124

- (1) Carinski organ može, ako ima sumnje koja se odnosi na status proizvoda sa porijeklom, da zatraži od deklaranta da dostavi u roku koji taj organ odredi, svaki raspoloživi dokaz radi provjere tačnosti navoda o porijeklu u deklaraciji ili ispunjenja uslova iz člana 76 ove uredbe.
- (2) Carinski organ može da suspenduje primjenu preferencijalne tarifne mjere za vrijeme postupka provjere utvrđene u članu 127 ove uredbe ako:
- informacije koje je dostavio deklarant nijesu dovoljne da bi se utvrdio status proizvoda sa porijeklom ili ispunjenje uslova propisanih čl. 75 ili 76 ove uredbe;
 - deklarant ne pruži informacije u roku iz stava 1 ovog člana.
- (3) Do dobijanja informacija iz stava 1 ovog člana ili rezultata postupka provjere iz stava 2 ovog člana, carinski organ može da omogući puštanje robe uvozniku uz primjenu mjera obezbjeđenja carinskog duga koje se procijene neophodnim.

Odbijanje primjene preferencijalne tarifne mjere

Član 125

- (1) Carinski organ može da odbije da dodijeli preferencijalne tarifne mjere, bez zahtijevanja dodatnih dokaza ili slanja zahtjeva za provjeru državi ili teritoriji korisnici, ako:
- roba nije ista kao roba koja je navedena u iskazu o porijeklu;
 - deklarant nije podnio iskaz o porijeklu za te proizvode, ako je taj iskaz obavezan;
 - iskaz o porijeklu koji posjeduje deklarant nije sačinio izvoznik registrovan u državi ili teritoriji korisnici;
 - iskaz o porijeklu nije sačinjen u skladu sa Prilogom 21;
 - nijesu ispunjeni uslovi iz člana 76 ove uredbe.
- (2) Carinski organ može da odbije da primijeni preferencijalne tarifne mjere, nakon podnošenja zahtjeva za provjeru iz člana 127 ove uredbe upućenog nadležnim organima države ili teritorije korisnice, ako je carinski organ:
- dobio odgovor od nadležnog organa države ili teritorije korisnice da izvoznik nema pravo da sačini iskaz o porijeklu;
 - dobio odgovor od nadležnog organa države ili teritorije korisnice da ti proizvodi nemaju porijeklo iz države ili teritorije korisnice ili da nijesu ispunjeni uslovi člana 75 ove uredbe;
 - posumnjao u valjanost iskaza o porijeklu ili tačnost informacija koje je dostavio deklarant u vezi sa pravim porijeklom tih proizvoda kada su podnijeli zahtjev za provjeru, a ispunjen je jedan od sljedećih uslova:
 - nije primio odgovor u roku određenom u skladu sa članom 127 ove uredbe ili
 - primio odgovor koji ne pruža odgovore na pitanja iz tog zahtjeva.

Kontrola porijekla od datuma primjene REX sistema

Član 126

- (1) Nadležni organi države ili teritorije korisnice radi obezbjeđenja poštovanja pravila o statusu proizvoda sa porijeklom, treba da sprovode:
- provjere statusa proizvoda sa porijeklom na zahtjev carinskog organa;
 - redovne kontrole izvoznika na inicijativu nadležnog organa države ili teritorije korisnice.
- (2) Proširena kumulacija iz člana 87 ove uredbe dozvoljena je ako se država sa kojom Crna Gora ima sporazum o slobodnoj trgovini saglasila da pruži državi ili teritoriji korisnici u sprovođenju administrativne saradnje na isti način na koji bi pružila tu podršku carinskom organu Crne Gore.
- (3) Kontrole iz stava 1 tačka 1 ovog člana sprovode se radi provjere ispunjenosti obaveza izvoznika u periodu koji se određuju na osnovu kriterijuma analize rizika.
- (4) Radi sprovođenja kontrole iz stava 1 tačka 1 ovog člana, nadležni organi država ili teritorija korisnica mogu da zahtijevaju od izvoznika da dostave kopije ili spisak iskaza o porijeklu.
- (5) Nadležni organi država ili teritorija korisnica mogu da zatraže dokaze i sprovedu pregled računovodstvenih evidencija izvoznika i proizvođača koji ga snabdijevaju, ako je potrebno, kao kontrolu u prostorijama tog izvoznika ili proizvođača, ili da sprovedu drugu provjeru koju smatraju potrebnom.

Naknadna provjera iskaza o porijeklu i zamjenskih iskaza o porijeklu

Član 127

- (1) Naknadna provjera iskaza o porijeklu ili zamjenskih iskaza o porijeklu može da se sprovede slučajnim odabirom ili ako carinski organ ima opravdanu sumnju u vjerodostojnost tih iskaza, status tih proizvoda sa porijeklom ili ispunjenje zahtjeva iz čl. 74 do 85, čl. 86 do 88, čl. 89 do 92, čl. 93 do 96, čl. 97 do 98, čl. 99 do 111, čl. 112 do 116, i čl. 117 do 125 ove uredbe.
- (2) Carinski organ može da zatraži saradnju nadležnih organa države ili teritorije korisnice radi sprovođenja provjere valjanosti iskaza o porijeklu i/ili statusa proizvoda sa porijeklom i po potrebi, navodi u zahtjevu razloge za opravdanu sumnju u valjanost iskaza o porijeklu ili status proizvoda sa porijeklom.
- (3) Kopija iskaza o porijeklu ili zamjenskog iskaza o porijeklu, dodatne informacije ili dokumentacija kojom se ukazuje da informacije date u tom iskazu ili zamjenskom iskazu nijesu tačne mogu da se dostave uz zahtjev za provjeru.

- (4) Carinski organ može da odredi rok od šest mjeseci za obavještanje o rezultatima provjere, od dana podnošenja zahtjeva za provjeru.
- (5) Ako u slučajevima opravdane sumnje nema odgovora u roku iz stave 4 ovog člana ili ako odgovor ne sadrži dovoljne informacije koje su potrebne da bi se utvrdilo pravo porijeklo proizvoda, carinski organ može ponovo da pošalje obavještenje nadležnim organima država ili teritorija korisnica.
- (6) Obavještenjem iz stava 5 ovog člana određuje se dodatni rok od šest mjeseci, od dana slanja tog obavještenja.
- (7) Ako nakon obavještenja iz stava 5 ovog člana rezultati provjere ne budu dostavljeni carinskom organu, u roku iz stava 6 ovog člana, odnosno ako se tim rezultatom ne omogućava utvrđivanje vjerodostojnosti tog dokumenta ili pravo porijeklo proizvoda, carinski organ može da odbije da prihvati pravo na primjenu preferencijalne tarifne mjere.
- (8) Ako provjera propisana u stavu 1 ovog člana ili druge dostupne informacije ukazuju da se ne poštuju pravila o porijeklu, na inicijativu države ili teritorije korisnice ili na zahtjev carinskog organa, država ili teritorija korisnica bez odlaganja, sprovodi istrage ili obezbjeđuje sprovođenje tih istraga radi spriječavanja nepoštovanja pravila o porijeklu.
- (9) Carinski organ može da učestvuje u istragama iz stava 8 ovog člana.

Naknadna provjera uvjerenja o porijeklu Obrazac A i izjava na fakturi

Član 128

- (1) Naknadne provjere uvjerenja o porijeklu Obrazac A i izjava na fakturi sprovode se slučajnim odabirom ili ako carinski organ ima opravdanu sumnju u vjerodostojnost tih dokumenata, status tih proizvoda sa porijeklom ili ispunjenje zahtjeva iz čl. 74 do 85, čl. 86 do 88, i čl. 89 do 125 ove uredbe.
- (2) Carinski organ može da podnese zahtjev za naknadnu provjeru i vrati uvjerenje o porijeklu Obrazac A i fakturu, ako je dostavljena, izjavu na fakturi ili kopiju tih dokumenata državi ili teritoriji korisnici i po potrebi, razloge za istragu.
- (3) Dokumentacija ili informacije koji ukazuju da su podaci navedeni u dokazu o porijeklu dostavljaju se uz zahtjev za provjeru.
- (4) Do dobijanja rezultata provjere iz stava 1 ovog člana, carinski organ može da donese odluku o suspenziji primjene preferencijalne tarifne mjere i omogućiti puštanje robe uvozniku uz primjenu mjera obezbjeđenja carinskog duga.
- (5) Nadležni organ države ili teritorije korisnice treba da sprovede naknadnu provjeru i rezultate dostavlja carinskom organu, u roku od šest mjeseci.
- (6) Carinski organ na osnovu dobijenih rezultata provjere može da utvrdi da se dokaz o porijeklu odnosi na proizvode koji se stvarno izvoze i da se ti proizvodi mogu smatrati proizvodima sa porijeklom iz države ili teritorije korisnice.
- (7) U slučaju uvjerenja o porijeklu Obrazac A izdatih nakon bilateralne kumulacije, dobijeni rezultat provjere sadrži i kopiju uvjerenja o kretanju robe EUR.1 ili odgovarajuće izjave na fakturi.
- (8) Ako u slučajevima opravdane sumnje nema odgovora u roku iz stava 5 ovog člana ili ako odgovor ne sadrži dovoljne informacije koje su potrebne da bi se utvrdila vjerodostojnost tog dokumenta ili stvarno porijeklo proizvoda, carinski organ može ponovo da pošalje obavještenje nadležnim organima država ili teritorija korisnica.
- (9) Ako nakon drugog obavještenja rezultati provjere ne budu dostavljeni carinskom organu, u roku od četiri mjeseca od datuma slanja drugog obavještenja, odnosno ako se tim rezultatom ne omogućava utvrđivanje vjerodostojnosti tog dokumenta ili pravog porijeklo proizvoda, carinski organ može da odbije da prihvati pravo na primjenu preferencijalne tarifne mjere.
- (10) Ako provjera iz stava 1 ovog člana ili druge dostupne informacije ukazuju da se ne poštuju pravila o porijeklu, na inicijativu države ili teritorije korisnice ili na zahtjev carinskog organa, bez odlaganja, država ili teritorija korisnica treba da sprovede istrage ili obezbijedi sprovođenje tih istraga radi spriječavanja nepoštovanja pravila o porijeklu.
- (11) Carinski organ može da učestvuje u istragama iz stava 10 ovog člana.
- (12) Radi naknadne provjere uvjerenja o porijeklu Obrazac A, izvoznici treba da čuvaju dokumentaciju kojom se dokazuje status proizvoda sa porijeklom.
- (13) Nadležni organi države ili teritorije korisnice treba da čuvaju tri godine kopije uvjerenja o porijeklu i izvoznu dokumentaciju, od isteka godine u kojoj je izdato uvjerenje o porijeklu Obrazac A.

VIII. PROIZVODI SA PORIJEKLOM NA KOJE SE PRIMJENJUJU PRAVILA O PORIJEKLU U SVRHE PREFERENCIJALNIH TARIFNIH MJERA KOJE JE CRNA GORA JEDNOSTRANO USVOJILA ZA ODREĐENE DRŽAVE ILI TERITORIJE

Zahtjevi za sticanje preferencijalnog porijekla

Član 129

- (1) Radi sprovođenja odredaba koje se odnose na preferencijalne tarifne mjere koje je Crna Gora jednostrano usvojila za države ili teritorije korisnice, uz izuzeće mjera koje se odnose na GSP, proizvodi se smatraju porijeklom iz države ili teritorije korisnice, ako su:
 - 1) u potpunosti dobijeni u državi ili teritoriji korisnici u skladu sa članom 130 ove uredbe;
 - 2) proizvodi dobijeni u državi ili teritoriji korisnici za čiju izradu su upotrijebljeni i proizvodi, isključujući proizvode iz tačke 1 ovog stava, ako su ti proizvodi prošli dovoljnu obradu ili preradu u skladu sa članom 131 ove uredbe.
- (2) Odredba stava 1 ovog člana se primjenjuje se kada se izvrše neophodne promjene, prilikom utvrđivanja porijekla proizvoda dobijenih u Crnoj Gori.
- (3) Proizvodi porijeklom iz Crne Gore, iz stava 2 ovog člana, koji su u državi ili teritoriji korisnici prošli obradu ili preradu koja prevazilazi obradu ili preradu iz člana 133 ove uredbe, smatraju se proizvodima koji su porijeklom iz te države ili teritorije korisnice.

U potpunosti dobijeni proizvodi u državi, teritoriji korisnici ili Crnoj Gori

Član 130

- (1) Proizvodi koji su u potpunosti dobijeni u državi, teritoriji korisnici ili Crnoj Gori:
 - 1) mineralni proizvodi izvađeni iz njenog tla ili morskog dna;
 - 2) biljni proizvodi tamo ubrani, odnosno požnjeveni;
 - 3) žive životinje tamo okoćene i uzgojene;
 - 4) proizvodi od tamo uzgojenih živih životinja;
 - 5) proizvodi od zaklanih životinja tamo okoćenih i uzgojenih;
 - 6) proizvodi lova ili ribolova tamo obavljenog;
 - 7) proizvodi morskog ribolova i ostali proizvodi koji su njenim plovilima izvađeni iz mora van teritorijalnih voda;
 - 8) proizvodi izrađeni na njenim brodovima-fabrikama isključivo od proizvoda iz tačke 7 ovog stava;
 - 9) upotrebljavani predmeti tamo prikupljeni koji su pogodni samo za recikliranje sirovina;
 - 10) otpad i otpadni materijal iz tamo obavljenih proizvodnih djelatnosti
 - 11) proizvodi izvađeni iz morskog dna ili podmorja koje se nalazi van njenih teritorijalnih voda, pod uslovom da država ili teritorija korisnica ili Crna Gora ima isključiva prava na korišćenje;
 - 12) roba tamo proizvedena isključivo od proizvoda navedenih u tač. 1-11 ovog stava.
- (2) Izrazi "njena plovila" i "njeni brodovi-fabrike" iz stava 1 tač. 7 i 8 ovog člana primjenjuju se samo na plovila i brodove-fabrike koji ispunjavaju sljedeće uslove:
 - 1) registrovani su ili upisani u državi ili na teritoriji korisnici ili u Crnoj Gori;
 - 2) plove pod zastavom države ili teritorije korisnice ili Crne Gore;
 - 3) nalaze se najmanje 50% u vlasništvu državljana države ili teritorije korisnice ili Crne Gore ili privrednog društva sa sjedištem u toj državi ili teritoriji korisnici ili u Crnoj Gori, čiji su direktor ili direktori, predsjednik upravnog odbora ili nadzornog odbora i većina članova tih odbora državljanima te države ili teritorije korisnice ili Crne Gore i kod kojih, pored toga, u slučaju privrednih društava, najmanje polovina kapitala pripada toj državi ili teritoriji korisnici ili Crnoj Gori ili javnim tijelima ili državljanima te države ili teritorije korisnice ili Crne Gore;
 - 4) kapetan i oficiri plovila i brodova-fabrika su državljanima države ili teritorije korisnice ili Crne Gore;
 - 5) najmanje 75% posade su državljanima države ili teritorije korisnice ili Crne Gore.
- (3) Izrazi "država ili teritorija korisnica" i "Crna Gora" obuhvataju i teritorijalne vode te države ili teritorije korisnice ili Crne Gore.

- (4) Plovila koja plove na otvorenom moru, uključujući brodove-fabrike na kojima se ulovljena riba obrađuje ili prerađuje, smatraju se dijelom teritorije države ili teritorije korisnice ili Crne Gore kojoj pripadaju, ako ispunjavaju uslove iz stava 2 ovog člana.

Dovoljno obrađeni ili prerađeni proizvodi

Član 131

- (1) Proizvodi koji nisu u potpunosti dobijeni u državi ili teritoriji korisnici ili u Crnoj Gori, smatraju se dovoljno obrađenim ili prerađenim, u skladu sa članom 129 ove uredbe, ako su ispunjeni uslovi iz Priloga 24.
- (2) Uslovi iz stava 1 ovog člana odnose se na obradu ili preradu koja treba da se izvrši na materijalima bez porijekla koji se koriste u izradi tih proizvoda.
- (3) Ako se proizvod koji je stekao status robe sa porijeklom ispunjavanjem uslova iz stava 1 ovog člana, upotrijebi u izradi drugog proizvoda, na njega se ne primjenjuju uslovi koji se primjenjuju na proizvod u koji je ugrađen i ne uzimaju se u obzir materijali bez porijekla koji su eventualno upotrijebljeni u izradi tog proizvoda.

Dozvoljena odstupanja

Član 132

- (1) Izuzetno od člana 131 ove uredbe, u izradi proizvoda mogu se koristiti materijali bez porijekla, pod uslovom da ukupna vrijednost tih materijala ne prelazi 10% cijene proizvoda franko fabrika.
- (2) Kad se u listi iz člana 131 stav 1 ove uredbe navode jedan ili više procenata kao maksimalna vrijednost materijala bez porijekla, ti procenti se ne mogu prekoračiti primjenom stava 1 ovog člana.
- (3) Na proizvode iz Glave 50 do 63 propisa kojim se uređuje Carinska tarifa ne primjenjuju se odredbe stava 1 ovog člana.

Nedovoljna obrada ili prerada

Član 133

- (1) Obradom ili preradom koja nije dovoljna za sticanje statusa proizvoda sa porijeklom, smatraju se:
- 1) postupci koji obezbjeđuju očuvanje proizvoda tokom transporta i skladištenja;
 - 2) rastavljanje i sastavljanje pošiljki;
 - 3) pranje, čišćenje, uklanjanje prašine, korozije, ulja, boje ili drugih materija za prekrivanje;
 - 4) peglanje ili presovanje tekstila i tekstilnih proizvoda;
 - 5) jednostavne radnje bojenja i poliranja;
 - 6) ljuštenje, djelimično ili potpuno mljevenje, poliranje i glaziranje žitarica i pirinča;
 - 7) postupci bojenja ili aromatizovanja šećera ili oblikovanja kocki šećera, djelimično ili potpuno mljevenje šećera;
 - 8) ljuštenje i uklanjanje koštica i ljuske voća, orašastih plodova i povrća;
 - 9) oštrenje, jednostavno drobljenje ili jednostavno rezanje;
 - 10) prosijavanje, prebiranje, sortiranje, razvrstavanje, gradiranje, sparivanje (uključujući sastavljanje garnitura proizvoda);
 - 11) jednostavno pakovanje u flaše, limenke, flašice, kese, sanduke, kutije, pričvršćivanje na kartone ili ploče i drugi jednostavni postupci pakovanja;
 - 12) pričvršćivanje ili štampanje oznaka, naljepnica, logotipa ili sličnih znakova razlikovanja na proizvode ili njihovu ambalažu;
 - 13) jednostavno miješanje proizvoda, nezavisno od toga da li su različite vrste, miješanje šećera sa drugim materijalom;
 - 14) jednostavno dodavanje vode ili razređivanje ili dehidracija ili denaturacija proizvoda;
 - 15) jednostavno sklapanje djelova proizvoda radi dobijanja cjelovitog proizvoda ili rastavljanje proizvoda na djelove;
 - 16) klanje životinja;
 - 17) kombinacije dvije ili više radnji navedenih u tač. 1 do 16 ovog stava.
- (2) Prilikom utvrđivanja da li se obrada ili prerada na proizvodu smatra nedovoljnom u skladu sa stavom 1 ovog člana, uzimaju se u obzir radnje izvršene na tom proizvodu u državi ili teritoriji korisnici ili u Crnoj Gori.

Jedinica kvalifikacije

Član 134

- (1) Jedinica kvalifikacije predstavlja konkretni proizvod koji se smatra osnovnom jedinicom za svrstavanje primjenom nomenklature, u skladu sa propisom kojim se uređuje Carinska tarifa, kada se:
- 1) proizvod koji se sastoji od grupe ili sklopa elemenata, svrsta u jedan tarifni broj, ta cjelina predstavlja jedinicu kvalifikacije;
 - 2) pošiljka sastoji od više istovjetnih proizvoda, svrstanih u isti tarifni broj, svaki proizvod treba da se uzima pojedinačno u smislu čl. 129 do 137 ove uredbe.
- (2) Ako se ambalaža uključuje zajedno sa proizvodom radi svrstavanja robe u carinsku tarifu, ta ambalaža se uključuje i radi utvrđivanja porijekla, u skladu s propisom kojim se uređuje carinska tarifa Osnovnim pravilom 5 za primjenu carinske tarife.

Pribor, rezervni djelovi i alati

Član 135

Pribor, rezervni djelovi i alati isporučeni sa opremom, mašinom, uređajem ili vozilom koji su dio uobičajene opreme i uključeni su u cijenu te opreme, mašine, uređaja ili vozila franko fabrika smatraju se njihovim sastavnim djelom.

Setovi

Član 136

- (1) Setovi se u skladu sa Osnovnim pravilom 3 tačka b za primjenu carinske tarife propisa kojim se uređuje Carinska tarifa smatraju proizvodima sa porijeklom kada su svi djelovi tog seta proizvodi sa porijeklom.
- (2) Kada se set sastoji od proizvoda sa porijeklom i proizvoda bez porijekla, smatra se da set kao cjelina ima porijeklo, pod uslovom da vrijednost proizvoda bez porijekla ne prelazi 15% cijene seta franko fabrika.

Neutralni elementi

Član 137

Radi utvrđivanja da li je proizvod sa porijeklom, nije potrebno određivati porijeklo elemenata koji su eventualno korišćeni u njegovoj izradi, i to:

- 1) energija i gorivo;
- 2) postrojenja i oprema;
- 3) mašine i alati;
- 4) ostala roba koja ne ulazi u konačni sastav proizvoda.

IX. TERITORIJALNI ZAHTJEVI KOJI SE PRIMJENJUJU U OKVIRU PRAVILA O PORIJEKLU ZA SVRHE PREFERENCIJALNIH TARIFNIH MJERA KOJE JE CRNA GORA JEDNOSTRANO USVOJILA ZA ODREĐENE DRŽAVE ILI TERITORIJE

Načelo teritorijlnosti

Član 138

- (1) Uslovi iz čl. 129 do 137 ove uredbe za sticanje statusa proizvoda sa porijeklom treba da budu ispunjeni u kontinuitetu u državi ili teritoriji korisnici ili u Crnoj Gori.
- (2) Ako se proizvodi sa porijeklom izvezeni iz države ili teritorije korisnice ili iz Crne Gore u treću državu vrate u državu ili teritoriju korisnicu ili u Crnu Goru, smatra se da su bez porijekla osim ako se nadležnim organima tih država ili teritorija korisnica ili carinskom organu, na odgovarajući način može dokazati da su ispunjeni sljedeći uslovi, i to da:
- su vraćeni proizvodi isti kao oni koji su izvezeni, i
 - nijesu bili predmet postupaka, osim onih koji su neophodni za njihovo očuvanje, dok su se nalazili u trećoj državi ili dok su bili izvezeni.

Direktan transport

Član 139

- (1) Proizvodima koji su direktno transportovani iz države ili teritorije korisnice u Crnu Goru ili iz Crne Gore u državu ili teritoriju korisnicu smatraju se proizvodi koji:
- 1) se transportuju bez prelaska preko teritorije treće države;
 - 2) predstavljaju jedinstvenu pošiljku i transportovani su preko teritorije trećih država, osim države ili teritorije korisnice ili Crne Gore, u slučaju da okolnosti nalažu, pretovar ili privremeno skladištenje u tim državama, ako ti proizvodi ostanu pod nadzorom carinskih organa u državi tranzita ili skladištenja i da ne budu predmet drugih postupaka osim istovara, ponovnog utovara ili drugih postupaka radi očuvanja tih proizvoda;
 - 3) se transportuju cjevovodom bez prekida preko trećih država koje nisu teritorije države ili teritorije korisnice ili Crne Gore.
- (2) Radi dokazivanja ispunjenosti uslova iz stava 1 tačka 2 ovog člana carinskom organu podnosi se:
- 1) jedinstveni transportni dokument koji obuhvata put od države izvoza preko države tranzita;
 - 2) uvjerenje koje izdaje carinski organ države tranzita:
 - a) koje sadrži tačan opis proizvoda;
 - b) u kojem se navode datumi istovara i ponovnog utovara proizvoda i, po potrebi, nazivi brodova ili drugih korišćenih prevoznih sredstava, i
 - c) u kojem se potvrđuju uslovi pod kojima su proizvodi ostali u državi tranzita; ili
 - d) druga dokumentacija, ako je potrebna.

Izložbe

Član 140

- (1) Na proizvode sa porijeklom koji su poslani iz države ili teritorije korisnice radi izlaganja u trećoj državi i koji su nakon izložbe prodati radi uvoza u Crnu Goru, pri uvozu se primjenjuju preferencijalne tarifne mjere iz člana 129 ove uredbe, ako su ispunjeni uslovi iz čl. 129 do 140 ove uredbe na osnovu kojih se mogu smatrati proizvodima sa porijeklom iz te države ili teritorije korisnice i ako se carinskom organu dokaže da:
- 1) je izvoznik te proizvode poslao iz države ili teritorije korisnice direktno u državu u kojoj se izložba održavala i da ih je izložio u toj državi;
 - 2) je izvoznik te proizvode prodao ili na drugi način ustupio licu u Crnoj Gori;
 - 3) su proizvodi poslani u Crnu Goru za vrijeme ili poslije izložbe u stanju u kome su bili poslani na izložbu;
 - 4) proizvodi, nakon upućivanja na izložbu, koji su korišćeni samo radi prikazivanja na izložbi.
- (2) Uvjerenje o kretanju robe EUR.1 podnosi se carinskom organu, u skladu sa Prilogom 18.
- (3) U uvjerenju iz stava 2 ovog člana treba da se navede naziv i adresa izložbe, a, po potrebi se mogu priložiti drugi dokazi o vrsti proizvoda i uslovima pod kojima su ti proizvodi bili izlagani.
- (4) Odredbe stava 1 ovog člana primjenjuje se na izložbe, sajmove i druge javne priredbe trgovinskog, industrijskog, poljoprivrednog ili zanatskog karaktera i za vrijeme čijeg održavanja proizvodi ostaju pod carinskim nadzorom.
- (5) Izuzetno od stava 3 ovog člana, odredbe stava 1 ovog člana ne primjenjuju se na organizaciju izložbe u privatne svrhe u trgovačkim radnjama ili poslovnim prostorijama, radi prodaje stranih proizvoda.

Dokazi o porijeklu koji se primjenjuju u okviru pravila o porijeklu u svrhe preferencijalnih tarifnih mjera koje je Crna Gora jednostrano usvojila za određene države ili teritorije

Član 141

- (1) Proizvodi sa porijeklom iz države ili teritorije korisnice ostvaruju olakšice od primjene preferencijalnih tarifnih mjera iz člana 129 ove uredbe, nakon podnošenja:
- 1) uvjerenje o kretanju robe EUR.1 koje se izdaje na obrascu u skladu sa Prilogom 18, ili
 - 2) izjava na fakturi u skladu sa članom 147 stav 1 ove uredbe, koju daje izvoznik na fakturi, otpremnici ili drugom komercijalnom dokumentu, koji detaljno opisuje te proizvode radi omogućavanja identifikacija tih proizvoda.
- (2) Rubrika 7. uvjerenja o kretanju robe EUR.1 ili izjava na fakturi sadrži navod "Autonomous trade measures" ili "Autonomne trgovinske mjere".

Postupak izdavanja uvjerenja o kretanju robe EUR.1

Član 142

- (1) Proizvodi sa porijeklom iz čl. 129 do 137 ove uredbe, nakon uvoza u Crnu Goru, imaju pravo na ostvarivanje olakšica od primjene preferencijalnih tarifnih mjera iz člana 129 ove uredbe, ako su transportovani direktno u Crnu Goru u skladu sa članom 139 ove uredbe, po podnošenju uvjerenja o kretanju robe EUR.1 koji su izdali nadležni organi države ili teritorije korisnice ako država ili teritorija korisnica:
 - 1) prethodno obavijesti carinski organ o informacijama iz člana 152 ove uredbe, i
 - 2) pruži pomoć Crnoj Gori, omogućavajući carinskom organu da provjeri vjerodostojnost dokumentacije ili tačnost informacija koje se odnose na stvarno porijeklo tih proizvoda.
- (2) Uvjerenje o kretanju robe EUR.1 može biti izdato:
 - ako služi kao dokaz potreban radi primjene preferencijalnih tarifnih mjera iz člana 129 ove uredbe.
 - na pisani zahtjev izvoznika ili njegovog zastupnika i popunjava se u skladu sa ovim članom i čl. 141, 143, 144, 145, 146, 149 i 151 ove uredbe.
- (3) Zahtjev za izdavanje uvjerenja o kretanju robe EUR.1 čuvaju se najmanje tri godine od isteka godine u kojoj je uvjerenje o kretanju robe izdato.
- (4) Izvoznik ili njegov zastupnik uz svoj zahtjev treba da podnese isprave kojima se dokazuje da se proizvodi, koji treba da se izvezu, kvalifikuju za izdavanje uvjerenja o kretanju robe EUR.1.
- (5) Izvoznik treba da, na zahtjev nadležnih organa podnese dodatni dokaz koji može da se zahtijeva radi utvrđivanja ispravnosti statusa proizvoda sa porijeklom koji se kvalifikuju za primjenu preferencijalnih tarifnih mjera, i daje saglasnost za kontrolu računovodstvene evidencije tog izvoznika, kao i da omogući nadležnom organu države ili teritorije korisnice, odnosno carinskom organu provjeru koja se odnosi na okolnosti pod kojima su ti proizvodi pribavljeni.
- (6) Proizvodi koji treba da se izvezu mogu da se smatraju proizvodima sa porijeklom u smislu čl. 129 do 137 ove uredbe, ako nadležni organ države ili teritorije korisnice, odnosno carinski organ izda uvjerenje o kretanju robe EUR.1.
- (7) Uvjerenje o kretanju robe EUR.1 je dokaz za primjenu preferencijalnih tarifnih mjera iz člana 129 ove uredbe, a nadležni organi države ili teritorije korisnice, odnosno carinski organ treba da preduzmu neophodne mjere za provjeru porijekla proizvoda i provjeru drugih izjava iz tog uvjerenja.
- (8) Radi provjere ispunjenosti uslova iz stava 4 ovog člana, nadležni organi države korisnice ili carinski organ imaju pravo da zatraže dokaze ili sprovedu provjeru koju smatraju potrebnom.
- (9) Nadležni organi države ili teritorije korisnice, odnosno carinski organi treba da obezbijede da je obrazac iz Priloga 19 propisno popunjen.
- (10) Datum izdavanja uvjerenja o kretanju robe EUR.1 navodi se u dijelu uvjerenja predviđenom za carinske organe.
- (11) Uvjerenje o kretanju robe EUR.1 može da se stavi na raspolaganje izvozniku čim se izvoz obavi ili obezbijedi.

Sukcesivni uvoz

Član 143

Ako se na zahtjev uvoznika i pod uslovima koje je utvrdio carinski organ, nesastavljeni ili rastavljeni proizvodi u smislu Osnovnog pravila 2 tačka a) za primjenu carinske tarife propisa kojim se uređuje Carinska tarifa za primjenjivanje Harmonizovanog sistema i na koje se odnose Odjeljci XVI ili XVII, odnosno tarifni brojevi 7308 ili 9406 Harmonizovanog sistema, uvoze sukcesivno, carinskom organu se može podnijeti jedinstveni dokaz o porijeklu tih proizvoda pri uvozu prve pošiljke.

Podnošenje dokaza o porijeklu

Član 144

- (1) Dokazi o porijeklu podnose se carinskom organu u skladu sa članom 120 Zakona.
- (2) Carinski organ može da zahtijeva:
 - prevod dokaza o porijeklu,
 - da se uz uvoznju deklaraciju priloži izjava uvoznika ako proizvodi ispunjavaju uslove iz čl. 141 do 151 ove uredbe.

Uvjerenja o kretanju robe EUR.1 naknadno izdata

Član 145

- (1) Uvjerenje o kretanju robe EUR.1 može da se izda nakon izvoza proizvoda ako:
 - 1) nije izdato u trenutku izvoza usljed grešaka, nenamjernih propusta ili okolnosti koje se nijesu mogle predvidjeti, ili
 - 2) je carinskom organu dostavljen dokaz da je uvjerenje o kretanju robe EUR.1 izdato, ali iz tehničkih razloga nije prihvaćeno pri uvozu.
- (2) Nadležni organ države ili teritorije korisnice može da izda uvjerenje o kretanju robe EUR.1 naknadno samo nakon provjere da su informacije koje su date u zahtjevu izvoznika u skladu sa informacijama koje odgovaraju izvoznim dokumentima i da uvjerenje o kretanju robe EUR.1 koje ispunjava uslove iz čl. 129 do 151 nije bilo izdato u trenutku izvoza tih proizvoda.
- (3) Uvjerenje o kretanju robe EUR.1 izdato naknadno ovjerava se jednim od sljedećih izraza na crnogorskom ili engleskom jeziku: "IZDATO NAKNADNO" ili "ISSUED RETROSPECTIVELY" i unosi se u rubriku "Napomene" uvjerenja o kretanju robe EUR.1.

Izdavanje duplikata uvjerenja o kretanju robe EUR.1

Član 146

- (1) U slučaju krađe, gubitka ili uništenja uvjerenja o kretanju robe EUR.1, izvoznik može da podnese zahtjev nadležnom organu države ili teritorije korisnice koji su izdali to uvjerenje za sačinjavanje duplikata na osnovu izvoznih dokumenata koji su u posjedu tih organa.
- (2) Duplikat koji sadrži datum izdavanja originalnog primjerka uvjerenja o kretanju robe EUR.1 proizvodi dejstvo od tog datuma.
- (3) Duplikat iz stava 1 ovog člana ovjerava se jednom od sljedećih riječi na crnogorskom ili engleskom jeziku: "DUPLIKAT" ili "DUPLICATE" i unosi se u rubriku "Napomene" uvjerenja o kretanju robe EUR.1.

Uslovi za sačinjavanje izjave na fakturi

Član 147

- (1) Izjavu na fakturi može dati:
 - 1) ovlašćeni izvoznik u Crnoj Gori u skladu sa članom 148 ove uredbe,
 - 2) izvoznik za pošiljku koja se sastoji od jednog ili više paketa sa proizvodima sa porijeklom čija ukupna vrijednost ne prelazi 6.000 eura, ako je postupak izdavanja izjave na fakturi u skladu sa članom 147 ove uredbe.
- (2) Izjava na fakturi može se sačiniti ako se proizvod može smatrati proizvodom sa porijeklom iz Crne Gore, odnosno države ili teritorije korisnice i ako ispunjava zahtjeve iz čl. 129 do 140 ove uredbe.
- (3) Na zahtjev nadležnog organa države ili teritorije korisnice izvoznik treba da podnese dokumentaciju kojom se dokazuje status proizvoda sa porijeklom i ispunjenje zahtjeva čl. 129 do 140 ove uredbe.
- (4) Izjavu na fakturi izvoznik sastavlja tako što otkuca, otisne ili odštampa na fakturi, otpremnici ili nekom drugom komercijalnom dokumentu izjavu čiji je tekst dat u Prilogu 14 ove uredbe, koristeći jednu od jezičkih verzija sadržanih u tom prilogu i u skladu sa odredbama nacionalnog zakonodavstva države izvoznice. Ako se izjava ispisuje rukom, treba da bude napisana mastilom i štampanim slovima.
- (5) Izjave na fakturi sadrže originalni svojeručni potpis izvoznika.
- (6) Ovlašćeni izvoznik iz člana 148 može da dostavi carinskom organu pisanu izjavu kojom prihvata odgovornost za svaku izjavu na fakturi kojom se on identifikuje kao da je tu izjavu svojeručno potpisao.
- (7) U slučajevima iz stava 1 tačka 2 ovog člana, izjava na fakturi upotrebljava se ako:
 - se jedna izjava na fakturi sačinjava za svaku pošiljku;
 - je roba sadržana u pošiljci već prošla provjeru u državi izvoznici, izvoznik se može pozvati na tu provjeru proizvoda sa porijekom u izjavi na fakturi.

Ovlašćeni izvoznik

Član 148

- (1) Carinski organ može da ovlastiti izvoznika sa sjedištem u carinskom području Crne Gore (u daljem tekstu: ovlašćeni izvoznik), koji redovno šalje pošiljke proizvoda koji su stekli porijeklo iz Crne Gore iz člana 129 stav 3 ove uredbe i koji dostavi garancije neophodne za dokazivanje statusa proizvoda sa porijeklom, kao i za ispunjavanje uslova iz čl. 129 do 141 ove uredbe, da sačinjava izjave na fakturi, bez obzira na vrijednost tih proizvoda.
- (2) Radi dobijanja statusa ovlašćenog izvoznika, izvoznik treba da ispunjava sljedeće uslove da:
- je izvoznik istovremeno i proizvođač robe za koju se traži ovlašćenje za sačinjavanje izjave o crnogorskom porijeklu, ili je sa proizvođačem proizvoda za koje traži ovlašćenje, u poslovnim odnosima koji jasno i nesmetano obezbjeđuju dokazivost uslova za dobijanje statusa robe sa preferencijalnim porijeklom;
 - izvoznik često obavlja isporuke robe za koju traži ovlašćenje;
 - je u prethodnom periodu davao pravilne informacije da bi dobio dokaz o porijeklu i da nije imao osporenih dokaza o porijeklu;
 - garantuje da dodjeljenu povlasticu neće zloupotrijebiti i da je spreman da u svakom trenutku, carinskom organu dostavi svu dokumentaciju kojom se dokazuje porijeklo izvezenog proizvoda;
 - obezbjedi adekvatno knjigovodstveno vođenje zaliha koje omogućava identifikaciju porijekla;
 - ima najmanje jedno zaposleno lice koje poznaje pravila o porijeklu koja su na snazi, što se dokazuje potvrdom Uprave carina o uspješno izvršenoj provjeri poznavanja pravila o porijeklu;
 - u momentu podnošenja zahtjeva nema dospjelih, a neizmirenih carinskih i poreskih obaveza
- (3) Carinski organ može da:
- dodijeli status ovlašćenog izvoznika, u skladu sa stavom 2 ovog člana,
 - dodijeli ovlašćenom izvozniku broj carinskog odobrenja koji se navodi u izjavi na fakturi,
 - kontroliše na koji način ovlašćeni izvoznik upotrebljava carinsko odobrenje.
- (4) Carinski organ može da povuče odobrenje ako ovlašćeni izvoznik više ne pruža garancije iz stava 1 ovog člana, ne ispunjava uslove iz stava 2 ovog člana ili na drugi način nepropisno upotrebljava odobrenje.

Važnost dokaza o porijeklu

Član 149

- (1) Dokaz o porijeklu podnosi se carinskom organu države uvoznice u roku od četiri mjeseca od dana izdavanja u državi izvoznici i važi četiri mjeseca od dana izdavanja tog dokaza.
- (2) Dokaz o porijeklu koji je podnjet carinskom organu po isteku roka za dostavljanje iz stava 1 ovog člana može se prihvatiti radi primjene preferencijalnih tarifnih mjera iz člana 129 ove uredbe, ako je nepodnošenje tih dokaza do tog roka nastalo usljed okolnosti koje se nijesu mogle predvidjeti.
- (3) U drugim slučajevima kašnjenja u dostavljanju, carinski organ države uvoznice može da prihvatiti dokaze o porijeklu ako su proizvodi isporučeni prije roka iz stava 1 ovog člana.
- (4) Na zahtjev uvoznika i u skladu sa uslovima koje je utvrdio carinski organ, tom organu se može podnijeti jedinstveni dokaz o porijeklu pri uvozu prve pošiljke ako:
- se roba uvozi u okviru redovnih trgovinskih tokova veće komercijalne vrijednosti;
 - je roba predmet jednog ugovora o prodaji i ako ugovorne strane imaju sjedište u državi izvoznici ili u Crnoj Gori;
 - je roba je svrstana u istu tarifnu oznaku u skladu sa propisom kojim se uređuje Carinska tarifa;
 - roba dolazi od istog izvoznika, ima odredište prema istom uvozniku i na tu robu se primjenjuju ulazne formalnosti u istoj carinarnici u Crnoj Gori.
- (5) Postupak iz stava 4 ovog člana primjenjuje se za količine i u roku koji odredi carinski organ, a koji ne može biti duži od tri mjeseca.
- (6) Odredbe st. 4 i 5 ovog člana, primjenjuje se i na jedinstveni dokaz o porijeklu koji se podnese carinskom organu za sukcesivni uvoz u skladu sa članom 143 ove uredbe, u kojem slučaju carinski organ može da odobri rok duži od tri mjeseca.

Izuzeca od podnošenja dokaza o porijeklu

Član 150

- (1) Proizvodi koje fizička lica kao pošiljke šalju drugim fizičkim licima ili koji su dio ličnog prtljaga putnika carinski organ može da prihvati kao proizvod sa porijeklom koji ostvaruje olakšice od primjene preferencijalnih

tarifnih mjera iz člana 129 ove uredbe, bez obaveze podnošenja uvjerenja o kretanju robe EUR.1 ili izjave na fakturi, ako se taj proizvodi ne uvozi u komercijalne svrhe i da je deklarisan kao proizvod koji ispunjava uslove iz čl. 129 do 140 ove uredbe.

- (2) Ne smatra se da je uvoz trgovačkog karaktera, ako:
 - a) je povremen;
 - b) se sastoji samo iz proizvoda za ličnu upotrebu primalaca, odnosno putnika ili njihovih porodica; i
 - c) na osnovu prirode i količine ti proizvodi nemaju komercijalnu namjenu.
- (3) Ukupna vrijednost proizvoda iz stava 1 ovog člana ne može biti veća od 500 eura u slučaju pošiljke iz stava 1 ovog člana, odnosno 1.200 eura u slučaju proizvoda koji čine dio ličnog prtljaga putnika.

Neslaganja i formalne greške

Član 151

- (1) Uočavanje manjih neslaganja između podataka sadržanih u dokazu o porijeklu i izjava navedenih u dokumentima podnijetim carinskom organu radi sprovođenja formalnosti za uvoz proizvoda neće tom činjenicom učiniti dokaz o porijeklu nevažećim, ako se na osnovu ostale dokumentacije utvrdi da ta isprava odgovara robi za koju je prijavljena.
- (2) Očigledne formalne greške u dokazu o porijeklu ne dovode do odbijanja tog dokumenta ako te greške ne dovode u sumnju tačnost izjava datih u tom dokumentu.

Način administrativne saradnje radi provjere porijekla u okviru preferencijalnih tarifnih mjera koje je Crna Gora jednostrano usvojila za određene države ili teritorije

Član 152

- (1) Države ili teritorije korisnice treba da dostave carinskom organu, radi službene upotrebe, naziv i adresu organa koji se nalaze na teritoriji tih država ili teritorija i koji su ovlašćeni za izdavanje uvjerenja o kretanju robe EUR.1, zajedno sa uzorcima otisaka pečata koje koriste ti organi, kao i nazive i adrese organa nadležnih za kontrolu uvjerenja o kretanju robe EUR.1 i izjava na fakturi.
- (2) Pečati iz stava 1 ovog člana važe od datuma kad carinski organ primi uzorke otisaka pečata.
- (3) U slučaju izmjene ranije dostavljenog podataka koji se odnosi na pečat iz stav 1 ovog člana, carinski organ treba da navode datum početka upotrebe novog pečata koji je dobijen od nadležnog organa države ili teritorije korisnice prema uputstvima tih organa.
- (4) Kada robu treba staviti u slobodan promet, carinski organ može da dozvoli uvozniku uvid u uzorke otisaka pečata iz st. 1, 2 i 3 ovog člana.
- (5) Carinski organ treba da šalje državi ili teritoriji korisnici uzorke otisaka pečata koji se upotrebljavaju za izdavanje uvjerenja o kretanju robe EUR.1.

Provjera dokaza o porijeklu

Član 153

- (1) Naknadne provjere uvjerenja o kretanju robe EUR.1 i izjava na fakturi sprovode se slučajnim odabirom ili ako carinski organ ili nadležni organi države ili teritorije korisnice imaju opravdanu sumnju u vjerodostojnost tih dokumenata, status tih proizvoda sa porijeklom u skladu sa čl. 129 do 137 ove uredbe ili ispunjenje zahtjeva iz čl. 138 do 140 ove uredbe.
- (2) Radi naknadne provjere carinski organ, odnosno nadležni organi u državi ili teritoriji korisnici treba da vrate uvjerenje o kretanju robe EUR.1 i fakturu, ako je dostavljena, izjavu na fakturi ili kopiju tih dokumenata nadležnim organima u državi ili teritoriji korisnici, odnosno carinskom organu, navodeći, po potrebi, razloge za provjeru.
- (3) Dokumentacija i informacije koji ukazuju na to da podaci navedeni u dokazu o porijeklu nijesu tačni dostavljaju se uz zahtjev za provjeru.
- (4) Carinski organ može da donese odluku o suspenziji primjene preferencijalnih tarifnih mjera iz člana 129 ove uredbe, do dobijanja rezultata provjere, i omogućiti puštanje robe uz primjenu mjera koje se procijene neophodnim.
- (5) Kada se podnese zahtjev za naknadnu provjeru u skladu sa stavom 1 ovog člana, ta provjera se sprovodi i njeni rezultati dostavljaju carinskom organu ili nadležnim organima države ili teritorije korisnice, u roku od šest mjeseci.

- (6) Na osnovu rezultata iz stava 5 ovog člana nadležni organ države ili teritorije korisnice, odnosno carinski organ može da ustanovi da li se dokaz o porijeklu odnosi na proizvode koji se stvarno izvoze i da li se ti proizvodi mogu smatrati proizvodima sa porijeklom iz države ili teritorije korisnice, odnosno Crne Gore.
- (7) Ako u slučajevima opravdane sumnje nema odgovora u roku od šest mjeseci iz stava 4 ovog člana ili ako odgovor ne sadrži dovoljne informacije radi utvrđenja vjerodostojnosti dokumenta ili stvarnog porijekla proizvoda, carinski organ treba da pošalje nadležnom organu države ili teritorije korisnice drugo obavještenje.
- (8) Ako nakon drugog obavještenja u roku od četiri mjeseca rezultati provjere ne budu dostavljeni carinskom organu koji upućuje zahtjev, odnosno ako ti rezultati ne omogućavaju da se utvrdi vjerodostojnost dokumentacije ili stvarno porijeklo proizvoda, carinski organ, osim u izuzetnim okolnostima, može da odbije da prihvati pravo na preferencijalne tarifne mjere.
- (9) Ako postupak provjere iz stava 1 ovog člana ili druge dostupne informacije ukazuju da se ne poštuju odredbe čl. 129 do 140 ove uredbe, na inicijativu države ili teritorije korisnice ili na zahtjev Crne Gore, bez odlaganja, država ili teritorija korisnica ili carinski organ, sprovodi odgovarajuće provjere ili obezbjeđuje sprovođenje, bez odlaganja, tih istraga radi spriječavanja tih nepoštovanja.
- (10) Carinski organ može da učestvuje u istragama iz stava 9 ovog člana.
- (11) Radi naknadne provjere uverenja o kretanju robe EUR.1, kopije uvjerenja, kao i izvozne dokumentacije koji se odnose na to uvjerenje treba da čuvaju nadležni organi države ili teritorije korisnice, odnosno carinski organ najmanje tri godine od isteka godine u kojoj su uvjerenja o kretanju robe izdata.

Proizvodi u slobodnoj zoni uz koje je priložen dokaz o porijeklu

Član 154

- (1) Carinski organ treba da preduzme potrebne mjere koje će osigurati da proizvodi koji su predmet trgovine, a koji se u toku transporta zadržavaju u slobodnoj zoni na teritoriji Crne Gore, i uz koje je priložen dokaz o porijeklu, ne budu zamjenjeni drugim proizvodom, kao i da ne budu predmet drugih postupaka, osim uobičajenih postupaka kojima radi očuvanje te robe.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, u slučaju da su proizvodi porijeklom iz države ili teritorije korisnice, uvezeni u slobodnu zonu na području Crne Gore, uz koje je priložen dokaz o porijeklu, predmet obrade ili prerade, carinski organ treba da na zahtjev izvoznika izda novo uvjerenje o kretanju robe EUR.1, ako je izvršena obrada ili prerada u skladu sa odredbama čl. 129 do 140.

X. VRIJEDNOST ROBE U CARINSKE SVRHE

Utvrđivanje carinske vrijednosti

Član 155

Utvrđivanje carinske vrijednosti robe vrši se u skladu sa čl. 155 do 183 ove uredbe i Prilogom 25.

Povezana lica

Član 156

- (1) Dva lica smatraju se povezanim licima ako:
- 1) je jedno lice rukovodilac ili direktor privrednog društva drugog lica;
 - 2) su pravno priznati partneri u poslu;
 - 3) su poslodavac i zaposleni;
 - 4) treće lice direktno ili indirektno ima u vlasništvu, odnosno kontroliše ili drži 5% ili više običnih akcija ili udjela sa pravom glasa u oba lica;
 - 5) jedno od lica direktno ili indirektno kontroliše drugo lice;
 - 6) su pod direktnom ili indirektnom kontrolom trećeg lica;
 - 7) zajedno kontrolišu treće lice direktno ili indirektno;
 - 8) su članovi iste porodice (bračni drug, djeca, odnosno usvojenici, srodnici do trećeg stepena srodstva, uključujući i srodstvo po tazbini).
- (2) Lica koja su međusobno poslovno povezana ako je jedno lice isključivi zastupnik, distributer, odnosno koncesionar drugog lica, bez obzira kako je odnos opisan, smatraju se povezanim samo ako su obuhvaćena uslovima iz stava 1 ovog člana.

- (3) Radi primjene stava 1 tač. 5, 6 i 7 ovog člana, smatra se da jedno lice kontroliše drugo kada je jedno lice pravno ili u praksi u položaju da upravlja drugim.

Transakcijska vrijednost

Član 157

- (1) Transakcijska vrijednost robe prodane za izvoz u carinsko područje Crne Gore utvrđuje se prilikom prihvatanja deklaracije koja se odnosi na prodaju koja je izvršena neposredno prije nego što je roba unijeta u to carinsko područje.
- (2) Ako se roba prodaje za izvoz u carinsko područje Crne Gore nakon unosa te robe u carinsko područje, odnosno dok se nalazi u privremenom smještaju ili je u posebnom postupku, osim postupka unutrašnjeg tranzita, upotrebe u posebne svrhe ili pasivnog oplemenjivanja, transakcijska vrijednost se utvrđuje na osnovu te prodaje.

Stvarno plaćena cijena ili cijena koju treba platiti

Član 158

- (1) Stvarno plaćena cijena ili cijena koju treba platiti iz člana 43 st. 1 i 2 Zakona obuhvata plaćanja koja je izvršio ili treba da izvrši kupac kao uslov za prodaju uvezene robe, i to:
- 1) prodavcu,
 - 2) trećem licu u korist prodavca,
 - 3) trećem licu povezanim sa prodavcem,
 - 4) trećem licu ako se plaćanje tom licu vrši radi ispunjenja obaveza prodavca.
- (2) Plaćanje se može vršiti prenosom novčanih sredstava, akreditivima ili prenosivim instrumentima plaćanja, kao i direktno ili indirektno.
- (3) Aktivnosti koje se odnose na reklamiranje, marketing i promociju prodaje predmetne robe i aktivnosti povezane sa garancijom za tu robu, radi utvrđivanja carinske vrijednosti, kao i druge aktivnosti koje preduzme kupac ili lice povezano sa kupcem, za svoj račun, osim onih propisanih članom 44 Zakona, ne smatraju se indirektnim plaćanjem prodavcu, i u slučaju da su preduzete u korist prodavca ili u dogovoru sa prodavcem ti troškovi neće biti obuhvaćeni cijenom koja je stvarno plaćena ili koja treba da se plati prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti uvezene robe.

Popusti

Član 159

- (1) Snižnja i gotovinski popusti iz člana 49 Zakona carinski organ može da prihvati ako je, prilikom prihvatanja deklaracije, ugovorom o prodaji predviđena primjena i iznos tih sniženja i popusta.
- (2) Snižnja i gotovinske popuste za plaćanje prije isteka roka dospelosti carinski organ može da prihvati za robu za koju cijena nije stvarno plaćena prilikom prihvatanja deklaracije.
- (3) Ako sniženja i gotovinski popusti nastanu kao posljedica izmjene ugovora nakon prihvatanja deklaracije carinski organ ta sniženja i popuste neće prihvatiti.

Djelimična isporuka

Član 160

- (1) Ako roba deklarirana za carinski postupak čini dio veće količine iste robe kupljene u jednoj transakciji, stvarno plaćena cijena ili cijena koju treba platiti, iz člana 43 stav 1 Zakona, obračunava se proporcionalno u odnosu na cijenu za ukupnu kupljenu količinu te robe.
- (2) Proporcionalna raspodjela stvarno plaćene cijene ili cijene koju treba platiti primjenjuje se i u slučaju gubitka dijela pošiljke ili kada je roba oštećena prije nego što se stavi u slobodan promet.

Dažbine države porijekla ili države izvoznice

Član 161

Kada stvarno plaćena ili cijena koju treba platiti za robu čija vrijednost se utvrđuje, sadrži iznos dažbina države porijekla ili države izvoznice, taj iznos se ne uračunava u carinsku vrijednost robe, ako se nadležnoj carinarnici dokaže da je roba bila ili da će biti oslobođena tih dažbina u korist kupca.

Prilagođavanje cijene za robu sa nedostatkom

Član 162

- (1) Prilagođavanje stvarno plaćene cijene ili cijene koju treba platiti, koje izvrši prodavac u korist kupca, carinski organ može da prihvati prilikom utvrđivanju carinske vrijednosti, ako je:
- 1) roba imala nedostatke prilikom prihvatanja deklaracije za stavljanje u slobodan promet;
 - 2) prodavac izvršio prilagođavanje da bi kompenzovao nedostatak radi ispunjenja ugovorne obaveze zaključene prije prihvatanja deklaracije.
- (2) Prilagođavanje je izvršeno u roku od jedne godine od dana prihvatanja deklaracije.

Vrednovanje uslova i ograničenja

Član 163

Ako je kupoprodaja ili cijena uvezene robe predmet uslova ili ograničenja iz člana 43 stav 3 tačka 2) Zakona, čija se vrijednost može utvrditi u odnosu na robu koja se vrednuje, vrijednost tih uslova ili ograničenja se smatra dijelom stvarno plaćene cijene ili cijene koju treba platiti, osim ako se uslovi ili ograničenja odnose na:

- 1) aktivnost iz člana 163 stav 3 ove uredbe, ili
- 2) element carinske vrijednosti iz člana 44 Zakona.

Prilagođavanje cijene

Član 164

Stvarno plaćenu cijenu ili cijenu koju treba platiti carinski organ može uzeti u obzir prilikom određivanja carinske vrijednosti i u slučajevima iz člana 43 stav 3 tačka 3 Zakona, ako je cijenu moguće korigovati u skladu sa članom 44 stav 1 tačka 4 Zakona.

Transakcije između povezanih lica

Član 165

- (1) Činjenica da su kupac i prodavac međusobno povezani nije dovoljan razlog da se transakcijska vrijednost smatra neprihvatljivom, radi primjene člana 43 stav 3 tačka 4 Zakona.
- (2) Carinski organ, po potrebi, treba da ispita okolnosti pod kojima je izvršena prodaja i prihvati transakcijsku vrijednost, ako taj odnos ne utiče na cijenu.
- (3) Ako na osnovu podataka koje je dobio od deklaranta ili na osnovu drugih podataka, carinski organ sumnja da je taj odnos uticao na cijenu, u pisanoj formi, treba da navode razloge i da obavijesti deklaranta.
- (4) Deklarant može da odgovori na obavještenje iz stava 3 ovog člana u roku koji odredi carinski organ.
- (5) U slučaju kad su kupac i prodavac povezana lica, radi ispitivanja okolnosti da li je taj odnos uticao na cijenu, carinski organ treba da omogući deklarantu da dostavi dodatne informacije o tim okolnostima.
- (6) Carinski organ treba da utvrdi vrijednost robe, u skladu sa članom 43 stav 1 Zakona, ako deklarant dokaže da je deklarirana transakcijska vrijednost približno jednaka jednoj od uporednih vrijednosti, utvrđenih u isto ili približno isto vrijeme, i to:
- 1) transakcijskoj vrijednosti pri prodaji identične ili slične robe za izvoz u carinsko područje Crne Gore, između kupaca i prodavaca koji nijesu međusobno povezani;
 - 2) carinskoj vrijednosti identične ili slične robe utvrđenoj u skladu sa članom 47 stav 3 tačka 3 Zakona;
 - 3) carinskoj vrijednosti identične ili slične robe utvrđenoj u skladu sa članom 47 stav 3 tačka 4 Zakona.
- (7) Prilikom utvrđivanja vrijednosti identične ili slične robe iz stava 6 ovog člana, carinski organ treba da uzme u obzir razlike između:
- a) komercijalnih nivoa,
 - b) količina robe,
 - c) elemenata iz člana 44 stav 1 Zakona,
 - d) troškova nastalih na teret prodavca prilikom prodaje u kojoj taj prodavac i kupac nijesu povezana lica, ako ti troškovi nisu nastali na teret prodavca prilikom prodaje u kojoj su ta lica međusobno povezana.
- (8) Uporedne vrijednosti robe iz stava 6 ovog člana upotrebljavaju se na zahtjev deklaranta samo radi poređenja i njima se ne zamjenjuje deklarirana transakcijska vrijednost.

Roba i usluge upotrijebljene u proizvodnji uvezene robe

Član 166

- (1) Ako kupac prodavcu isporuči robu ili usluge iz člana 44 stav 1 tačka 2 Zakona, smatra se da je vrijednost robe i usluga jednaka nabavnoj cijeni te robe, odnosno usluge koja obuhvata plaćanja koja kupac treba da izvrši za nabavku te robe ili usluga.
- (2) Ako su robu ili usluge proizveli kupac ili lice povezano sa njim, njihova vrijednost jednaka je trošku proizvodnje te robe ili usluga.
- (3) Ako vrijednost robe i usluga iz člana 44 stav 1 tačka 2 Zakona ne može da se odredi u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana, vrijednost robe i usluga određuje se na osnovu drugih objektivnih i mjerljivih podataka.
- (4) Ako je robu iz člana 44 stav 1 tačka 2 Zakona kupac koristio prije nego što je isporučena, vrijednost te robe se prilagođava stepenu amortizacije.
- (5) Vrijednost usluga iz člana 44 stav 1 tačka 2 Zakona obuhvata i troškove aktivnosti razvoja koje nijesu uspješne ako su oni nastali u vezi sa projektima ili narudžbinama koji se odnose na uvezenu robu.
- (6) Radi primjene člana 44 stav 1 tačka 2 podtačka č Zakona, troškovi istraživanja i nacrti idejnog projekta ne uračunavaju se u carinsku vrijednost.
- (7) Odredbe st. 1 do 6 ovog člana koje se odnose na vrijednost isporučene robe i usluga proporcionalno se raspoređuju na uvezenu robu.

Naknade za korišćenje autorskog prava i licence

Član 167

- (1) Naknade za korišćenje autorskog prava i licencne naknade odnose se na uvezenu robu, naročito ako su ta prava sadržana u robi, prenijeta na osnovu ugovora o licenci ili ugovora o naknadama za korišćenje autorskog prava, pri čemu nije odlučujući faktor način izračunavanja iznosa naknade za korišćenje autorskog prava ili licencne naknade.
- (2) Ako način izračunavanja iznosa naknada za korišćenje autorskog prava ili licencnih naknada proizlazi iz cijene uvezene robe, smatra se, kad nema dokaza o suprotnom, da se plaćanje tih naknada za korišćenje autorskog prava ili licencnih naknada odnosi na robu čiju vrijednost treba da utvrdi carinski organ.
- (3) Ako se naknade za korišćenje autorskog prava ili licencne naknade dijelom odnose na robu čija se vrijednost utvrđuje, a dijelom na druge sastojke ili sastavne djelove dodate robi nakon uvoza, odnosno na aktivnosti ili usluge nakon uvoza, carinski organ treba da vrši odgovarajuće prilagođavanje.
- (4) Plaćanje naknade za korišćenje autorskog prava ili licencne naknade, bez obzira u kojoj državi primalac tih naknada ima sjedište, odnosno prebivalište, smatra se uslovom za prodaju uvezene robe ako:
 - 1) prodavac ili lice povezano sa prodavcem zahtijeva od kupca da izvrši plaćanje naknade za korišćenje autorskog prava ili licence;
 - 2) kupac vrši plaćanje da bi ispunio obavezu prodavca u skladu sa ugovornim obavezama; ili
 - 3) roba ne može da se proda kupcu niti je on može kupiti bez plaćanja naknada za korišćenje autorskih prava ili licencnih naknada davaocu licence.

Ambalaža

Član 168

Ako je ambalaža namijenjena za ponovno korišćenje kod sljedećih uvoza, na zahtjev deklaranta u carinsku vrijednost se uračunavaju srazmjerno raspodijeljeni troškovi korišćenja ambalaže.

Mjesto gdje se roba unosi u carinsko područje Crne Gore

Član 169

- (1) Mjesto gdje se roba unosi u carinsko područje Crne Gore je:
 - 1) luka u kojoj roba prvi put ulazi na carinsko područje Crne Gore, za robu koja se prevozi u pomorskom saobraćaju;
 - 2) luka istovara, za robu koja se prevozi u pomorskom saobraćaju, a zatim, bez pretovara, unutrašnjim plovnicima;

- 3) mjesto na kome se nalazi ulazna carinska ispostava, za robu koja se prevozi željeznicom, unutrašnjim plovnim putevima ili drumom;
 - 4) prvi odredišni aerodrom, kod prevoza robe u vazdušnom saobraćaju;
 - 5) mjesto gdje roba pređe granicu sa carinskim područjem Crne Gore, za robu koja se prevozi drugim načinima transporta.
- (2) Ako se roba unosi u carinsko područje Crne Gore, a zatim prevozi do odredišta u drugom dijelu tog područja preko teritorija van carinskog područja Crne Gore, mjesto gdje se roba unosi u carinsko područje Crne Gore, u smislu primjene člana 44 stav 1 tačka 5 Zakona, je mjesto gdje je roba prvi put unijeta u to područje, ako je ta roba prevezena preko teritorija van carinskog područja Crne Gore direktno, uobičajenim putem do odredišta.
- (3) Odredba stava 2 ovog člana primjenjuje se na robu koja je istovarena, pretovarena ili privremeno zadržana na teritorijama van carinskog područja Crne Gore iz razloga koji se isključivo odnose na transport te robe.
- (4) Ako uslovi iz st. 2 i 3 ovog člana nijesu ispunjeni, mjesto gdje se roba unosi u carinsko područje Crne Gore je mjesto iz stava 1 ovog člana koje se nalazi u dijelu carinskog područja Crne Gore u koje se ta roba šalje.

Troškovi prevoza

Član 170

- (1) Ako se roba prevozi istim prevoznim sredstvom do određenog mjesta nakon mjesta ulaska robe u carinsko područje Crne Gore, transportni troškovi se procjenjuju srazmjerno udaljenosti do mjesta ulaska robe u carinsko područje Crne Gore u skladu sa članom 169 ove uredbe, osim ako se carinskom organu ne podnese dokaz o troškovima koji bi nastali prema uobičajenoj tarifi za prevoz robe do mjesta ulaska robe u carinsko područje Crne Gore.
- (2) Ako se transport ne plaća ili ga obavlja kupac, transportni troškovi koje treba uračunati u carinsku vrijednost robe obračunavaju se u skladu sa uobičajenom tarifom za prevoz robe koja se primjenjuje za iste načine transporta.

Dažbine obračunate na poštanske pošiljke

Član 171

Poštarina obračunata do mjesta odredišta za robu poslatu poštom uračunava se u carinsku vrijednost te robe, uz izuzeće dodatne poštarine obračunate u carinskom području Crne Gore.

Roba koju prodavcu obezbjeđuje kupac

Član 172

- (1) Kupac robu može, u skladu sa članom 44 stav 1 tačka 2 al. a i c Zakona da obezbjedi prodavcu indirektno ili direktno.
- (2) Roba iz stava 1 ovog člana, osim robe iz člana 44 stav 1 tačka 2 alineja c Zakona, treba da bude korišćena kod izrade uvezene robe i u njoj sadržana ili potrošena.
- (3) Kao roba u skladu sa članom 44 stav 1 tačka 2 alineja c Zakona, smatra se roba iz člana 44 stav 1 tačka 2 alineja a Zakona, ako ista nije bila kupljena u inostranstvu, i potrošni materijal.

Troškovi za alate, kalupe, matrice i druge proizvode

Član 173

Srazmjerni dio vrijednosti alata, kalupa, matrica i drugih proizvoda, korišćenih u proizvodnji uvezene robe, koja se u skladu sa članom 44 stav 1 tačka 2 alineja b Zakona uračunava u carinsku vrijednost uvezene robe, je iznos amortizovane vrijednosti tih proizvoda, korišćenih kod proizvodnje uvezene robe.

Vrednovanje usluga obavljenih u inostranstvu

Član 174

Usluge koje je kupac dobio besplatno ili po smanjenoj cijeni uračunavaju se u posebno plaćene usluge iz člana 44 stav 1 tačka 2 alineja č Zakona.

Uvažavanje troškova koji se ne uračunavaju u carinsku vrijednost

Član 175

Reprodukcijom robe iz člana 45 stav 1 tačka 4 Zakona smatra se grafičko i trodimenzionalno umnožavanje, izgradnja, odnosno izvođenje arhitektonskog ili drugog objekta, odnosno aparata, fotografisanje, tonsko i vizuelno snimanje i prikazivanje, kao i čuvanje u elektronskom obliku podataka.

Neprihvatanje deklariranih transakcijskih vrijednosti

Član 176

- (1) Carinski organ može, ako osnovano sumnja da deklarirana transakcijska vrijednost predstavlja ukupan iznos koji je plaćen ili koji treba platiti u skladu sa članom 43 stav 1 Zakona, da zatraži od deklaranta da dostavi dodatne informacije.
- (2) Ako deklarant nije dostavio dodatne informacije, carinski organ ne treba da utvrđuje vrijednost robe u skladu sa članom 43 stav 1 Zakona.

Pojednostavljenje za utvrđivanje carinske vrijednosti

Član 177

Radi dobijanja odobrenja iz člana 46 Zakona podnosilac zahtjeva treba da:

- 1) ispunjava kriterijum iz člana 26 stav 1 tačka 1 Zakona;
- 2) vodi računovodstveni sistem u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i zakonom kojim se uređuje revizija i vodi evidenciju podataka;
- 3) ima administrativnu službu koja odgovara vrsti i veličini poslovanja, pogodnu za upravljanje tokom robe i interne kontrole kojima se mogu otkriti nezakonite ili nepravilne transakcije.

Carinska vrijednost identične ili slične robe

Član 178

- (1) Prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti uvezene robe iz člana 47 stav 3 tač. 1 ili 2 Zakona, primjenjuje se transakcijska vrijednost identične ili slične robe koja se prodaje na istom komercijalnom nivou i u približno istim količinama, kao i roba čija se vrijednost utvrđuje.
- (2) U slučaju kada nema prodaje iz stava 1 ovog člana, carinska vrijednost se utvrđuje primjenom transakcijske vrijednosti identične ili slične robe koja se prodaje na različitom komercijalnom nivou i/ili u različitim količinama, uz potrebna prilagođavanja kako bi se uzelo u obzir razlike koje se odnose na komercijalni nivo, odnosno količinu, ako se takva usklađivanja mogu sprovesti na osnovu podnijetih dokaza o opravdanosti i tačnosti usklađivanja, nezavisno od toga da li se zbog tog usklađivanja povećava ili smanjuje vrijednost.
- (3) Ako su troškovi iz člana 44 stav 1 tačka 5 Zakona obuhvaćeni transakcijskom vrijednošću, prilagođavanje se vrši da bi se obuhvatile značajne razlike u troškovima i naknadama između uvezene robe i identične ili slične robe iz st. 1 i 2 ovog člana, usljed razlika u udaljenosti i načinu transporta.
- (4) Ako se utvrdi da postoji više transakcijskih vrijednosti identične ili slične robe, primjenjuje se najniža od tih vrijednosti za utvrđivanje carinske vrijednosti uvezene robe.
- (5) Identična i slična roba, ne odnosi se na robu koja sadrži ili kao sastavni dio obuhvata robu iz člana 44 stav 1 tačka 2 podtačka č Zakona.
- (6) Transakcijska vrijednost robe koju nije proizvelo lice koje je proizvelo robu, čija se vrijednost utvrđuje sa istom ili sličnom robom, uzima se u obzir samo kada se ne može pronaći transakcijska vrijednost za identičnu ili sličnu robu koju je proizvelo to lice i robu čija se vrijednost utvrđuje.

Vrijednost robe zasnovana na jediničnoj cijeni

Član 179

- (1) Ako se uvezena roba, identična ili slična uvezena roba prodaje u Crnoj Gori u stanju u kojem je uvezena, carinska vrijednost robe utvrđuje se u skladu sa članom 47 stav 3 tačka 3 Zakona, ako je ta roba uvezna u isto ili približno isto vrijeme, kao i roba za koju se utvrđuje carinska vrijednost.
- (2) Carinska vrijednost robe iz stava 1 ovog člana, koja se ne prodaje, niti uvozi, niti je identična ili slična uvezenoj robi, utvrđuje se prema jediničnoj cijeni po kojoj se uvezena, identična ili slična roba prodaje u carinskom području Crne Gore u istom stanju u kojem je i uvezena, i to u najkraćem roku poslije uvoza robe čiju vrijednost treba utvrditi, a najkasnije u roku od 90 dana od dana tog uvoza.

- (3) Ako nema jedinične cijene iz st. 1 i 2 ovog člana, na zahtjev deklaranta koristi se jedinična cijena po kojoj se uvezena roba prodaje u carinskom području Crne Gore nakon obrade ili prerade u najvećoj ukupnoj količini licima koja nijesu povezana sa licima od kojih kupuju takvu robu, uzimajući u obzir dodatnu vrijednost od obrade ili prerade.
- (4) Prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti iz člana 47 stav 3 tačka 3 Zakona ne uzimaju se u obzir prodaja:
- 1) robe na komercijalnom nivou koja nije prva nakon uvoza;
 - 2) povezanim licima;
 - 3) iz člana 44 stav 1 tačka 2 Zakona licima u vezi sa proizvodnjom i prodajom za izvoz uvezene robe;
 - 4) u količinama koje nijesu dovoljne radi određivanja jedinične cijene.
- (5) Prilikom određivanja carinske vrijednosti, od jedinične cijene iz st. 1 do 4 ovog člana, oduzimaju se:
- 1) uobičajene provizije koje su plaćene ili koje treba platiti ili uobičajena uvećanja radi ostvarivanja dobiti i pokrivanja opštih troškova prodaje (uključujući direktne i indirektne troškove plasiranja na tržište te robe) u carinskom području Crne Gore koji nastaju za uvezenu robu iste vrste ili grupe koja označava robu koja spada u grupu ili asortiman robe koju proizvodi određena industrija ili određeni industrijski sektor;
 - 2) uobičajeni troškovi prevoza i osiguranja i povezani troškovi nastali unutar carinskog područja Crne Gore;
 - 3) uvozne dažbine i druge naknade koje se plaćaju u carinskom području Crne Gore zbog uvoza ili prodaje robe.
- (6) Carinska vrijednost robe koja se može pokvariti iz Priloga 26, uvezene radi konsignacione prodaje može se utvrditi u skladu sa članom 47 stav 3 tačka 3 Zakona.
- (7) Jedinične cijene mogu da se koriste za utvrđivanje carinske vrijednosti uvezene robe u periodima od 14 dana, od dana početka utvrđivanja jedinične cijene.
- (8) Period utvrđivanja jedinične cijene iz stava 7 ovog člana počinje u petak.
- (9) Jedinične cijene se izračunavaju nakon odbitaka iz stava 5 ovog člana, i to za 100 kg neto težine, za svaku kategoriju te robe, pri čemu se mogu utvrditi standardni iznosi za troškove iz stava 5 tačka 2 ovog člana.

Metod obračunate vrijednosti

Član 180

- (1) Carinski organ ne može da zahtijeva od lica koje nema sjedište, odnosno prebivalište u carinskom području Crne Gore da to lice omogući pregled ili dozvoli pristup, računu ili drugoj evidenciji radi utvrđivanja carinske vrijednosti.
- (2) Trošak ili vrijednost iz člana 47 stav 3 tačka 4 podtačka a Zakona obuhvata:
- troškove elemenata iz člana 44 stav 1 tačka 1 podtač. b i c Zakona,
 - proporcionalni trošak svakog proizvoda ili usluge iz člana 44 stav 1 tačka 2 Zakona, koje je kupac isporučio ili izvršio direktno ili indirektno, radi upotrebe u vezi sa proizvodnjom robe čija se vrijednost utvrđuje.
- (3) Vrijednost elemenata iz člana 44 stav 1 tačka 2 podtačka č Zakona koji su izrađeni u Crnoj Gori uračunava se u mjeri u kojoj su ti elementi naplaćeni proizvođaču.
- (4) Trošak proizvodnje obuhvata rashode nastale prilikom izrade, proširenja ili unaprjeđenja privrednih dobara, kao i troškove iz člana 44 stav 1 tačka 2 podtač. b i c Zakona.
- (5) Opšti troškovi iz člana 47 stav 3 tačka 4 podtačka b Zakona obuhvataju direktne i indirektne troškove proizvodnje i prodaje robe za izvoz i nijesu obuhvaćeni troškom ili vrijednošću materijala i izrade ili druge prerade upotrijebljene u proizvodnji uvezene robe.

Rezervni metod

Član 181

- (1) Prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti iz člana 47 stav 4 Zakona može se upotrijebiti razumna fleksibilnost u primjeni metoda iz člana 43 i člana 47 stav 3 Zakona.
- (2) Vrijednost utvrđena na način iz stava 1 ovog člana zasniva se, na prethodno utvrđenim carinskim vrijednostima.
- (3) Ako se carinska vrijednost ne može utvrditi na osnovu stava 1 ovog člana, carinska vrijednost ne može se određivati prema:
- 1) prodajnoj cijeni robe koja se proizvodi u Crnoj Gori na tržištu Crne Gore;
 - 2) sistemu po kome se za carinsko vrednovanje koristi viša od dvije moguće vrijednosti;
 - 3) cijeni robe na domaćem tržištu države izvoznice;

- 4) trošku proizvodnje, osim obračunatih vrijednosti koje su utvrđene za identičnu ili sličnu robu u skladu sa članom 47 stav 3 tačka 4 Zakona;
 - 5) cijeni robe namijenjene izvozu u drugu državu;
 - 6) minimalnim carinskim vrijednostima;
 - 7) proizvoljnim ili vrijednostima koje ne postoje.
- (4) Uvoznik može podnijeti zahtjev radi obavještenja u pisanom obliku o carinskoj vrijednosti, koja je utvrđena u skladu sa st. 1 do 3 ovog člana.

Prateće isprave u vezi sa carinskom vrijednošću

Član 182

- (1) Kao prateća isprava podnosi se faktura koja se odnosi na deklarisanu transakcijsku vrijednost, u skladu sa članom 120 stav 1 Zakona.
- (2) Faktura iz stava 1 ovog člana podnosi se u dva primjerka, od kojih jedan primjerak zadržava carinski organ, a drugi ovjerava sa carinskim žigom i na njega upisuje broj carinske deklaracije i taj primjerak carinski organ predaje podnosiocu deklaracije.

Prijavljivanje podataka o carinskoj vrijednosti

Član 183

- (1) Deklaracija za stavljanje u slobodan promet sadrži podatke koji se odnose na carinsku vrijednost.
- (2) Ako se podaci iz stava 1 ovog člana dostavljaju sredstvima koja nijesu sredstva za elektronsku razmjenu podataka, dostavljanje tih podataka vrši se na obrascu deklaracije o carinskoj vrijednosti robe.
- (3) Carinski organ može da odustane od dostavljanja podataka iz stava 1 ovog člana ako se carinska vrijednost te robe ne može utvrditi u skladu sa članom 43 Zakona.
- (4) Izuzetno od stava 4 ovog člana carinski organ može da odustane od obaveze dostavljanja podataka iz stava 1 ovog člana, osim ako to nije od značaja za pravilno utvrđivanje carinske vrijednosti ako:
 - 1) carinska vrijednost uvezene robe u pošiljci ne prelazi 5.000 eura, pod uslovom da se ne radi o podijeljenim ili višestrukim pošiljkama od istog pošiljaoca istom primaocu;
 - 2) je transakcija na kojoj se zasniva stavljanje robe u slobodan promet nekomercijalne prirode;
 - 3) dostavljanje tih podataka nije neophodno za primjenu Carinske tarife;
 - 4) se carinske dažbine propisane Carinskom tarifom ne naplaćuju.
- (5) U slučaju kontinuirane isporuke robe istog prodavca istom kupcu pod istim komercijalnim uslovima, carinski organ može da odustane od zahtjeva da podaci iz stava 1 ovog člana budu navedeni u svakoj deklaraciji.

XI. CARINSKI DUG I OBEZBJEĐENJE ZA PLAĆANJE CARINSKOG DUGA

Izračunavanje iznosa uvoznih dažbina za dobijene proizvode koji su rezultat postupka aktivnog oplemenjivanja

Član 184

- (1) Ako se radnjama prerade dobija jedna vrsta dobijenih proizvoda, količina robe stavljene u postupak aktivnog oplemenjivanja za koju se smatra da se nalazi u dobijenim proizvodima, a za koje je nastao carinski dug utvrđuje se tako što se na ukupnu količinu robe stavljene u postupak aktivnog oplemenjivanja primjenjuje procenat u kojem dobijeni proizvodi za koje je nastao carinski dug učestvuju u ukupnoj količini dobijenih proizvoda nastalih radnjama prerade.
- (2) Ako se radnjama prerade dobijaju različite vrste dobijenih proizvoda, a svi sastojci ili komponente robe stavljene u postupak nalaze se u svakom od tih dobijenih proizvoda, količina robe stavljene u postupak aktivnog oplemenjivanja za koju se smatra da se nalazi u dobijenim proizvodima, a za koje je nastao carinski dug, utvrđuje se tako što se na ukupnu količinu robe stavljene u postupak aktivnog oplemenjivanja primjenjuje procenat, koji se dobija množenjem procenta u kojem:
 - 1) dobijeni proizvodi za koje je nastao carinski dug učestvuju u ukupnoj količini dobijenih proizvoda iste vrste nastalih radnjama prerade;
 - 2) ukupna količina dobijenih proizvoda iste vrste, nezavisno od toga da li je nastao carinski dug, učestvuje u ukupnoj količini dobijenih proizvoda nastalih radnjama prerade.

- (3) Količine robe stavljene u postupak koje su uništene i izgubljene tokom radnji prerade, naročito isparavanjem, sušenjem, sublimacijom ili curenjem, ne uzimaju se u obzir prilikom primjene metoda iz stava 2 ovog člana.
- (4) U slučajevima u kojima se ne može primijeniti postupak obračuna primjenom metoda iz stava 2 ovog člana, primjenjuje se metoda iz st. 5 do 7 ovog člana.
- (5) Količina robe stavljene u postupak aktivnog oplemenjivanja za koju se smatra da se nalazi u dobijenim proizvodima za koje je nastao carinski dug utvrđuje se tako što se na ukupnu količinu robe stavljene u postupak aktivnog oplemenjivanja primjenjuje procenat koji se dobija množenjem procenta u kojem:
 - 1) dobijeni proizvodi za koje je nastao carinski dug učestvuju u ukupnoj vrijednosti dobijenih proizvoda iste vrste nastalih radnjama prerade;
 - 2) ukupna vrijednost dobijenih proizvoda iste vrste, nezavisno od toga da li je nastao carinski dug, učestvuje u ukupnoj vrijednosti dobijenih proizvoda nastalih radnjama prerade.
- (6) Radi primjene metoda iz st. 5 do 7 ovog člana, vrijednost dobijenih proizvoda se utvrđuje na osnovu tekućih cijena franko fabrika u carinskom području Crne Gore ili, ako se te cijene ne mogu utvrditi, na osnovu tekućih prodajnih cijena u carinskom području Crne Gore za istovjetne ili slične proizvode.
- (7) Cijene između lica za koja se smatra da su povezana ili da imaju ugovor o kompenzaciji, ne mogu se koristiti za utvrđivanje vrijednosti dobijenih proizvoda, osim ako se utvrdi da taj odnos ne utiče na cijene.
- (8) Ako se vrijednost dobijenih proizvoda ne može utvrditi u skladu sa stavom 7 ovog člana, utvrđuje se prihvatljivim metodom koji daje iste ili odgovarajuće rezultate.
- (9) Radi utvrđivanja iznosa uvoznih dažbina za dobijene proizvode iz člana 64 stav 4 Zakona, količina robe stavljene u postupak aktivnog oplemenjivanja za koju se smatra da se nalazi u dobijenim proizvodima za koje je nastao carinski dug, određuje se u skladu sa st. 2 do 8 ovog člana.

Primjena odredaba o postupku upotrebe u posebne svrhe na dobijene proizvode koji su rezultat postupka aktivnog oplemenjivanja

Član 185

- (1) Prilikom utvrđivanja iznosa uvoznih dažbina koje odgovaraju carinskom dugu za dobijene proizvode koji su rezultat postupka aktivnog oplemenjivanja, roba stavljena u taj postupak oslobađa se od plaćanja uvoznih dažbina ili se na nju primjenjuje niža stopa carine, po osnovu njene posebne upotrebe, koja bi se primijenila na ovu robu da je stavljena u postupak upotrebe u posebne svrhe u skladu sa članom 175 Zakona.
- (2) Odredba stava 1 ovog člana se primjenjuje ako:
 - 1) se može izdati odobrenje za stavljanje robe u postupak upotrebe u posebne svrhe;
 - 2) uslovi za oslobodjenje od plaćanja uvoznih dažbina ili za nižu stopu carine po osnovu posebne upotrebe bi bili ispunjeni prilikom prihvatanja deklaracije za stavljanje robe u postupak aktivnog oplemenjivanja.

Primjena povlašćenog tarifnog tretmana na robu stavljenu u postupak aktivnog oplemenjivanja

Član 186

Ako prilikom prihvatanja carinske deklaracije za stavljanje robe u postupak aktivnog oplemenjivanja uvezena roba ispunjava uslove za sticanje prava na preferencijalni tarifni tretman u okviru tarifnih kvota ili tarifnih maksimuma, ta roba ima pravo na preferencijalni tarifni tretman koji se primjenjuje na istovjetnu robu prilikom prihvatanja deklaracije za stavljanje u slobodan promet.

Specifična carina za dobijene proizvode koji su rezultat postupka pasivnog oplemenjivanja ili za proizvode za zamjenu

Član 187

Ako se specifična carina primjenjuje na dobijene proizvode koji su rezultat postupka pasivnog oplemenjivanja ili na proizvode za zamjenu, iznos uvoznih dažbina obračunava se na osnovu carinske vrijednosti dobijenih proizvoda prilikom prihvatanja carinske deklaracije za stavljanje u slobodan promet umanjene za statističku vrijednost odgovarajuće privremeno izvezeno robe u trenutku kada je stavljena u postupak pasivnog oplemenjivanja, pomnoženo iznosom uvoznih dažbina koji se primjenjuje na dobijene proizvode ili proizvode za zamjenu, podijeljeno carinskom vrijednošću dobijenih proizvoda ili proizvoda za zamjenu.

Odstupanje kod obračuna iznosa uvoznih dažbina za dobijene proizvode koji su rezultat postupka aktivnog oplemenjivanja

Član 188

Ako je carinski dug nastao za dobijene proizvode koji su rezultat postupka aktivnog oplemenjivanja, odredba člana 64 stav 4 Zakona primjenjuje se bez zahtjeva deklaranta, ako:

- 1) dobijene proizvode koji su rezultat postupka aktivnog oplemenjivanja uvozi neposredno ili posredno odgovarajući nosilac odobrenja u roku od godinu dana od njihovog ponovnog izvoza;
- 2) bi roba, prilikom prihvatanja carinske deklaracije za stavljanje robe u postupak aktivnog oplemenjivanja, bila predmet mjera poljoprivredne ili trgovinske politike, privremenoj ili konačnoj antidampinškoj dažbini, kompenzatornoj dažbini, zaštitnoj mjeri ili dodatnoj dažbini zbog suspenzije koncesija da je u tom trenutku deklarirana za stavljanje u slobodan promet; i
- 3) se nije zahtijevalo ispitivanje ekonomskih uslova iz člana 378 ove uredbe.

Rok za utvrđivanje mjesta nastanka carinskog duga u slučaju nacionalnog postupka tranzita

Član 189

Carinski organ može da odredi rok za robu stavljen u nacionalni postupak tranzita, iz člana 65 stav 4 Zakona od:

- 1) sedam mjeseci od posljednjeg dana kada je robu trebalo podnijeti određenoj carinarnici, osim ako je prije isteka tog roka carinskom organu nadležnom za mjesto gdje je, prema dokazima koje je dobio carinski organ otpreme, usljed događaja na osnovu kojeg je nastao carinski dug, poslat zahtjev za prenos naplate carinskog duga, u kom slučaju se rok produžava najduže za mjesec dana; ili
- 2) jednog mjeseca od isteka roka za odgovor nosioca postupka na zahtjev za dostavljanje informacija potrebnih za okončanje postupka, ako polazna carinarnica nije obaviještena o prispjeću robe, a nosilac postupka nije pružio dovoljno informacija.

Rok za utvrđivanje mjesta nastanka carinskog duga u slučaju tranzita u skladu sa Konvencijom TIR

Član 190

Za robu stavljen u postupak tranzita u skladu sa Konvencijom TIR, rok za utvrđivanje mjesta nastanka carinskog duga iz člana 65 stav 4 Zakona je sedam mjeseci od najkasnijeg datuma kada je robu trebalo podnijeti određenoj ili izlaznoj carinarnici.

Rok za utvrđivanje mjesta nastanka carinskog duga u slučaju tranzita u skladu sa Konvencijom ATA ili Istanbulsom konvencijom

Član 191

Za robu stavljen u postupak tranzita u skladu sa Konvencijom ATA ili sa Istanbulsom konvencijom, rok za utvrđivanje mjesta nastanka carinskog duga iz člana 65 stav 4 Zakona je sedam mjeseci od datuma kada je robu trebalo podnijeti određenoj carinarnici.

Rok za utvrđivanje mjesta nastanka carinskog duga u drugim slučajevima osim tranzita

Član 192

Rok za utvrđivanje mjesta nastanka carinskog duga za robu stavljen u poseban postupak, osim tranzita ili za robu u privremenom smještaju, iz člana 65 stav 4 Zakona je sedam mjeseci od isteka roka za:

- 1) okončanje posebnog postupka;
- 2) završetak carinskog nadzora nad robom za upotrebu u posebne svrhe;
- 3) završetak privremenog smještaja; ili
- 4) završetak kretanja robe stavljen u postupak skladištenja između različitih mjesta na carinskom području Crne Gore, ako postupak nije okončan.

Elektronski sistemi u vezi sa obezbjeđenjima

Član 193

(1) Carinski organ može da dozvoli upotrebu drugih sredstava, osim tehnika elektronske obrade podataka za razmjenu i čuvanje informacija o obezbjeđenjima.

- (2) Odredbe čl. 195 do 206 ove uredbe primjenjivaće se na privremeni smještaj, postupak stavljanja robe u slobodan promet i posebne postupke, osim postupka tranzita, a odredbe čl. 207 do 221 ove uredbe primjenjivaće se samo na nacionalni postupak tranzita, do dana uvođenja sistema upravljanja obezbjeđenjima.

Iznos pojedinačnog obezbjeđenja za carinski dug koji bi mogao nastati i neobavezno obezbjeđenje

Član 194

- (1) Ako postoji obaveza da se položi obezbjeđenje, obezbjeđenjem za carinski dug koji bi mogao nastati i koji se odnosi na pojedinačan postupak obuhvata se iznos uvoznih ili izvoznih dažbina, koji odgovara carinskom dugu koji može nastati, obračunatom na osnovu najviše stope dažbine koja se primjenjuje na robu iste vrste.
- (2) Ako druge dažbine koje se plaćaju u vezi sa uvozom ili izvozom robe treba da se obuhvate pojedinačnim obezbjeđenjem, obračun tih dažbina zasniva se na najvišoj stopi koja se primjenjuje na robu iste vrste.
- (3) Ako carinski organ zahtijeva obezbjeđenje koje je neobavezno, primjenjuju se čl. 195 do 206 ove uredbe.

XII OBEZBJEĐENJE ZA PRIVREMENI SMJEŠTAJ, POSTUPAK STAVLJANJA ROBE U SLOBODAN PROMET I POSEBNE POSTUPKE, OSIM POSTUPKA TRANZITA

Slučajevi u kojima se ne zahtijeva obezbjeđenje za robu stavlenu u postupak privremenog uvoza

Član 195

Za robu koja se stavlja u postupak privremenog uvoza ne polaže se obezbjeđenje:

- 1) ako se carinska deklaracija može podnijeti usmeno ili drugom radnjom iz člana 310 ove uredbe;
- 2) za materijal koji u međunarodnom saobraćaju koriste avio-kompanije, brodske ili željezničke kompanije ili pružaoci poštanskih usluga ako je taj materijal označen;
- 3) za ambalažu koja se uvozi prazna, ako je označena trajnim i neizbrisivim oznakama;
- 4) ako je prethodni nosilac odobrenja za privremeni uvoz deklarirao robu za postupak privremenog uvoza u skladu sa čl. 305 ili 308 ove uredbe, a ta roba se naknadno ponovo stavlja u postupak privremenog uvoza u istu svrhu.

Obezbjeđenje u obliku deponovanja gotovine

Član 196

- (1) Lice od koga se zahtijeva polaganje obezbjeđenja može da položi gotovinu kao obezbjeđenje za plaćanje carinskog duga uplatom sredstava na račun koji odredi carinski organ.
- (2) Ako se zahtijeva obezbjeđenje za poseban postupak ili privremeni smještaj, a polaže se kao pojedinačno obezbjeđenje deponovanjem gotovine, to obezbjeđenje se polaže nadležnoj carinarnici za mjesto u kojem je roba stavljena u posebni postupak ili se nalazi u privremenom smještaju.
- (3) Ako je poseban postupak, osim postupka upotrebe robe u posebne svrhe, okončan ili je nadzor nad robom za upotrebu u posebne svrhe ili nad privremenim smještajem propisno završen, iznos obezbjeđenja treba da vrati carinarnica iz stava 2 ovog člana.
- (4) Na položeni iznos gotovine ne plaćaju se kamate.
- (5) Lice koje je položilo obezbjeđenje će dobiti potvrdu o deponovanju gotovine iz Priloga 27.
- (6) Carinski dužnik treba da uplati gotovinski depozit u valuti koja je sredstvo plaćanja u Crnoj Gori.

Vraćanje obezbjeđenja položenog u obliku deponovanja gotovine

Član 197

- (1) Lice koje polaže obezbjeđenje ne može da koristi gotovinski depozit kao instrument za obezbjeđenje carinskog duga od dana kada je podnio zahtjev za vraćanje deponovane gotovine.
- (2) Ako je lice koje polaže obezbjeđenje podnijelo zahtjev za djelimično vraćanje deponovane gotovine, može od dana podnošenja zahtjeva i dalje da koristi deponovanu gotovinu kao instrument obezbjeđenja samo u preostalom iznosu.

Drugi oblici obezbjeđenja

Član 198

(1) Drugi oblici obezbjeđenja su:

- 1) zaključivanje ugovora o hipoteci, zaduženja na zemljištu, antihreze ili drugog prava koje je ekvivalentno pravu na nepokretnoj imovini;
 - 2) cesija potraživanja, zaloga sa predajom ili bez predaje u državinu robe, hartije od vrijednosti, potraživanja ili bankovne štedne knjižice ili upis u registar javnog duga;
 - 3) preuzimanje zajedničke ugovorne odgovornosti za cjelokupan iznos duga od strane trećeg lica koje odobri carinski organ ili podnošenje mjenice čiju naplatu garantuje to treće lice;
 - 4) deponovanje gotovine ili sredstava plaćanja koja su ekvivalentna stranoj valuti, osim valute koja je sredstvo plaćanja u Crnoj Gori;
 - 5) učešće u opštoj šemi garancija kojom rukovodi carinski organ, ako je plaćen ulog.
- (2) Oblici obezbjeđenja iz stava 1 ovog člana ne primjenjuju se u slučaju stavljanja robe u nacionalni postupak tranzita.
- (3) Carinski organ može da prihvati i druge oblike obezbjeđenja iz stava 1 ovog člana, u skladu sa zakonom kojom se uređuje izvršenje i obezbjeđenje.

Oblik i način podnošenja pojedinačnog i zajedničkog obezbjeđenja

Član 199

- (1) Kao pojedinačno obezbjeđenje može se upotrijebiti jedan od oblika obezbjeđenja iz člana 69 Zakona, a za zajedničko obezbjeđenje samo garancija.
- (2) Lice od kojeg se zahtijeva da položi obezbjeđenje instrument za pojedinačno obezbjeđenje treba da položi kod carinarnice, a instrument za zajedničko obezbjeđenje kod carinskog organa.
- (3) Zajedničko obezbjeđenje može da se koristi do iznosa do kojeg se podnijetim obezbjeđenjem u potpunosti obezbjeđuje plaćanje carinskog duga i dažbina, taksi i naknada koje carinski organ shodno posebnim propisima treba da naplaćuje pri uvozu i izvozu robe.
- (4) Zajedničko obezbjeđenje ne može biti niže od 10.000 eura.

Obezbjeđenje u obliku garancije

Član 200

- (1) Garanciju treba da odobri carinski organ kod kojeg će se garancija položiti i o odobrenju obavještava lice od kojeg se zahtijeva da položi obezbjeđenje.
- (2) Carinski organ može da ukine odobrenje garancije i o ukidanju obavještava garanta i lice od kojeg se zahtijeva da položi obezbjeđenje.
- (3) Ukidanje odobrenja garancije proizvodi pravno dejstvo 16. dana od dana kada je garant primio ili se smatra da je primio odluku o ukidanju.
- (4) Garant može da opozove garanciju i o tome treba da obavijesti carinski organ.
- (5) Opoziv garancije iz stava 4 ovog člana proizvodi pravno dejstvo 16. dana od dana kada je garant o opozivu obavijestio carinski organ.
- (6) Opoziv garancije ne utiče na robu koja je stavljena u carinski postupak i još uvijek je u carinskom postupku ili se zbog otkazivanja preuzete obaveze nalazi u privremenom smještaju.
- (7) Pojedinačno obezbjeđenje u obliku garancije za stavljanje robe u slobodan promet polaže se na obrascu iz Priloga 28.
- (8) Pojedinačno obezbjeđenje u obliku garancije za stavljanje robe u privremeni smještaj, carinsko skladištenje i posebne postupke koji ne obuhvataju postupak tranzita, polaže se na obrascu iz Priloga 29.
- (9) Zajedničko obezbjeđenje u obliku garancije za stavljanje robe u slobodan promet polaže se na obrascu iz Priloga 30.
- (10) Zajedničko obezbjeđenje u obliku garancije za stavljanje robe u privremeni smještaj, carinsko skladištenje i posebne postupke, osim tranzita polaže se se na obrascu iz Priloga 31.

Referentni iznos

Član 201

- (1) Referentni iznos je iznos zajedničkog obezbjeđenja koji je utvrdio carinski organ u skladu sa članom 67 Zakona, osim ako članom 204 ove uredbe nije drukčije propisano.

- (2) Ako se zajedničko obezbjeđenje polaže za uvoznu ili izvoznu carinu i druga davanja čiji iznos može da se utvrdi prilikom traženja obezbjeđenje, referentni iznos koji pokriva te carine i davanja, odgovara iznosu uvozne ili izvozne carine i drugih davanja u novcu.
- (3) Ako se zajedničko obezbjeđenje polaže za uvoznu ili izvoznu carinu i druga davanja čiji iznos ne može da se utvrdi prilikom traženja obezbjeđenje ili čiji se iznos mijenja kroz vrijeme, referentni iznos koji pokriva te carine i davanja utvrđuje se za uvoznu ili izvoznu carinu i druga davanja koja:
 - 1) su nastala, referentni iznos odgovara iznosu uvozne ili izvozne carine i drugih davanja u novcu;
 - 2) bi mogla nastati, referentni iznos odgovara iznosu uvozne ili izvozne carine i drugih davanja koja mogu dospjeti u vezi sa carinskom deklaracijom ili deklaracijom za privremeni smještaj za koje se polaže obezbjeđenje, od stavljanja robe u odgovarajući carinski postupak ili privremeni smještaj do trenutka okončanja postupka ili završetka nadzora upotrebe robe u posebne svrhe ili privremenog smještaja.
- (4) Na najvišu stopu uvozne ili izvozne carine za robu iste vrste i najvišu stopu drugih davanja u novcu u vezi sa uvozom ili izvozom robe iste vrste, primjenjuje se stav 3 tačka 2 ovog člana.
- (5) Ako informacije potrebne za utvrđivanje referentnog iznosa u skladu sa stavom 3 ovog člana, nijesu dostupne davaocu obezbjeđenja, određuje se iznos od 10. 000 eura za svaku deklaraciju.
- (6) Carinski organ treba da utvrdi referentni iznos sa licem koje podnosi obezbjeđenje, a ako se referentni iznos utvrđuje u skladu sa stavom 3 ovog člana, carinski organ taj iznos treba da utvrdi na osnovu informacija o robi koja je stavljena u carinski postupak ili u privremeni smještaj tokom prethodnih 12 mjeseci i na osnovu podataka iz procjene obima namjeravanih postupaka prema podacima iz komercijalnih isprava i računovodstvenih evidencija lica koja polaže obezbjeđenje.
- (7) Carinski organ može da preispita referentni iznos po službenoj dužnosti ili na zahtjev lica koje polaže obezbjeđenje, u skladu sa članom 67 Zakona.

Nadzor referentnog iznosa od strane lica koje treba da položi obezbjeđenje

Član 202

- (1) Lice koje treba da položi obezbjeđenje treba da obezbijedi da iznos uvozne ili izvozne carine i drugih davanja u vezi sa uvozom ili izvozom robe, koji je dospio ili može da dospje i koji treba da se pokrije obezbjeđenjem, ne prelazi referentni iznos.
- (2) Ako referentni iznos nije dovoljan za pokrivanje postupaka iz stava 1 ovog člana, lice koje polaže obezbjeđenje o tome treba da obavijesti carinski organ.

Nadzor referentnog iznosa od strane carinskog organa

Član 203

- (1) Nadzor nad referentnim iznosom koji pokriva iznos uvozne ili izvozne carine, i iznos drugih davanja u vezi sa uvozom ili izvozom robe, koji će dospjeti u postupak stavljanja robe u slobodni promet, obezbjeđuje se za svaku carinsku deklaraciju prilikom stavljanja robe u postupak.
- (2) Ako se carinske deklaracije za stavljanje u slobodni promet podnesu u skladu sa odobrenjem iz člana 130 Zakona, nadzor referentnog iznosa obezbjeđuje se na osnovu dopunskih deklaracija ili na osnovu podataka upisanih u evidencije.
- (3) Nadzor nad referentnim iznosom koji pokriva iznos uvozne ili izvozne carine i drugih davanja u vezi sa uvozom ili izvozom robe, koji se pokrivaju obezbjeđenjem i koji će nastati ili mogu nastati u slučajevima koji nijesu slučajevi iz st. 1 i 2 ovog člana, obezbjeđuju se redovnom revizijom.

Smanjenje visine zajedničkog obezbjeđenja

Član 204

- (1) Odobrenje za upotrebu zajedničkog obezbjeđenja u iznosu od 50 % referentnog iznosa dodjeljuje se ako podnosilac zahtjeva dokaže da:
 - 1) vodi računovodstveni sistem u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i zakonom kojim se uređuje revizija i vodi arhivu o podacima u skladu sa zakonom, radi naknadne carinske kontrole;
 - 2) ima administrativnu službu koja odgovara vrsti i obimu poslovanja i koja je pogodna za upravljanje prometom robe i ima unutrašnju kontrolu koja omogućava sprječavanje, otkrivanje i ispravljanje grešaka, kao i sprječavanje i otkrivanje nezakonitih ili nepropisnih transakcija;
 - 3) se nad podnosiocem zahtjeva ne vodi stečajni postupak;

- 4) tokom posljednje tri godine prije podnošenja zahtjeva je ispunio svoje finansijske obaveze koje se odnose na plaćanje carinskih i drugih dažbina, poreza ili naknada koje se naplaćuju na uvoz ili izvoz robe ili u vezi sa uvozom i izvozom robe;
 - 5) na osnovu evidencije i podataka dostupnih za tri godine koje prethode godini podnošenja zahtjeva, da je finansijski solventan da ispunio obaveze koje se odnose na vrstu i obim poslovne djelatnosti, za dio referentnog iznosa koji nije pokriven obezbjeđenjem.
- (2) Odobrenje za upotrebu zajedničkog obezbjeđenja u iznosu od 30 % referentnog iznosa dodjeljuje se ako podnosilac zahtjeva dokaže da:
- 1) vodi računovodstveni sistem u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i zakonom kojim se uređuje revizija i vodi arhivu o podacima u skladu sa zakonom, radi naknadne carinske kontrole;
 - 2) ima administrativnu službu koja odgovara vrsti i obimu poslovanja i koja je pogodna za upravljanje prometom robe i ima unutrašnju kontrolu koja omogućava sprječavanje, otkrivanje i ispravljanje grešaka, kao i sprječavanje i otkrivanje nezakonitih ili nepropisnih transakcija;
 - 3) da lice koje je zaposleno kod tog podnosioca zahtjeva dobije nalog da obavijesti carinski organ kad se pojave poteškoće u ispunjavanju propisanih uslova i da su uspostavljene procedure za obavješavanje carinskog organa o takvim poteškoćama;;
 - 4) se nad podnosiocem zahtjeva ne vodi stečajni postupak;
 - 5) tokom posljednje tri godine prije podnošenja zahtjeva je ispunio svoje finansijske obaveze koje se odnose na plaćanje carinskih i drugih dažbina, poreza ili naknada koje se naplaćuju na uvoz ili izvoz robe ili u vezi sa uvozom i izvozom robe;
 - 6) na osnovu evidencije i podataka dostupnih za tri godine koje prethode godini podnošenja zahtjeva, da je finansijski solventan da ispunio obaveze koje se odnose na vrstu i obim poslovne djelatnosti, za dio referentnog iznosa koji nije pokriven obezbjeđenjem.
- (3) Oslobodjenje od polaganja garancije dodjeljuje se ako podnosilac zahtjeva dokaže da:
- 1) vodi računovodstveni sistem u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i zakonom kojim se uređuje revizija i vodi arhivu o podacima u skladu sa zakonom, radi naknadne carinske kontrole;
 - 2) dopušta carinskom organu fizički pristup svojim računovodstvenim sistemima i, gdje je to primjenljivo, komercijalnim i evidencijama o prevozu;
 - 3) ima logistički sistem koji identifikuje robu kao domaću ili stranu i navodi, prema potrebi, njihovu lokaciju;
 - 4) ima administrativnu službu koja odgovara vrsti i obimu poslovanja i koja je pogodna za upravljanje prometom robe i ima unutrašnju kontrolu koja omogućava sprječavanje, otkrivanje i ispravljanje grešaka, kao i sprječavanje i otkrivanje nezakonitih ili nepropisnih transakcija;
 - 5) ima uspostavljene zadovoljavajuće postupke za postupanje sa dozvolama i ovlaštenjima izdatim u u skladu sa mjerama trgovinske politike ili u vezi sa trgovinom poljoprivrednim proizvodima, ako je primjenljivo;
 - 6) ima zadovoljavajuće procedure za arhiviranje evidencije i informacija i za zaštitu od gubitka informacija;
 - 7) da lice koje je zaposleno kod tog podnosioca zahtjeva dobije nalog da obavijesti carinski organ kad god se pojave poteškoće u ispunjavanju propisanih uslova i da su uspostavljene procedure za obavješavanje carinskog organa o takvim poteškoćama;
 - 8) ima uspostavljene odgovarajuće sigurnosne mjere za zaštitu svog računarskog sistema od neovlašćenog upada i da osigurava svoju dokumentaciju;
 - 9) se nad njim ne vodi stečajni postupak;
 - 10) tokom posljednje tri godine prije podnošenja zahtjeva je ispunio svoje finansijske obaveze koje se odnose na plaćanje carinskih i drugih dažbina, poreza ili naknada koje se naplaćuju na uvoz ili izvoz robe ili u vezi sa uvozom i izvozom robe;
 - 11) na osnovu evidencije i podataka dostupnih za tri godine koje prethode godini podnošenja zahtjeva, da je finansijski solventan da ispunio obaveze koje se odnose na vrstu i obim poslovne djelatnosti, za dio referentnog iznosa koji nije pokriven obezbjeđenjem.
- (4) Prilikom provjere da li je podnosilac zahtjeva finansijsku solventnost radi izdavanja odobrenja za upotrebu zajedničkog obezbjeđenja sa smanjenim iznosom iz stava 1 tačka 5 ovog člana, stava 2 tačka 6 ovog člana i stava 3 tačka 11 ovog člana carinski organ treba da uzme u obzir sposobnost podnosioca zahtjeva da ispunio obaveze plaćanja carinskog duga i drugih davanja, a koje nisu obuhvaćene tim obezbjeđenjem.
- (5) Carinski organ može da uzme u obzir rizik od nastanka carinskog duga i drugih davanja na osnovu vrste i obima poslovnih aktivnosti podnosioca zahtjeva povezanih sa carinom i vrste robe za koju se zahtijeva obezbjeđenje.

- (6) Carinski organ provjerava da li je podnosilac zahtjeva finansijski solventan radi izdavanja odobrenja za upotrebu zajedničkog obezbjeđenja sa smanjenim iznosom ili oslobodjenja od polaganja garancije, u skladu sa članom 26 stav 1 tačka 3 Zakona.
- (7) Ako podnosilac zahtjeva postoji manje od tri godine, uslovi iz stava 1 tač. 4 i 5 ovog člana, stava 2 tač. 5 i 6 ovog člana i stava 3 tač. 10 i 11 ovog člana, provjeriće se na osnovu dostupnih evidencija i informacija.

Podnošenje, ovjera i prihvatanje garancija

Član 205

- (1) Carinski organ može da prihvati kao instrument obezbjeđenja bankarsku garanciju samo ako je tu garanciju izdala banka sa sjedištem u Crnoj Gori.
- (2) Bankarska garancija iz stava 1 ovog člana, podnosilac zahtjeva podnosi u tri primjerka na ovjeru carinskom organu u slučaju zajedničke garancije, odnosno nadležnoj carinarnici u slučaju pojedinačne garancije.
- (3) Carinski organ prijem garancije treba da potvrdi na obrascu položenog instrumenta.
- (4) Referentni broj garancije koja je prihvaćena treba da bude upisan u carinsku dokumentaciju.
- (5) Original ovjerene bankarske garancije carinski organ, odnosno nadležna carinarnica treba da arhivira.
- (6) Dva primjerka ovjerene garancije carinski organ treba da vrati podnosiocu zahtjeva, od kojih jedan primjerak dostavlja banci koja je izdala tu garanciju.
- (7) Carinski organ, bez odlaganja, treba da obavijesti carinarnice o prihvatanju garancije za zajedničko obezbjeđenje.
- (8) Nakon što je carinski organ obezbjeđenja prihvatio i evidentirao položenu garanciju, podnosilac zahtjeva u carinskom postupku treba da se pozove na tu garanciju.

Važenje bankarske garancije

Član 206

- (1) Važenje bankarske garancije ne može biti kraće od roka u kojem može nastati carinski dug, produžen za tri mjeseca, odnosno šest mjeseci za garancije podnijete kao obezbjeđenje za plaćanje carinskog duga koji bi mogao nastati u postupku aktivnog oplemenjivanja.
- (2) Garancija se može produžiti prije isteka roka važenja, a produžena garancija treba da sadrži klauzulu da se iz te garancije mogu naplatiti i dugovi koji su bili obezbijeđeni osnovnom garancijom.
- (3) Carinski dug koji je bio obezbijeđen prethodnom garancijom, a nije u potpunosti plaćen, odnosno carinski dug koji može nastati, treba da bude obezbijeđen novom garancijom koju polaže lice koje podnosi obezbjeđenje.
- (4) Nova garancija iz stava 3 ovog člana, treba da sadrži klauzulu da se iz te garancije može naplatiti i dug koji je bio obezbijeđen prethodnom garancijom.
- (5) U slučaju opoziva postojeće garancije, ta garancija važi za dugovanja koja su nastala do dana stupanja na snagu opoziva i bila obezbijeđena opozvanom garancijom, a izdavalac garancije može da se pozove na plaćanje do isteka produženog roka važenja garancije iz stava 1 ovog člana, od dana stupanja na snagu opoziva garancije.

XIII. OBEZBJEĐENJE ZA NACIONALNI POSTUPAK TRANZITA

Obezbjedenje u obliku garancije

Član 207

- (1) Obezbjedenje u obliku garancije treba da odobri carinski organ kod kojeg će se položiti garancija i o odobrenju treba da obavijesti lice od kojeg se zahtijeva da položi obezbjeđenje.
- (2) Carinski organ može da ukine odobrenje za obezbjeđenje i o tome treba da obavijesti garanta i lice od kojeg se zahtijeva da položi obezbjeđenje.
- (3) Ukidanje odobrenja za obezbjeđenje proizvodi pravno dejstvo 16. dana od dana kada je garant primio ili se smatra da je primio odluku o ukidanju obezbjeđenja.
- (4) Garant može da opozove garanciju, o čemu treba da obavijesti carinski organ.
- (5) Opoziv garancije iz stava 4 ovog člana koju je preuzeo garant proizvodi pravno dejstvo 16. dana, od dana kada je garant o opozivu obavijestio carinski organ.
- (6) Opoziv garancije ne utiče na robu koja je stavljena u carinski postupak ili se ta roba zbog otkazivanja preuzete obaveze nalazi u privremenom smještaju.

- (7) Ako se garancija kao obezbjeđenje koje obuhvata jednu operaciju polaže u obliku kupona, i ta garancija može da se položi drugim sredstvima, koje ne obuhvataju upotrebu tehnika elektronske obrade podataka.
- (8) Pojedinačno obezbjeđenje u obliku garancije polaže se na obrascu iz Priloga 32.
- (9) Zajedničko obezbjeđenje u obliku garancije polaže se na obrascu iz Priloga 33.

Pojedinačno obezbjeđenje za mogući carinski dug

Član 208

Ako postoji obaveza polaganja obezbjeđenja, obezbjeđenje za carinski dug koji može da nastane za jednu operaciju (pojedinačno obezbjeđenje), obezbjeđuje iznos uvozne ili izvozne carine u visini carinskog duga koji može da nastane, a koji je izračunat na osnovu najviše stope carine za robu iste vrste.

Neobavezno obezbjeđenje u postupku tranzita

Član 209

Ako carinski organ u postupku tranzita zahtijeva polaganje obezbjeđenja koje je neobavezno, primjenjuju se čl. 210 do 215 ove uredbe.

Pojedinačno obezbjeđenje položeno u obliku garancije

Član 210

Ako se pojedinačno obezbjeđenje polaže u obliku garancije:

- dokaz o toj garanciji čuva carinski organ u periodu važenja obezbjeđenja;
- nosilac postupka ne može da promijeni pristupnu šifru povezanu sa referentnim brojem obezbjeđenja.

Referentni broj obezbjeđenja i pristupna šifra

Član 211

- (1) Carinski organ treba da obavijesti lice koje je položilo pojedinačno obezbjeđenje ili obezbjeđenje u obliku kupona, o:
- 1) referentnom broju obezbjeđenja,
 - 2) pristupnoj šifri koja je povezana sa referentnim brojem obezbjeđenja.
- (2) Carinski organ treba da obavijesti lice koje je položilo zajedničko obezbjeđenje o:
- 1) referentnom broju obezbjeđenja;
 - 2) pristupnoj šifri koja je povezana sa referentnim brojem obezbjeđenja.
- (3) Carinski organ može da provjeri postojanje i validnost obezbjeđenja, kada lice tom organu dostavi referentni broj obezbjeđenja.

Referentni iznos u postupku tranzita

Član 212

- (1) Iznos zajedničkog obezbjeđenja jednak je referentnom iznosu koji treba da utvrdi carinski organ u skladu sa članom 67 Zakona, osim ako nije drugačije propisano članom 215 ove uredbe.
- (2) Ako se zajedničko obezbjeđenje polaže za uvozne ili izvozne dažbine, i druge dažbine čiji se iznos ne može da se utvrdi sa sigurnošću prilikom zahtijevanja polaganje obezbjeđenja, ili koji se mijenja, referentni iznos obuhvata te dažbine koje mogu postati naplative u vezi sa deklaracijom za nacionalni postupak tranzita, u periodu od stavljanja robe u nacionalni postupak tranzita do trenutka kada je okončan taj postupak.
- (3) Carinski organ treba da uzime u obzir najviše stope uvoznih ili izvoznih dažbina i drugih dažbina koje se primjenjuju na robu iste vrste i koje se plaćaju u vezi sa uvozom ili izvozom robe iste vrste.
- (4) Ako informacije neophodne da bi se odredio referentni iznos u skladu sa stavom 3 ovog člana nijesu dostupne carinskom organu obezbjeđenja, taj iznos je 10.000 evra za svaku deklaraciju.
- (5) Carinski organ treba da utvrdi referentni iznos u saradnji sa licem od kojeg se zahtijeva da položi obezbjeđenje.
- (6) Prilikom određivanja referentnog iznosa u skladu sa st. 2 do 4 ovog člana, carinski organ treba da utvrdi taj iznos na osnovu informacija o robi koja je stavljena u nacionalni postupak tranzita u prethodnih 12 mjeseci, i na osnovu obima namjeravanih postupaka prema podacima iz komercijalnih isprava i računovodstvenih evidencija lica koja polaže obezbjeđenje.

- (7) Carinski organ treba da preispita referentni iznos po službenoj dužnosti ili na zahtjev lica od kojeg se zahtijeva da položi obezbjeđenje i usklađuje taj iznos sa st. 1 do 6 ovog člana i članom 67 Zakona.

Nadzor referentnog iznosa od strane lica koje treba da položi obezbjeđenje

Član 213

- (1) Lice koje treba da položi obezbjeđenje treba da obezbijedi da iznos uvozne ili izvozne carine i drugih davanja u vezi sa uvozom ili izvozom robe, koji je dospio ili može dospjeti i koji se treba da se pokrije obezbjeđenjem, ne prelazi referentni iznos.
- (2) Ako referentni iznos nije dovoljan za pokrivanje tih postupaka, lice koje treba da položi obezbjeđenje o tome obavještava carinski organ.

Nadzor nad referentnim iznosom od strane carinskog organa

Član 214

- (1) Nadzor nad referentnim iznosom koji pokriva iznos uvozne ili izvozne carine i drugih davanja naplativih u vezi sa uvozom ili izvozom robe, koji mogu dospjeti u vezu sa robom stavljenom u nacionalni postupak tranzita obezbjeđuje se upotrebom elektronskog tranzitnog sistema iz člana 401 ove uredbe, za carinsku deklaraciju prilikom stavljanja robe u taj postupak.
- (2) Nadzor iz stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na robu stavljen u nacionalni postupak tranzita korišćenjem pojednostavljenja iz člana 158 stav 5 tačka 5 Zakona, ako se carinska deklaracija ne obrađuje elektronskim sistemom iz člana 401 ove uredbe.
- (3) Nadzor nad referentnim iznosom koji pokriva iznos uvozne ili izvozne carine i drugih davanja u vezi sa uvozom ili izvozom robe, koji se pokrivaju obezbjeđenjem i koji mogu nastati u slučajevima koji ne obuhvataju st. 1 i 2 ovog člana obezbjeđuju se redovnom revizijom.

Visina zajedničkog obezbjeđenja

Član 215

- (1) Iznos zajedničkog obezbjeđenja smanjuje se na:
- 1) 50% referentnog iznosa utvrđenog u skladu sa članom 212 st. 2, 3 i 4 ove uredbe ako su ispunjeni uslovi iz člana 216 stav 1 ove uredbe;
 - 2) 30% referentnog iznosa utvrđenog u skladu sa članom 212 st. 2, 3 i 4 ove uredbe ako su ispunjeni uslovi člana 216 stav 2 ove uredbe;
 - 3) 0% referentnog iznosa utvrđenog u skladu sa članom 212 st. 2, 3 i 4 ove uredbe ako su ispunjeni uslovi člana 216 stav 3 ove uredbe.
- (2) U skladu sa članom 72 stav 2 tačka 2 Zakona iznos zajedničkog obezbjeđenja smanjuje se na 30% referentnog iznosa utvrđenog u skladu sa članom 216 stav 2 ove uredbe.

Smanjenje iznosa zajedničkog obezbjeđenja i oslobodenje od polaganja obezbjeđenja

Član 216

- (1) Odobrenje za korišćenje zajedničkog obezbjeđenja sa iznosom smanjenim na 50% referentnog iznosa daje se ako podnosilac zahtjeva dokaže da:
- 1) vodi računovodstveni sistem u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i zakonom kojim se uređuje revizija radi omogućavanja naknadne carinske kontrole i vođenja arhive o podacima od trenutka unosa podataka u evidenciju;
 - 2) ima administrativnu službu koja odgovara vrsti i obimu poslovanja i koja je pogodna za upravljanje prometom robe i ima unutrašnju kontrolu koja omogućava sprječavanje, otkrivanje i ispravljanje grešaka, kao i sprječavanje i otkrivanje nezakonitih ili nepropisnih transakcija;
 - 3) se nad tim podnosiocem zahtjeva ne vodi stečajni postupak;
 - 4) tokom posljednje tri godine prije podnošenja zahtjeva ispunio je finansijske obaveze koje se odnose na plaćanje carinskih dažbina i drugih dažbina, poreza ili naknada koje se naplaćuju na uvoz ili izvoz robe ili u vezi sa uvozom i izvozom robe;
 - 5) na osnovu evidencije i podataka dostupnih za tri godine koje prethode podnošenju zahtjeva, da je finansijski

solventan solventan da ispunji obaveze koje se odnose na vrstu i obim poslovne djelatnosti, za dio referentnog iznosa koji nije pokriven obezbjeđenjem.

- (2) Odobrenje za korišćenje zajedničkog obezbjeđenja sa iznosom smanjenim na 30% referentnog iznosa odobrava se ako:
- 1) podnosilac zahtjeva vodi računovodstveni sistem u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i zakonom kojim se uređuje revizija radi omogućavanja naknadne carinske kontrole i vođenja arhive o podacima od trenutka unosa podataka u evidenciju;
 - 2) podnosilac zahtjeva ima administrativnu službu koja odgovara vrsti i obimu poslovanja i koja je pogodna za upravljanje prometom robe i ima unutrašnju kontrolu koja omogućava sprječavanje, otkrivanje i ispravljanje grešaka, kao i sprječavanje i otkrivanje nezakonitih ili nepropisnih transakcija;
 - 3) podnosilac zahtjeva obezbjeđuje uslove da lice koje je zaposleno kod tog podnosioca zahtjeva dobije nalog da obavijeste carinski organ kad otkriju poteškoće prilikom ispunjavanju propisanih uslova i utvrđuje postupke za obavještanje carinskog organa o tim poteškoćama;
 - 4) se nad podnosiocem zahtjeva ne vodi stečajni postupak;
 - 5) podnosilac zahtjeva je tokom posljednje tri godine prije podnošenja zahtjeva ispunio finansijske obaveze koje se odnose na plaćanje carinskih dažbina i drugih dažbina, poreza ili naknada koje se naplaćuju na uvoz ili izvoz robe ili u vezi sa uvozom i izvozom robe;
 - 6) podnosilac zahtjeva dokaže, na osnovu evidencije i podataka dostupnih za tri godine koje prethode podnošenju zahtjeva, da je finansijski solventan da ispunji obaveze koje se odnose na vrstu i obim poslovne djelatnosti, za dio referentnog iznosa koji nije pokriven obezbjeđenjem.
- (3) Oslobođenje od polaganja obezbjeđenja carinski organ može da odobri ako podnosilac zahtjeva dokaže da:
- 1) vodi računovodstveni sistem u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i zakonom kojim se uređuje revizija radi omogućavanja naknadne carinske kontrole i vođenja arhive o podacima od trenutka unosa podataka u evidenciju;
 - 2) omogućava carinskom organu pristup sistemu koji se vodi u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo i, po potrebi, poslovnim evidencijama i evidencijama o prevozu robe;
 - 3) ima logistički sistem koji identifikuje robu kao domaću ili stranu, i po potrebi, navodi gdje se ta roba nalazi;
 - 4) ima administrativnu službu koja odgovara vrsti i obimu poslovanja i koja je pogodna za upravljanje prometom robe i ima unutrašnju kontrolu koja omogućava sprječavanje, otkrivanje i ispravljanje grešaka, kao i sprječavanje i otkrivanje nezakonitih ili nepropisnih transakcija;
 - 5) ima uspostavljene odgovarajuće postupke za rukovanje dozvolama i odobrenjima izdatim u skladu sa mjerama trgovinske politike ili koje se odnose na promet poljoprivrednim proizvodima, po pravilu;
 - 6) ima uspostavljene odgovarajuće postupke za arhiviranje evidencija i informacija, radi zaštite od gubitka tih informacija;
 - 7) obezbjeđuje uslove da lice koje je zaposleno kod tog podnosioca zahtjeva dobije nalog da obavijesti carinski organ kad otkriju poteškoće prilikom ispunjavanja propisanih uslova i utvrđuje postupke za obavještanje carinskog organa o tim poteškoćama;
 - 8) ima uspostavljene odgovarajuće bezbjednosne mjere za zaštitu sistema koji se vodi u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo od neovlašćenog pristupa, radi obezbjeđenja dokumentacije;
 - 9) se nad tim podnosiocem zahtjeva ne vodi stečajni postupak;
 - 10) tokom posljednje tri godine prije podnošenja zahtjeva ispunio je finansijske obaveze koje se odnose na plaćanje carinskih dažbina i drugih dažbina, poreza ili naknada koje se naplaćuju na uvoz ili izvoz robe ili u vezi sa uvozom i izvozom robe;
 - 11) na osnovu evidencije i podataka dostupnih za tri godine koje prethode podnošenju zahtjeva, da je finansijski solventan da ispunji obaveze koje se odnose na vrstu i obim poslovne djelatnosti, za dio referentnog iznosa koji nije pokriven obezbjeđenjem.
- (4) Prilikom provjere da li je podnosilac zahtjeva finansijski solventan radi izdavanja odobrenja za upotrebu zajedničkog obezbjeđenja sa smanjenim iznosom ili upotrebu oslobođenja od obaveze polaganja obezbjeđenja iz stava 1 tačka 5, stava 2 tačka 6 i stava 3 tačka 11 ovog člana, carinski organ treba da uzme u obzir da li podnosioca zahtjeva ispunjava obaveze plaćanja carinskog duga i drugih davanja koje mogu nastati, a koje nijesu obuhvaćene tim obezbjeđenjem.
- (5) Carinski organ može da uzme u obzir rizik od nastanka carinskog duga i drugih davanja prema vrsti i veličini poslovnih aktivnosti podnosioca zahtjeva povezanih sa carinom i vrstu robe za koju se zahtjeva obezbjeđenje.

- (6) Carinski organ treba da provjeri opravdanost finansijske solventnosti podnosioca zahtjeva, u skladu sa kriterijumom iz člana 26 stav 1 tačka 3 Zakona, i izda odobrenje za upotrebu zajedničkog obezbjeđenja sa smanjenim iznosom ili oslobođenje od obaveze polaganja tog obezbjeđenja.
- (7) Ako podnositelj zahtjeva postoji manje od tri godine, uslovi iz stava 1 tač. 4 i 5, stava 2 tač. 5 i 6 i stava 3 tač. 10 i 11 provjeriće se na osnovu dostupnih evidencija i informacija.

Obezbjeđenje u obliku deponovanja gotovine

Član 217

- (1) Pojedinačno obezbjeđenje u obliku deponovanja gotovine polaže se u polaznoj carinskoj ispostavi.
- (2) Kada je postupak okončan iznos deponovane gotovine nadležna carinarnica vraća podnosiocu zahtjeva.

Pojedinačno obezbjeđenje u obliku kupona

Član 218

- (1) Garant u nacionalnom postupku tranzita može da položi pojedinačno obezbjeđenje u obliku garancije izdavanjem kupona licima koja namjeravaju da budu nosioci tog postupka.
- (2) Dokaz o garanciji iz stava 1 ovog člana dat je na obrascu iz Priloga 34, a kuponi na obrascu iz Priloga 35.
- (3) Kupon pokriva iznos od 10.000 eura, za koji je odgovoran garant.
- (4) Period važenja kupona je jednu godinu od datuma izdavanja.
- (5) Garant treba da dostavi carinskom organu podatke o kuponima pojedinačnog obezbjeđenja koje taj garant izdao.
- (6) Garant za svaki kupon, koji dostavlja licu koje namjerava da bude nosilac postupka, treba da dostavi informacije o:
 - 1) referentnom broju obezbjeđenja,
 - 2) pristupnoj šifri povezanoj sa brojem iz tačke 1 ovog stava.
- (7) Lice koje namjerava da bude nosilac postupka ne treba da mijenja pristupnu šifru.
- (8) Lice koje namjerava da bude nosilac postupka treba da podnese polaznoj carinarnskoj ispostavi potreban broj kupona, radi pokrića mogućeg carinskog duga iz člana 209 ove uredbe.

Ukidanje i opoziv garancije u slučaju pojedinačnog obezbjeđenja u obliku kupona

Član 219

- (1) Carinski organ treba da unose u elektronski tranzitni sistem iz člana 402 stav 1 ove uredbe informacije o ukidanju ili opozivu garancije u slučaju pojedinačnog obezbjeđenja u obliku kupona i datum kada počinje da se primjenjuje ukidanje ili opoziv garancije.
- (2) Od dana stupanja na snagu opoziva ili ukidanja garancije, ranije izdati kuponi za pojedinačne garancije ne mogu da se koriste za stavljanje robe u nacionalni postupak tranzita.

Zajedničko obezbjeđenje, uvjerenje o zajedničkom obezbjeđenju i uvjerenje o oslobođenju od polaganja obezbjeđenja

Član 220

- (1) Garant u nacionalnom postupku tranzita može da položi zajedničko obezbjeđenje u obliku garancije.
- (2) Carinski organ treba da obezbijedi čuvanje dokaza o garanciji iz stava 1 ovog člana u periodu važenja te garancije.
- (3) Nosilac postupka ne može da mijenja pristupnu šifru povezanu sa referentnim brojem obezbjeđenja.
- (4) Carinski organ treba da izda nosiocu postupka jedno ili više uvjerenja o zajedničkom obezbjeđenju na obrascu iz Priloga 36, ili jedno ili više uvjerenja o oslobođenju od polaganja obezbjeđenja na obrascu iz Priloga 37, primjenjujući pravila iz Priloga 38, kako bi se nosiocu postupka omogućilo da pruži dokaz o zajedničkom obezbjeđenju ili oslobođenju od polaganja tog obezbjeđenja.
- (5) Rok važenja uvjerenja iz stava 4 ovog člana je pet godina.
- (6) Carinski organ može da produži rok iz stava 5 ovog člana do pet godina.

Oslobođenje garanta od obaveza u okviru nacionalnog postupka tranzita

Član 221

- (1) Ako nacionalni postupak tranzita nije okončan, carinski organ treba da dostavi garantu obavještenje koje sadrži podatke iz Priloga 39, u roku od devet mjeseci od propisanog roka za podnošenje robe u određenu carinarnicu.
- (2) Ako nacionalni postupak tranzita nije okončan, carinski organ prema mjestu nastanka carinskog duga, treba da dostavi obavještenje garantu koje sadrži podatke iz Priloga 40, da može da plati dug iz nacionalnog postupka tranzita, u roku od tri godine od datuma prihvatanja tranzitne deklaracije.
- (3) Carinski organ može da oslobodi garanta od obaveza, ako mu prije isteka roka nije izdato neko od obavještenja iz st. 1 i 2 ovog člana.
- (4) Ako je neko od obavještenja iz st. 1 i 2 ovog člana izdato, carinski organ treba da obavijesti garanta o naplati duga ili okončanju postupka.
- (5) U skladu sa članom 8 stav 8 tačka 1 Zakona, obavještenja iz st. 1 i 2 ovog člana mogu se slati drugim načinima osim tehnikama elektronske obrade podataka.

Obračun za potrebe zajedničkog tranzita na osnovu Konvencije TIR i Konvencije ATA

Član 222

Radi obračuna iz člana 208 i člana 201 stav 3 tačka 2 ove uredbe, domaća roba koja se prevozi u skladu sa Konvencijom o zajedničkom tranzitnom postupku smatra se stranom robom.

Odgovornost udruženja garanta za operacije TIR, zahtjev za plaćanje od udruženja garanta za robu pokrivenu ATA karnetom i obavještanje udruženja garanta o nerazduživanju CPD karneta

Član 223

- (1) Ako se carinski postupak sprovodi u skladu Konvencijom TIR u carinskom području Crne Gore, udruženje garant sa sjedištem na carinskom području Crne Gore može da bude odgovorno za plaćanje garantovanog iznosa za određenu robu iz tog postupka, do maksimalnog iznosa od 100.000 eura, po TIR karnetu.
- (2) U slučaju neispunjenja jedne od obaveza na osnovu ATA karneta ili CPD karneta, carinski organ može da pripremi isprave za privremeni uvoz (zahtjev za plaćanje od udruženja garanta, odnosno obavještenje o nerazduživanju) u skladu sa čl. 9, 10 i 11 Priloga A Istanbulske konvencije ili, po potrebi, u skladu sa čl. 7, 8 i 9 Konvencije ATA.
- (3) Zahtjev za plaćanje od udruženja garanta iz stava 2 ovog člana sadrži podatke iz Priloga 41.
- (4) Obavještenje o nerazduživanju CPD karneta iz stava 2 ovog člana sadrži podatke iz Priloga 42.
- (5) U skladu sa članom 8 stav 8 tačka 1 Zakona, zahtjev za plaćanje od udruženja garanta i obavještenje o nerazduživanju CPD karneta mogu se slati odgovarajućem udruženju garanta drugim načinima, osim tehnikama elektronske obrade podataka.

XIV. NAPLATA I PLAĆANJE DAŽBINA I POVRAĆAJ I OTPUST IZNOSA UVOZNIH I IZVOZNIH DAŽBINA

Načini obavještanja o carinskom dugu

Član 224

Obavještanje o carinskom dugu u skladu sa članom 77 Zakona može da se izvrši drugim načinima, osim tehnikama elektronske obrade podataka.

Izuzete od obavještanja o carinskom dugu

Član 225

- (1) Carinski organ može da odustane od obavještanja dužnika o carinskom dugu koji je nastalo zbog neispunjavanja obaveza pri uvozu, odnosno izvozu, ako je iznos uvoznih ili izvoznih dažbina manji od 10 eura.
- (2) Ako je ranije obavještenje o carinskom dugu dato na iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji je manji od iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina koje treba dužnik da plati, carinski organ može da odustane od obavještanja o carinskom dugu pod uslovom da je razlika između navedenih iznosa manja od 10 eura.
- (3) Odredbe st. 1 i 2 ovog člana ne primjenjuje se na svaku pojedinačnu naplatu.

Uzajamna pomoć između carinskih organa i njegovih organizacionih jedinica prilikom naplate carinskog duga

Član 226

Carinski organ, carinarnica, odnosno carinska ispostava, koji je nadležan za naplatu iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina, koji odgovara carinskom dugu treba uzajamno da se obavještavaju o:

- 1) nastanku carinskog duga,
- 2) preduzetoj mjeri radi naplate tog carinskog duga.

Prekidanje roka za plaćanje u slučaju zahtjeva za otpust

Član 227

- (1) Carinski organ može da prekine rok za plaćanje iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu dok ne donese odluku o zahtjevu za otpust, ako je podniet zahtjev za otpust i smatra se da su ispunjeni uslovi iz člana 28 stav 2, odnosno iz čl. 89, 90, 91 ili 92 Zakona.
- (2) Ako roba, koja je predmet zahtjeva za otpust, više nije pod carinskim nadzorom podnosilac zahtjeva treba da položi obezbjeđenje.
- (3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, carinski organ neće tražiti polaganje obezbjeđenja ako utvrdi da bi polaganje tog obezbjeđenja moglo izazvati dužniku ekonomske ili socijalne teškoće.

Prekidanje roka za plaćanje u slučaju robe koju treba zaplijeniti, uništiti ili ustupiti u korist države

Član 228

Carinski organ može da prekine rok za plaćanje iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu ako je roba još uvijek pod carinskim nadzorom i tu robu treba zaplijeniti, uništiti ili ustupiti u korist države, a carinski organ smatra da će uslovi za zaplijenu, uništenje ili ustupanje u korist države biti ispunjeni do donošenja konačne odluke o zaplijeni, uništenju ili ustupanju te robe.

Prekidanje roka za plaćanje u slučaju neispunjavanja obaveza

Član 229

- (1) Licu iz člana 57 stav 3 tačka 1 Zakona carinski organ može da prekine rok za plaćanje iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu kada je carinski dug nastao zbog neispunjavanja obaveza iz člana 57 Zakona, ako:
 - 1) je identifikovan najmanje još jedan dužnik u skladu sa članom 57 stav 3 tač. 2 i 3 Zakona;
 - 2) je dužnik iz tačke 1 ovog člana obaviješten o iznosu uvoznih ili izvoznih dažbina u skladu sa članom 77 Zakona;
 - 3) se lice iz člana 57 stav 3 tačka 1 Zakona ne smatra dužnikom u skladu sa članom 57 stav 3 tač. 2 ili 3 Zakona, a tom licu se ne može pripisati nikakva prevara ili gruba nepažnja.
- (2) Ako lice u čiju korist se odobrava prekidanje, položi obezbjeđenje na iznos uvoznih ili izvoznih dažbina, carinski organ može prekinuti rok, osim ako:
 - 1) obezbjeđenje koje pokriva cijeli iznos uvoznih ili izvoznih dažbina već postoji i garant nije oslobođen plaćanja carinskog duga;
 - 2) utvrdi, na osnovu dokumentacije, da bi zahtjev za obezbjeđenjem izazvao dužniku ekonomske ili socijalne teškoće.
- (3) Prekid roka iz st. 1 i 2 ovog člana ograničava se na godinu dana.
- (4) Carinski organ može da produži trajanje roka iz stava 3 ovog člana.

Zahtjev za povraćaj ili otpust

Član 230

Zahtjev za povraćaj ili otpust treba da podnese lice koje je platilo ili je odgovorno za plaćanje iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina, odnosno lice na koje su prenijeta ta prava i obaveze.

Podnošenje zahtjeva za povraćaj ili otpust

Član 231

- (1) Zahtjev za povraćaj ili otpust uvoznih ili izvoznih dažbina može da podnese lice iz člana 230 ove uredbe nadležnoj carinskoj ispostavi koja je izdala obavještenje o carinskom dugu.
- (2) Zahtjev iz stava 1 ovog člana može se podnijeti drugim načinima osim tehnikama elektronske obrade podataka.

Podnošenje robe kao uslov za povraćaj ili otpust

Član 232

- (1) Podnosilac zahtjeva treba da podnese robu carinskom organu koji je izdao obavještenje o carinskom dugu, radi povraćaja ili otpusta carinskog duga.
- (2) Ako roba ne može da se podnese carinskom organu, carinski organ nadležan da donese odluku može da odobri povraćaj ili otpust, ako ima dokaz da se na tu robu odnosi zatraženi povraćaj ili otpust.

Ograničenje premještanja robe

Član 233

Do donošenja odluke iz člana 235 ove uredbe roba za koju je zatražen povraćaj ili otpust ne treba da se premješta na drugo mjesto od mjesta koje je navedeno u zahtjevu, osim ako podnosilac zahtjeva unaprijed ne obavijesti nadležnu carinsku ispostavu, koja treba da obavijesti carinski organ nadležan za donošenje odluke.

Uzajamna pomoć između carinskih organa i njegovih organizacionih jedinica

Član 234

- (1) Radi ispunjenja uslova za povraćaj ili otpust carinska ispostava treba da pribavi dodatne informacije i pregleda robu, a carinarnica nadležna da donese odluku preduzeće sve mjere i odrediti informacije koje treba pribaviti ili provjere koje treba sprovesti.
- (2) Carinski organ može da donese odluku kojom zahtijeva pomoć nadzorne carinske ispostave.
- (3) Nadzorna carinska ispostave iz stava 2 ovog člana treba, bez odlaganja, da postupi u skladu sa zahtjevom iz stava 1 ovog člana.

Obavljanje carinskih formalnosti

Član 235

- (1) Lice na koje se odnosi odluka o povraćaju ili otpustu treba da obavijesti nadzornu carinsku ispostavu da je ispunilo carinske formalnosti koje su uslov za povraćaj ili otpust.
- (2) Ako je u odluci navedeno da roba može da se izveze ili stavi u poseban postupak, a dužnik postupi po toj odluci, nadzorna carinske ispostava treba da postane carinska ispostava u kojoj je roba stavljena u taj postupak.
- (3) Nadzorna carinska ispostava treba da obavijesti carinski organ koji je nadležan da donese odluku o obavljanju carinskih formalnosti koje su uslov za povraćaj ili otpust na obrascu iz Priloga 43.
- (4) Ako je carinski organ nadležan da donese odluku ocijenio da je povraćaj ili otpust opravdan, iznos dažbina carinski organ treba da vrati ili otpusti nakon što se carinskom organu dostave informacije iz stava 2 ovog člana.
- (5) Carinski organ nadležan da donese odluku može, prije donošenja odluke, da odobri obavljanje carinskih formalnosti koje su uslov za povraćaj ili otpust, ako to odobrenje ne utiče na odluku.
- (6) U slučaju kada se izvrše neophodne promjene na odobrenje iz stava 5 ovog člana primjenjuju se odredbe st. 1 do 4 ovog člana.

Formalnosti u vezi sa odlukom o povraćaju ili otpustu

Član 236

- (1) Prilikom donošenja odluke o povraćaju ili otpustu uvoznih ili izvoznih dažbina koja je uslovljena obavljanjem carinskih formalnosti, carinski organ može da odredi rok za obavljanje carinskih formalnosti, do 60 dana od dana kad je taj organ donio obavještenje o odluci o povraćaju ili otpustu.
- (2) Ako lice na koje se odnosi odluka o povraćaju ili otpustu ne ispoštuje rok iz stava 1 ovog člana to lice će izgubiti pravo na povraćaj ili otpust, osim ako ne dokaže da je bilo spriječeno da obavi carinske formalnosti usljed okolnosti koje se nijesu mogle predvidjeti ili više sile.

Djelovi ili komponente pojedinačne robe

Član 237

Ako je povraćaj ili otpust carinskog duga uslovljen uništenjem, ustupanjem u korist države ili stavljanjem u poseban postupak, odnosno postupak izvoza robe, ali su odgovarajuće formalnosti obavljene za jedan ili više djelova odnosno komponenti te robe, iznos koji treba da se vrati ili otpusti predstavlja razliku između iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina na robu i iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina koji bi se primjenjivao na ostatak robe, da je stavljena u neizmijenjenom stanju u carinski postupak koji uključuje nastanak carinskog duga, na dan kada je u taj postupak stavljena ta roba.

Otpaci i ostaci

Član 238

- (1) Otpaci i ostaci predstavljaju robu ili proizvod koji su svrstani kao otpaci i ostaci u skladu sa propisom kojim se uređuje Carinska tarifa ili u slučaju upotrebe u posebne svrhe ili aktivnog oplemenjivanja, robu ili proizvode nastali u postupku prerade, koji nemaju ekonomsku vrijednost, ili imaju neznatnu, a koji se ne mogu koristiti bez dalje prerade.
- (2) Ako uništenjem robe koje može da odobri carinski organ nadležan da donese odluku nastanu otpaci i ostaci, ti otpaci ili ostaci se, po donošenju odluke o odobrenju povraćaja ili otpusta, smatraju stranom robom.

Izvoz ili uništenje bez carinskog nadzora

Član 239

- (1) Ako su izvoz ili uništenje obavljani bez carinskog nadzora, u slučajevima iz člana 88 stav 2, čl. 90 ili 92 Zakona, podnosilac zahtjeva treba da podnese dokaz carinskom organu nadležnom za donese odluke o povraćaju ili optustu carinskog duga, da je:
 - 1) roba izvezena iz carinskog područja Crne Gore;
 - 2) roba uništena pod nadzorom nadležnih organa za uništenje robe ili lica koja su ti organi ovlastili da potvrde uništenje;
 - 3) podnosilac zahtjeva vratio carinskom organu nadležnom da donese odluku dokument kojim se potvrđuje ili koji sadrži informacije kojima se potvrđuje carinski status kao domaće robe za tu robu na osnovu koga je ta roba mogla biti izvezena iz carinskog područja Crne Gore, ili podnosi dokaz koji carinski organ smatra neophodnim da se dati dokument ne može naknadno koristiti u vezi sa robom unijetom u carinsko područje Crne Gore.
- (2) Dokaz kojim se utvrđuje da je roba za koju se traži povraćaj ili otpust izvezena iz carinskog područja Crne Gore sadrži:
 - 1) potvrdu izlaska robe iz člana 540 ove uredbe;
 - 2) carinsku deklaraciju ili kopiju carinske deklaracije u postupku nastanka carinskog duga;
 - 3) komercijalne dokumente ili carinske isprave koje sadrže opis robe koja je podnijeta sa carinskom deklaracijom za navedeni postupak ili sa carinskom deklaracijom za izvoz iz carinskog područja Crne Gore, odnosno sa carinskom deklaracijom koja se odnosi na robu u državi odredišta.
- (3) Dokaz kojim se utvrđuje da je roba za koju se traži povraćaj ili otpust uništena pod nadzorom nadležnih organa za uništenje robe ili lica koja su ti organi ovlastili da potvrde uništenje, sadrži:
 - 1) izvještaj ili deklaraciju o uništenju koje su sastavili organi pod čijim je nadzorom roba uništena ili njihova ovjerena kopija; ili
 - 2) uvjerenje koje je sastavilo lice ovlašćeno da potvrdi uništenje, sa dokazom o ovlašćenju tog lica.
- (4) Dokumenti iz stava 3 ovog člana sadrže opis uništene robe kako bi se utvrdilo, poređenjem sa podacima datim u carinskoj deklaraciji za carinski postupak koji uključuje nastanak carinskog duga i pratećim dokumentima, da je uništena roba koja je stavljena u carinski postupak.
- (5) Carinski organ prije donošenja odluke o povraćaju ili otpustu carinskog duga može da zahtijeva dopunu ili zamjenu dokaza iz st. 2 i 3 ovog člana.

Načini obavještanja o odluci o povraćaju ili otpustu

Član 240

Obavještenje o odluci o povraćaju ili otpustu uvoznih ili izvoznih dažbina može se licu na koje se odnosi dostaviti pisanim putem ili na drugi način.

XV. GAŠENJE CARINSKOG DUGA

Propusti koji nemaju značajan uticaj na pravilno sprovođenje carinskog postupka

Član 241

Propusti koji nemaju značajan uticaj na pravilno sprovođenje carinskog postupka:

- 1) prekoračenje roka za period koji nije duži od produžetka roka koji bi bio odobren da je za taj produžetak bio podnijet zahtjev;
- 2) ako je carinski dug nastao za robu koja je stavljena u poseban postupak ili u privremeni smještaj u skladu sa članom 57 stav 1 tač. 1 ili 3 Zakona i ta roba je naknadno stavljena u slobodan promet;
- 3) ako je carinski nadzor naknadno ponovo uspostavljen nad robom koja nije bila dio tranzitnog postupka, ali se prethodno nalazila u privremenom smještaju ili je bila stavljena u poseban postupak zajedno sa robom koja je stavljena u taj tranzitni postupak;
- 4) u slučaju robe stavljene u poseban postupak, osim u postupku tranzita, i slobodnih zona ili u slučaju robe koja se nalazi u privremenom smještaju, ako postoji greška u odnosu na informacije u carinskoj deklaraciji kojom se okončava postupak ili završava privremeni smještaj unijeta pogrešna informacija pod uslovom da greška ne utiče na okončanje postupka ili završetak privremenog smještaja;
- 5) ako je carinski dug nastao u skladu sa članom 57 stav 1 tač. 1 ili 2 Zakona, pod uslovom da lice obavijesti nadležne carinske organe o neispunjenju obaveza prije obavještenja o carinskom dugu ili prije nego što carinski organ obavijesti to lice da namjerava da izvrši kontrolu.

XVI. UNOŠENJE ROBE NA CARINSKO PODRUČJE

Upotreba elektronskog sistema u vezi sa ulaznom sažetom deklaracijom

Član 242

Elektronski sistem uspostavljen u skladu sa članom 8 stav 3 Zakona upotrebljava se za podnošenje, obradu, čuvanje i razmjenu informacija u vezi sa ulaznim sažetim deklaracijama, kao i za naknadnu razmjenu informacija predviđenu u ovoj glavi.

Registracija ulazne sažete deklaracije

Član 243

- (1) Carinski organ treba da registruje ulaznu sažetu deklaraciju po prijemu te deklaracije i o registraciji, bez odlaganja da obavijesti lice koje je podnijelo deklaraciju i tom licu izda glavni referentni broj (u daljem tekstu: MRN) ulazne sažete deklaracije sa datumom registracije.
- (2) Ako se podaci za ulaznu sažetu deklaraciju dostavljaju u više objedinjenih podataka, carinski organ treba da registruje svaki od podnesaka podataka za ulaznu sažetu deklaraciju po prijemu i, bez odlaganja, da obavijesti lice koje je dostavilo te podneske o njihovoj registraciji i tom licu saopšti MRN svakog podneska i datum registracije svakog podneska.
- (3) Carinski organ o registraciji, bez odlaganja, treba da obavijesti prevoznika, ako je prevoznik zahtijevao da bude obaviješten i da taj prevoznik ima pristupi elektronskom sistemu iz člana 242 ove uredbe, ako:
 - 1) ulaznu sažetu deklaraciju podnosi lice iz člana 95 stav 5 tač. 1 i 2 Zakona;
 - 2) se podaci za ulaznu sažetu deklaraciju dostavljaju u skladu sa članom 95 stav 6 Zakona.

Oslobođenje od obaveze podnošenja ulazne sažete deklaracije

Član 244

Ulazna sažeta deklaracija ne podnosi se za:

- 1) električnu energiju;
- 2) robu koja se unosi cjevovodom;
- 3) predmete korespondencije;

- 4) predmete domaćinstva u skladu sa propisom o oslobođenju od plaćanja uvoznih dažbina, pod uslovom da se ne prevoze na osnovu ugovora o prevozu;
- 5) robu za koju je moguće podnijeti usmenu deklaraciju u skladu sa članom 304 i članom 305 stav 1 ove uredbe, pod uslovom da se ne prevozi na osnovu ugovora o prevozu;
- 6) robu iz člana 307 stav 1 tač. 2, 3 i 6 i člana 308 stav 1 ove uredbe za koju se smatra da je deklarirana u skladu sa članom 310 ove uredbe, pod uslovom da se ne prevozi na osnovu ugovora o prevozu;
- 7) robu u ličnom prtljagu putnika;
- 8) robu koja se prenosi na osnovu obrasca 302;
- 9) oružje i vojnu opremu koje u carinsko područje Crne Gore, vojnim prevozom ili prevozom koji se obavlja za potrebe vojnih organa, unosi organ državne uprave nadležan za poslove odbrane;
- 10) robu koja se unosi u carinsko područje Crne Gore sa vanobalskih platformi kojima upravlja lice sa prebivalištem u carinskom području Crne Gore, i to:
 - roba koja je ugrađena u te platforme za potrebe izgradnje, popravke, održavanja ili adaptacije tih platformi,
 - roba upotrebljena za osposobljavanje ili opremanje tih platformi,
 - zalihe koje se upotrebljavaju ili troše na tim platformama,
 - neopasan otpad sa tih platformi,
- 11) robu koja je oslobođena plaćanja dažbina na osnovu Bečke konvencije o diplomatskim odnosima od 18. aprila 1961. godine, Bečke konvencije o konzularnim odnosima od 24. aprila 1963. godine, drugih konzularnih konvencija ili na osnovu Njujorške konvencije o specijalnim misijama od 16. decembra 1969. godine;
- 12) robu na plovilima ili vazduhoplovima, i to:
 - robu koja je, kao djelovi ili pribor, isporučena za ugradnju u ta plovila ili vazduhoplove,
 - robu za rad motora, mašina i druge opreme na tim plovilima ili vazduhoplovima,
 - hranu i drugu robu koja će se trošiti ili prodavati na tim plovilima ili vazduhoplovima,
- 13) proizvode morskog ribolova i druge proizvode koje su ribarski brodovi Crne Gore izvadili iz mora van carinskog područja Crne Gore;
- 14) plovila i roba koja se prevozi tim plovilima ili vazduhoplovima koja ulaze u teritorijalne vode Crne Gore samo radi ukrcajanja zaliha bez povezivanja sa nekim lučkim objektom;
- 15) robu obuhvaćenu ATA karnetom ili CPD karnetom, pod uslovom da se ne prevozi na osnovu ugovora o prevozu.

Rokovi za podnošenje ulazne sažete deklaracije u pomorskog saobraćaja

Član 245

Ako se roba unosi u carinsko područje Crne Gore pomorskim putem, ulazna sažeta deklaracija podnosi se u sljedećim rokovima:

- 1) za teret u kontejnerima, osim kada se primjenjuje tačka 3 ovog stava, najkasnije 24 časa prije utovara robe na plovilo kojim se ta roba doprema u carinsko područje Crne Gore;
- 2) za rasuti ili komadni teret, osim kada se primjenjuje tačka 3 ovog stava, najkasnije četiri časa prije dolaska plovila u prvu luku ulaska u carinsko područje Crne Gore;
- 3) najkasnije dva časa prije dolaska plovila u prvu luku ulaska na carinsko područje Crne Gore u slučaju robe koja dolazi iz luke Baltičkog mora, Sjevernog mora, Crnog mora i Sredozemnog mora.

Rokovi za podnošenje ulazne sažete deklaracije u vazdušnom saobraćaju

Član 246

(1) Ako se roba u carinsko područje Crne Gore unosi vazdušnim putem, potpuni podaci za ulaznu sažetu deklaraciju podnose se bez odlaganja, i to za:

- 1) letove koji traju manje od četiri časa, najkasnije do trenutka stvarnog polaska vazduhoplova;
- 2) druge letove, najkasnije četiri časa prije dolaska vazduhoplova na prvi aerodrom u carinskom području Crne Gore

- (2) Ulazna sažeta deklaracija koja obuhvata minimalan skup podataka podnosi se najkasnije prije utovara robe na vazduhoplov kojim se doprema u carinsko područje Crne Gore.
- (3) Ako je podnjet samo minimalan skup podataka ulazne sažete deklaracije, u smislu stava 2 ovog člana, ostali podaci iz ulazne sažete deklaracije dostavljaju se u rokovima iz stava 1 ovog člana.

Rokovi za podnošenje ulazne sažete deklaracije u željezničkom saobraćaju

Član 247

Ako se roba u carinsko područje Crne Gore unosi željeznicom, ulazna sažeta deklaracija podnosi se:

- 1) ako putovanje vozom od poslednje stanice voza koja se nalazi u trećoj državi do carinske ispostave prvog ulaska traje manje od dva časa, najkasnije jedan čas prije dolaska robe u mjesto za koje je nadležna ta ispostava;
- 2) u svim drugim slučajevima, najkasnije dva časa prije dolaska robe u mjesto za koje je nadležna carinska ispostava prvog ulaska.

Rokovi za podnošenje ulazne sažete deklaracije u drumskom saobraćaju

Član 248

Ako se roba u carinsko područje Crne Gore unosi drumskim putem, ulazna sažeta deklaracija podnosi se najkasnije jedan čas prije dolaska robe u mjesto za koje je nadležna carinska ispostava prvog ulaska.

Rokovi za podnošenje ulazne sažete deklaracije u slučaju transporta unutrašnjim plovnim putevima

Član 249

Ako se roba u carinsko područje Crne Gore unosi unutrašnjim plovnim putevima, ulazna sažeta deklaracija podnosi se najkasnije dva časa prije dolaska robe u mjesto za koje je nadležna carinska ispostava prvog ulaska.

Rokovi za podnošenje ulazne sažete deklaracije u slučaju kombinovanog prevoza

Član 250

Ako se roba u carinsko područje Crne Gore unosi prevoznim sredstvom koje se i samo transportuje prevoznim sredstvom koje vrši prevoz tog prevoznog sredstva, rok za podnošenje ulazne sažete deklaracije je rok koji važi za prevozno sredstvo koje vrši prevoz tog prevoznog sredstva.

Rokovi za podnošenje ulazne sažete deklaracije u slučaju više sile

Član 251

U slučaju više sile ne primjenjuju se rokovi propisani odredbama čl. 245 do 249 ove uredbe.

Podaci iz ulazne sažete deklaracije koje dostavljaju druga lica u posebnim slučajevima, u pomorskom saobraćaju i transportu unutrašnjim plovnim putevima

Član 252

- (1) Ako su, u slučaju pomorskog saobraćaja ili transporta prevoza unutrašnjim plovnim putevima, jedno ili više lica koji nijesu prevoznici, za istu robu zaključili jedan ili više dodatnih ugovora o prevozu obuhvaćenih jednim tovarnim listom ili više njih, a lice koje izdaje tovarni list nije stavilo na raspolaganje podatke neophodne za ulaznu sažetu deklaraciju licu sa kojim je zaključilo ugovor koje mu izdaje tovarni list ili licem sa kojim je zaključilo ugovor o zajedničkom utovaru robe, lice koje nije stavilo podatke na raspolaganje, te podatke treba da dostavi carinskoj ispostavi prvog ulaska u skladu sa članom 95 stav 6 Zakona.
- (2) Ako primalac robe naveden na tovarnom listu, koji nema dodatne tovarne listove, ne stavi na raspolaganje, licu koje izdaje taj tovarni list, podatke neophodne za ulaznu sažetu deklaraciju, on te podatke treba da dostavi carinskoj ispostavi prvog ulaska.
- (3) Lice koje treba da dostavi podatke neophodne za analizu rizika za potrebe sigurnosti i bezbjednosti odgovorno je za podatke koje je dostavilo u skladu sa članom 12 stav 2 tač. 1 i 2 Zakona.

Podaci iz ulazne sažete deklaracije koje dostavljaju druga lica u posebnim slučajevima u pogledu vazdušnog saobraćaja

Član 253

- (1) Ako su, u slučaju vazdušnog prevoza, jedno lice ili više lica koji nisu prevoznici, za tu robu zaključili jedan ili više dodatnih ugovora o prevozu obuhvaćenih jednim avionskim tovarnim listom ili više njih, a lice koje izdaje avionski tovarni list nije stavilo na raspolaganje podatke neophodne za ulaznu sažetu deklaraciju licu sa kojim je zaključilo ugovor koji mu izdaje avionski tovarni list ili licu sa kojim je zaključilo ugovor o zajedničkom utovaru robe, lice koje nije stavilo podatke na raspolaganje, te podatke treba da dostavi carinskoj ispostavi prvog ulaska, u skladu sa članom 95 stav 6 Zakona.
- (2) Ako se, u slučaju vazdušnog prevoza, roba kreće na osnovu pravila iz akata Svjetskog poštanskog saveza, a poštanski operator ne stavi prevozniku na raspolaganje podatke neophodne za ulaznu sažetu deklaraciju, poštanski operator te podatke treba da dostavi carinskoj ispostavi prvog ulaska u skladu sa članom 95 stav 6 Zakona.
- (3) Lice koje treba da dostavi podatke neophodne za analizu rizika za potrebe sigurnosti i bezbjednosti odgovorno je za podatke koje je dostavilo u skladu sa članom 12 stav 2 tač. 1 i 2 Zakona.

Podnošenje ulazne sažete deklaracije

Član 254

- (1) Podaci za ulaznu sažetu deklaraciju mogu da se dostave u više objedinjenih podataka.
- (2) Radi podnošenja ulazne sažete deklaracije dostavljanjem više objedinjenih podataka, carinska ispostava prvog ulaska je carinska ispostava prema saznanjima lica koje treba da podnese ulaznu sažetu deklaraciju u trenutku dostavljanja tih podataka, na osnovu mjesta u koje se roba šalje.

Obaveze obavještanja u vezi sa dostavljanjem podataka za ulaznu sažetu deklaraciju od strane lica koja nisu prevoznici

Član 255

- (1) Prevoznik i lice koje izdaje teretnicu, u skupu podataka koji nije potpun, za ulaznu sažetu deklaraciju, treba da navede identitet lica koje je sa njima zaključilo ugovor o prevozu, izdalo teretnicu koja se odnosi na istu robu i koje im nije stavilo na raspolaganje podatke potrebne za ulaznu sažetu deklaraciju, u skladu sa članom 252 ove uredbe.
- (2) Ako primalac naveden u teretnici, koji ne sadrži dodatne teretnice, potrebne podatke ne stavi na raspolaganje licu koje izdaje teretnicu, to lice navodi identitet primaoca.
- (3) Lice koje izdaje teretnicu o izdavanju teretnice treba da obavijesti lice sa kojim je zaključilo ugovor o prevozu i koje mu izdaje teretnicu, u skladu sa članom 252 ove uredbe.
- (4) U slučaju ugovora o zajedničkom utovaru robe, lice koje izdaje teretnicu o izdavanju teretnice treba da obavijesti lice sa kojim je zaključilo taj ugovor.
- (5) Prevoznik i lice koje izdaje vazduhoplovni tovarni list će, u skupu podataka koji nije potpun, za ulaznu sažetu deklaraciju, navesti identitet lica koje je sa njima zaključilo ugovor o prevozu, izdalo vazduhoplovni tovarni list koji se odnosi na istu robu i koje im nije stavilo na raspolaganje podatke obavezne za ulaznu sažetu deklaraciju, u skladu sa članom 253 ove uredbe.
- (6) Lice koje izdaje vazduhoplovni tovarni list o izdavanju tog tovarnog lista treba da obavijesti lice sa kojim je zaključilo ugovor o prevozu i izda mu vazduhoplovni tovarni list, u skladu sa članom 253 stav 1 ove uredbe.
- (7) U slučaju ugovora o zajedničkom utovaru robe, lice koje izdaje vazduhoplovni tovarni list o izdavanju tog tovarnog lista treba da obavijesti lice sa kojim je zaključilo taj ugovor.
- (8) Prevoznik, u skupu podataka koji nije potpun, za ulaznu sažetu deklaraciju, navodi identitet poštanskog operatora koji tom prevozniku nije stavio na raspolaganje podatke obavezne za ulaznu sažetu deklaraciju, u skladu sa članom 253 stav 2 ove uredbe.

Analiza rizika

Član 256

- (1) Analiza rizika sprovodi se prije dolaska robe u carinsku ispostavu prvog ulaska pod uslovom da je ulazna sažeta deklaracija podnijeta u rokovima navedenim u čl. 245 do 249 ove uredbe, osim ako se utvrdi rizik ili je potrebno sprovesti dodatnu analizu rizika.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, u slučaju robe unijete u carinsko područje Crne Gore vazdušnim putem, analiza

- rizika se sprovodi se po prijemu minimalnog skupa podataka za ulaznu sažetu deklaraciju iz člana 246 ove uredbe.
- (3) U slučaju tereta u kontejnerima unijetog u carinsko područje Crne Gore pomorskim putem iz člana 245 stav 1 tačka 1 ove uredbe, carinska ispostava treba da završi analizu rizika u roku od 24 časa od prijema ulazne sažete deklaracije ili, u slučajevima iz člana 95 stav 6 Zakona, podataka za ulaznu sažetu deklaraciju koje je dostavio prevoznik.
 - (4) Analiza rizika završava se, po potrebi, nakon razmjene informacija o riziku i rezultata analize rizika iz člana 30 stav 11 Zakona.
 - (5) Ako su za zavšetak analize rizika neophodne dodatne informacije o podacima za ulaznu sažetu deklaraciju, ta analiza završava se nakon dostavljanja tih informacija.
 - (6) Carinska ispostava informacije iz stava 5 ovog člana treba da zahtijeva od lica koje je podnijelo ulaznu sažetu deklaraciju ili, ako je primjenjivo, od lica koje je dostavilo te podatke za ulaznu sažetu deklaraciju.
 - (7) Ako lice koje je dostavilo podatke za ulaznu sažetu deklaraciju nije prevoznik, carinski organ treba da obavijesti prevoznika, pod uslovom da je prevoznik zatražio da bude obaviješten i da taj prevoznik ima pristup elektronskom sistemu iz člana 242 ove uredbe.
 - (8) Ako je roba unijeta u carinsko područje Crne Gore vazdušnim putem, a carinska ispostava ima opravdane razloge da sumnja da pošiljka može predstavljati ozbiljnu prijetnju vazduhoplovnoj bezbjednosti, o tome treba da obavijesti lice koje je podnijelo ulaznu sažetu deklaraciju ili, po potrebi, lice koje je dostavilo podatke za ulaznu sažetu deklaraciju i, ako to lice nije prevoznik, obavijesti prevoznika, pod uslovom da prevoznik ima pristup elektronskom sistemu iz člana 242 ove uredbe, da pošiljka prije utovara na vazduhoplov, treba da prođe provjeru kao visokorizični teret i pošta, u skladu sa zakonom.
 - (9) Po dostavljenom obavještenju iz stava 8 ovog člana, lice koje je podnijelo ulaznu sažetu deklaraciju treba da obavijesti carinsku ispostavu da li je pošiljka ranije prošla provjeru i pruži informacije o toj provjeri, a nakon čega se završava analiza rizika.
 - (10) Ako, u slučaju tereta u kontejnerima unijetog u carinsko područje Crne Gore pomorskim putem iz člana 245 stav 1 tačka 1 ove uredbe ili u slučaju robe unijete u carinsko područje Crne Gore vazdušnim putem, carinska ispostava na osnovu analize rizika ima opravdane razloge da smatra da bi ulazak robe u carinsko područje Crne Gore predstavljao prijetnju po bezbjednost i sigurnost radi preduzimanja hitnih mjera, carinska ispostava treba da obavijesti lice koje je podnijelo ulaznu sažetu deklaraciju ili, po potrebi, lice koje je dostavilo podatke za ulaznu sažetu deklaraciju i, ako to lice nije prevoznik, treba da obavijesti prevoznika, pod uslovom da prevoznik ima pristup elektronskom sistemu iz člana 242 ove uredbe, da robu ne treba utovariti.
 - (11) Obavještenje i informacije iz stava 9 ovog člana carinski organ treba da dostavi, bez odlaganja, nakon otkrivanja relevantnog rizika i, u slučaju tereta u kontejnerima unijetog u carinsko područje Crne Gore pomorskim putem iz člana 245 stav 1 tačka 1 ove uredbe, najkasnije u roku od 24 časa od prijema ulazne sažete deklaracije ili, ako je primjenljivo, nakon što taj organ od prevoznika primi podatke ulazne sažete deklaracije.
 - (12) Ako je ustanovljeno da pošiljka predstavlja prijetnju zbog čega je potrebno preduzeti hitnu mjeru obaveznu po dolasku robe, carinska ispostava prvog ulaska treba da preduzme tu mjeru.
 - (13) Nakon završetka analize rizika carinska ispostava prvog ulaska može da preporuči lokaciju i mjere za sprovođenje kontrole.
 - (14) Carinska ispostava koja je prema lokaciji nadležna treba da odluči o sprovođenju kontrole i o rezultatima te kontrole obavijesti carinske ispostave na koje bi se moglo odnositi kretanje robe, najkasnije prilikom podnošenja robe carinskoj ispostavi prvog ulaska.
 - (15) Ako se roba koja je oslobođena obaveze podnošenja ulazne sažete deklaracije iz člana 244 stav 1 tač. 3 do 11 i tačka 13 ove uredbe unosi u carinsko područje Crne Gore, analiza rizika se sprovodi po podnošenju robe na osnovu deklaracije za privremeni smještaj ili deklaracije koje obuhvataju tu robu, ako su dostupne.
 - (16) Roba podnijeta carinskom organu može da se stavi u carinski postupak ili ponovni izvoz nakon sprovođenja analiza rizika, a rezultati analize rizika i preduzete mjere, taj organ će da dozvoli puštanje robe.
 - (17) Analiza rizika sprovodi se i ako se podaci za ulaznu sažetu deklaraciju izmijenjene u skladu sa članom 97 Zakona.
 - (18) U slučaju iz stava 16 ovog člana, analiza rizika završava se po prijemu podataka, osim ako se prepozna rizik ili je potrebno sprovesti dodatnu analizu rizika.

Analiza rizika u pomorskom i vazdušnom saobraćaju

Član 257

- (1) Ako plovilo treba da pristane u više luka ili vazduhoplov da sleti na više aerodroma u carinskom području Crne Gore, pod uslovom da se kreću između tih luka, odnosno aerodroma bez pristajanja u luku, odnosno slijetanja na aerodrom van carinskog područja Crne Gore, potrebno je da:
 - 1) za svu robu koja se prevozi tim plovilom, odnosno vazduhoplovom, podnese ulaznu sažetu deklaraciju u prvoj luci ili na prvom aerodromu u Crnoj Gori i carinski organ treba u toj luci ili tom aerodromu ulaska da sprovede analizu rizika za svu robu prevezenu tim plovilom ili vazduhoplovom, radi bezbjednosti i sigurnosti, a dodatne analize rizika mogu da se sprovedu za tu robu u luci ili na aerodromu istovara;
 - 2) u slučaju pošiljki koje se prepoznaju kao prijetnja carinski organ treba da preduzme hitne mjere, carinska ispostava luke ili aerodroma prvog ulaska u Crnu Goru preduzima mjeru zabrane i te rezultate analize rizika prosleđuje kasnijim lukama ili aerodromima; i
 - 3) u kasnijim lukama ili na kasnijim aerodromima u carinskom području Crne Gore, primjenjuje se član 108 Zakona za robu podnijetu carini u toj luci, odnosno na tom aerodromu.
- (2) Ako se roba koja je oslobođena obaveze podnošenja ulazne sažete deklaracije u skladu sa članom 244 stav 1 tač. 3 do 11 i tačka 13 ove uredbe unosi u carinsko područje Crne Gore, analiza rizika sprovodi se po podnošenju robe na osnovu deklaracije za privremeni smještaj ili deklaracije koje obuhvataju tu robu, ako su dostupne.

Izmjena ulazne sažete deklaracije

Član 258

- (1) Ako podatke za ulaznu sažetu deklaraciju podnose različita lica, svakom licu se može dozvoliti da izmijeni samo one podatke koje je to lice dostavilo.
- (2) Carinski organ, bez odlaganja, treba da obavijesti lice koje je dostavilo izmjene podataka za ulaznu sažetu deklaraciju o odluci da registruju ili odbiju izmjene.
- (3) Ako izmjene podataka za ulaznu sažetu deklaraciju podnese lice koje nije prevoznik, carinski organ treba da obavijesti i prevoznika, pod uslovom da je prevoznik zatražio da bude obaviješten i da taj prevoznik ima pristup elektronskom sistemu iz člana 242 ove uredbe.

XVII. DOLAZAK ROBE

Obavještenje o dolasku broda ili vazduhoplova

Član 259

Carinski organ može, da dozvoli upotrebu drugih sredstava, osim tehnika elektronske obrade podataka, za podnošenje obavještenja o dolasku broda ili vazduhoplova u skladu sa članom 99 Zakona.

Preusmjeravanje broda ili vazduhoplova koji ulazi u carinsko područje Crne Gore

Član 260

- (1) Ako se brod ili vazduhoplov koji ulazi u carinsko područje Crne Gore preusmjeri ili se očekuje da stigne prvo u carinsku ispostavu koja nije navedena u ulaznoj sažetoj deklaraciji, operater tog prevoznog sredstva o preusmjeravanju treba da obavijesti carinsku ispostavu koja je u ulaznoj sažetoj deklaraciji navedena kao carinska ispostava prvog ulaska i uputi obavještenje o dolasku carinskoj ispostavi prvog ulaska u koju taj brod ili vazduhoplov ulazi.
- (2) Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se ako je roba unijeta u carinsko područje Crne Gore u postupku tranzita u skladu sa članom 106 Zakona.
- (3) Carinska ispostava navedena u ulaznoj sažetoj deklaraciji kao carinska ispostava prvog ulaska, nakon što bude obaviještena o preusmjeravanju u skladu sa stavom 1 ovog člana, bez odlaganja, treba da obavijesti carinsku ispostavu koja je carinska ispostava prvog ulaska, tako da podaci za ulaznu sažetu deklaraciju i rezultati analize rizika budu dostupni carinskoj ispostavi prvog ulaska.

XVIII. PODNOŠENJE, ISTOVAR I PREGLED ROBE

Podnošenje robe carinskoj ispostavi

Član 261

Carinska ispostava može da prihvati upotrebu informacionog sistema koji koriste luke, aerodromi, prevoznici i drugi privredni subjekti za podnošenje robe carinskom organu.

Odložena primjena odredbi o podnošenju obavještenja o podnošenju robe carinskoj ispostavi tehnikom elektronske obrade podataka

Član 262

Carinski organ može da dozvoli upotrebu drugih sredstava, osim tehnika elektronske obrade podataka za podnošenje robe carinskoj ispostavi, u skladu sa članom 104 Zakona.

Odobrenje mjesta za podnošenje robe carinskoj ispostavi i privremeni smještaj

Član 263

- (1) Carinski organ može da odobri da se roba podnese na mjesto koje nije mjesto nadležne carinske ispostave, ako:
 - 1) su ispunjeni uslovi iz člana 111 st. 3, 4 i 5 Zakona i člana 264 ove uredbe;
 - 2) je roba deklarirana za carinski postupak ili je ponovno izvezena najkasnije tri dana od podnošenja, ili najkasnije šest dana od podnošenja u slučaju ovlaštenog primaoca iz člana 158 stav 5 tačka 2 Zakona, osim ako carinski organ zahtijeva da se roba pregleda u skladu sa članom 105 stav 3 Zakona.
- (2) Ako je mjesto već odobreno radi upravljanja prostorom za privremeni smještaj, odobrenje iz stava 1 ovog člana nije potrebno.
- (3) Drugo mjesto koje nije prostor za privremeni smještaj carinski organ može da odobri za privremeni smještaj robe ako su ispunjeni uslovi iz stava 1 ovog člana.

Uslovi za odobrenje za upravljanje prostorima za privremeni smještaj

Član 264

Carinski organ može da odobri upravljanje prostorima za privremeni smještaj iz člana 111 Zakona, ako:

- 1) se prostori za privremeni smještaj ne koriste za maloprodaju;
- 2) smještena roba predstavlja opasnost ili može da pokvari drugu robu ili iz drugih opravdanih razloga zahtijeva posebne prostore, prostori za privremeni smještaj treba da budu opremljeni za smještaj te robe;
- 3) prostorima za privremeni smještaj upravlja nosilac odobrenja.

Evidencija u privremenom smještaju

Član 265

- (1) Evidencija iz člana 111 stav 8 Zakona sadrži podatke o:
 - 1) deklaraciji za privremeni smještaj za smještenu robu, kao i period trajanja privremenog smještaja;
 - 2) datumu i informacije kojima se identifikuje carinska dokumentacija koja se odnosi na smještenu robu i druga dokumentacija koja se odnosi na privremeni smještaj robe;
 - 3) identifikacionom broju, broju i vrsti pakovanja, količini i uobičajenom trgovačkom i tehničkom opisu robe i, po potrebi, identifikacione oznake kontejnera neophodne za identifikaciju robe;
 - 4) mjestu gdje se roba nalazi i informacije o mogućem kretanju robe;
 - 5) carinskom statusu robe;
 - 6) oblicima postupanja iz člana 110 stav 2 Zakona;
 - 7) kretanju robe u privremenom smještaju, između prostora za privremeni smještaj, kao i informacije o prispjeću robe u određene prostore za privremeni smještaj.
- (2) Ako evidencija nije dio glavne knjigovodstvene evidencije za carinske potrebe, ta evidencija treba da uputi na glavne knjigovodstvene evidencije za carinske potrebe.
- (3) Carinski organ može da odustane od podataka iz stava 1 ovog člana, ako ti podaci ne utiče na carinski nadzor i kontrolu robe.
- (4) Carinski organ treba da zahtijeva podatke iz stava 1 tač. 1 do 7 ovog člana u slučaju kretanja robe između prostora za privremeni smještaj.

Kretanje robe u privremenom smještaju

Član 266

- (1) Ako se kretanje robe vrši između prostora za privremeni smještaj koji su u nadležnosti različitih carinskih ispostava, nosilac odobrenja za upravljanje prostorima za privremeni smještaj iz kojih se roba premješta, treba da obavijesti:
- 1) carinsku ispostavu nadležnu za nadzor nad prostorom za privremeni smještaj iz koga se roba premješta o namjeravanom kretanju na način naveden u odobrenju i, nakon dolaska robe u odredišni prostor za privremeni smještaj, o završetku kretanja robe na način naveden u odobrenju;
 - 2) nosioca odobrenja za prostor u koji se roba premješta da je roba otpremljena.
- (2) Ako se kretanje robe vrši između prostora za privremeni smještaj koji su u nadležnosti različitih carinskih ispostava, nosilac odobrenja za prostore za privremeni smještaj u koje se roba premješta treba da:
- 1) obavijesti carinsku ispostavu nadležnu za te prostore o dolasku robe, i
 - 2) po dolasku robe u odredišni prostor za privremeni smještaj, obavijesti nosioca odobrenja za prostor za privremeni smještaj iz kojih je roba otpremljena.
- (3) Obavještenja iz st. 1 i 2 ovog člana obuhvataju upućivanje na deklaraciju za privremeni smještaj i datum završetka privremenog smještaja.
- (4) Ako se kretanje robe vrši u privremenom smještaju, roba treba da ostane u nadležnosti nosioca odobrenja za upravljanje prostorima za privremeni smještaj iz kojih se roba premješta sve dok se roba ne unese u evidenciju nosioca odobrenja za prostore za privremeni smještaj u koje se roba premješta, ako nije drugačije navedeno u odobrenju.

Drugi slučajevi kretanja robe u privremenom smještaju

Član 267

Carinski organ može da odobri kretanje robe u privremenom smještaju između različitih prostora za privremeni smještaj obuhvaćenih različitim odobrenjima za upravljanje prostorima za privremeni smještaj ako su nosioci tih odobrenja AEOC.

Kretanju robe u privremenom smještaju

Član 268

Kretanje robe između prostora za privremeni smještaj vršiće se primjenom postupka tranzita.

Deklaracija za privremeni smještaj

Član 269

Ako je deklaracija za privremeni smještaj podnijeta prije očekivanog podnošenja robe carinarnici, u skladu sa članom 124 Zakona, carinski organ tu deklaraciju može da smatra deklaracijom za privremeni smještaj.

Podnošenje deklaracije za privremeni smještaj tehnikom elektronske obrade podataka

Član 270

Carinski organ može da dozvoli upotrebu drugih sredstava, osim tehnika elektronske obrade podataka, za podnošenje deklaracije za privremeni smještaj u skladu sa članom 108 Zakona.

XIX. CARINSKI STATUS

Roba za koju se ne smatra da ima carinski status domaće robe

Član 271

- (1) Roba za koju se ne smatra da ima carinski status domaće robe je:
- 1) roba unijeta u carinsko područje Crne Gore koja podliježe carinskoj kontroli i carinskom nadzoru i ostaje pod carinskim nadzorom dok je potrebno, radi utvrđivanja carinskog statusa te robe;
 - 2) roba u privremenom smještaju;
 - 3) roba stavljen u neki od posebnih postupaka, osim postupka spoljnog tranzita, pasivnog oplemenjivanja i upotrebe u posebne svrhe;

- 4) proizvod morskog ribolova koji je ulovilo ribarsko plovilo Crne Gore izvan carinskog područja Crne Gore u vodama koje nijesu teritorijalne vode treće države koji se unosi na carinsko područje Crne Gore u skladu sa članom 294 ove uredbe;
 - 5) proizvod dobijen od proizvoda iz tačke 4 ovog stava na plovilu ili brodu-fabricsi Crne Gore u toku proizvodnje u kojoj su se upotrebljavali drugi proizvodi koji se unose u carinsko područje Crne Gore u skladu sa članom 294 ove uredbe;
 - 6) proizvod morskog ribolova i drugi proizvode koje su izvadila ili ulovila plovila koja plove pod zastavom treće države na carinskom području Crne Gore.
- (2) Domaća roba može da se kreće, a da ne bude predmet carinskog postupka, od jedne do druge tačke na carinskom području Crne Gore i privremeno izvan tog područja bez promjene carinskog statusa te robe, ako se roba prevozi:
- 1) vazduhoplovom, a bila je utovarena ili pretovarena na aerodromu Crne Gore za slanje na drugi aerodrom Crne Gore, pod uslovom da se prevozi na osnovu jedinstvenog transportnog dokumenta koji je izdat u Crnoj Gori;
 - 2) željeznicom kroz treću državu koja je ugovorna strana Konvencije o zajedničkom tranzitnom postupku na osnovu jedinstvenog tranzitnog dokumenta koji je izdat u državi članici, u skladu sa međunarodnim ugovorom.
- (3) Domaća roba može, bez promjene carinskog statusa, da se kreće od jedne tačke do druge tačke u carinskom području Crne Gore i privremeno van tog područja, pod uslovom da je njen carinski status domaće robe dokazan, a da ne bude predmet carinskog postupka, ako se:
- 1) prevozi sa jednog mjesta na drugo mjesto u okviru carinskog područja Crne Gore i privremeno napušta to područje pomorskim ili vazдушnim putem;
 - 2) prevozi sa jednog mjesta na drugo mjesto u okviru carinskog područja Crne Gore, preko teritorije van carinskog područja Crne Gore, bez pretovara i prevozi se na osnovu jedinstvenog transportnog dokumenta koji je izdat u Crnoj Gori;
 - 3) prevozi sa jednog mjesta na drugo mjesto u okviru carinskog područja Crne Gore, preko teritorije van carinskog područja Crne Gore i pretovarena je van carinskog područja Crne Gore na prevozno sredstvo na koje ranije nije utovarena, pri čemu je izdat novi jedinstveni transportni dokument koji obuhvata prevoz sa teritorije van carinskog područja Crne Gore, ako je uz taj dokument priložena kopija ranijeg jedinstvenog transportnog dokumenta;
 - 4) drumska motorna vozila koja su registrovana u Crnoj Gori, privremeno su napustila carinsko područje Crne Gore, i ponovo ušla u to područje;
 - 5) ambalaža, palete i slična oprema, koja ne obuhvata kontejnere, pripada licu sa sjedištem u carinskom području Crne Gore koja se koristi za transport robe, privremeno je napustila carinsko područje Crne Gore, i ponovo ušla u to područje;
 - 6) roba u prtljagu putnika koja nije namijenjena komercijalnoj upotrebi, privremeno napustila carinsko područje Crne Gore i ponovo ušla u to područje.

Sredstva za dokazivanje carinskog statusa domaće robe

Član 272

- (1) Radi dokazivanja da roba ima carinski status domaće robe, lice može da podnese zahtjev carinskom organu.
- (2) Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, lice treba da podnese dokaze, i to:
 - 1) podaci iz tranzitne deklaracije o robi stavljenoj u unutrašnji tranzit, osim za robu iz člana 271 stav 3 ove uredbe;
 - 2) podaci iz isprave kojom se dokazuje carinski status domaće robe (u daljem tekstu: dokument T2L-ME) iz člana 277 ove uredbe;
 - 3) carinski manifest iz člana 278 ove uredbe;
 - 4) faktura ili transportni dokument iz člana 274 ove uredbe;
 - 5) podaci iz dokumenta o dnevnoj aktivnosti ribolovnog plovnog objekta (u daljem tekstu: dnevnik ulova), deklaracije za istovar, deklaracije za pretovar i podaci iz sistema za praćenje plovila, po potrebi, iz člana 299 ove uredbe;
 - 6) sredstvo za dokazivanje iz čl. 286, 287, 288 i 289 ove uredbe;
 - 7) naljepnica iz čl. 416 i 417 ove uredbe.

- (3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, sredstva za dokazivanje da li roba ima carinski status domaće robe ne upotrebljavaju se u odnosu na robu za koju su obavljene izvozne formalnosti ili koja je stavljena u postupak pasivnog oplemenjivanja.
- (4) Izuzetno od stava 2 ovog člana, dokaz o carinskom statusu domaće robe može da se dostavi u obliku manifesta brodske kompanije koji se odnosi na tu robu.
- (5) Izuzetno od stava 2 tačka 4 ovog člana, dokaz o carinskom statusu domaće robe može da se dostavi u obliku fakture ili transportnog dokumenta koji se odnose na tu robu, a čija vrijednost prelazi 15.000 eura.
- (6) Ako se sredstvo za dokazivanje iz stava 2 ovog člana upotrebljava za robu sa carinskim statusom domaće robe sa ambalažom koja nema carinski status domaće robe, to sredstvo za dokazivanje treba da sadrži navod: "N Ambalaža - [šifra 98200]".
- (7) Ako se sredstvo za dokazivanje iz stava 2 tač. 2, 3 i 4 ovog člana izda naknadno, to sredstvo treba da sadrži navod: "Izdato naknadno - [šifra 98201]".

Ovjera, registracija i upotreba određenih sredstava za dokazivanje carinskog statusa domaće robe

Član 273

- (1) Carinski organ treba da ovjeri i registruje sredstva za dokazivanje carinskog statusa domaće robe iz člana 272 stav 2 tač. 2 i 3 ove uredbe, osim u slučajevima iz člana 293 ove uredbe i dostavi MRN tih sredstava za dokazivanje licu iz člana 272 stav 1 ove uredbe.
- (2) Carinski organ, na zahtjev lica iz člana 272 stav 1 ove uredbe, izdaje potvrdu o registraciji sredstava za dokazivanje iz stava 1 ovog člana.
- (3) Nakon ponovnog ulaska u carinsko područje Crne Gore sredstvo za dokazivanje iz stava 1 ovog člana lice treba da podnose carinskom organu kojem se roba podnosi, sa navedenim MRN.
- (4) Carinski organ treba da kontroliše upotrebu sredstva za dokazivanje iz stava 1 ovog člana kako bi se obezbijedilo da se sredstva za dokazivanje upotrebljava samo za robu za koju su ta sredstva izdata.
- (5) Izgled obrasca isprave kojom se potvrđuje registracija sredstava za dokazivanje carinskog statusa domaće robe je propisan u Prilogu 44.

Dokaz o carinskom statusu domaće robe za robu čija vrijednost ne prelazi 15.000 EUR

Član 274

- (1) U slučaju robe koja ima carinski status domaće robe čija vrijednost ne prelazi 15.000 eura, carinski status domaće robe može da se dokaže dostavljanjem fakture ili transportnog dokumenta koji se odnosi na tu robu ako se odnosi na robu koja ima carinski status domaće robe.
- (2) Dokaz carinskog statusa domaće robe iz stava 1 ovog člana, može se podnijeti nekim od sledećih načina osim tehnika elektronske obrade podataka:
 - 1) fakturom koja se odnosi na robu;
 - 2) transportnim dokumentom koji se odnosi na robu.
- (3) Faktura ili transportni dokument iz stava 2 ovog člana sadrže ime i prezime, odnosno naziv i adresu pošiljaoca ili drugog lica ako ne postoji pošiljalac, naziv nadležne carinarnice, broj i vrstu pakovanja, oznake i referentne brojeve pakovanja, opis robe, bruto masu robe (kg), vrijednost robe i, po potrebi, broj kontejnera.
- (4) Pošiljalac ili drugo lice, ako ne postoji pošiljalac, označavaju carinski status domaće robe stavljanjem oznake "T2L-ME" i potpisa na fakturi ili transportnom dokumentu.

Ovjera fakture

Član 275

Dokaz o statusu domaće robe ako ukupna vrijednost domaće robe prelazi 15.000 eura, fakturu ili transportni dokument iz člana 272 stav 5 ove uredbe koji su propisno popunjeni i potpisani od strane lica iz člana 278 stav 1 ove uredbe, treba da ovjeri carinski organ.

Dokaz o carinskom statusu domaće robe u obliku podataka iz dokumenta T2L - ME

Član 276

- (1) Ako se navodi MRN da bi se dokazao carinski status domaće robe, podaci iz dokumenta T2L-ME koji služe kao osnov za MRN mogu da se upotrijebe prilikom prvog podnošenja robe.

- (2) Ako se dokument T2L - ME izdaje samo za dio robe prilikom prvog podnošenja te robe, novi dokaz se utvrđuje za preostali dio robe u skladu sa čl. 273 i 279 ove uredbe.
- (3) Putnici koji nijesu privredni subjekti podnose zahtjeve za ovjeru dokumenta T2L - ME na obrascu iz Priloga 44 člana 273 stav 5 ove uredbe.

Ovjera dokumenta T2L - ME

Član 277

- (1) Za dokaz o statusu domaće robe, mogu da se upotrijebe i druga sredstva osim tehnika elektronske obrade podataka.
- (2) Carinski organ treba da ovjeri dokument T2L - ME, dodatne listove ili spisak pošiljki.

Dokaz o carinskom statusu domaće robe u obliku carinskog manifesta

Član 278

- (1) Carinski organ treba da dodijeli carinskom manifestu jedan MRN i taj MRN može da dodijeli ako obuhvata robu sa carinskim statusom domaće robe utovarenu na plovilo u domaćoj luci.
- (2) Carinski organ može da odobri upotrebu informacionih sistema koje koriste luke, prevoznici i drugi privredni subjekti, radi podnošenja zahtjeva za ovjeru i registraciju carinskog manifesta, ako ti sistemi sadrže potrebne podatke za manifest.

Rok važenja dokumenta T2L - ME ili carinskog manifesta

Član 279

- (1) Dokaz carinskog statusa domaće robe u obliku dokumenta T2L-ME ili carinskog manifesta važi 90 dana od datuma registracije ili, ako ne postoji obaveza registracije carinskog robnog manifesta, od datuma izdavanja.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, na zahtjev lica iz člana 272 stav 1 ove uredbe i iz opravdanih razloga carinarnica može da utvrdi duži period važenja dokaza.

Način dostavljanja MRN-a na dokumentu T2L-ME ili carinskom manifestu

Član 280

MRN na dokumentu T2L-ME ili carinskom manifestu lice iz člana 272 stav 1 ove uredbe može da dostavi carinskom organu, osim tehnikama elektronske obrade podataka:

- 1) barkodom;
- 2) ispravom o registraciji statusa; ili
- 3) drugim načinima koje dozvoli carinski organ koji prima te podatke.

Dokazivanje carinskog statusa domaće robe na osnovu dokumenta T2L - ME

Član 281

- (1) Pri upotrebi isprave u pisanom obliku "T2L-ME", primjenjuje se sledeće:
 - 1) lice upisuje "T2L-ME" u desno potpolje polja 1 obrasca i "T2L-MEbis" u desno potpolje polja 1 svakog upotrijebljenog dodatnog lista;
 - 2) carinski organ može da odobri upotrebu spiska pošiljaka koji nijesu u skladu sa svim zahtjevima, licu ako:
 - a) ima sjedište u Crnoj Gori;
 - b) redovno izdaje dokaz o carinskom statusu domaće robe ili carinski organ zna da može ispuniti pravne obaveze za upotrebu tih dokaza,
 - c) nije počinilo ozbiljne ili ponovljene povrede carinskih ili poreskih propisa.
- (2) Odobrenja iz stava 1 tačka 2 ovog člana daju se samo ako:
 - 1) carinski organ može da nadzire primjenu postupka i sprovodi kontrole bez administrativnih opterećenja koji nijesu srazmjerni zahtjevima lica iz člana 272 stav 1 ove uredbe, i
 - 2) lice iz člana 272 stav 1 ove uredbe vodi evidencije na osnovu kojih carinski organ može da sprovede kontrole.
- (3) Za upotrebu isprave u pisanoj formi sačinjava se samo jedan original dokumenta T2L - ME.

- (4) U slučaju ovjere od strane carinskog organa, dokument T2L - ME sadrži tekst u polju C.: "Polazna carinska ispostava", a u slučaju:
- dokumenta "T2L-ME", naziv i pečat nadležne carinske ispostave, potpis službenika te carinske ispostave, datum ovjere, registarski broj ili broj deklaracije, ako je potreban;
 - dodatnih listova ili spiska pošiljaka, broj na ispravi "T2L-ME", koji se unosi pečatom, sadrži naziv nadležne carinske ispostave, ili ako se unosi ručno uz njega mora biti priložen službeni pečat navedene carinske ispostave.
- (5) Isprave se vraćaju licu koje ih je podnijelo.

Ovjera manifesta brodske kompanije

Član 282

Na zahtjev brodske kompanije, manifest koji je ona uredno popunila i potpisala ovjerava nadležna carinarnica.

Dokaz o carinskom statusu domaće robe pomoću manifesta brodske kompanije

Član 283

- (1) Za dokaz o statusu domaće robe manifest za pošiljku sadrži podatke o:
- 1) nazivu i adresi brodske kompanije;
 - 2) nazivu plovila;
 - 3) mjestu i datumu utovara;
 - 4) mjestu istovara;
 - 5) povezanost sa teretnim listom ili drugom komercijalnom ispravom;
 - 6) broj, opis, oznake i referentne brojeve pakovanja;
 - 7) trgovački opis robe, sa podacima potrebnim za prepoznavanje te robe;
 - 8) bruto masu u kilogramima;
 - 9) identifikacione brojeve kontejnera, ako je primjenjivo; i
 - 10) unose koji se odnose na status robe:
 - slovo "C" (ekvivalentno T2L-ME) za robu čiji se carinski status domaće robe može dokazati,
 - slovo "N" za ostalu robu.
- (2) Za dokaz o statusu domaće robe manifest brodske kompanije sadrži podatke o:
- 1) nazivu i adresi brodske kompanije;
 - 2) nazivu plovila;
 - 3) mjestu i datumu utovara;
 - 4) mjestu istovara.
- (3) Na zahtjev brodske kompanije, manifest koji je ta kompanija uredno popunila i potpisala ovjerava nadležna carinarnica.
- (4) Ako je carinski organ izvršio ovjeru, manifest brodske kompanije treba da sadrži naziv i pečat nadležne carinarnice, potpis službenika te carinarnice i datum ovjere.

Odobrenje manifesta "dan poslije"

Član 284

- (1) Carinski organ može da odobri da manifest brodske kompanije kojim se dokazuje carinski status domaće robe može da se sačini najkasnije dan nakon odlaska plovila.
- (2) Manifest iz stava 1 ovog člana sačinjava se prije dolaska plovila u određenu luku.

Uslovi za odobrenje za sačinjavanje manifesta brodske kompanije nakon otpreme

Član 285

- (1) Odobrenje da manifest brodske kompanije, koji služi za dokazivanje carinskog statusa domaće robe, treba da se sačini najkasnije narednog dana nakon otpreme plovila, prije njegovog dolaska u određenu luku, izdaje se međunarodnim brodskim kompanijama koje:

- 1) imaju sjedište u Crnoj Gori;
 - 2) redovno izdaju dokaz o carinskom statusu domaće robe ili carinski organ zna da mogu ispuniti pravne obaveze za upotrebu tih dokaza;
 - 3) nijesu počinila ozbiljne povrede carinskih ili poreskih propisa, niti ih ponovile;
 - 4) upotrebljavaju elektronski sistem za slanje informacija između polazne i odredišne luke u carinskom području Crne Gore.
- (2) Odobrenja iz stava 1 ovog člana izdaju se ako:
- 1) carinski organ može da nadzire postupak i sprovodi provjere bez administrativnih opterećenja koji nijesu srazmjerni zahtjevima lica iz člana 272 stav 1 ove uredbe, i
 - 2) lice iz člana 272 stav 1 ove uredbe vodi evidencije koje carinskom organu omogućavaju sprovođenje kontrola.
- (3) Ako lice iz člana 272 stav 1 ove uredbe ima odobrenje AEOC iz člana 24 stav 1 tačka 1 ove uredbe, smatra se da su ispunjeni zahtjevi utvrđeni u stavu 1 tačka 3 i stavu 2 tačka 2 ovog člana.
- (4) Izdato odobrenje primjenjuje se na obavljanje prevoza između luka koje su navedene u odobrenju.
- (5) Pojednostavljeni postupak sprovodi se, na način, da:
- 1) je manifest za polaznu luku poslat u odredišnu luku putem elektronskog sistema;
 - 2) brodska kompanija u manifest unosi informacije iz člana 283 ove uredbe;
 - 3) manifest, koji je poslat elektronskom razmjenom podataka, podnosi se carinskom organu u polaznoj luci najkasnije na radni dan nakon odlaska plovila, a prije nego što plovilo stigne u odredišnu luku, a carinski organ može da zahtijeva da se podnese odštampani primjerak tog manifesta, ako nema pristup informacionom sistemu koji je odobrio taj organ;
 - 4) manifest, koji je poslat elektronskom razmjenom podataka, podnosi se carinskom organu u odredišnoj luci, a carinski organ može da zahtijeva da se podnese odštampani primjerak tog manifesta, ako nema pristup informacionom sistemu koji je odobrio taj organ.
- (6) Brodska kompanija treba da obavijesti carinski organ o prekršajima i nepravilnostima nakon izdavanja odobrenja iz stava 1 ovog člana.
- (7) Carinski organ u odredišnoj luci, bez odlaganja, treba da obavijesti carinski organ u polaznoj luci i organ koji je izdao odobrenje, o prekršajima i nepravilnostima nakon izdavanja odobrenja iz stava 1 ovog člana.

Dokaz o carinskom statusu domaće robe na osnovu TIR karneta ili ATA karneta, odnosno obrazaca 302

Član 286

- (1) Dokaz o carinskom statusu domaće robe koja se transportuje može da podnese lice koje prevozi robu, u skladu sa Konvencijom TIR, Konvencijom ATA, Istanbulskom konvencijom ili Sporazumom između strana Sjevernoatlantskog ugovora u pogledu statusa njihovih snaga, potpisanim u Londonu 19. juna 1951. godine (u daljem tekstu: Sporazumom između strana Sjevernoatlantskog ugovora), i drugim načinima, osim tehnika elektronske obrade podataka.
- (2) Roba iz stava 1 ovog člana identifikuje se u TIR karnetu ili ATA karnetu, odnosno obrascu 302 šifrom T2L-ME.
- (3) Lice iz stava 1 ovog člana može da upiše šifru iz stava 2 ovog člana u isprave na mjestu predviđenom za opis robe i da stavi potpis prije podnošenja polaznoj carinskoj ispostavi na ovjeru.
- (4) Šifra iz stava 2 ovog člana ovjerava carinski službenik pečatom polazne carinske ispostave i potpisom tog službenika.
- (5) U slučaju elektronskog obrasca 302, lice iz stava 1 ovog člana treba da unese šifru iz stava 2 ovog člana u taj obrazac, a ovjera polazne carinske ispostave obavlja se u elektronskom obliku.
- (6) Kad TIR karnet, ATA karnet ili obrazac 302 obuhvataju i domaću i stranu robu, svaka roba se navodi posebno, i za domaću robu unosi se šifra T2L-ME.

Dokaz o carinskom statusu domaće robe za drumska motorna vozila

Član 287

- (1) U slučaju drumskih motornih vozila koja su registrovana na carinskom području, a koja su privremeno napustila

i nakon toga ponovo ušla na carinsko područje, carinski status domaće robe smatra se dokazanim ako ta vozila imaju registarske tablice i registarske isprave, a registarski podaci na tim vozilima potvrđuju registraciju.

- (2) Ako carinski status domaće robe nije dokazan u skladu sa stavom 1 ovog člana, kao dokaz o carinskom statusu domaće robe lice iz člana 272 stav 1 ove uredbe treba da dostavi dokazna sredstava iz člana 272 stav 2 ove uredbe.

Dokaz o carinskom statusu domaće robe za ambalažu

Član 288

- (1) U slučaju ambalaže, paleta i druge opreme, osim kontejnera, koje pripadaju licu sa sjedištem na carinskom području i koja se koriste za transport robe koja je privremeno napustila pa ponovo ušla u carinsko područje, carinski status domaće robe smatra se dokazanim ako se može utvrditi da ta ambalaža, palete i druga oprema pripadaju tom licu, ako su deklarirani da imaju carinski status domaće robe i ako ne postoji sumnja u vjerodostojnost deklaracije.
- (2) Ako carinski status domaće robe nije dokazan u skladu sa stavom 1 ovog člana, kao dokaz carinskog statusa domaće robe lice iz člana 272 stav 1 ove uredbe treba da dostavi dokazna sredstava iz člana 272 stav 2 ove uredbe.

Dokaz o carinskom statusu domaće robe za robu u putničkom prtljagu

Član 289

U slučaju robe u putničkom prtljagu koja nije namijenjena komercijalnoj upotrebi i privremeno je napustila carinsko područje Crne Gore, pa je ponovo ušla u to područje, smatra se da je carinski status domaće robe dokazan ako putnik deklarira da ta roba ima carinski status domaće robe i ne postoji sumnja u vjerodostojnost te deklaracije.

Dokaz o carinskom statusu domaće robe za putnike koji nijesu privredni subjekti

Član 290

Putnik koji nije privredni subjekt može da podnese pisani zahtjev za dokaz o carinskom statusu domaće robe.

Dokaz o carinskom statusu domaće robe koji je izdao ovlašćeni izdavalac

Član 291

- (1) Na zahtjev lica sa sjedištem na carinskom području Crne Gore koje ispunjava kriterijume iz člana 26 stav 1 tač. 1 i 2 Zakona, carinarnica može da odobri da to lice izda:
- 1) dokument T2L-ME bez potrebe da zahtijeva ovjeru;
 - 2) carinski manifest bez potrebe da zahtijeva ovjeru i registraciju dokaza od te carinarnice.
- (2) U odobrenju iz stava 1 ovog člana određuje se:
- 1) carinarnica nadležna za prethodno odobrenje dokumenta T2L-ME koji se upotrebljava za sačinjavanje isprava iz člana 293 ove uredbe;
 - 2) način na koji ovlašćeni izdavalac utvrđuje da su obrasci propisno upotrijebljeni;
 - 3) izuzete kategorije ili kretanja robe;
 - 4) rok u kojem i način na koji lice iz stava 1 ovog člana treba da obavijesti carinarnicu radi sprovođenja potrebnih provjere prije otpreme robe.
 - 5) na prednju stranu predmetnih komercijalnih isprava ili u polje "C. Polazna carinska ispostava" na prednjoj strani obrazaca upotrijebljenih za potrebe sastavljanja isprave "T2L-ME" i, prema potrebi, dodatnih listova:
 - a) unaprijed se stavlja pečat carinarnice iz tačke 1 ovog stava i potpis službenika te carinarnice; ili
 - b) stavlja se poseban pečat ovlašćenog izdavaoca čiji je uzorak dat u Prilogu 60, Dio II, Poglavlje II. Pečat se može prethodno otisnuti na obrascima ako je štampanje povjereno štampariji koja je za tu svrhu dobila odobrenje. U polja 1, 2, 4. do 6. posebnog pečata potrebno je unijeti sledeće informacije:
 - grb države ili bilo koje druge znakove ili slova koja označavaju državu,
 - nadležnu carinarnicu,
 - datum,
 - ovlašćenog izdavaoca, i
 - broj odobrenja;

- 6) najkasnije uz pošiljku robe, ovlašćeni izdavalac popunjava i potpisuje obrazac na način da u polje "D. Kontrola polazne carinske ispostave" isprave "T2L-ME", ili na jasno vidljivo mjesto na upotrijebljenoj komercijalnoj ispravi, on upisuje naziv nadležne carinske ispostave, datum izdavanja isprave, te ovjeru: Ovlašćeni izdavalac.

Formalnosti prilikom izdavanja dokumenta T2L-ME

Član 292

- (1) Ovlašćeni izdavalac treba da izradi kopiju izdatog dokumenta T2L-ME i carinski organ određuje uslove pod kojima se kopija dokumenta podnosi, radi kontrole.
- (2) Kopija dokumenta čuva se najmanje tri godine od dana izdavanja.

Olakšice za ovlašćenog izdavaoca

Član 293

- (1) Ovlašćenom izdavaocu može da bude odobreno da ne potpiše upotrijebljeni dokument "T2L-ME" ili komercijalne isprave koje imaju otisnut pečat iz člana 291 ove uredbe stav 2 tačka 5 podtačka b u skladu sa Prilogom 60 dio II, Poglavlje II i sačinjene su u sistemu elektronske obrade podataka.
- (2) Odobrenje iz stava 1 ovog člana, carinski organ može da izda ako je ovlašćeni izdavalac taj organ prethodno pisano obavijestio da preuzima odgovornost za pravne posledice koje proizlaze iz dokumenta T2L-ME ili komercijalnih isprava, sa otisnutim pečatom u skladu sa Prilogom 60 dio II, Poglavlje II.
- (3) Dokument T2L-ME ili komercijalne isprave iz stava 1 ovog člana u polju predviđenom za potpis ovlašćenog izdavaoca sadrže tekst: "Oslobođeno potpisa".

Carinski status proizvoda morskog ribolova i robe dobijene od tih proizvoda

Član 294

Radi dokazivanja carinskog statusa proizvoda i robe iz člana 271 stav 1 tačka 4 i 5 ove uredbe kao domaće robe, carinski organ treba utvrditi da je ta roba transportovana direktno na carinsko područje Crne Gore na jedan od sljedećih načina:

- 1) ribarskim plovilom Crne Gore koje je ulovilo proizvode i po potrebi te proizvode preradilo;
- 2) ribarskim plovilom Crne Gore nakon pretovara proizvoda sa plovila iz tačke 1 ovog stava;
- 3) brodom-fabrikom Crne Gore koji je preradio proizvode nakon njihovog pretovara sa plovila iz tačke 1 ovog stava;
- 4) drugim plovilom na koji su ti proizvodi i roba pretovareni sa plovila iz tač. 1, 2 ili 3 ovog stava bez daljih promjena;
- 5) transportnim sredstvom obuhvaćenim jedinstvenim transportnim dokumentom izdatim u državi ili teritoriji koja ne pripada carinskom području Crne Gore gdje su proizvodi i roba istovareni sa plovila iz tač. 1 do 4 ovog stava.

Dokaz o carinskom statusu proizvoda morskog ribolova i robe dobijene od tih proizvoda

Član 295

- (1) Radi dokazivanja carinskog statusa u skladu sa članom 294 ove uredbe, dnevnik ulova, deklaracija o iskrcanju, deklaracija o pretovaru i podaci iz sistema praćenja plovila, po potrebi, uključuju:
 - 1) mjesto gdje su proizvodi morskog ribolova ulovljeni, što omogućava da se utvrdi da proizvodi ili roba imaju carinski status domaće robe u skladu sa članom 294 ove uredbe;
 - 2) naziv i vrstu proizvoda morskog ribolova i bruto masu (kg) tih proizvoda;
 - 3) vrstu robe dobijene od proizvoda morskog ribolova iz tačke 2 ovog stava opisane tako da omogućava svrstavanje tih proizvoda, u skladu sa propisom kojim se uređuje carinska tarifa i bruto masu (kg).
- (2) U slučaju pretovara proizvoda i robe iz člana 271 stav 1 tač. 4 i 5 ove uredbe na ribarsko plovilo Crne Gore ili brod-fabriku Crne Gore (prijemno plovilo), dnevnik ulova ili deklaracija o pretovaru ribarskog plovila Crne Gore ili broda-fabrike Crne Gore sa kojeg su proizvodi i roba pretovareni treba da sadrže, pored informacija iz stava 1 ovog člana, i naziv, državnu zastavu, registarski broj i puno ime zapovjednika prijemnog plovila na koje su ti proizvodi i roba pretovareni.

- (3) Dnevnik ulova ili deklaracija o pretovaru prijemnog plovila treba da sadrže, pored informacija navedenih u stavu 1 tač. 2 i 3 ovog člana, naziv, državnu zastavu, registarski broj i puno ime zapovjednika ribarskog plovila Crne Gore ili broda-fabrike Crne Gore, sa kojeg su ti proizvodi ili roba pretovareni.
- (4) Carinski organ može da prihvati dnevnik ulova, deklaraciju o istovaru ili deklaraciju o pretovaru u pisanom obliku za plovila ukupne dužine od 10 do 15 metara.

Pretovar

Član 296

- (1) U slučaju pretovara proizvoda i robe iz člana 271 stav 1 tač. 4 i 5 ove uredbe na prijemna plovila osim na plovila Crne Gore ili brodove-fabrike Crne Gore, carinski status robe dokazuje se štampanim primjerkom deklaracije o pretovaru prijemnog plovila, uz priložen primjerak dnevnika ulova, deklaracije o pretovaru i podataka iz sistema za praćenje plovila, ribolovnog plovila Crne Gore ili broda-fabrike Crne Gore sa kojeg su ti proizvodi ili roba pretovareni.
- (2) U slučaju višestrukih pretovara, takođe se podnose štampani primjerci svih deklaracija o pretovaru.

Dokaz o carinskom statusu domaće robe za proizvode morskog ribolova i ostale proizvode koje su brodovi pod zastavom treće države izvadili ili ulovili iz mora u carinskom području Crne Gore

Član 297

Dokaz o carinskom statusu domaće robe za proizvode morskog ribolova i druge proizvode koje su brodovi pod zastavom treće države izvadili ili ulovili iz mora u carinskom području Crne Gore dostavlja se carinskom organu, na štampanom primjerku dnevnika ulova.

Proizvodi i roba koji se pretovaruju ili prevoze kroz državu ili teritoriju koja ne spada u carinsko područje Crne Gore

Član 298

- (1) Ako se proizvodi i roba iz člana 271 stav 1 tač. 4 i 5 ove uredbe pretovaruju i prevoze preko države ili teritorije van carinskog područja Crne Gore, radi dokazivanja carinskog statusa u skladu sa članom 294 ove uredbe, dostavlja se štampani primjerak dnevnika ulova ribolovnog plovila Crne Gore ili broda-fabrike Crne Gore, uz koji se, po potrebi, pored podataka iz člana 295 stav 1 ove uredbe, prilaže deklaracija o pretovaru na kojoj se navode podaci o:
 - 1) ovjeri carinskog organa treće države;
 - 2) datumu prispjeća u treću državu i odlasku iz treće države tih proizvoda i robe;
 - 3) prevoznom sredstvu koji je korišćen za ponovnu otpremu na carinsko područje Crne Gore;
 - 4) adresi carinskog organa iz tačke 1 ovog stava.
- (2) Za potrebe podnošenja dokaza iz stava 1 ovog člana carinskim organima države ili teritorije van carinskog područja Crne Gore, štampani primjerak dnevnika ulova iz stava 1 ovog člana ne treba da sadrži informacije o mjestu gdje su proizvodi morskog ribolova ulovljeni.
- (3) Ako se za dokazivanje carinskog statusa iz stava 1 ovog člana upotrebljavaju drugi obrasci ili dokumenti, osim štampanog primjerka dnevnika ulova, ti obrasci ili dokumenti treba da pored informacija iz stava 1 ovog člana sadrže i upućivanje na dnevnik ulova, čime se omogućava identifikacija izvršenog ribolova.

Dokaz o carinskom statusu domaće robe za proizvode morskog ribolova i robu dobijenu od tih proizvoda

Član 299

- (1) Ako se proizvodi i roba iz člana 271 stav 1 tač. 4 i 5 ove uredbe unesu u carinsko područje Crne Gore u skladu sa članom 294 ove uredbe, carinski status domaće robe dokazuje se dostavljanjem dnevnika ulova, deklaracije za iskrcaj, deklaracije za pretovar i podataka iz sistema za praćenje plovila.
- (2) Carinarnica koja je nadležna za luku istovara u Crnoj Gori u koju se ti proizvodi i roba direktno transportuju ribarskim plovilom iz Crne Gore koje je ulovilo proizvode i, po potrebi, preradilo, smatra se da je carinski status domaće robe dokazan ako:
 - 1) nema sumnje u status tih proizvoda i/ili robe, ili
 - 2) ribarsko plovilo ima dužinu do deset metara.

Proizvodi morskog ribolova i roba dobijena od tih proizvoda koji su pretovareni i transportovani kroz državu ili teritoriju van carinskog područja Crne Gore

Član 300

- (1) Ako su proizvodi morskog ribolova i roba dobijena od tih proizvoda iz člana 271 stav 1 tač. 4 i 5 ove uredbe, prije dolaska u carinsko područje Crne Gore, pretovareni i transportovani kroz državu ili teritoriju koja je van carinskog područja Crne Gore, pri ulasku potrebno je da se za te proizvode i robu dostavi potvrda carinskog organa te države, da su proizvodi ili roba bili pod carinskim nadzorom, dok su se nalazili u toj državi i da nisu prošli drugo rukovanje, osim neophodnog za očuvanje.
- (2) Potvrda za proizvode i robu pretovarene i transportovane kroz treću državu iz stava 1 ovog člana izdaje se na štampanom primjerku dnevnika ulova iz člana 298 ove uredbe, uz koju se prilaže štampani primjerak deklaracije za pretovar, ako je potrebno.

Dokaz o carinskom statusu domaće robe za proizvode morskog ribolova i druge proizvode koje iz mora izvade ili ulove plovila koja plove pod zastavom treće države unutar carinskog područja Crne Gore

Član 301

Dokaz o carinskom statusu domaće robe za proizvode morskog ribolova i druge proizvode koje iz mora unutar carinskog područja Crne Gore izvade ili ulove plovila koja plove pod zastavom treće države, dostavlja se carinskom organu, na štampanom primjerku dnevnika ulova ili na drugom sredstvu iz člana 272 ove uredbe.

Dokaz o carinskom statusu domaće robe za robu obuhvaćenu pojednostavljenim nacionalnim postupkom tranzita

Član 302

Dokaz o carinskom statusu domaće robe, obezbjeđuje se unosom sredstva za dokazivanje carinskog statusa iz člana 272 uredbe, u elektronski sistem.

Obrasci za dokaz o carinskom statusu domaće robe

Član 303

- (1) Ako se za dokazivanje carinskog statusa domaće robe ne upotrebljava elektronski sistem, dokument "T2L-ME" dostavlja se u skladu sa propisom kojim se uređuje oblik i sadržaj jedinstvene carinske isprave.
- (2) Dokument "T2L-ME", po potrebi, dopunjava se jednim ili više dodatnih listova koji odgovaraju Primjerku 4 ili Primjerku 4/5 dodatnog obrasca jedinstvene carinske isprave.
- (3) Ako carinski organ koristi elektronski sistem za izradu dokumenta "T2L-ME", čime se ne omogućava upotreba dodatnih listova, dokument "T2L-ME" dopunjava se jednim ili više obrazaca koji odgovaraju Primjerku 4 ili Primjerku 4/5 obrasca jedinstvene carinske isprave.
- (4) Ovlašćeni izdavalac upotrebljava pečat iz člana 291 stav 2 tačka 5 podtačka b ove uredbe pečat koji je odobrio carinski organ.

XX. STAVLJANJE ROBE U CARINSKI POSTUPAK

Usmena deklaracija za stavljanje robe u slobodan promet

Član 304

- (1) Deklaracija za stavljanje u slobodan promet može da se podnese usmeno carinskom organu za:
 - 1) robu nekomercijalne prirode;
 - 2) robu komercijalne prirode sadržanu u ličnom prtljagu putnika ako ne prelazi vrijednost od 1.000 EUR;
 - 3) proizvode koje su poljoprivredni proizvođači Crne Gore dobili na posjedima koji se nalaze u susjednoj državi i proizvode ribolova, gajenja ribe i lova, koji imaju pravo na oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina, u skladu sa propisom kojim se uređuje oslobođenje od plaćanja carine;
 - 4) sjeme, đubrivo i proizvode za tretman zemlje i usjeva koje uvoze poljoprivredni proizvođači iz susjednih država za upotrebu na posjedima koji se graniče sa tim državama, koji imaju pravo na oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina, u skladu sa propisom kojim se uređuje oslobođenje od plaćanja carine.

- (2) Deklaracija za stavljanje u slobodan promet može da se podnese usmeno za robu iz člana 305 stav 1 ove uredbe, ako je ta roba oslobođena od plaćanja uvoznih dažbina kao vraćena roba.

Usmena deklaracija za privremeni uvoz i ponovni izvoz

Član 305

- (1) Deklaracija za privremeni uvoz može da se podnese usmeno za:
- 1) palete, kontejnere i prevozna sredstva, rezervne djelove, pribor i opremu za te palete, kontejnere i prevozna sredstva, navedene iz čl. 487 do 495 ove uredbe;
 - 2) lične stvari i robu za sportske svrhe iz člana 499 ove uredbe;
 - 3) materijal za razonodu pomoraca koji se koristi na plovilima u međunarodnom pomorskom saobraćaju iz člana 500 stav 1 tačka 1 ove uredbe;
 - 4) medicinsku, hiruršku i laboratorijsku opremu iz člana 502 ove uredbe;
 - 5) životinje iz člana 503 ove uredbe, ako su namijenjene sezonskom premještanju ili ispaši odnosno obavljanju rada ili prevoza;
 - 6) opremu iz člana 504 stav 1 tačka 1 ove uredbe;
 - 7) instrumente i aparate koji su ljekaru potrebni za pružanje pomoći pacijentu koji čeka transplantaciju organa i koji ispunjavaju uslove iz člana 505 stav 1 ove uredbe;
 - 8) materijal za pomoć u nesrećama koji se upotrebljava u vezi sa mjerama preduzetim za otklanjanje posljedica nesreća ili sličnih situacija koje pogađaju carinsko područje Crne Gore;
 - 9) prenosne muzičke instrumente koje privremeno uvoze putnici i koji su namijenjeni za korišćenje kao profesionalna oprema;
 - 10) ambalažu koja se uvozi puna i namijenjena je ponovnom izvozu, bilo prazna ili puna, na kojoj se nalaze trajne, neizbrisive oznake lica sa sjedištem, odnosno prebivalištem van carinskog područja Crne Gore;
 - 11) opremu za proizvodnju i emitovanje radio i televizijskog programa i vozila posebno prilagođena za upotrebu u proizvodnji i emitovanju radio i televizijskog programa i opremu, koju uvoze javne ili privatne organizacije sa sjedištem van carinskog područja Crne Gore, a koje je odobrio carinski organ koji izdaje odobrenje za privremeni uvoz te opreme i vozila;
 - 12) drugu robu, ako je to odobrio carinski organ.
- (2) Za robu iz stava 1 ovog člana deklaracija za ponovni izvoz može da se podnese usmeno prilikom okončanja postupka privremenog uvoza.

Usmena deklaracija za izvoz

Član 306

- (1) Deklaracija za izvoz može da se podnese usmeno za:
- 1) robu nekomercijalne prirode;
 - 2) robu komercijalne prirode pod uslovom da ne prelazi vrijednost od 1.000 EUR;
 - 3) prevozna sredstva registrovana u carinskom području Crne Gore i namijenjena ponovnom uvozu, kao i rezervne djelove, pribor i opremu za ta prevozna sredstva;
 - 4) domaće životinje prilikom prenosa poljoprivredne djelatnosti iz Crne Gore u treću državu, u skladu sa propisom kojim se uređuje oslobođenje od plaćanja izvoznih dažbina;
 - 5) proizvode koje su poljoprivredni proizvođači dobili na posjedima u Crnoj Gori, u skladu sa propisom kojim se uređuje oslobođenje od plaćanja izvoznih dažbina;
 - 6) proizvode koje izvoze poljoprivredni proizvođači za upotrebu na posjedima koji se nalaze u susjednim državama, u skladu sa propisom kojim se uređuje oslobođenje od plaćanja izvoznih dažbina;
 - 7) stočnu hranu i hranu za životinje koja se šalje sa životinjama prilikom njihovog izvoza, u skladu sa propisom kojim se uređuje oslobođenje od plaćanja izvoznih dažbina.
- (2) Za robu iz člana 305 stav 1 ove uredbe deklaracija za izvoz može da se podnese usmeno, ako je ta roba namijenjena ponovnom uvozu.

Roba koja se smatra deklarisanom za stavljanje u slobodan promet

Član 307

Roba koja nije deklarirana na drugi način, smatra se deklariranom za stavljanje u slobodan promet u skladu sa članom 310 ove uredbe, i odnosi se na:

- 1) robu nekomercijalne prirode koja je sadržana u ličnom prtljagu putnika koja uživa pravo na oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina, u skladu sa propisom kojim se uređuje oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina, ili za robu koja se vraća;
- 2) prevozna sredstva koja su oslobođena od plaćanja uvoznih dažbina kao vraćena roba, u skladu sa članom 144 Zakona;
- 3) prenosne muzičke instrumente koje ponovo uvoze putnici i koji su oslobođena od plaćanja uvoznih dažbina kao vraćena roba, u skladu sa članom 144 Zakona;
- 4) pismonosne pošiljke;
- 5) robu u poštanskim pošiljkama, koja je oslobođena od plaćanja uvoznih dažbina, u skladu sa propisom kojim se uređuje oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina;
- 6) robu iz člana 304 stav 1 tač. 3 i 4 ove uredbe;
- 7) organe, drugo ljudsko ili životinjsko tkivo, ljudsku krv radi trajnog presađivanja, implantaciju ili transfuzije, u hitnim slučajevima;
- 8) robu koja je obuhvaćena obrascem 302 i koja je oslobođena od uvozne carine kao vraćena roba, u skladu sa članom 144 Zakona.

Roba koja se smatra deklariranom za privremeni uvoz i ponovni izvoz

Član 308

(1) Ako nije deklarirana na drugi način:

- 1) roba iz člana 305 stav 1 tač. 1 do 4 i tač. 8 i 9 ove uredbe, smatra se deklariranom za privremeni uvoz u skladu sa članom 310 ove uredbe,
- 2) roba iz člana 305 stav 1 tač. 1 do 4 i tač. 8 i 9 ove uredbe, smatra se deklariranom za ponovni izvoz u skladu sa članom 310 ove uredbe, kojim se okončava postupak privremenog uvoza,
- 3) roba obuhvaćena obrascem 302, smatra se deklariranom za privremeni uvoz, odnosno ponovni izvoz u skladu sa članom 310 ove uredbe.

Roba koja se smatra deklariranom za izvoz

Član 309

Ako nije deklarirana na drugi način, roba koja se smatra deklariranom za izvoz u skladu sa članom 310 ove uredbe, je:

- 1) roba iz člana 306 ove uredbe;
- 2) prenosni muzički instrument putnika;
- 3) pismonosna pošiljka;
- 4) roba u poštanskoj ili kurirskoj pošiljci čija vrijednost ne prelazi 1.000 EUR i za koju se ne plaća izvozna carina;
- 5) organ, drugo ljudsko ili životinjsko tkivo i ljudska krv prikladni za trajno presađivanje, implantaciju ili transfuziju, u hitnim slučajevima;
- 6) roba obuhvaćena obrascem 302.

Radnje koje se smatraju deklaracijom

Član 310

(1) U odnosu na robu iz člana 307 stav 1 tač. 1 do 3 i tač. 6 i 7 i čl. 308 i 309 ove uredbe, deklaracijom se smatra:

- 1) prolazak kroz zeleni kontrolni prolaz ili kontrolni prolaz "ništa za prijavljivanje" u carinskoj ispostavi u kojoj postoji sistem sa dva kontrolna prolaza;
- 2) prolazak kroz carinsku ispostavu u kojoj ne postoji sistem sa dva kontrolna prolaza;
- 3) stavljanje naljepnice "ništa za prijavljivanje" ili vinjete deklaracije na vjetrobransko staklo putničkih vozila, u skladu sa zakonom;
- 4) čin prelaska robe preko granice carinskog područja Crne Gore ako se:

- a) primjenjuje oslobađanje od obaveze prevoza robe na odgovarajuće mjesto, u skladu sa članom 101 stav 5 Zakona;
 - b) roba smatra deklarisanom za ponovni izvoz u skladu sa članom 308 stav 2 ove uredbe;
 - c) roba smatra deklarisanom za izvoz u skladu sa članom 309 ove uredbe;
 - d) smatra da je prevozno sredstvo iz člana 491 ove uredbe deklarirano za privremeni uvoz u skladu sa članom 308 ove uredbe;
 - e) prevozno sredstvo koje nije iz Crne Gore, ali ispunjava uslove iz člana 144 Zakona, unosi na carinsko područje Crne Gore u skladu sa članom 307 stav 1 tačka 2 ove uredbe.
- (2) Predmeti korespondencije smatraju se deklariranim za stavljanje u slobodan promet ulaskom tih predmeta u carinsko područje Crne Gore.
- (3) Predmeti korespondencije smatraju se deklariranim za izvoz ili ponovni izvoz, izlaskom tih predmeta iz carinskog područja Crne Gore.
- (4) Roba u poštanskoj pošiljci koja je oslobođena od plaćanja uvoznih dažbina, u skladu sa zakonom, smatra se deklariranim za stavljanje u slobodan promet podnošenjem te pošiljke carinskom organu u skladu sa članom 104 Zakona, ako carinski organ prihvati podatke koje je dostavio poštanski operator i da je za tu pošiljku podnijeta deklaracija CN 22 ili CN 23, u skladu sa međunarodnim sporazumima.
- (5) Roba u poštanskoj pošiljci čija vrijednost ne prelazi 1.000 EUR i za koju se ne plaćaju izvozne dažbine, smatra se da je deklarirana za izvoz ili ponovni izvoz izlaskom iz carinskog područja Crne Gore.
- (6) Roba u kurirskoj pošiljci čija vrijednost ne prelazi 1.000 EUR, i za koju se ne plaćaju izvozne dažbine smatra se da je deklarirana za izvoz ili ponovni izvoz izlaskom iz carinskog područja Crne Gore, ako je carinski organ prihvatio podatke u preveznoj ispravi i/ili računu.
- (7) Roba neznatne vrijednosti smatra se deklariranim za stavljanje u slobodan promet podnošenjem te robe carini u skladu sa članom 104 Zakona, ako carinski organ prihvati te podatke.
- (8) Roba koja se premješta ili upotrebljava radi vojnih aktivnosti obuhvaćena obrascem 302 smatra se da je deklarirana za stavljanje u slobodan promet, privremeni uvoz, izvoz ili ponovni izvoz podnošenjem te robe carinskom organu u skladu sa članom 104 ili članom 187 stav 3 Zakona, ako je carinski organ prihvatio podatke navedene u obrascu 302.
- (9) Brodskim otpadom koji predstavlja otpad sa brodova, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita mora od zagađenja sa plovnih objekata, smatra se da je deklarirana za stavljanje u slobodan promet podnošenjem tog otpada carinskom organu u skladu sa članom 104 Zakona, ako je prethodno dostavio obavještenje o isporuci otpada u jedinstvenom nacionalnom pomorskom sistemu ili putem drugih sredstava obavještanja koja prihvataju nadležni organi.

Roba koja se ne može deklarirati usmeno ili radnjom koja se smatra deklaracijom

Član 311

Usmeno ili radnjom koja se smatra deklaracijom se ne može deklarirati:

- 1) roba za koju su završene formalnosti radi dobijanja podsticaja ili finansijskih povlastica prilikom izvoza na osnovu poljoprivredne politike;
- 2) roba za koju je podnjet zahtjev za povraćaj uvoznih dažbina, osim ako se takav zahtjev odnosi na poništenje carinske deklaracije za puštanje u slobodan promet pošiljki neznatne vrijednosti i pošiljki koje fizičko lice iz inostranstva šalje fizičkom licu u Crnoj Gori u skladu sa propisom kojim se uređuje oslobodjenje od plaćanja carine;
- 3) roba koja podliježe zabrani ili ograničenju osim:
 - a) robe koja se premješta ili upotrebljava uz upotrebu obrasca 302;
 - b) otpada iz brodova;
- 4) roba koja podliježe nekoj drugoj formalnosti u skladu sa zakonom, osim robe koja se premješta ili upotrebljava uz upotrebu obrasca 302.

Deklaracija u pisanom obliku koju podnose putnici

Član 312

- (1) Putnici mogu da podnesu deklaraciju u pisanom obliku za robu koju nose sa sobom.
- (2) Carinski organ može od deklaranta da zahtijeva da podnese deklaraciju u pisanom obliku ako sumnja da usmena deklaracija nije ispravna ili potpuna.

Deklaracija za robu u poštanskim pošiljkama

Član 313

- (1) Poštanski operator može da podnese deklaraciju za stavljanje u slobodan promet koja sadrži manji set podataka za robu u poštanskim pošiljkama ako:
- 1) vrijednost te robe ne prelazi 1.000 EUR;
 - 2) ta roba ne podliježe zabrani ili ograničenju, u skladu sa zakonom.
- (2) Carinska deklaracija za stavljanje u slobodan promet iz stava 1 ovog člana, za robu u poštanskim pošiljkama, smatra se prihvaćenom od strane carinskog organa podnošenjem te pošiljke carinskom organu, ako je roba iz te pošiljke obuhvaćena deklaracijom CN 22 ili CN 23, u skladu sa međunarodnim sporazumima.

Obračun carinskog duga za usmene deklaracije

Član 314

- (1) Ako se deklaracija podnosi usmeno u skladu sa čl. 304 ili 306 ove uredbe za robu na koju se primjenjuju uvozne ili izvozne dažbine, odnosno druge naknade, carinski organ može da izda obračun carinskog duga.
- (2) Obračun carinskog duga iz stava 1 ovog člana sadrži:
- 1) precizan opis robe radi identifikacije te robe,
 - 2) vrijednost na fakturi i količinu robe,
 - 3) iznos carine i drugih dažbina,
 - 4) datum izdavanja tog obračuna,
 - 5) naziv carinskog organa koji je izdao potvrdu.
- (3) Ako deklarant nije saglasan sa obračunom carinskog duga, deklarant će se uputiti na podnošenje redovne deklaracije.

Carinske formalnosti koje se smatraju sprovedenim

Član 315

Carinske formalnosti koje smatraju se sprovedenim preduzimanjem radnje iz člana 310 ove uredbe su:

- 1) prevoz robe u skladu sa članom 101 Zakona i podnošenje robe carinskom organu u skladu sa članom 104 Zakona;
- 2) podnošenje robe carinskom organu u skladu sa članom 187 Zakona;
- 3) prihvatanje deklaracije od strane carinskog organa u skladu sa članom 125 Zakona;
- 4) puštanje robe od strane carinskog organa u skladu sa članom 137 Zakona.

Slučajevi kada se smatra da deklaracija nije podnijeta

Član 316

Ako se pregledom utvrdi da je radnja iz člana 310 ove uredbe sprovedena, ali da roba koja je unijeta ili iznijeta nije roba iz čl. 307, 308 i 309 ove uredbe, smatra se da deklaracija za tu robu nije podnijeta.

Roba u poštanskoj pošiljci

Član 317

- (1) Deklaracija za robu iz člana 310 st. 2 do 6 ove uredbe smatra se prihvaćenom, a roba puštenom kada se roba:
- 1) isporuči primaocu, ako se deklaracija odnosi na stavljanje robe u slobodan promet,
 - 2) iznese iz carinskog područja Crne Gore, ako se deklaracija odnosi na izvoz ili ponovni izvoz.
- (2) Ako se deklaracija odnosi na stavljanje robe u slobodan promet, a nije postojala mogućnost da se primaocu isporuči roba iz člana 310 st. 2 i 3 ove uredbe, smatra se da deklaracija nije podnijeta.
- (3) Za robu koja nije isporučena primaocu, smatra se da se nalazi u privremenom smještaju do uništenja, ponovnog izvoza ili drugog raspolaganja u skladu sa članom 140 Zakona.

Pravila koja se primjenjuju na upotrebu obrasca 302 za carinske postupke koji nisu postupak tranzita

Član 318

- (1) Carinarnica dostavlja snagama NATO-a smještenim na području za koje je nadležna obrasce 302 koji:
 - 1) su ovjereni pečatom i potpisom službenika te carinarnice;
 - 2) su označeni serijskim brojevima;
 - 3) sadrže adresu određene carinarnice kojoj se dostavlja povratni primjerak obrasca 302.
- (2) Prilikom otpreme robe snage NATO-a treba da:
 - 1) podatke iz obrasca 302 elektronskim putem podnesu nadležnoj carinarnici;
 - 2) ispunjavaju obrazac 302 zajedno sa izjavom da se roba kreće pod njihovim nadzorom i navedenu izjavu ovjeravaju potpisom, pečatom i datumom.
- (3) Ako snage NATO-a postupe u skladu sa stavom 2 tačka 2 ovog člana, jedan primjerak obrasca 302 bez odlaganja šalju nadležnoj carinarnici za carinske formalnosti i provjere koje se primjenjuju na snage NATO-a, koje otpremaju robu ili za čiji račun se ta roba otprema.
- (4) Drugi primjerci obrasca 302 prate pošiljku kojima je namijenjena snagama NATO-a.
- (5) Po dolasku pošiljke iz stava 4 ovog člana snage NATO-a treba da obrazac 302 ovjere pečatom i potpisom.
- (6) Prilikom dolaska pošiljke iz stava 4 ovog člana dva primjerka obrasca predaju se carinarnici nadležnoj za carinske formalnosti i provjere koje se primjenjuju na snage NATO-a u odredištu.
- (7) Nadležna carinarnica zadržava jedan primjerak, a drugi primjerak šalje carinarnici koja je nadležna za carinske formalnosti i provjere koje se primjenjuju na snage NATO-a koje otpremaju robu ili za čiji račun se roba otprema.

Nadležna carinarnica za stavljanje robe u carinski postupak

Član 319

- (1) Radi oslobađanja od obaveze da se roba podnese u skladu sa članom 130 stav 3 Zakona, nadzorna carinska ispostava iz člana 130 stav 4 tačka 3 Zakona jeste nadležna carinska ispostava za stavljanje robe u carinski postupak iz člana 118 Zakona.
- (2) Za stavljanje robe u postupak izvoza nadležne su:
 - 1) carinska ispostava nadležna za mjesto u kome izvoznik ima sjedište;
 - 2) carinska ispostava nadležna za mjesto u kome se roba pakuje ili utovara za izvoz;
 - 3) druga carinska ispostava koja je iz administrativnih razloga nadležna za postupak.
- (3) Ako vrijednost robe ne prelazi 3.000 EUR, po pošiljci i po deklarantu, a na tu robu se ne primjenjuju ni zabrane ni ograničenja, za stavljanje robe u postupak izvoza, pored carinskih ispostava navedenih u stavu 2 ovog člana, nadležna je i carinska ispostava koja je nadležna za mjesto izlaska robe iz carinskog područja Crne Gore.
- (4) U slučaju postojanja ugovora sa podizvođačem, za stavljanje robe u postupak izvoza, pored carinskih ispostava navedenih u st. 2 i 3 ovog člana, nadležna je i carinska ispostava nadležna za mjesto u kome podizvođač ima sjedište.
- (5) Za stavljanje robe u postupak izvoza može biti nadležna je i druga carinska ispostava koja je zbog svoje lokacije pogodnija za podnošenje robe.
- (6) Usmene deklaracije za izvoz i ponovni izvoz deklarant može da podnese carinskoj ispostavi nadležnoj za mjesto izlaska robe.
- (7) Carinski organ treba da odredi carinske ispostave odgovorne za carinske formalnosti koje se sprovede na osnovu obrasca 302 i provjere robe koja će se kretati ili upotrebljavati u okviru vojnih aktivnosti.

XXI. REDOVNE DEKLARACIJE I POJEDNOSTAVLJENJA

Deklaracija u pisanom obliku

Član 320

- (1) Deklaracija može da se podnese u pisanom obliku.
- (2) Uz deklaraciju iz stava 1 ovog člana carinskom organu dostavlja se i prateća dokumentacija iz člana 120 Zakona.

Vrijeme i mjesto podnošenja deklaracije

Član 321

- (1) Deklaracija se podnosi u toku redovnog radnog vremena carinskog organa.
- (2) Carinski organ može na zahtjev deklaranta da odobri da se deklaracija podnese van redovnog radnog vremena.
- (3) Deklaracija koja se podnese ovlaštenom carinskom službeniku na drugom mjestu koje je deklarantu odobrio carinski organ smatra se da je podnijeta carinskom organu.

Naimenovanje robe

Član 322

- (1) Ako deklaracija obuhvata dva ili više naimenovanja robe, podaci navedeni u deklaraciji za svako naimenovanje smatraju se posebnom deklaracijom.
- (2) Ako roba sadržana u pošiljci ne podliježe različitim mjerama, smatra se da roba sadržana u pošiljci čini jedno naimenovanje, kada:
 - 1) se roba svrstava u jednu tarifnu oznaku;
 - 2) je za robu podnijet zahtjev za pojednostavljenje u skladu sa članom 128 Zakona.

Odobrovanje redovne upotrebe pojednostavljenih deklaracija

Član 323

- (1) Odobrenje za redovno stavljanje robe u carinski postupak na osnovu pojednostavljene deklaracije u skladu sa članom 121 stav 2 Zakona izdaje se podnosiocu zahtjeva, ako:
 - 1) ispunjava kriterijum iz člana 26 stav 1 tačka 1 Zakona;
 - 2) ima odgovarajuću proceduru za upravljanje dozvolama i odobrenjima u vezi sa mjerama trgovinske politike ili u vezi sa trgovinom poljoprivrednim proizvodima, po potrebi;
 - 3) se stara da odgovarajući zaposleni dobiju uputstva da obavijeste carinske organe kada utvrde poteškoće u ispunjavanju zahtjeva i uspostavlja postupke za obavještanje carinskih organa o tim poteškoćama;
 - 4) ima uspostavljene procedure za upravljanje uvoznim i izvoznim dozvolama u vezi sa robom čiji promet podliježe zabranama i ograničenjima, uključujući i mjere za razlikovanje robe koja podliježe zabranama ili ograničenjima od drugih roba i mjere koje se preduzimaju radi obezbjeđenja usklađenosti sa zabranama i ograničenjima, po potrebi.
- (2) Radi stavljanja robe u carinski postupak na osnovu pojednostavljene deklaracije, smatra se da AEOC ispunjava uslove iz stava 1 tač. 2 do 4 ovog člana, ako ima odgovarajuću evidenciju.

Prateće isprave za pojednostavljene deklaracije

Član 324

Ako je roba stavljena u carinski postupak na osnovu pojednostavljene deklaracije, carinskom organu se prije puštanja robe dostavlja se i prateća dokumentacija iz člana 120 Zakona.

Dopunska deklaracija

Član 325

- (1) Ako carinski organ treba da knjiži iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koje treba da se platite u skladu sa članom 80 stav 1 Zakona, dopunska deklaracija iz člana 122 stav 1 Zakona se podnosi u roku od 10 dana od puštanja robe.
- (2) Ako se knjiženje vrši u skladu sa članom 80 stav 2 Zakona, ili nije nastao carinski dug, a dopunska deklaracija je periodična ili zbirna, vremenski period obuhvaćen dopunskom deklaracijom ne smije biti duži od jednog mjeseca.
- (3) Carinski organ treba da utvrdi rok za podnošenje dopunske deklaracije iz stava 2 ovog člana, koji ne može biti duži od 10 dana od kraja perioda obuhvaćenog dopunskom deklaracijom.
- (4) Ako nije nastao carinski dug, rok za podnošenje dopunske deklaracije ne može biti duži od 30 dana, od datuma puštanja robe.
- (5) Carinski organ u opravdanim okolnostima može da dopusti duži rok za podnošenje dopunske deklaracije iz st. 1, 3 ili 4 ovog člana.
- (6) Rok iz stava 5 ovog člana ne može biti duži od 120 dana od datuma puštanja robe.

- (7) Izuzetno od stava 5 ovog člana u opravdanim okolnostima koje se odnose na vrijednost carinske robe rok može se produžiti do dvije godine od datuma puštanja robe.
- (8) U slučaju evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta u skladu sa članom 130 Zakona, ako je dopunska deklaracija opšta, periodična ili zbirna i ako je privrednom subjektu na osnovu samoprocjene odobreno da utvrdi iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koje treba platiti, taj nosilac odobrenja treba da podnese dopunsku deklaraciju ili carinski organ može da dozvoli da dopunska deklaracija bude dostupna u elektronskom sistemu nosioca odobrenja.

Rok u kome deklarant treba da bude u posjedu dokumentacije u slučaju dopunske deklaracije

Član 326

- (1) Prateća dokumentacija koje je nedostajala prilikom podnošenja pojednostavljene deklaracije treba da budu u posjedu deklaranta u roku za podnošenje dopunske deklaracije, u skladu sa članom 325 st. 1, 3, 4 ili 5 ove uredbe.
- (2) Carinski organ u opravdanim slučajevima, može da dozvoli duži rok za dostavljanje prateće dokumentacije od roka iz stava 1 ovog člana.
- (3) Rok iz stava 2 ne može biti duži od 120 dana, od dana puštanja robe.
- (4) Ako se prateća dokumentacija odnosi na carinsku vrijednost, carinski organ u opravdanim slučajevima, može da utvrditi duži rok od roka iz stava 3 ovog člana, u skladu sa članom 78 stav 1 Zakona.

Upravljanje tarifnim kvotama u pojednostavljenim deklaracijama

Član 327

- (1) Ako se podnosi pojednostavljena deklaracija za stavljanje u slobodan promet robe na koju se primjenjuje tarifna kvota, kojom se upravlja prema hronološkom redosljedu datuma prihvatanja deklaracija, deklarant može da zatraži dodjelu tarifne kvote samo ako su u pojednostavljenoj ili dopunskoj deklaraciji navedeni potrebni podaci.
- (2) Ako se zahtjev za dodjelu tarifne kvote kojom se upravlja prema hronološkom redosljedu datuma prihvatanja deklaracija podnese u dopunskoj deklaraciji, taj zahtjev se ne može obraditi dok se ne podnese dopunska deklaracija.
- (3) Radi dodjele tarifne kvote carinski organ cijeni datum prihvatanja pojednostavljene deklaracije.

Upotreba komercijalnog ili administrativnog dokumenta kao pojednostavljene deklaracije

Član 328

- (1) Zahtjev za izdavanje odobrenja za upotrebu komercijalnog ili administrativnog dokumenta kao pojednostavljene deklaracije podnosi se carinskom organu na obrascu iz Priloga 45.
- (2) Carinski organ, može da prihvati komercijalni ili administrativni dokument kao pojednostavljenu deklaraciju ako taj dokument sadrži, podatke neophodne za identifikaciju robe i ako je uz njega priložen zahtjev za stavljanje robe u odgovarajući carinski postupak.
- (3) Ako se po pojednostavljenoj deklaraciji iz stava 2 ovog člana stavljaju u postupak uzorci ili reklamni materijal, koji predstavljaju robu na koju se ne plaćaju uvozne dažbine, carinski organ može da odobri da se ne podnosi dopunska deklaracija, ako pojednostavljena deklaracija sadrži sve podatke potrebne za stavljanje robe u predmetni postupak.
- (4) Carinski organ može da odobri da se ne podnosi dopunska deklaracija u slučaju stavljanja u carinski postupak po pojednostavljenoj deklaraciji druge robe manjeg ekonomskog značaja.
- (5) Odobrenje za upotrebu komercijalnog ili administrativnog dokumenta kao pojednostavljene deklaracije carinski organ treba da izda na obrascu iz Priloga 46.

Izmjena deklaracije poslije puštanja robe na osnovu rješenja donijetog u vidu zabilješke na spisu

Član 329

Carinska ispostava može da odobri rješenjem donijetim u vidu zabilješke na spisu izmjenu deklaracije poslije puštanja robe, u smislu člana 126 stav 3 Zakona, ako su ispunjeni sledeći uslovi:

- 1) postoji neusaglašenost podataka iz deklaracije sa podacima iz prateće dokumentacije, odnosno sa podacima iz naknadno priloženih ili pribavljenih isprava;

- 2) carinska ispostava je utvrdila da se prateća dokumentacija, odnosno naknadno priložene ili pribavljene isprave odnose na robu koja je ranije bila obuhvaćena deklaracijom;
- 3) izmjena podataka ne utiče na visinu već obračunatog carinskog duga po deklaraciji ili na primjenu mjera trgovinske politike, zabrane i ograničenja; i
- 4) izmjena se ne odnosi na drugi carinski postupak, već samo na ranije odabrani postupak.

Poništavanje deklaracije nakon puštanja robe

Član 330

- (1) Ako se utvrdi da je roba greškom deklarirana za carinski postupak u okviru kog postupka je nastao carinski dug pri uvozu umjesto da je deklarirana za drugi carinski postupak, carinarnica treba da poništi deklaraciju nakon puštanja robe, na osnovu obrazloženog zahtjeva deklaranta, ako:
 - 1) je zahtjev podnijet u roku od 90 dana od dana prihvatanja deklaracije;
 - 2) roba nije bila upotrijebljena na način koji nije spojiv sa carinskim postupkom za koji bi bila deklarirana da nije došlo do greške;
 - 3) u trenutku pogrešnog deklariranja bili su ispunjeni uslovi za stavljanje robe u carinski postupak za koji bi ta roba bila deklarirana, da nije došlo do greške;
 - 4) je podnijeta deklaracija za carinski postupak za koji bi roba bila deklarirana da nije došlo do greške.
- (2) Ako se utvrdi da je roba greškom deklarirana umjesto druge robe za carinski postupak u okviru kog postupka je nastao carinski dug pri uvozu, carinarnica deklaraciju poništava nakon puštanja robe, na osnovu obrazloženog zahtjeva deklaranta, ako:
 - 1) je zahtjev podnijet u roku od 90 dana od dana prihvatanja deklaracije;
 - 2) se pogrešno deklarirana roba upotrebljavala samo u okviru odobrenja u svom izvornom stanju i vraćena je u svoje izvorno stanje;
 - 3) je ista carinarnica nadležna i za robu koja je pogrešno deklarirana i za robu koju je deklarant namjeravao da deklarira;
 - 4) se roba deklarira za isti carinski postupak kao i pogrešno deklarirana roba.
- (3) Ako je roba koja je prodana na osnovu ugovora na daljinu, u skladu sa zakonom, stavljena u slobodan promet, a zatim vraćena, carinska ispostava deklaraciju treba da poništi poslije puštanja robe, na osnovu obrazloženog zahtjeva deklaranta, ako je:
 - 1) zahtjev podnijet u roku od 90 dana od dana prihvatanja deklaracije;
 - 2) roba izvezena sa namjerom da se vrati na adresu ranijeg dobavljača ili na drugu adresu koju navede taj dobavljač.
- (4) Carinarnica deklaraciju poništava poslije puštanja robe, na osnovu obrazloženog zahtjeva deklaranta, ako je:
 - 1) roba puštena za izvoz, ponovni izvoz ili pasivno oplemenjivanje, i nije napustila carinsko područje Crne Gore;
 - 2) domaća roba greškom deklarirana za carinski postupak koji se primjenjuje na stranu robu, a carinski status te robe kao domaće robe je naknadno dokazan dokumentom T2L-ME ili carinskim manifestom;
 - 3) roba pogrešno deklarirana u više od jedne deklaracije;
 - 4) dato naknadno odobrenje u skladu sa članom 148 stav 3 Zakona;
 - 5) domaća roba stavljena u postupak carinskog skladištenja i više ne može da bude stavljena u taj postupak u skladu sa članom 160 stav 2 Zakona.
- (5) Carinska ispostava deklaraciju za robu koja podliježe plaćanju izvoznih dažbina, zahtjevu za povraćaj uvoznih dažbina, podsticajima ili drugim iznosima povezanim sa izvozom, odnosno drugim posebnim izvoznim mjerama, može da poništi u skladu sa stavom 4 tačka 1 ovog člana samo ako su ispunjeni sljedeći uslovi:
 - 1) deklarant podnosi izvoznoj carinarnici ili, u slučaju pasivnog oplemenjivanja, carinarnici stavljanja u postupak dokaz da roba nije napustila carinsko područje Crne Gore;
 - 2) ako je deklaracija u pisanom obliku, deklarant vraća izvoznoj carinarnici ili, u slučaju pasivnog oplemenjivanja, carinarnici stavljanja u postupak, sve primjerke deklaracije, zajedno sa svim ispravama koje su mu izdate prilikom prihvatanja deklaracije;
 - 3) deklarant pruža carinarnici izvoza dokaz da su iznosi finansijskih povlastica odobrenih za izvoz date robe vraćeni ili da su nadležni organi preduzeli neophodne mjere da spriječe plaćanje tih iznosa;
 - 4) deklarant ispunjava sve druge obaveze u pogledu robe;

5) poništavaju se izmjene na izvoznjoj dozvoli koja je priložena uz deklaraciju.

Glavni referentni broj - MRN

Član 331

- (1) Osim u slučajevima kada se deklaracija podnosi usmeno ili radnjom koja se smatra deklaracijom ili ako se deklaracija podnosi u obliku evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta u skladu sa članom 130 Zakona, carinski organ treba da obavijesti deklaranta o prihvatanju deklaracije i dostavi mu MRN te deklaracije, kao i datum njenog prihvatanja.
- (2) Odredba stava 1 ovog člana primjenjivaće se samo za postupak tranzita.

Podnošenje deklaracije prije podnošenja robe

Član 332

- (1) Carinski organ, ako je deklaracija podnijeta u skladu sa članom 124 Zakona, treba da obradi dostavljene podatke prije podnošenja robe, naročito radi analize rizika.
- (2) Carinski organ u slučaju podnošenja deklaracije u skladu sa stavom 1 ovog člana, može da dozvoli upotrebu drugih sredstava, osim tehnika elektronske obrade podataka, radi podnošenje obavještenja o podnošenju robe.

Roba iz različitih tarifnih oznaka deklarirana pod jednom tarifnom oznakom

Član 333

- (1) Ako se roba u pošiljci svrstava u tarifne oznake na koje se primjenjuje specifična dažbina izražena u istoj jedinici mjere, za potrebe člana 128 Zakona, dažbina koja se naplaćuje na cijelu pošiljku zasniva se na tarifnoj oznaci na koju se primjenjuje najviša specifična dažbina.
- (2) Ako se roba u pošiljci svrstava u tarifne oznake na koje se primjenjuje specifična dažbina izražena u različitim jedinicama mjere, primjenjuje se najviša specifična dažbina za svaku jedinicu mjere na robu u toj pošiljci za koju je specifična dažbina izražena u toj jedinici, a konvertuje se u ad valorem dažbinu za svaku vrstu te robe.
- (3) Dažbina koju treba naplatiti na cijelu pošiljku zasniva se na tarifnoj oznaci na koju se primjenjuje najviša stopa ad valorem dažbine kao rezultat konvertovanja u skladu sa stavom 2 ovog člana.
- (4) Ako se roba u pošiljci svrstava u tarifne oznake na koje se primjenjuju ad valorem dažbina i specifična dažbina, najviša specifična dažbina utvrđena u skladu sa st. 1, 2 i 3 ovog člana konvertuje se u ad valorem dažbinu za svaku vrstu robe za koju je specifična dažbina izražena u istoj jedinici.
- (5) Dažbina koju treba naplatiti na cijelu pošiljku zasniva se na tarifnoj oznaci na koju se primjenjuje najviša stopa ad valorem dažbine, uključujući i ad valorem dažbinu kao rezultat konverzije u skladu sa stavom 4 ovog člana.

Uslovi za davanje odobrenja za centralizovano carinjenje

Član 334

- (1) Centralizovano carinjenje iz člana 129 Zakona carinski organ može da odobri licu koje podnese zahtjev iz Priloga 45, za:
 - 1) stavljanje u slobodan promet;
 - 2) carinsko skladištenje;
 - 3) privremeni uvoz;
 - 4) upotrebu u posebne svrhe;
 - 5) aktivno oplemenjivanje;
 - 6) pasivno oplemenjivanje;
 - 7) izvoz;
 - 8) ponovni izvoz.
- (2) Ako deklaracija ima oblik evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta, centralizovano carinjenje carinski organ može da odobri pod uslovima iz člana 339 ove uredbe.
- (3) Odobrenje za centralizovano carinjenje iz stava 1 ovog člana carinski organ treba da izda na obrascu iz Priloga 46.

Odbijanje zahtjeva za centralizovano carinjenje

Član 335

Carinski organ nadležan za donošenje odluke, može da odbije zahtjev za centralizovano carinjenje ako bi odobravanje tog zahtjeva uzrokovalo nesrazmjerno administrativno opterećenje.

Carinske formalnosti i kontrola u slučaju centralizovanog carinjenja

Član 336

- (1) Nosilac odobrenja za centralizovano carinjenje treba da podnese robu nadležnoj carinarnici koja je navedena u odobrenju, uz podnošenje:
 - 1) redovne deklaracije iz člana 119 Zakona;
 - 2) pojednostavljene deklaracije iz člana 121 Zakona;
 - 3) obavještenja o podnošenju robe iz člana 341 stav 1 tačka 1 ove uredbe.
- (2) Ako deklaracija ima oblik evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta, primjenjuju se odredbe čl. 341, 342 i 343 ove uredbe.
- (3) Oslobođenje od obaveze podnošenja robe u skladu sa članom 130 stav 3 Zakona primjenjuje se na centralizovano carinjenje ako je nosilac odobrenja za podnošenje deklaracije u obliku evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta ispunio obavezu iz člana 341 stav 1 tačka 6 ove uredbe.
- (4) Ako je prihvatila deklaraciju ili primila obavještenje iz stava 1 tačka 3 ovog člana, nadzorna carinarnica treba da:
 - 1) sprovede odgovarajuću kontrolu, radi provjere deklaracije ili obavještenja o podnošenju robe;
 - 2) prosljeđuje carinarnici podnošenja robe, bez odlaganja, deklaraciju ili obavještenje o podnošenju robe i rezultate odgovarajuće analize rizika;
 - 3) obavještava carinarnicu podnošenja robe da:
 - se roba može staviti u zahtijevani carinski postupak;
 - je potrebno sprovesti carinsku kontrolu, u skladu sa članom 129 stav 3 tačka 3 Zakona.
- (5) Ako nadzorna carinarnica obavijesti carinarnicu kojoj je roba predata da se roba može staviti u zahtijevani carinski postupak, carinarnica podnošenja robe, u roku utvrđenom u odobrenju za centralizovano carinjenje, treba da obavijesti nadzornu carinarnicu da li kontrola robe koju je sprovedla ta carinarnica podnošenja, utiče na stavljanje robe u zahtijevani carinski postupak.
- (6) Ako nadzorna carinarnica obavijesti carinarnicu podnošenja robe da je potrebno sprovesti carinsku kontrolu, u skladu sa članom 129 stav 3 tačka 3 Zakona, carinarnica podnošenja robe, u roku utvrđenom u odobrenju za centralizovano carinjenje, treba da potvrdi prijem zahtjeva nadzorne carinarnice da sprovede kontrolu i, po potrebi, obavijesti nadzornu carinarnicu o izvršenim kontrolama robe.
- (7) Nadzorna carinarnica obavještava carinarnicu podnošenja robe o puštanju robe.
- (8) Pri izvozu, nadzorna carinarnica, po puštanju robe, stavlja na raspolaganje podatke iz izvozne deklaracije, uz dopune u skladu sa članom 536 ove uredbe, deklarisanom izlaznoj carinarnici.
- (9) Izlazna carinarnica treba da obavijesti nadzornu carinarnicu o izlazu robe u skladu sa članom 539 ove uredbe.
- (10) Nadzorna carinarnica treba da potvrdi izlaz robe deklarantu u skladu sa članom 540 ove uredbe.
- (11) Izuzetno od stava 1 ovog člana, za robu obuhvaćenu odobrenjem za centralizovano carinjenje, nosilac odobrenja ili deklarant treba da podnese:
 - 1) robu u mjesta navedena u odobrenju i određena ili odobrena od strane carinskog organa u skladu sa članom 104 Zakona, osim ako nije došlo do oslobođenja od obaveze podnošenja robe u skladu sa članom 130 stav 3 Zakona;
 - 2) deklaraciju ili unosi robu u svoje poslovne knjige u carinarnici navedenoj u odobrenju.
- (12) Nadležni carinski organ treba da primijeni plan kontrole u kome je naveden minimalni nivo kontrole.
- (13) Izuzetno od st. 5 i 6 ovog člana, carinarnica kojoj se roba podnosi može da sprovede dodatne kontrole u odnosu na kontrole navedene u planu kontrole na zahtjev nadzorne carinarnice ili na sopstvenu inicijativu, uz obavještavanje nadzorne carinarnice o rezultatima.

Obavještavanje carinskih organa u odnosu na centralizovano carinjenje

Član 337

- (1) Nadzorna carinarnica treba carinarnici podnošenja robe da dostavi:

- 1) izmjenu ili poništavanje redovne deklaracije koji nastanu nakon puštanja robe;
 - 2) dopunsku deklaraciju, ako je podnijeta, i izmjenu ili poništavanje te deklaracije.
- (2) Ako je dopunska deklaracija dostupna carinskom organu u elektronskom sistemu subjekta u skladu sa članom 325 ove uredbe, nadzorna carinarnica podatke iz stava 1 ovog člana treba da dostavi u periodu do deset dana od isteka perioda obuhvaćenog dopunskom deklaracijom, kao i izmjenu ili poništavanje te dopunske deklaracije iz sistema.

Sredstva za razmjenu informacija za centralizovano carinjenje

Član 338

Carinski organ može da dozvoli upotrebu drugih sredstava, osim tehnika elektronske obrade podataka za razmjenu informacija između carinskih organa i nosioca odobrenja za centralizovano carinjenje.

Uslovi za davanje odobrenja za evidentiranje u poslovnim knjigama deklaranta

Član 339

- (1) Zahtjev za izdavanje odobrenja za pojednostavljeni postupak evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta podnosi se carinskom organu na obrascu iz Priloga 45.
- (2) Odobrenje za podnošenje deklaracije u obliku evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta izdaje se na obrascu iz Priloga 46, ako podnosilac zahtjeva dokaže da ispunjava kriterijume iz člana 26 stav 1 tač. 1, 2 i 4 Zakona.
- (3) Podnošenje deklaracije u obliku evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta može se, u skladu sa članom 130 stav 1 Zakona, odobriti za:
 - 1) stavljanje u slobodan promet;
 - 2) carinsko skladištenje;
 - 3) privremeni uvoz;
 - 4) upotrebu u posebne svrhe;
 - 5) aktivno oplemenjivanje;
 - 6) pasivno oplemenjivanje;
 - 7) izvoz;
 - 8) ponovni izvoz.
- (4) U slučaju da se zahtjev za odobrenje odnosi na izvoz i ponovni izvoz, odobrenje se izdaje ako:
 - 1) postoji oslobođenje od obaveze podnošenja deklaracije prije otpreme u skladu sa članom 185 stav 2 Zakona; i
 - 2) carinarnica izvoza je i izlazna carinarnica ili carinarnica izvoza i izlazna carinarnica imaju dogovor kojim se obezbjeđuje da roba bude pod carinskim nadzorom na izlazu te robe.

Plan kontrole

Član 340

- (1) Carinski organ, prilikom izdavanja odobrenja za podnošenje deklaracije u obliku evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta u skladu sa članom 130 stav 1 Zakona, treba da utvrdi plan kontrole za privrednog subjekta, kojim se predviđa nadzor carinskih postupaka koji se sprovode na osnovu odobrenja, utvrđuje učestalost carinskih kontrola i obezbjeđuje, između ostalog, da se djelotvorne carinske kontrole mogu sprovesti u postupku evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta.
- (2) Planom kontrole, po potrebi, uzima se u obzir rok za obavještenje o carinskom dugu iz člana 78 stav 1 Zakona.
- (3) Plan kontrole predviđa kontrolu koju treba carinski organ da sprovede u slučaju oslobođenja od obaveze podnošenja robe u skladu sa članom 130 stav 3 Zakona.

Obaveze nosioca odobrenja za podnošenje deklaracije u obliku evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta

Član 341

- (1) Nosioc odobrenja za podnošenje deklaracije u obliku evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta treba da:
 - 1) podnese robu carinarnici, osim ako se ne primjenjuje član 130 stav 3 Zakona i da unese datum obavještenja o podnošenju u poslovne knjige;

- 2) unese u poslovne knjige podatke iz pojednostavljene deklaracije i prateće dokumentacije;
 - 3) stavi na raspolaganje podatke iz deklaracije unijete u poslovne knjige i prateću dokumentaciju, na zahtjev nadzorne carinarnice, osim ako carinski organ dozvoli deklarantu da omogući direktan pristup tim informacijama u poslovnim knjigama;
 - 4) stavi na raspolaganje nadzornoj carinarnici informacije o robi na koju se primjenjuju ograničenja i zabrane;
 - 5) nadzornoj carinarnici dostavi prateću dokumentaciju iz člana 120 stav 2 Zakona kako bi deklarirana roba mogla biti puštena;
 - 6) stara se da nosilac odobrenja za upravljanje prostorima za privremeni smještaj ima potrebne informacije za dokazivanje završetka privremenog smještaja, ako se primjenjuje oslobođenje od obaveze podnošenja iz člana 130 stav 3 Zakona;
 - 7) podnese dopunsku deklaraciju nadzornoj carinarnici na način i u roku utvrđenim u odobrenju, osim ako nema oslobođenja od obaveze podnošenja dopunske deklaracije u skladu sa članom 122 stav 4 Zakona.
- (2) Odobrenje za podnošenje deklaracije u obliku evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta ne primjenjuje se deklaracije:
- 1) koje čine zahtjev za izdavanje odobrenja za posebni postupak u skladu sa članom 372 ove uredbe;
 - 2) podnijete umjesto ulazne sažete deklaracije u skladu sa članom 98 stav 1 Zakona.
- (3) Ako je nadzorna carinarnica zahtijevala u skladu sa članom 130 stav 5 Zakona da se roba podnese carini zato što je carinski organ utvrdio finansijski rizik ili drugu posebnu situaciju u pogledu ovlašćenja za podnošenje carinske deklaracije u obliku unosa u evidencije deklaranta uz oslobođenje od obaveze podnošenja robe, nadzorna carinarnica za nosioca ovlašćenja navodi:
- 1) period u kome treba carini podnijeti robu obuhvaćenu tim situacijama;
 - 2) obavezu unošenja datuma obavještanja o podnošenju u evidencije; i
 - 3) obavezu poštovanja stava 1 tač. 2, 3, 4, 5 i 7 ovog člana, kad se roba pušta u skladu sa članom 137 Zakona.

Puštanje robe ako se deklaracija podnosi u obliku evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta

Član 342

- (1) Ako je u odobrenju za podnošenje deklaracije u obliku evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta utvrđen rok za obavještanje nosioca tog odobrenja o kontrolama koje treba sprovesti, smatra se da je roba puštena po isteku tog roka, osim ako je nadzorna carinarnica donijela odluku da sprovede kontrolu u tom roku.
- (2) Ako u odobrenju nije utvrđen rok iz stava 1 ovog člana, nadzorna carinarnica treba da pušti robu u skladu sa članom 137 Zakona.

Tarifna kvota

Član 343

- (1) Ako se deklaracija podnosi u obliku evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta za stavljanje u slobodan promet robe na koju se primjenjuje tarifna kvota kojom se upravlja prema redosljedu datuma prihvatanja deklaracija, nosilac odobrenja za podnošenje deklaracije u tom obliku može da traži dodjelu tarifne kvote u dopunskoj deklaraciji.
- (2) Ako se zahtjev za dodjelu tarifne kvote kojom se upravlja prema redosljedu datuma prihvatanja deklaracija podnese u dopunskoj deklaraciji, zahtjev može da se obradi nakon podnošenja te deklaracije, a datum kada se roba unosi u poslovne knjige deklaranta uzima se u obzir radi dodjele tarifne kvote.
- (3) Izuzetno od stava 1 ovog člana, carinski organ može da predvidi da se zahtjev za dodjelu carinske kvote kojom se upravlja u skladu sa čl. 50 do 54 ove uredbe podnosi carinskom organu u obliku koji nije naveden u stavu 1 ovog člana, ako su neophodni podaci dostupni tom organu kako bi bila donijeta odluka o valjanosti zahtjeva.

Odložena primjena odredbi koje se odnose na evidentiranje u poslovnim knjigama deklaranta

Član 344

Carinski organ može da dozvoli:

- upotrebu drugih sredstava, osim tehnika elektronske obrade podataka za podnošenje obavještenja o podnošenju robe, osim ako je podnosilac zahtjeva odustao od obaveze podnošenja robe carinarnici u skladu sa članom 130 stav 3 Zakona,

- da obavještenje o podnošenju zamijeni deklaracijom, uključujući pojednostavljenu deklaraciju koju deklarant prosljeđuje carinskom organu upotrebom informacionog sistema tog organa,
- u slučaju iz stava 1 alineja 2 ovog stava prateća dokumentacija se, osim ako je neophodna za carinsku kontrolu, dostavlja carinskom organu zajedno sa deklaracijom u pisanom obliku, u roku za podnošenje dopunske deklaracije.

Uslovi za davanje odobrenja za samoprocjenu

Član 345

Ako je podnosilac zahtjeva iz člana 131 stav 2 Zakona nosilac odobrenja za evidentiranje u poslovnim knjigama deklaranta, samoprocjena se odobrava ako se zahtjev za samoprocjenu odnosi na carinske postupke iz 339 stav 3 ove uredbe ili na ponovni izvoz robe.

Carinske formalnosti i kontrola

Član 346

Nosilac odobrenja za samoprocjenu, može da bude ovlašćen za kontrolu poštovanja zabrana i ograničenja u skladu sa odobrenjem.

Utvrđivanje iznosa uvoznih i izvoznih dažbina koji treba platiti

Član 347

- (1) Ako je privredni subjekt ovlašćen da utvrđuje iznos uvoznih i izvoznih dažbina koji treba da plati u skladu sa članom 131 stav 1 Zakona, taj subjekt, po isteku roka koji odredi carinski organ u odobrenju, utvrđuje iznos uvoznih i izvoznih dažbina koji treba da plati u skladu sa pravilima utvrđenim u odobrenju.
- (2) U roku od deset dana od dana isteka roka koji odredi carinski organ u odobrenju, nosilac tog odobrenja treba da dostavi nadzornoj carinarnici podatke o iznosu utvrđenom u skladu sa stavom 1 ovog člana.
- (3) Nosilac odobrenja treba da plati iznos iz stava 2 ovog člana u roku propisanom u odobrenju, a najkasnije u roku utvrđenom u članu 81 stav 1 Zakona.

XXII. PROVJERA I PUŠTANJE ROBE

Mjesto i vrijeme pregleda robe

Član 348

- (1) Carinski organ treba da odredi vrijeme i mjesto radi pregleda robe u skladu sa članom 132 stav 1 tačka 3 Zakona ili da uzme uzorke u skladu sa članom 132 stav 1 tačka 4 Zakona, i o tome obavijesti deklaranta.
- (2) Na zahtjev deklaranta, carinski organ može da odredi mjesto van službenih prostorija ili vrijeme van redovnog radnog vremena carinskog organa.

Pregled robe

Član 349

- (1) Ako carinski organ odluči da pregleda dio robe, deklaranta treba da obavijesti o tome koji dio robe namjerava da pregleda.
- (2) Ako deklarant odbije da prisustvuje pregledu robe ili ne pruži neophodnu pomoć prema zahtjevu carinskog organa, carinski organ određuje rok u kome deklarant treba da prisustvuje pregledu robe ili pruži pomoć.
- (3) Ako deklarant ne ispuni zahtjeve carinskog organa do roka iz stava 2 ovog člana, carinski organ pristupa pregledu robe, na rizik i o trošku deklaranta, a, po potrebi, može da zatraži usluge stručnih lica u skladu sa zakonom.

Uzimanje uzoraka

Član 350

- (1) Ako carinski organ odluči da uzme uzorke robe, o tome treba da obavijesti deklaranta.
- (2) Ako deklarant odbije da prisustvuje uzimanju uzoraka ili ne pruži neophodnu pomoć u skladu sa zahtjevom carinskog organa, carinski organ određuje rok u kome deklarant treba da prisustvuje uzimanju uzoraka ili pruži pomoć.

- (3) Ako deklarant nije ispunio zahtjev carinskog organa do roka iz stava 2 ovog člana, carinski organ pristupa uzimanju uzoraka, na rizik i o trošku deklaranta.
- (4) Carinski organ uzima uzorke, a može da zahtijeva da uzorke uzme deklarant ili da zatraži od stručnih lica da uzmu uzorke, pod nadzorom tog organa.
- (5) Uzorci se uzimaju u količinama koje ne prelaze količinu koja je potrebna za analizu ili detaljan pregled robe, a uključuju moguću naknadnu analizu.
- (6) Količina robe uzeta za uzorkovanje carinski organ ne odbija od deklarisanе količine robe.
- (7) Ako je u pitanju izvozna deklaracija ili deklaracija za pasivno oplemenjivanje, deklarant može da zamijeni količine robe uzete za uzorke identičnom robom radi popunjavanja pošiljki.

Ispitivanje uzoraka

Član 351

- (1) Ako se ispitivanje uzoraka iste robe dovede do različitih rezultata koji zahtijevaju različit carinski tretman, uzimaju se, ako je moguće, dodatni uzorci te robe.
- (2) Ako rezultati ispitivanja dodatnih uzoraka potvrde različite rezultate, smatra se da se roba sastoji od različite robe u količinama koje odgovaraju rezultatima ispitivanja, kao i u slučaju kad nije moguće uzeti dodatne uzorke.

Vraćanje uzoraka deklarantu i raspolaganje uzorcima

Član 352

- (1) Uzeti uzorci vraćaju se deklarantu na zahtjev tog deklaranta, osim ako:
 - 1) su uzorci uništeni prilikom analize ili ispitivanja;
 - 2) uzorke treba da zadrži carinski organ radi daljeg ispitivanja ili žalbenog ili sudskog postupka.
- (2) Ako deklarant ne podnese zahtjev za vraćanje uzoraka, carinski organ može da zahtijeva od deklaranta da ukloni uzorke ili da preduzme mjere u skladu sa članom 140 stav 1 tačka 3 Zakona.

Rezultati provjere deklaracije i pregleda robe

Član 353

- (1) Ako carinski organ provjerava tačnost podataka sadržanih u deklaraciji, taj organ treba da evidentira činjenicu da je pregled robe izvršen, sa rezultatima tog pregleda.
- (2) Ako je pregledan samo dio robe, evidentira se taj dio robe.
- (3) Ako je deklarant bio odsutan prilikom pregleda, evidentira se odsustvo tog deklaranta.
- (4) Carinski organ treba da obavijesti deklaranta o rezultatima provjere.
- (5) Ako rezultati provjere deklaracije nijesu u skladu sa podacima navedenim u deklaraciji, carinski organ treba da utvrdi i evidentira koje podatke uzima u obzir radi:
 - 1) obračuna iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina i drugih dažbina za robu;
 - 2) obračuna podsticaja ili drugih iznosa i finansijskih pogodnosti u odnosu na izvoz propisanih poljoprivrednom politikom;
 - 3) primjene drugih odredaba kojima se uređuje carinski postupak u koji se roba stavlja.
- (6) Ako se utvrdi da deklarirano nepreferencijalno porijeklo nije tačno, porijeklo iz stava 5 tačka 1 ovog člana carinski organ treba da utvrdi se na osnovu dokaza koje dostavi deklarant ili, ako ti dokazi nijesu dovoljni, na osnovu drugih informacija.

Polaganje obezbjeđenja

Član 354

- (1) Ako carinski organ smatra da bi provjerom deklaracije mogao da se utvrdi veći iznos uvoznih ili izvoznih dažbina ili drugih dažbina za robu od iznosa koji se dobija na osnovu podataka iz deklaracije, roba se pušta ako se položi obezbjeđenje koje je dovoljno da pokrije razliku između iznosa koji se može dobiti na osnovu podataka iz deklaracije i iznosa koji bi se mogao obračunati za robu.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, umjesto polaganja obezbjeđenja deklarant može da zatraži da mu se, bez odlaganja, dostavi obavještenje o carinskom dugu sa iznosom koji bi se mogao obračunati za robu.

Puštanje robe nakon provjere

Član 355

- (1) Ako na osnovu provjere deklaracije carinski organ utvrdi iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji se razlikuje od iznosa koji proizlazi iz podataka iz deklaracije, u odnosu na utvrđeni iznos primjenjuje se član 138 st. 1, 2 i 3 Zakona.
- (2) Ako carinski organ u odnosu na primjenu zabrana ili ograničenja ima nedoumice koje se ne mogu riješiti dok ne budu dostupni rezultati provjere koju sprovodi carinski organ, predmetna roba se ne pušta.

Obavještenje o puštanju robe

Član 356

- (1) Ako je deklaracija za carinski postupak ili ponovni izvoz podnijeta korišćenjem drugih načina, osim tehnika elektronske obrade podataka, carinski organ može, radi obavještanja deklaranta o puštanju robe, da koristi druge načine, osim tehnika elektronske obrade podataka.
- (2) Ako je roba bila u privremenom smještaju prije puštanja, a carinski organ treba da obavijesti nosioca odobrenja za upravljanje prostorom za privremeni smještaj o puštanju robe, informacija o puštanju robe može da se da korišćenjem drugih načina, osim tehnika elektronske obrade podataka.

Evidentiranje puštanja robe i dostavljanje obavještenja o puštanju robe

Član 357

Carinski organ treba da dostavi deklarantu obavještenje o puštanju robe i evidentira puštanje robe u predmetnom carinskom postupku navodeći broj deklaracije ili obavještenja, kao i datum puštanja te robe.

Puštanje koje nije uslovljeno polaganjem obezbjeđenja

Član 358

Ako se, prije puštanja robe koja je predmet zahtjeva za dodjelu tarifne kvote, ta tarifna kvota ne smatra kritičnom, puštanje robe se ne uslovljava polaganjem obezbjeđenja za tu robu.

Nemogućnost puštanja robe

Član 359

- (1) Ako se roba ne može pustiti u skladu sa članom 140 stav 1 tačka 2 Zakona ili ako se nakon puštanja robe utvrdi da ta roba ne ispunjava uslove za puštanje, carinska ispostava određuje rok deklarantu radi ispunjavanja uslova za puštanje robe.
- (2) Carinska ispostava može, na rizik i o trošku deklaranta, da premjesti robu iz stava 1 ovog člana u posebne prostorije pod nadzorom carinskog organa.

XXIII. RASPOLAGANJE ROBOM

Otpaci i ostaci nastali uništenjem robe

Član 360

Carinska ispostava treba da utvrdi vrstu i količinu otpadaka i ostataka nastalih uništenjem robe, kako bi se utvrdile carinske i druge dažbine koje se odnose na taj otpad ili ostatke prilikom stavljanja otpadaka i ostataka u carinski postupak ili pri ponovnom izvozu.

Ustupanje robe

Član 361

- (1) Carinska ispostava može da odbije davanje saglasnosti za ustupanje robe u korist države u skladu sa članom 141 Zakona, ako se roba:
 - 1) ne može prodati u carinskom području Crne Gore ili trošak te prodaje ne bi bio srazmjernan vrijednosti robe;
 - 2) treba uništiti.

- (2) Ako vlasnik robe ili drugo lice, odgovorno za obaveze iz člana 140 Zakona, nijesu poznati ili se može zaključiti da je roba napuštena, carinska ispostava može javno da pozove vlasnika robe da se javi carinskoj ispostavi u roku od 90 dana od dana objavljivanja javnog poziva.
- (3) Ako vlasnik robe ne javi carinskoj ispostavi iz stava 2 ovog člana, smatraće se da je podnijet zahtjev za ustupanje robe u korist države u skladu sa članom 141 Zakona.
- (4) Javni poziv iz stava 2 ovog člana objavljuje se na oglasnoj tabli carinske ispostave i na internet stranici carinskog organa i sadrži:
- 1) opis robe;
 - 2) vrijednost robe, količina i druge podatke koji se odnose na robu, ako su poznati carinskoj ispostavi;
 - 3) upozorenje vlasniku robe da će se smatrati da je podnio zahtjev za ustupanje robe u korist države ako se ne javi u roku iz stava 2 ovog člana.
- (5) Ako se vlasnik robe ne javi u roku iz stava 2 ovog člana od dana upućivanja javnog poziva na oglasnoj tabli carinske ispostave, odnosno na internet stranici carinskog organa, roba se smatra ustupljenom u korist države.

Prodaja robe i druge mjere koje preduzima carinski organ

Član 362

- (1) Carinski organ može da proda robu ustupljenu u korist države ili oduzetu samo ako kupac, bez odlaganja, sprovede formalnosti za stavljanje robe u carinski postupak ili ponovni izvoz.
- (2) Ako se roba proda po cijeni u koju je uračunat i iznos uvoznih i drugih dažbina, smatra se da je ta roba stavljena u slobodan promet.
- (3) Carinski organ treba da obračuna i knjiži iznos dažbina iz stava 2 ovog člana.

XXIV. STAVLJANJE ROBE U SLOBODAN PROMET I OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA UVOZNIH DAŽBINA

Roba koja se smatra vraćenom u stanju u kome je izvezena

Član 363

- (1) Roba se smatra vraćenom u stanju u kojem je bila izvezena ako se, nakon što je bila izvezena iz carinskog područja Crne Gore:
 - nije obrađivala niti se tom robom rukovalo, osim radnji kojima se mijenja izgled te robe, odnosno koje su potrebne za njenu popravku, vraćanje u ispravno stanje ili održavanje u ispravnom stanju,
 - obrađivala i tom robom se rukovalo, osim radnji kojima se mijenja izgled te robe, odnosno koje su potrebne za njenu popravku, vraćanje u ispravno stanje ili održavanje u ispravnom stanju, ali je, nakon početka takve obrade, odnosno rukovanja, postalo jasno da takva obrada ili rukovanje nijesu primjereni za predviđenu upotrebu robe.
- (2) Ako je roba iz stava 1 ovog člana bila predmet obrade ili rukovanju zbog kojih bi za tu robu trebale da se plate uvozne dažbine, da je stavljena u postupak pasivnog oplemenjivanja, ta roba smatra se vraćenom u stanju u kome je izvezena ako ta obrada ili rukovanje, uključujući ugradnju rezervnih djelova, ne prelaze potrebne radnje kako bi se omogućilo da se roba upotrebljava na isti način kao prilikom izvoza iz carinskog područja Crne Gore.

Obavezne informacije

Član 364

- (1) Deklarant carinskoj ispostavi kojoj se podnosi deklaracija za stavljanje u slobodan promet, treba da stavi na raspolaganje informacije na osnovu kojih se utvrđuje da su ispunjeni uslovi za oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina.
- (2) Informacije iz stava 1 ovog člana mogu da se dostave:
 - 1) pristupom relevantnih podataka iz deklaracije ili deklaracije za ponovni izvoz na osnovu kojih je vraćena roba ranije izvezena ili ponovo izvezena iz carinskog područja Crne Gore;
 - 2) štampanim primjerkom deklaracije ili deklaracije za ponovni izvoz, ovjeren od strane nadležne carinske ispostave, na osnovu kojih je vraćena roba ranije izvezena ili ponovo izvezena iz carinskog područja Crne Gore;
 - 3) dokumentom koji je izdala nadležna carinska ispostava, sa podacima iz te deklaracije ili deklaracije za ponovni izvoz.

- (3) Ako se na osnovu informacija koje su dostupne nadležnoj carinskoj ispostavi utvrdi da je roba deklarirana za stavljanje u slobodan promet ranije izvezena iz carinskog područja Crne Gore i tom prilikom je ispunjavala uslove za oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina kao vraćena roba, informacije iz stava 2 ovog člana carinska ispostava neće zahtijevati.
- (4) Odredba stava 2 ovog člana ne primjenjuje se ako se roba može deklarirati za stavljanje u slobodan promet usmeno ili drugom radnjom, niti se primjenjuje na međunarodno kretanje ambalaže, prevoznih sredstava ili određene robe stavljene u posebne carinske postupke, osim ako nije drugačije propisano.

Roba za koju su pri izvozu ostvarene pogodnosti mjera na osnovu poljoprivredne politike

Član 365

- (1) Uz deklaraciju za stavljanje u slobodan promet koja se odnosi na vraćenu robu za koju su pri izvozu mogle da budu obavljene formalnosti radi dobijanja podsticaja ili drugih iznosa propisanih poljoprivrednom politikom dostavlja se dokumentacija iz člana 364 ove uredbe i uvjerenje koje izdaje organ nadležan za odobravanje tih podsticaja ili iznosa.
- (2) Ako carinska ispostava kod koje se roba deklarira za stavljanje u slobodan promet, posjeduje informacije kojima se potvrđuje da nijesu bili, niti naknadno mogu da budu odobreni podsticaji ili drugi iznos pri izvozu u okviru poljoprivredne politike, uvjerenje iz stava 1 ovog člana nije obavezno.

Roba za koju su prilikom izvoza korišćene mjere propisane poljoprivrednom politikom

Član 366

Za vraćenu robu za koju su prilikom izvoza korišćene mjere propisane poljoprivrednom politikom, odobrava se oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina ako:

- 1) su podsticaji ili drugi iznosi isplaćeni na osnovu tih mjera vraćeni, nadležni organi su preduzeli neophodne mjere da zadrže iznose koje treba platiti po osnovu tih mjera za tu robu ili su druge odobrene finansijske povlastice poništene;
- 2) roba:
 - a) nije mogla biti stavljena u promet u državi u koju je poslata,
 - b) koju je primalac vratio kao neispravnu ili kao robu koja nije ugovorena, ili
 - c) koja je ponovo uvezena u carinsko područje Crne Gore jer se nije mogla upotrijebiti za predviđene svrhe zbog okolnosti na koje izvoznik nije mogao uticati, i to roba:
 - vraćena u carinsko područje Crne Gore nakon štete koja je nastala prije isporuke primaocu, bilo na samoj robi ili na prevoznom sredstvu kojim je transportovana;
 - ranije izvezena radi potrošnje ili prodaje na sajmu ili sličnim manifestacijama koja nije potrošena ili prodana;
 - koja nije mogla biti isporučena primaocu zbog njegove fizičke ili pravne nesposobnosti da poštuje ugovor na osnovu koga je roba izvezena;
 - koja zbog prirodnih, političkih ili socijalnih poremećaja nije mogla biti isporučena primaocu ili mu je isporučena poslije ugovorenog datuma isporuke; i
- 3) roba je deklarirana za stavljanje u slobodan promet na carinskom području Crne Gore u roku od 12 mjeseci od dana završetka izvoznih carinskih formalnosti ili kasnije, ako to dozvoli carinski organ u opravdanim okolnostima.

Komunikacija između organa

Član 367

Na zahtjev carinske ispostave kod koje se vraćena roba deklarira za stavljanje u slobodan promet, izvozna carinska ispostava treba da dostavi informacije koje ima na raspolaganju i kojima se utvrđuje da su ispunjeni uslovi za oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina za tu robu.

Proizvodi morskog ribolova i drugi proizvodi izvađeni iz mora

Član 368

Dokaz da su ispunjeni uslovi utvrđeni u članu 146 stav 1 Zakona može se pružiti u skladu sa odredbama čl. 299 do 301 ove uredbe.

XXV. POSEBNI POSTUPCI**Posebni postupci koji ne obuhvataju postupak tranzita****Član 369**

Ako zahtjev za odobrenje iz člana 148 stav 1 Zakona nije zasnovan na carinskoj deklaraciji i ako je podnjet drugim sredstvima osim tehnikama elektronske obrade podataka, taj zahtjev podnosi lice na obrascima iz Priloga 47 do 50 ove uredbe.

Zahtjev za izdavanje odobrenja**Član 370**

- (1) Nadležna carinarnica treba da izda odobrenja na obrascima iz Priloga 51 do 54.
- (2) Izuzetno od člana 148 stav 5 tačka 1 Zakona, carinarnice mogu, kada to smatraju opravdanim, da daju odobrenje za postupak upotrebe u posebne svrhe ili postupak aktivnog oplemenjivanja licima koja imaju sjedište, odnosno prebivalište van carinskog područja Crne Gore.

Mjesto podnošenja zahtjeva ako podnosilac ima sjedište, odnosno prebivalište van carinskog područja Crne Gore**Član 371**

Izuzetno od člana 16 stav 2 Zakona, ako podnosilac zahtjeva za korišćenje postupka:

- upotrebe u posebne svrhe ima sjedište, odnosno prebivalište van carinskog područja Crne Gore, nadležna je carinarnica prema mjestu gdje će se roba prvi put upotrijebiti,
- aktivnog oplemenjivanja ima sjedište, odnosno prebivalište van carinskog područja Crne Gore, nadležna je carinarnica prema mjestu gdje će se roba prvi put preraditi.

Zahtjev za odobrenje na osnovu carinske deklaracije**Član 372**

- (1) Carinska deklaracija, smatra se zahtjevom za odobrenje ako:
 - 1) se roba stavlja u postupak privremenog uvoza, osim ako carinska ispostava zahtijeva da se podnese zahtjev iz člana 517 stav 1 tačka 2 ove uredbe;
 - 2) se roba stavlja u postupak upotrebe u posebne svrhe i podnosilac zahtjeva namjerava da u potpunosti namijeni robu za propisanu posebnu upotrebu;
 - 3) robu osim one iz Priloga 55 treba staviti u postupak aktivnog ili pasivnog oplemenjivanja;
 - 4) je dato odobrenje za upotrebu postupka pasivnog oplemenjivanja, a proizvodi za zamjenu treba da budu stavljeni u slobodan promet korišćenjem sistema standardne zamjene koji nije obuhvaćen tim odobrenjem;
 - 5) dobijeni proizvodi treba da budu stavljeni u slobodan promet nakon pasivnog oplemenjivanja, a prerada se odnosi na robu nekomercijalne prirode;
 - 6) ako je roba iz Priloga 55, čija carinska vrijednost ne prelazi 150 000 EUR, već stavljena ili treba da bude stavljena u postupak aktivnog oplemenjivanja i treba je uništiti pod carinskim nadzorom zbog vanrednih, odnosno opravdanih okolnosti.
- (2) Odredbe stava 1 ovog člana ne primjenjuje se u slučaju:
 - 1) pojednostavljene deklaracije;
 - 2) centralizovanog carinjenja;
 - 3) unosa u evidenciju deklaranta;
 - 4) ako se podnosi zahtjev za odobrenje za postupke, osim privremenog uvoza koji uključuje više carinarnica;
 - 5) ako se podnosi zahtjev za upotrebu ekvivalentne robe u skladu sa članom 154 Zakona;
 - 6) ako nadležna carinska ispostava obavijesti deklaranta da je obavezno ispitivanje ekonomskih uslova u skladu sa članom 148 stav 7 Zakona;
 - 7) ako se primjenjuje naknadno odobrenje u skladu sa članom 148 stav 3 Zakona, osim u slučajevima iz stava 1 tač. 4 ili 5 ovog člana.

- (3) Nadležna carinska ispostava može da u slučajevima iz stava 1 ovog člana, zahtijeva da se uz deklaraciju priloži i isprava koju podnosi deklarant i koja, osim ako podaci nijesu potrebni ili su već unijeti u deklaraciju, sadrži podatke o:
- 1) deklarantu i drugim učesnicima postupka;
 - 2) vrsti radnji prerade ili upotrebe robe;
 - 3) tehničkom opis robe, dobijenih proizvoda i metode za utvrđivanje njihove istovjetnosti;
 - 4) propisanoj šifri ekonomskih uslova;
 - 5) propisanom normativu ili metode za njihovo određivanje;
 - 6) predviđenom roku za okončanje postupka;
 - 7) nadležnoj carinskoj ispostavi okončanja postupka;
 - 8) mjestu sprovođenja radnji prerade ili upotrebe robe;
 - 9) predloženim formalnostima za premještaj robe.
- (4) Ako nadležna carinska ispostava smatra da bi stavljanje prevoznih sredstava ili rezervnih djelova, pribora i opreme za prevozna sredstva u postupku privremenog uvoza predstavljalo ozbiljan rizik nepoštovanja obaveza utvrđenih u Zakonu, carinska deklaracija iz stava 1 ovog člana ne može da se podnese usmeno ili u skladu sa članom 316 ove uredbe, i nadležna carinska ispostava bez odlaganja po podnošenju robe carini treba da obavijesti deklaranta.
- (5) ATA karnet i CPD karnet smatraju se zahtjevima za odobrenje privremenog uvoza ako:
- 1) je karnet izdat u ugovornoj strani Konvencije ATA ili Istanbulske konvencije i odobrilo ga je i za njega jemči udruženje koje je dio garantnog lanca propisanog Istanbulskom konvencijom;
 - 2) karnet se odnosi na robu i način upotrebe obuhvaćene konvencijom na osnovu koje je izdat;
 - 3) karnet su ovjerali carinski organi; i
 - 4) karnet važi na carinskom području Crne Gore.

Zahtjev za produženje važenja ili izmjenu odobrenja

Član 373

Carinarnica može da dozvoli da se zahtjev za produženje važenja ili izmjena odobrenja iz člana 148 stav 1 Zakona podnese u pisanom obliku.

Prateći dokument uz usmenu carinsku deklaraciju za privremeni uvoz

Član 374

Ako se usmena carinska deklaracija smatra zahtjevom za odobrenje privremenog uvoza u skladu sa članom 372 ove uredbe, deklarant treba da podnese prateći document iz Priloga 56.

Prateći dokument za usmenu carinsku deklaraciju za privremeni uvoz

Član 375

Ako se zahtjev za izdavanje odobrenja za privremeni uvoz zasniva na usmenoj carinskoj deklaraciji, deklarant dostavlja prateću dokumentaciju iz člana 374 ove uredbe u dva primjerka, a jedan primjerak ovjerava carinska ispostava i vraća ga nosiocu odobrenja.

Ispitivanje ekonomskih uslova

Član 376

- (1) Uslov utvrđen u članu 148 stav 6 tačka 2 Zakona ne primjenjuje se na odobrenja za aktivno oplemenjivanje, ako:
- 1) se obračun iznosa uvozne dažbine vrši u skladu sa članom 64 stav 4 Zakona, postoje dokazi da bi to moglo negativno da utiče na suštinske interese proizvođača iz Crne Gore, osim u slučaju iz člana 377 stav 1 tač. 1 do 5 ove uredbe;
 - 2) se obračun iznosa carinske dažbine vrši u skladu sa članom 63 Zakona, roba namijenjena za stavljanje u postupak aktivnog oplemenjivanja bila bi predmet mjere poljoprivredne ili trgovinske politike, privremene ili konačne antidampinške dažbine, kompenzatorne dažbine, zaštitne mjere ili dodatne dažbine usljed suspenzije

povlastica ako je deklarirana za stavljanje u slobodan promet, osim u slučaju iz člana 377 stav 1 tač. 7, 8, 10 ili 12 ove uredbe;

- 3) se izračunavanje iznosa carinske dažbine vrši u skladu sa članom 63 Zakona, roba namijenjena za stavljanje u postupak aktivnog oplemenjivanja ne bi bila predmet mjere poljoprivredne ili trgovinske politike, privremene ili konačne antidampinške dažbine, kompenzatorne dažbine, zaštitne mjere ili dodatne dažbine usljed suspenzije povlastica, ako je deklarirana za stavljanje u slobodan promet i postoje dokazi da bi to moglo negativno uticati na suštinske interese proizvođača iz Crne Gore, a osim u slučaju iz člana 377 stav 1 tač. 6 do 16 ove uredbe.
- (2) Na odobrenja za pasivno oplemenjivanje ne primjenjuje se uslov iz člana 148 stav 6 tačka 2 Zakona, osim ako postoje dokazi da bi to moglo negativno da utiče na suštinske interese proizvođača iz Crne Gore robe iz Priloga 55, a roba nije namijenjena za popravku.

Slučajevi u kojima se smatra da su ispunjeni ekonomski uslovi za aktivno oplemenjivanje

Član 377

Smatra se da su ekonomski uslovi za aktivno oplemenjivanje ispunjeni ako se zahtjev odnosi na:

- 1) preradu robe koja nije navedena u Prilogu 55;
- 2) popravku;
- 3) preradu robe koja je stavljena na raspolaganje nosiocu odobrenja, koja se obavlja prema specifikacijama u ime lica sa sjedištem, odnosno prebivalištem van carinskog područja Crne Gore, uz plaćanje troškova prerade;
- 4) preradu durum pšenice u tjesteninu;
- 5) preradu robe iz Priloga 55 koja se odnosi na:
 - a) nedostupnost robe proizvedene u Crnoj Gori sa istom osmociFREnom tarifnom oznakom KN, istog komercijalnog kvaliteta i tehničkih karakteristika kao roba čiji se uvoz planira za predviđene postupke prerade koja obuhvata:
 - potpuno nepostojanje proizvodnje uporedivih proizvoda na carinskom području Crne Gore;
 - nepostojanje dovoljne količine te robe da bi se obavile predviđene radnje prerade;
 - uporedivu robu iz Crne Gore koja se ne može staviti na raspolaganje podnosiocu zahtjeva blagovremeno za izvršenje predviđenog komercijalnog postupka, bez obzira što je zahtjev podnjet blagovremeno;
 - b) razlike u cijenama između robe proizvedene u Crnoj Gori i robe čiji se uvoz planira, ako se uporediva roba ne može da se koristi jer bi njena cijena učinila predloženu komercijalnu aktivnost ekonomski neisplativom;
 - c) ugovorne obaveze ako uporediva roba ne odgovara ugovornim zahtjevima kupca prerađenih proizvoda iz treće države ili ako se, u skladu sa ugovorom, prerađeni proizvodi treba da se dobiju od robe koja je namijenjena za stavljanje u postupak aktivnog oplemenjivanja radi zaštite industrijskih ili komercijalnih svojinskih prava;
 - d) ukupnu vrijednost robe koja se stavlja u postupak aktivnog oplemenjivanja po podnosiocu zahtjeva i u kalendarskoj godini za svaku osmociFREnu tarifnu oznaku KN ne prelazi 150.000 EUR;
- 6) preradu robe radi obezbijedenja usklađenosti robe sa tehničkim zahtjevima za stavljanje u slobodan promet;
- 7) preradu robe nekomercijalne prirode;
- 8) preradu robe dobijene na osnovu prethodnog odobrenja, čije je izdavanje bilo uslovljeno ispitivanjem ekonomskih uslova;
- 9) preradu čvrstih i tekućih frakcija palminog ulja, kokosovog ulja, tekućih frakcija kokosovog ulja, ulja palminih koštica, tekućih frakcija ulja palminih koštica, babasu ulja ili ricinusovog ulja u proizvode koji nijesu namijenjeni prehrambenom sektoru;
- 10) preradu u proizvode koji će biti ugrađeni u civilne vazduhoplove ili korišćeni za civilne vazduhoplove za koje je izdato uvjerenje o plovidbenosti;
- 11) preradu robe u uzorke;
- 12) preradu elektronskih komponenti, djelova, sklopova ili drugih materijala u proizvode informacione tehnologije;
- 13) preradu u otpatke i ostatke, uništenje, ponovnu upotrebu djelova ili komponenti;
- 14) denaturaciju;

- 15) uobičajene oblike postupanja iz člana 153 Zakona;
- 16) ukupnu vrijednost robe koju treba staviti u postupak aktivnog oplemenjivanja po podnosiocu zahtjeva i kalendarskoj godini za svaku osmocifrenu tarifnu oznaku KN ne prelazi 150.000 EUR za robu iz Priloga 55 i 300.000 EUR za drugu robu, osim ako bi roba namijenjena za stavljanje u postupak aktivnog oplemenjivanja bila predmet privremene ili konačne antidampinške dažbine, kompenzatorne dažbine, zaštitne mjere ili dodatne dažbine usljed suspenzije povlastica, ako bi bila deklarirana za stavljanje u slobodan promet.

Postupak ispitivanja ekonomskih uslova

Član 378

- (1) Ako je nakon podnošenja zahtjeva za odobrenje iz člana 148 stav 1 tačka 1 Zakona potrebno da se ispitaju ekonomski uslovi u skladu sa članom 148 stav 7 Zakona, carinarnica podnosi Privrednoj komori Crne Gore (u daljem tekstu: Privredna komora) zahtjev za provjeru ispunjenosti ekonomskih uslova.
- (2) Ako nakon izdavanja odobrenja za postupak oplemenjivanja, carinarnici postanu dostupni dokazi koji upućuju da upotreba tog odobrenja može negativno da utiče na suštinske interese domaćih proizvođača, carinarnica informacije dostavlja Privrednoj komori radi ispitivanja ekonomskih uslova.
- (3) Ispitivanje ekonomskih uslova može da se obavi i na zahtjev Privredne komore, ako postoje dokazi da suštinski interesi domaćih proizvođača mogu da pretrpe štetan uticaj usljed upotrebe odobrenja.
- (4) Carinarnica koja obrađuje slične zahtjeve i odobrenja treba da uzme u obzir rezultate ispitivanja ekonomskih uslova.
- (5) U rezultatima ispitivanja iz stava 4 ovog člana može da se navede da je slučaj koji se ispituje jedinstven i da ne može da bude od uticaja na druge zahtjeve i odobrenja.
- (6) Ako je utvrđeno da ekonomski uslovi više nijesu ispunjeni, nadležna carinarnica može da ukine to odobrenje.
- (7) Ukidanje odobrenja iz stava 6 ovog člana proizvodi dejstvo najkasnije godinu dana, od dana nakon što je odluka o ukidanju bude dostavljena nosiocu odobrenja.

Obračunavanje iznosa uvoznih dažbina u određenim slučajevima aktivnog oplemenjivanja

Član 379

- (1) Ako nije obavezno ispitivanje ekonomskih uslova i roba namijenjena za stavljanje u postupak aktivnog oplemenjivanja bi bila predmet mjere poljoprivredne ili trgovinske politike, privremene ili konačne antidampinške dažbine, kompenzatorne dažbine, zaštitne mjere ili dodatne dažbine usljed suspenzije povlastica da je ta roba deklarirana za stavljanje u slobodan promet, iznos uvozne dažbine izračunava se u skladu sa članom 64 stav 4 Zakona.
- (2) Odredba stava 1 ovog člana se ne primjenjuje ako se smatra da su ekonomski uslovi ispunjeni iz člana 377 stav 1 tač. 8, 9, 13, ili 16 ove uredbe.
- (3) Ako nosilac odobrenja uvozi prerađene proizvode dobijene postupkom aktivnog oplemenjivanja i ti proizvodi se stavljaju u slobodan promet u roku od godinu dana od njihovog ponovnog izvoza, iznos uvozne dažbine se utvrđuje u skladu sa članom 64 stav 4 Zakona.

Odobrenje za postupke u čijem sprovođenju učestvuje više carinarnica

Član 380

- (1) Carinarnica nadležna da donese odluku dostavlja drugim zainteresovanim carinskim organima zahtjev i nacrt odobrenja najkasnije 30 dana, od datuma prijema zahtjeva.
- (2) Nijedno odobrenje koje uključuje više carinarnica ne izdaje se bez prethodne saglasnosti zainteresovanih carinarnica za nacrt odobrenja.
- (3) Druge zainteresovane carinice treba da dostave eventualne prigovore ili saglasnost u roku od 30 dana, od datuma kada im je dostavljen nacrt odobrenja.
- (4) Prigovori iz stava 3 ovog člana treba da budu opravdani.
- (5) Ako se prigovori dostave u roku, a saglasnost se ne postigne u roku od 60 dana, od datuma kada je nacrt odobrenja dostavljen, odobrenje se ne izdaje za djelove na koje su uloženi prigovori.
- (6) Ako druge zainteresovane carinarnice nijesu dostavile prigovore u roku od 30 dana, od datuma kada je nacrt odobrenja dostavljen, smatra se da su dali saglasnost.
- (7) Ako je zahtjev podnjet za izdavanje odobrenja iz člana 148 stav 1 Zakona koje uključuje više carinarnica,

primjenjuje se član 4 ove uredbe i st. 1 do 6 ovog člana, osim ako carinarnica nadležna da donese odluku smatra da nisu ispunjeni uslovi za izdavanje tog odobrenja.

Odobrenje u obliku puštanja robe u carinski postupak

Član 381

Ako je zahtjev za izdavanje odobrenja podnijet na osnovu carinske deklaracije u skladu sa članom 9 ili članom 372 st. 1 ove uredbe, odobrenje se izdaje stavljanjem robe u određeni carinski postupak.

Odobrenje za upotrebu ekvivalentne robe

Član 382

- (1) Za potrebe izdavanja odobrenja u skladu sa članom 154 stav 4 Zakona nije od značaja da li se ekvivalentna roba upotrebljava kontinuirano.
- (2) Upotreba ekvivalentne robe iz člana 154 stav 2 Zakona ne može da se odobri ako bi roba koja je predmet privremene ili konačne antidampinške, kompenzatorne, zaštitne ili dodatne dažbine usljed suspenzije povlastica da je deklarirana za stavljanje u slobodan promet, stavljena u poseban postupak ili prerađena umjesto domaće robe i koja je stavljena u postupak pasivnog oplemenjivanja.
- (3) Upotreba ekvivalentne robe u postupku carinskog skladištenja ne može da se odobri ako je strana roba koja je stavljena u postupak carinskog skladištenja roba iz Priloga 55.
- (4) Upotreba ekvivalentne robe ne može da se odobri za robu ili proizvode koji su genetski modifikovani ili sadrže elemente koji su pretrpjeli genetsku modifikaciju.
- (5) Izuzetno od člana 154 stav 3 Zakona, roba koja se smatra ekvivalentnom robom za aktivno oplemenjivanje je:
 - 1) roba na višem stepenu proizvodnje nego roba koja nije iz Crne Gore stavljena u postupak aktivnog oplemenjivanja, ako se suštinski dio obrade u pogledu te ekvivalentne robe obavlja kod nosioca odobrenja ili kod privrednog subjekta koji obradu obavlja u njegovo ime;
 - 2) u slučaju popravke, nova roba umjesto upotrijebljene robe ili roba u boljem stanju nego što je strana roba stavljena u postupak aktivnog oplemenjivanja;
 - 3) roba sa sličnim tehničkim karakteristikama kao roba koja je zamjenjuje pod uslovom da imaju istu osmocifretnu tarifnu oznaku i isti komercijalni kvalitet.
- (6) U slučaju privremenog uvoza, ekvivalentna roba može da se upotrebljava samo ako je odobrenje za privremeni uvoz sa potpunim oslobođenjem od uvozne dažbine izdato u skladu sa čl. 486 do 489 ove uredbe.

Rok važenja odobrenja

Član 383

- (1) Ako je odobrenje izdato u skladu sa članom 148 stav 1 tačka 1 Zakona, rok važenja odobrenja ne može da bude duži od pet godina od dana početka važenja tog odobrenja.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, za robu iz Priloga 55 rok važenja ne može da bude duži od tri godine.

Naknadno odobrenje

Član 384

- (1) Ako carinarnica izda odobrenje sa naknadnim dejstvom u skladu sa članom 148 stav 3 Zakona, odobrenje proizvodi pravno dejstvo od datuma prihvatanja zahtjeva za izdavanje tog odobrenja.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, carinarnica može da dozvoli da odobrenje proizvodi pravno dejstvo najranije godinu dana, a u slučaju robe obuhvaćene Prilogom 55 tri mjeseca prije datuma prihvatanja zahtjeva.
- (3) Ako se zahtjev odnosi na produženje odobrenja za istu vrstu postupka i robe, naknadno odobrenje može da se izda sa dejstvom od datuma kada istekne ranije odobrenje.
- (4) Ako je, u skladu sa članom 148 stav 7 Zakona, ispitivanje ekonomskih uslova u vezi sa produženjem odobrenja za istu vrstu postupka i robe, naknadno odobrenje proizvodi pravno dejstvo od datuma donošenja zaključka potvrde o ekonomskim uslovima.

Deklaracija podnijeta u drugoj carinskoj ispostavi

Član 385

Nadležna carinarnica može da dozvoli ako postoje opravdane okolnosti da se carinska deklaracija podnese u carinskoj ispostavi koja nije navedena u odobrenju, o čemu bez odlaganja treba da obavijesti nadzornu carinsku ispostavu.

Okončanje posebnog postupka

Član 386

- (1) Ako je roba stavljena u posebni postupak upotrebom dvije ili više carinskih deklaracija na osnovu jednog odobrenja:
 - 1) smatra se da je stavljanjem te robe ili proizvoda dobijenih od nje u naredni carinski postupak ili njihovom namjenom za utvrđenu upotrebu u posebne svrhe okončan postupak na osnovu ranije podnijete carinske deklaracije,
 - 2) a posebni postupak se okonča iznošenjem robe iz carinskog područja Crne Gore ili uništenjem robe bez otpadaka, iznošenje robe ili uništenje bez otpadaka smatra se okončanjem postupka za tu robu stavljenu u postupak na osnovu ranije podnijete carinske deklaracije.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana nosilac odobrenja ili nosilac postupka može da zatraži da se okončanje sprovede u vezi sa određenom robom stavljenom u postupak.
- (3) Primjena stava 1 ovog člana ne može da dovede do pogodnosti koje nijesu opravdane u odnosu na uvozne dažbine.
- (4) Ako se roba stavi u posebni postupak zajedno sa drugom robom, a dođe do potpunog uništenja ili bespovratnog gubitka, carinski organ može da prihvati dokaz koji pruži nosilac postupka i u kome je navedena stvarna količina robe u postupku koja je uništena ili izgubljena.
- (5) Ako nosilac postupka ne može da pruži odgovarajući dokaz carinskoj ispostavi, količina robe koja je uništena ili izgubljena utvrđuje se srazmjerno robi iste vrste koja se nalazila u postupku prilikom uništenja ili gubitka.

Rok za okončanje posebnog postupka

Član 387

- (1) Na zahtjev nosioca postupka, carinarnica može da produži rok za okončanje naveden u odobrenju koje je izdatom u skladu sa članom 148 stav 1 Zakona.
- (2) Ako rok za okončanje ističe određenog datuma za svu robu stavljenu u postupak u datom periodu, carinarnica može u odobrenju iz člana 148 stav 1 Zakona da utvrditi da se rok za okončanje produži za tu robu koja se na taj dan još uvijek nalazi u postupku.
- (3) Carinski organ može da odluči da ukine produženje roka za robu svu ili dio robe koja je stavljena u postupak.

Obrazac za okončanje postupka

Član 388

- (1) U odobrenju za upotrebu postupka aktivnog oplemenjivanja ili postupka upotrebe u posebne svrhe utvrđuje se da nosilac odobrenja treba da u roku od 30 dana, od dana isteka roka za okončanje postupka nadzornoj carinskoj ispostavi dostavi obrazac za okončanje postupka.
- (2) Nadzorna carinska ispostava može da odustane od podnošenja obrasca za okončanje postupka, ako smatra da podnošenje tog obrasca nije potrebno.
- (3) Carinski organ na zahtjev nosioca odobrenja iz stava 1 ovog člana može da produži rok na 60 dana.
- (4) Obrazac za okončanje dat je u Prilogu 57 ove uredbe.
- (5) Ako je u odobrenju za aktivno oplemenjivanje navedeno da se dobijeni proizvodi ili roba stavljena u taj postupak smatraju stavljenim u slobodan promet na dan isteka roka za okončanje postupka, nosilac odobrenja treba da dostavi obrazac za okončanje postupka nadzornoj carinskoj ispostavi, u skladu sa stavom 1 ovog člana.
- (6) Carinska ispostava može da dozvoli da se obrazac za okončanje postupka dostavi drugim načinima osim tehnika elektronske obrade podataka.
- (7) Nadzorna carinska ispostava bez odlaganja treba da provjeri obrazac za okončanje postupka iz stava 1 ovog člana.
- (8) Nadzorna carinska ispostava može da prihvatiti iznos uvoznih dažbina koji treba da plati nosilac odobrenja.
- (9) Iznos uvozne dažbine iz stava 8 ovog člana koju treba da plati nosilac odobrenja, knjiži se u skladu sa članom

79 Zakona u roku od dva dana, od dana dostavljanja obrasca za okončanje postupka nadzornoj carinskoj ispostavi.

Smještaj domaće robe zajedno sa stranom robom prostoru za smještaj

Član 389

Ako se domaća roba smješta zajedno sa stranom robom u prostore za smještaj za carinsko skladištenje i nije moguće ili bi bilo moguće, po troškovima koji nijesu srazmjerni, da se identifikuje vrsta robe, u odobrenju iz člana 148 stav 1 tačka 2 Zakona utvrđuje se računovodstveno razdvajanje koje treba izvršiti prema vrsti robe, carinskom statusu i porijeklu robe, po potrebi.

Evidencija u posebnim postupcima

Član 390

(1) Evidencija iz člana 149 stav 1 Zakona sadrži:

- 1) upućenje na odobrenje neophodno za stavljanje robe u poseban postupak, po potrebi;
 - 2) MRN ili, ako ne postoji, drugi broj ili šifru oznake kojom se identifikuju carinske deklaracije kojima je roba stavljena u poseban postupak ili, ako je postupak okončan u skladu sa članom 150 stav 1 Zakona, informaciju o načinu na koji je postupak okončan;
 - 3) podatke koji omogućavaju identifikaciju carinske dokumentacije osim carinskih deklaracija, druge dokumentacije značajne za stavljanje robe u poseban postupak i okončanje postupka;
 - 4) podatke o oznakama, identifikacionim brojevima, broju i vrsti ambalaže, količini i uobičajenom trgovačkom ili tehničkom opisu robe i identifikacione oznake kontejnera neophodne za identifikaciju robe, po potrebi;
 - 5) mjesto gdje se roba nalazi i podatke o kretanju robe;
 - 6) carinski status robe;
 - 7) podatke o uobičajenim oblicima rukovanja i po potrebi, novo tarifno svrstavanje proisteklo iz tih uobičajenih oblika rukovanja;
 - 8) podatke o privremenom uvozu ili upotrebi u posebne svrhe;
 - 9) podatke o aktivnom ili pasivnom oplemenjivanju, sa informacijama o prirodni prerade;
 - 10) troškove skladištenja ili uobičajene oblike rukovanja, ako se primjenjuje član 64 stav 1 Zakona;
 - 11) normativ proizvodnje ili način njegovog obračuna, po potrebi;
 - 12) podatke koji omogućavaju carinski nadzor i kontrolu upotrebe ekvivalentne robe u skladu sa članom 154 Zakona;
 - 13) ako je obavezno računovodstveno razdvajanje, informacije o vrsti robe, carinskom statusu i prema potrebi, porijeklu robe;
 - 14) podatke koji se zahtijevaju u slučaju privremenog uvoza iz člana 520 ove uredbe;
 - 15) podatke koji se zahtijevaju u slučaju aktivnog oplemenjivanja iz člana 524 ove uredbe;
 - 16) podatke o prenosu prava i obaveza u skladu sa članom 151 Zakona, po potrebi;
 - 17) upućenje na te glavne poslovne knjige za carinske svrhe, ako evidencija nije dio glavnih poslovnih knjiga za carinske svrhe;
 - 18) dodatne informacije za posebne slučajeve, na zahtjev carinskih organa iz opravdanih razloga.
- (2) U slučaju slobodnih zona, evidencija, pored informacija iz stava 1 ovog člana, sadrži podatke:
- 1) koji identifikuju transportne dokumente za robu koja ulazi u slobodne zone ili ih napušta;
 - 2) u vezi sa upotrebom ili potrošnjom robe na čije stavljanje u slobodan promet ili privremeni uvoz se ne primjenjuje uvozna dažbina ili mjere utvrđene na osnovu poljoprivredne ili trgovinske politike u skladu sa članom 169 stav 3 Zakona.
- (3) Carinarnica može da odustane od zahtjeva za nekim informacijama iz st. 1 ili 2 ovog člana, ako to ne utiče negativno na carinski nadzor i kontrolu upotrebe posebnog postupka.
- (4) U slučaju privremenog uvoza, evidencija se vodi samo ako to zahtijeva carinarnica.

Odluka o prenosu prava i obaveza

Član 391

(1) Nadležna carinska ispostava treba da odluči da li se može izvršiti prenos prava i obaveza iz člana 151 Zakona.

- (2) Ako se prenos iz stava 1 ovog člana može izvršiti, nadležna carinska ispostava treba da utvrdi uslove pod kojima se dozvoljava taj prenos.

Kretanje robe u posebnom postupku

Član 392

- (1) Kretanje robe do izlazne carinske ispostave radi okončanja posebnog postupka, osim upotrebe u posebne svrhe i pasivnog oplemenjivanja iznošenjem robe iz carinskog područja Crne Gore sprovodi se na osnovu deklaracije za ponovni izvoz.
- (2) Ako se roba kreće u postupku pasivnog oplemenjivanja od carinske ispostave stavljanja u postupak do izlazne carinske ispostave, na tu robu se primjenjuju čl. 542 do 548 ove uredbe.
- (3) Ako se roba kreće u postupku upotrebe u posebne svrhe do izlazne carinske ispostave, na tu robu se primjenjuju čl. 542 do 548 ove uredbe.
- (4) Carinske formalnosti osim vođenja evidencije iz člana 149 Zakona, nijesu obavezne za kretanje robe koje nije obuhvaćena st. 1 do 3 ovog člana.
- (5) Ako se kretanje robe vrši u skladu sa st. 1 ili 3 ovog člana, roba ostaje u posebnom postupku dok se ne iznese iz carinskog područja Crne Gore.

Kretanje robe između različitih mjesta u carinskom području Crne Gore

Član 393

- (1) Kretanje robe stavljene u postupak aktivnog oplemenjivanja, privremenog uvoza ili upotrebe u posebne svrhe može da se obavlja između različitih mjesta u carinskom području Crne Gore bez carinskih formalnosti, osim onih iz člana 392 stav 1 tačka 5 ove uredbe.
- (2) Kretanje robe stavljene u postupak pasivnog oplemenjivanja može da se obavlja u carinskom području Crne Gore, od carinarnice stavljanja u postupak do izlazne carinarnice.
- (3) Kretanje robe stavljene u postupak carinskog skladištenja može da se obavlja u carinskom području Crne Gore, bez carinskih formalnosti osim onih utvrđenih u članu 392 stav 1 tačka 5 ove uredbe, i to:
 - 1) između različitih prostora za smještaj navedenih u istom odobrenju;
 - 2) od carinarnice stavljanja u postupak do prostora za smještaj; ili
 - 3) od prostora za smještaj do izlazne carinske ispostave ili druge carinske ispostave navedene u odobrenju za poseban postupak iz člana 149 stav 1 Zakona, ovlašćene za puštanje robe u carinski postupak ili za prijem deklaracije za ponovni izvoz radi okončanja posebnog postupka.
- (4) Kretanje u okviru carinskog skladištenja treba da se završi u roku od 30 dana, od kada je roba izašla iz carinskog skladišta.
- (5) Na zahtjev nosioca postupka, nadležna carinarnica može da produži rok iz stava 4 ovog člana.
- (6) Ako se roba u okviru carinskog skladištenja premješta od prostora za smještaj do izlazne carinske ispostave, u evidenciji iz člana 186 stav 1 Zakona treba da se navede informacija o izlasku robe u roku od 100 dana, od dana kada je roba izašla iz carinskog skladišta.
- (7) Na zahtjev nosioca postupka, nadležna carinska ispostava može da produži rok iz stava 6 ovog člana.

Uobičajeni oblici postupanja

Član 394

Uobičajeni oblici postupanja dati su u Prilogu 58.

Formalnosti za upotrebu ekvivalentne robe

Član 395

- (1) Na upotrebu ekvivalentne robe ne primjenjuju se formalnosti za stavljanje robe u poseban postupak.
- (2) Ekvivalentna roba se može da se skladišti zajedno sa drugom domaćom ili stranom robom, u kojim slučajevima, carinarnica može da utvrdi određene metode za identifikaciju ekvivalentne robe, radi njenog razlikovanja od druge domaće ili strane robe.
- (3) Ako nije moguće prilikom identifikovanja svake vrstu robe ili ako bi to bilo moguće uz trošak koji nije srazmjeran, za svaku vrstu robe treba računovodstveno razdvojiti evidencije u odnosu na vrstu robe, carinski status i, po potrebi, porijeklo robe.

- (4) U slučaju upotrebe u posebne svrhe, roba koja se zamjenjuje ekvivalentnom robom nije više pod carinskim nadzorom ako ekvivalentna roba:
- 1) je upotrijebljena u svrhe utvrđene za primjenu izuzeća od carine ili niže stope carine;
 - 2) se izvozi, uništava ili ustupa u korist države;
 - 3) je upotrijebljena u svrhe koje nijesu utvrđene za primjenu izuzeća od carine ili niže stope carine, a plaćena je primjenjiva uvozna dažbina.

Status ekvivalentne robe

Član 396

- (1) U slučaju carinskog skladištenja i privremenog uvoza, ekvivalentna roba postaje strana roba, a roba koju ta roba zamjenjuje postaje domaća roba prilikom njenog stavljanja u sljedeći carinski postupak kojim se okončava postupak ili u trenutku kada je ekvivalentna roba napustila carinsko područje Crne Gore.
- (2) U slučaju aktivnog oplemenjivanja, ekvivalentna roba i prerađeni proizvodi dobijeni iz te robe postaju strana roba, a roba koju zamjenjuje postaje domaća roba prilikom puštanja u sljedeći carinski postupak kojim se okončava postupak ili u trenutku kada su prerađeni proizvodi napustili carinsko područje Crne Gore.
- (3) Ako se roba stavlja u postupak aktivnog oplemenjivanja stavi na tržište prije nego što se postupak okonča, status te robe se mijenja prilikom stavljanja na tržište.
- (4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, ako se očekuje da ekvivalentna roba neće biti dostupna prilikom stavljanja robe na tržište, carinarnica može da na zahtjev nosioca postupka, dozvoli da ekvivalentna roba bude dostupna kasnije, u roku koji carinarnica odredi.
- (5) U slučaju prethodnog izvoza prerađenih proizvoda u postupku aktivnog oplemenjivanja, ekvivalentna roba i prerađeni proizvodi dobijeni iz te robe postaju strana roba sa retroaktivnim dejstvom, u trenutku njihovog stavljanja u postupak izvoza ako se roba koja treba da se uveze stavi u taj postupak.
- (6) Ako se roba koja treba da se uveze stavi u postupak aktivnog oplemenjivanja, ta roba istovremeno postaje domaća roba.

Elektronski sistem u vezi sa eATA karnetima

Član 397

- (1) Elektronski informacioni i komunikacioni sistem (u daljem tekstu: Sistem eATA karneta) upotrebljava se za obradu, razmjenu i čuvanje informacija u vezi sa eATA karnetima izdatim u skladu sa Istanbulsom konvencijom.
- (2) Nadležni carinski organi treba da bez odlaganja stavi na raspolaganje informacije iz stava 1 ovog člana.

Carinski status životinja u posebnom postupku

Član 398

Ako ukupna vrijednost životinja koje su u carinskom području Crne Gore okotile životinje koje podliježu jednoj carinskoj deklaraciji i koje su stavljene u postupak smještaja, postupak privremenog uvoza ili postupak aktivnog oplemenjivanja prelazi 100 EUR, te životinje se smatraju stranom robom i treba ih staviti u isti postupak kao životinje koje su ih okotile.

Oslobodenje od obaveze podnošenja dopunske deklaracije

Član 399

Roba za koju je okončan poseban postupak, osim tranzita stavljanjem te robe u sljedeći poseban postupak, osim tranzita oslobađa se obaveze podnošenja dopunske deklaracije ako je:

- 1) korisnik odobrenja prvog i sljedećeg posebnog postupka isto lice;
- 2) carinska deklaracija za prvi poseban postupak podnijeta u standardnom obliku ili je deklarant podnio dopunsku deklaraciju u skladu sa članom 122 stav 2 Zakona, u vezi sa prvim posebnim postupkom;
- 3) prvi poseban postupak okončan stavljanjem robe u sljedeći poseban postupak osim upotrebe u posebne svrhe ili aktivnog oplemenjivanja nakon podnošenja carinske deklaracije u obliku unosa u evidenciju deklaranta.

XXVI. SPOLJNI I UNUTRAŠNJI TRANZIT

Kontrole i formalnosti za robu koja napušta i ponovo ulazi u carinsko područje Crne Gore

Član 400

Ako, za vrijeme kretanja robe iz jednog mjesta u drugo mjesto unutar carinskog područja Crne Gore, roba napusti i ponovo uđe u carinsko područje Crne Gore, carinske kontrole i formalnosti koje se primjenjuju u skladu sa Konvencijom TIR, ATA Konvencijom, Istanbulsom konvencijom, Sporazumom između država članica Sjevernoatlantskog ugovora ili u skladu sa aktima Svjetskog poštanskog saveza sprovode se u mjestima u kojima roba privremeno napusti carinsko područje Crne Gore i u kojima ponovo uđe u to područje.

Elektronski sistem u vezi sa tranzitom

Član 401

- (1) Za razmjenu podataka o TIR karnetima za operacije TIR i za obavljanje carinskih formalnosti za nacionalni postupak tranzita, koristi se elektronski sistem tranzita.
- (2) U slučaju neslaganja između podataka iz TIR karneta i podataka iz elektronskog tranzitnog sistema, prvenstvo ima TIR karnet.

TIR postupak u posebnim okolnostima

Član 402

- (1) Carinski organ treba da prihvati TIR karnet bez razmjene podataka iz TIR karneta za TIR postupak u slučaju privremenog kvara:
 - 1) elektronskog tranzitnog sistema;
 - 2) elektronskog sistema koji upotrebljavaju nosioci TIR karneta za podnošenje podataka iz TIR karneta tehnikama elektronske obrade podataka;
 - 3) elektronske veze između elektronskog sistema koji upotrebljavaju nosioci TIR karneta za podnošenje podataka iz TIR karneta tehnikama elektronske obrade podataka i elektronskog tranzitnog sistema.
- (2) Prihvatanje TIR karneta bez razmjene podataka iz TIR karneta u slučaju privremenog kvara iz stava 1 tač. 2 ili 3 ovog člana odobrava carinski organ.

Put kretanja robe u TIR postupku

Član 403

- (1) Roba koja se kreće u postupku TIR prevozi se do određene ili izlazne carinske ispostave ekonomski opravdanim putem kretanja.
- (2) Ako to smatra neophodnim, polazna ili ulazna carinska ispostava treba da propiše put kretanja za TIR postupak uzimajući u obzir informacije koje dostavi nosilac TIR karneta.
- (3) Ako carinska ispostava određuje put, u elektronski tranzitni sistem i u TIR karneta treba da unese oznaku države članice kroz koju se odvija postupak TIR.

Formalnosti koje treba obaviti u polaznoj ili ulaznoj carinskoj ispostavi za kretanje robe u TIR postupku

Član 404

- (1) Nosilac TIR karneta treba da dostavi podatke iz TIR karneta za TIR postupak polaznoj ili ulaznoj carinskoj ispostavi.
- (2) Carinska ispostava kojoj su dostavljeni podaci iz TIR karneta treba da odredi rok u kojem se roba podnosi u određenu ili izlaznu carinsku ispostavu, uzimajući u obzir:
 - 1) put kretanja,
 - 2) transportna sredstva,
 - 3) propise kojim se uređuje saobraćaj,
 - 4) informacije koje dostavi nosilac TIR karneta.
- (3) Ako rok određuje polazna ili ulazna carinska ispostava, taj rok je obavezujući za carinske organe TIR postupka i ti organi ne mijenjaju taj rok.

- (4) Ako je roba stavljena u TIR postupak, polazna ili ulazna carinska ispostava upisuje MRN u karnet TIR, a carinska ispostava koja pušta tu robu treba da obavijesti nosioca karneta TIR o puštanju robe u TIR postupak.
- (5) Na zahtjev nosioca TIR karneta polazna ili ulazna carinska ispostava treba da izda tranzitni prateći dokument ili, po potrebi, tranzitni sigurnosni prateći dokument nosiocu TIR karneta.
- (6) Tranzitni prateći dokument carinska ispostava treba da izda na obrascu u skladu sa propisom kojim se uređuje oblik i sadržaj jedinstvene carinske isprave i uz taj dokument se prilaže, ako je potrebno, Spisak naimenovanja na obrascu u skladu sa propisom kojim se uređuje oblik i sadržaj jedinstvene carinske isprave.
- (7) Tranzitni sigurnosni prateći dokument carinska ispostava treba da izda na obrascu u skladu sa propisom kojim se uređuje oblik i sadržaj jedinstvene carinske isprave uz taj dokument se prilaže tranzitni sigurnosni spisak naimenovanja na obrascu u skladu sa propisom kojim se uređuje oblik i sadržaj jedinstvene carinske isprave.
- (8) Polazna ili ulazna carinska ispostava treba da proslijedi podatke o TIR postupku odredišnoj ili izlaznoj carinskoj ispostavi, koja je navedena u deklaraciji.

Incidenti za vrijeme kretanja robe u operaciji TIR

Član 405

- (1) U slučaju incidenta prevoznik, bez odlaganja, treba da podnese robu, zajedno sa drumskim vozilom, kombinacijom vozila ili kontejnerom, TIR karnetom i MRN TIR operacije najbližoj carinskoj ispostavi na čijem se području nalazi prevozno sredstvo, ako:
 - 1) prevoznik treba da odstupi od propisanog puta kretanja u skladu sa članom 403 ove uredbe, usljed okolnosti koje nijesu pod kontrolom tog prevoznika;
 - 2) je došlo do incidenta ili udesa u smislu člana 25 Konvencije TIR.
- (2) Ako carinska ispostava na čijem se području nalazi prevozno sredstvo smatra da se TIR postupak može nastaviti, ta ispostava treba da preduzme mjere koje smatra neophodnim.
- (3) Carinska ispostava iz stava 2 ovog člana treba da evidentira informacije, koje se odnose na stav 1 ovog člana, u elektronski tranzitni sistem.

Podnošenje robe koja se kreće u TIR postupku u odredišnu ili izlaznu carinsku ispostavu

Član 406

- (1) Kad roba koja se kreće u TIR postupku stigne u odredišnu ili izlaznu carinsku ispostavu, toj ispostavi deklarant treba da podnese:
 - 1) robu zajedno sa drumskim vozilom, kombinacijom vozila ili kontejnerom;
 - 2) TIR karnet;
 - 3) MRN TIR operacije;
 - 4) informacije koje zahtijeva odredišna ili izlazna carinska ispostava.
- (2) Roba iz stava 1 ovog člana podnosi se u redovno radno vrijeme carinske ispostave.
- (3) Odredišna ili izlazna carinska ispostava može, na zahtjev zainteresovanog lica, da dozvoli da se podnošenje obavi van redovnog radnog vremena ili na drugom mjestu.
- (4) Ako je roba podnijeta odredišnoj ili izlaznoj carinskoj ispostavi po isteku roka koji je odredila polazna ili ulazna carinska ispostava u skladu sa članom 404 uredbe, smatra se da je nosilac karneta TIR postupio u tom roku ako taj nosilac ili prevoznik pruži dokaz odredišnoj ili izlaznoj carinskoj ispostavi da nije odgovoran za prekoračenje roka.
- (5) TIR postupak može da se završi u drugoj carinskoj ispostavi umjesto u carinskoj ispostavi koja je deklarirana u TIR karnetu i ta se carinska ispostava smatra odredišnom ili izlaznom carinskom ispostavom.

Formalnosti u odredišnoj ili izlaznoj carinskoj ispostavi za kretanje robe u operaciji TIR

Član 407

- (1) Odredišna ili izlazna carinska ispostava treba da obavijesti polaznu ili ulaznu carinsku ispostavu o podnošenju robe na dan kad je roba, zajedno sa drumskim vozilom, kombinacijom vozila ili kontejnerom, TIR karnetom i MRN TIR operacije, podnijeta u skladu sa članom 406 ove uredbe.
- (2) Ako se TIR postupak završi u carinskoj ispostavi koja nije deklarirana u TIR karnetu, carinska ispostava koja se smatra odredišnom ili izlaznom carinskom ispostavom, treba da obavijesti polaznu ili ulaznu carinsku ispostavu o dolasku na dan podnošenja robe u skladu sa članom 406 ove uredbe.

- (3) U slučaju iz stava 2 ovog člana polazna ili ulazna carinska ispostava treba da obavijesti o dolasku odredišnu ili izlaznu carinsku ispostavu deklarisanu u TIR karnetu.
- (4) Odredišna ili izlazna carinska ispostava treba da dostavi polaznoj ili ulaznoj carinskoj ispostavi rezultate kontrole u roku od tri dana od dana kad se roba podnese u odredišnu ili izlaznu carinsku ispostavu, odnosno na drugo mjesto u skladu sa članom 406 ove uredbe.
- (5) Izuzetno od stava 4 ovog člana, carinski organ može da produži rok tri dana.
- (6) Ako robu primi ovlašćeni primalac iz člana 157 Zakona, polazna ili ulazna carinska ispostava se obavještava u roku od šest dana od dana kad je roba isporučena ovlašćenom primaocu.
- (7) Odredišna ili izlazna carinska ispostava završava operaciju TIR u skladu sa članom 1 stav 1 tačka d) i članom 28 stav 1 Konvencije TIR i popunjava talon br. 2 karneta TIR i zadržava kupon broj 2 TIR karneta.
- (8) Karnet TIR carinski organ treba da vrati nosiocu TIR karneta ili licu koje istupa za njegov račun.
- (9) U slučaju TIR postupka u posebnim okolnostima iz člana 402 ove uredbe, carinska ispostava odredišta ili izlaska treba da vrati odgovarajući dio kupona broj 2 TIR karneta polaznoj ili ulaznoj carinskoj ispostavi bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana od datuma kada je TIR postupak završen.

Postupak provjere za kretanje robe u TIR postupku

Član 408

- (1) Ako polazna ili ulazna carinska ispostava nije primila rezultate kontrole u roku od šest dana, od dana prijema obavještenja o dolasku robe carinski organ, bez odlaganja, treba da traži rezultate kontrole od odredišne ili izlazne carinske ispostave koja je poslala obavještenje o dolasku te robe.
- (2) Odredišna ili izlazna carinska ispostava treba da pošalje rezultate kontrole neposredno po prijemu zahtjeva od carinskog organa.
- (3) Ako carinska ispostava polaska ili ulaska još uvijek nije primila informacije koje joj omogućavaju okončanje TIR postupka ili naplatu carinskog duga, informacije treba da zahtjeva od nosioca karneta TIR ili, ako su dostupni podaci koji potvrđuju da je postupak tranzita završen, u mjestu odredišta ili izlaska, od odredišne ili izlazne carinske ispostave, ako polazna ili ulazna carinska ispostava:
 - 1) nije primila obavještenje o dolasku robe do isteka roka za podnošenje robe koji je propisan članom 404 ove uredbe;
 - 2) nije primila rezultate kontrole zahtijevane u skladu sa stavom 1 ovog člana;
 - 3) ima saznanja da su obavještenje o dolasku robe ili rezultati kontrole poslani greškom.
- (4) Carinski organ treba da pošalje zahtjev za informacije u skladu sa stavom 3 tačka 1 ovog člana u roku od sedam dana od dana isteka roka koji je odredila polazna carinska ispostava i zahtjev za informacije u skladu sa stavom 3 tačka 2 ovog člana u roku od sedam dana od isteka roka iz stava 1 ovog člana.
- (5) Ako prije isteka roka od sedam dana iz stava 4 ovog člana carinski organ ima informaciju da operacija TIR nije propisno završena ili sumnja da se radi o takvom slučaju, treba bez odlaganja da uputi zahtjev radi dostavljanja informacija deklarisanog odredišnog ispostavi.
- (6) Odgovor na zahtjev podniet u skladu sa stavom 3 ovog člana deklarisanog odredišnog ispostava treba da pošalje carinskom organu u roku od 28 dana, od dana podnošenja zahtjeva.
- (7) Ako nakon podnošenja zahtjeva u skladu sa stavom 3 ovog člana, odredišna ili izlazna carinska ispostava nije dostavila informacije radi okončanja TIR postupka, carinski organ treba da traži od nosioca karneta TIR da dostavi te informacije, najkasnije 35 dana od dana pokretanja postupka provjere.
- (8) Nosioc TIR karneta treba da odgovori na zahtjev iz stava 7 ovog člana, u roku od 28 dana od dana podnošenja zahtjeva.
- (9) Na zahtjev nosioca TIR karneta rok iz stava 8 ovog člana može da se produži 28 dana.
- (10) Ako je TIR karnet prihvaćen bez razmjene podataka iz TIR karneta, za TIR postupak u skladu sa članom 402 ove uredbe, carinski organ treba da pokrene postupak provjere radi pribavljanja informacija koje su potrebne za okončanje TIR postupka ako, nakon dva mjeseca od dana prihvatanja TIR karneta, nije primio dokaz da je TIR postupak završen.
- (11) Carinski organ iz stava 10 ovog člana treba da pošalje zahtjev za informacije carinskoj ispostavi, koja odgovara na taj zahtjev u roku od 28 dana od dana podnošenja zahtjeva.
- (12) Ako prije isteka roka iz stava 10 ovog člana, carinska ispostava primila informacije da TIR postupak nije propisno završen ili sumnja da se radi o takvom slučaju, bez odlaganja treba da pokrene postupak provjere.

- (13) Ako carinski organ ima informacije da je dokaz o završetku postupka falsifikovan, treba da pokrene postupak provjere radi utvrđivanja nastanka carinskog duga u skladu sa stavom 16 ovog člana.
- (14) Carinski organ treba da obavijesti udruženje garanta da nije bilo moguće okončati TIR postupak i da zahtijeva da dostavi dokaz da je TIR postupak završen i te informacije se ne smatraju obavještenjem u smislu člana 11 stav 1 Konvencije TIR.
- (15) Ako se u toku postupka provjere iz st. 1 do 14 ovog člana utvrdi da je TIR postupak propisno završen, carinski organ polaska ili ulaska okončava TIR postupak i bez odlaganja treba da obavijesti udruženje garanta i nosioca TIR karneta.
- (16) Ako se u toku postupka provjere, navedenog iz st. 1 do 14 ovog člana, utvrdi da se TIR postupak ne može okončati, carinski organ treba da utvrdi da li je nastao carinski dug.
- (17) Ako je carinski dug nastao, carinski organ treba da:
- 1) identifikuje dužnika,
 - 2) dostavi obavještenje o carinskom dugu u skladu sa članom 77 st. 1 i 2 Zakona.

Alternativni dokaz o završetku operacije TIR postupka

Član 409

- (1) Smatra se da je TIR postupak propisno završen u roku iz člana 404 ove uredbe, ako nosilac karneta TIR ili udruženje garant dostave polaznom ili ulaznom carinskom organu ispravu kojom se utvrđuje istovjetnost robe:
- 1) dokument koji je ovjerila odredišna ili izlazna carinska ispostava kojim se utvrđuje da je roba podnijeta u odredišnu ili izlaznu carinsku ispostavu ili isporučena ovlašćenom primaocu iz člana 157 Zakona;
 - 2) dokument ili carinsku evidenciju, koji je ovjerila carinska ispostava i kojim se utvrđuje da je roba napustila carinsko područje Crne Gore;
 - 3) carinsku ispravu izdatu u trećoj državi u kojoj je roba stavljena u carinski postupak; ili
 - 4) dokument izdat u trećoj državi, ovjeren od strane carinskog organa te države, na osnovu kojeg se smatra da je roba stavljena u slobodan promet u toj državi.
- (2) Umjesto dokumenata iz stava 1 ovog člana, nosilac TIR karneta ili udruženje garant mogu da dostave kao dokaz kopije tih dokumenata ovjerene od strane organa koji je izdao originalne primjerke dokumenata ili od strane nadležnog organa treće države ili ugovorne strane Konvencije.
- (3) Obavještenje o dolasku robe iz člana 407 ove uredbe ne smatra se dokazom da je TIR postupak propisno završen.

Formalnosti za robu koja se kreće u TIR postupku i koju prima ovlašćeni primalac

Član 410

- (1) Kada roba stigne na mjesto navedeno u odobrenju iz člana 157 Zakona, ovlašćeni primalac treba da:
- 1) bez odlaganja obavijesti odredišnu carinsku ispostavu o dolasku robe i o nepravilnostima ili incidentima koje su se dogodile u toku prevoza;
 - 2) istovari robu nakon što dobije dozvolu odredišne carinske ispostave;
 - 3) unese nakon istovara, bez odlaganja rezultate pregleda i informacije u vezi sa istovarom u svoju evidenciju;
 - 4) obavijesti odredišnu carinsku ispostavu o rezultatima pregleda robe i o nepravilnostima najkasnije trećeg dana, od dana kada je primio dozvolu za istovar robe.
- (2) Odredišna carinska ispostava nakon prijema obavještenja o dolasku robe u prostorije ovlašćenog primaoca treba da obavijesti polaznu ili ulaznu carinsku ispostavu o dolasku robe.
- (3) Nakon prijema rezultata o pregledu robe iz stava 1 tačka 4 ovog člana, odredišna carinska ispostava treba da pošalje rezultate kontrole polaznoj ili ulaznoj carinskoj ispostavi, najkasnije šestog dana od dana kada je roba isporučena ovlašćenom primaocu.
- (4) Na zahtjev nosioca TIR karneta, ovlašćeni primalac treba da izda potvrdu o dolasku robe na mjesto navedeno u odobrenju iz člana 157 Zakona i koja sadrži upućivanje na MRN TIR postupka i na TIR karnet.
- (5) Potvrda iz stava 4 ovog člana ne smatra se dokazom da je TIR postupak završen u skladu sa članom 407 ove uredbe.
- (6) Ovlašćeni primalac treba da obezbijedi da se TIR karnet zajedno sa MRN TIR postupkom dostavi u roku utvrđenom u odobrenju, odredišnoj carinskoj ispostavi radi završetka operacije TIR u skladu sa članom 407 ove uredbe.

- (7) Smatra se da je nosilac TIR karneta ispunio obaveze u skladu sa članom 1 tačka o) Konvencije TIR ako su TIR karnet, drumsko vozilo, kombinacija vozila ili kontejner, kao i roba, podnijeti neoštećeni ovlaštenom primaocu na mjesto navedeno u odobrenju.

Način obavještanja carinskih organa o MRN-u tranzitnog postupka i MRN-u TIR postupku

Član 411

Nosilac TIR karneta ili lice koje postupa za njegov račun može da dostavi carinskoj ispostavi MRN tranzitne deklaracije ili TIR postupka nekim od sledećih načina, osim tehnika elektronske obrade podataka, i to:

- 1) bar kodom;
- 2) tranzitnim pratećim dokumentom;
- 3) tranzitnim sigurnosnim pratećim dokumentom;
- 4) TIR karnetom, u slučaju TIR postupka;
- 5) drugim načinima koje dozvoli carinska ispostava koja prima podatke.

Obavještenje o prekršajima i nepravilnostima

Član 412

Carinska ispostava u kojoj je učinjen prekršaj ili nepravilnost tokom ili u vezi kretanja robe u tranzitnom postupku operacije ATA o tim prekršajima ili nepravilnostima treba da obavijesti nosioca ATA karneta i udruženje garanta, u roku od godinu dana od isteka roka važenja karneta.

Alternativni dokaz o završetku tranzitnog postupka ATA

Član 413

- (1) Smatra se da je postupak tranzita ATA propisno završen ako nosilac ATA karneta dostavi carinskom organu, u rokovima iz člana 7. st. 1 i 2 ATA konvencije, ako se karnet izdaje na osnovu ATA konvencije, odnosno u skladu sa članom 9. stav 1. tač. (a) i (b) Aneksa A Istanbulske konvencije, ako je karnet izdat u skladu sa Istanbulskom konvencijom, radi utvrđivanja istovjetnosti robe, dokument:
- 1) iz člana 8. Konvencije ATA, ako je karnet izdan u skladu s Konvencijom ATA, ili člana 10 Priloga A Istanbulske konvencije, ako je karnet izdan u skladu s Istanbulskom konvencijom;
 - 2) koji je ovjerio carinski organ i kojim se utvrđuje da je roba podnijeta u odredišnu ili izlaznu carinsku ispostavu; ili
 - 3) koji su izdali carinski organi u trećoj državi u kojoj se roba stavlja u carinski postupak.
- (2) Umjesto dokumenata iz stava 1 ovog člana, mogu da se dostave kao dokaz kopije tih dokumenata, ovjerene od strane organa koje je ovjerio originalna dokumenta, organ predmetne treće zemlje ili organ države članice.

Dostavljanje obrazaca 302

Član 414

- (1) Polazna carinska ispostava treba da dostavi snagama NATO-a smještenim na carinskom području, obrasce 302, koji:
- 1) su unaprijed ovjereni pečatom i potpisom službenog lica u toj ispostavi;
 - 2) su označeni serijskim brojem;
 - 3) sadrže punu adresu carinske ispostave za povratni primjerak obrasca 302.
- (2) Za robu koja se, u skladu sa članom 155 stav 2 tačka 4 i članom 156 stav 2 tačka 4 Zakona, prevozi od jedne tačke do druge tačke u carinskom području Crne Gore na osnovu Sporazuma između strana Sjevernoatlantskog ugovora, koristi se obrazac 302 predviđen tim sporazumom.
- (3) Ako tokom postupka prevoza iz stava 2 ovog člana, roba prođe kroz područje treće države, kontrole i formalnosti u vezi sa obrascem 302 iz stava 1 ovog člana obavljaju se na tačkama gdje roba privremeno napušta carinsko područje Crne Gore i gdje ponovo ulazi u to područje.
- (4) Ako se utvrdi da je u toku ili u vezi sa postupkom prevoza obavljenim na osnovu obrasca 302 iz stava 2 ovog člana učinjen prekršaj ili nepravilnost, naplata dažbina i drugih naknada koje treba da se plate, vrši se u skladu sa zakonom.

Proceduralna pravila koja se primjenjuju na upotrebu obrasca 302

Član 415

- (1) Prilikom otpremanja robe, snage NATO-a, treba da:
 - 1) podnesu obrazac 302 elektronskim putem polaznoj ili ulaznoj carinskoj ispostavi; ili
 - 2) popune obrazac 302 uz izjavu da se roba kreće pod njihovom kontrolom i ovjere tu izjavu svojim potpisom, pečatom i datumom.
- (2) Ako snage NATO-a, podnesu podatke iz obrasca 302 elektronskim putem u skladu sa stavom 1 tačka 1 ovog člana, čl. 420, 422, 430, 442, 443 i 444 ove uredbe primjenjuju se kada se izvrše neophodne promjene.
- (3) Ako snage NATO-a, postupe u skladu sa stavom 1 tačka 2 ovog člana, primjerak obrasca 302 predaje se, bez odlaganja, polaznoj carinskoj ispostavi.
- (4) Ostali primjerci obrasca 302 prate pošiljku do odredišnih snaga NATO-a, gdje obrasce ovjeravaju pečatom i potpisuju te snage NATO-a.
- (5) Prilikom dolaska robe, dva primjerka obrasca 302 predaju se odredišnoj carinskoj ispostavi.
- (6) Odredišna carinska ispostava iz stava 5 ovog člana zadržava jedan primjerak i vraća drugi primjerak obrasca 302 polaznoj carinskoj ispostavi.

Kretanje robe koja nije roba iz Crne Gore u poštanskim pošiljkama u spoljnom tranzitnom postupku

Član 416

Ako se roba koja nije iz Crne Gore kreće u spoljnom postupku tranzita u skladu sa članom 155 stav 2 tačka 5 Zakona, poštanska pošiljka i prpratna dokumentacija sadrže naljepnicu iz Priloga 59.

Kretanje poštanskih pošiljki koje sadrže domaću i stranu robu

Član 417

- (1) Ako poštanska pošiljka sadrži i domaću i stranu robu, ta pošiljka i prpratna dokumentacija sadrže naljepnicu iz Priloga 59.
- (2) Za domaću robu koju sadrži pošiljka iz stava 1 ovog člana, dokaz o carinskom statusu domaće robe ili upućivanje na MRN tog sredstva za dokazivanje nosilac postupka šalje posebno odredišnom poštanskom operatoru ili se prilaže uz pošiljku.
- (3) Ako se dokaz o carinskom statusu domaće robe poštanski operator šalje zasebno odredišnom poštanskom operatoru, taj poštanski operator dostavlja dokaz o carinskom statusu domaće robe odredišnoj carinskoj ispostavi zajedno sa pošiljkom.
- (4) Ako se priloži dokaz o carinskom statusu domaće robe ili njegov MRN uz pošiljku, to se navodi na spoljnoj strani paketa.

XXVII. SPOLJNI I UNUTRAŠNJI NACIONALNI POSTUPAK TRANZITA

Tranzitna operacija u posebnim okolnostima

Član 418

- (1) Carinska ispostava treba da prihvati tranzitnu deklaraciju u pisanom obliku u slučaju da privremeno nije dostupan:
 - 1) elektronski tranzitni sistem;
 - 2) elektronski sistem koji upotrebljavaju nosioci postupka za podnošenje deklaracije za tranzit tehnikama elektronske obrade podataka;
 - 3) elektronske veze između elektronskog sistema koji upotrebljavaju nosioci postupka za podnošenje deklaracije za tranzit tehnikama elektronske obrade podataka i elektronskog tranzitnog sistema.
- (2) Upotreba tranzitne deklaracije u pisanom obliku vrši se u skladu sa Prilogom 60.
- (3) Prihvatanje tranzitne deklaracije u pisanom obliku u slučaju iz stava 1 tač. 2 ili 3 ovog člana može da odobri carinski organ.

Provjera i administrativna pomoć

Član 419

- (1) Carinski organ može da sprovede naknadne provjere koje se odnose na dostavljene informacije i dokumentaciju, obrasce, odobrenja ili podatke koji se odnose na tranzitni postupak da bi provjerio da li su unijeti podaci, razmijenjene informacije i otisci pečata vjerodostojni.
- (2) Provjere iz stava 1 ovog člana obavljaju se ako postoji sumnja u tačnost i vjerodostojnost dostavljenih informacija ili ako postoji sumnja na prevaru, a mogu da se obave i na osnovu analize rizika ili slučajnim izborom.
- (3) Carinski organ koji primi zahtjev za naknadnu provjeru, na taj zahtjev treba da odgovori bez odlaganja.
- (4) Ako nadležna carinska ispostava polaska podnese zahtjev nadležnom carinskom organu za naknadnu provjeru u odnosu na informacije u vezi sa nacionalnim postupkom tranzita, smatra se da nijesu ispunjeni uslovi iz člana 150 stav 2 Zakona za okončanje postupka tranzita, dok se ne potvrde vjerodostojnost i tačnost podataka.

Kombinovane pošiljke

Član 420

Pošiljka može da sadrži i robu koju treba da se stavi u spoljni nacionalni postupak tranzita u skladu sa članom 155 Zakona, kao i robu koja treba da se stavi u unutrašnji nacionalni postupak tranzita u skladu sa članom 156 Zakona, ako se svaka stavka robe tako i označi u tranzitnoj deklaraciji.

Primjena nacionalnog postupka tranzita

Član 421

Nacionalni postupak tranzita je obavezan u slučajevima kada se roba koja nije roba iz Crne Gore prevozi:

- 1) vazdušnim putem i utovara se, odnosno ponovo se utovara na aerodromu Crne Gore;
- 2) morem uslugom redovnog brodskeg prevoza.

Tranzitna deklaracija i prevozna sredstva

Član 422

- (1) Tranzitna deklaracija obuhvata robu stavljenju u nacionalni postupak tranzita koja se prevozi ili treba da se prevozi od jedne polazne carinske ispostave do jedne odredišne carinske ispostave u jednom prevoznom sredstvu, kontejneru ili pakovanju.
- (2) Jedna tranzitna deklaracija može da obuhvati robu koja se prevozi ili treba da se prevozi od jedne polazne carinske ispostave do jedne odredišne carinske ispostave u više kontejnera ili više pakovanja, ako su kontejneri ili pakovanja utovareni u jedno prevozno sredstvo.
- (3) Prevozno sredstvo smatra se jednim prevoznim sredstvom, ako se roba koja se prevozi otprema zajedno, i to:
 - 1) drumskim vozilom sa prikolicom ili poluprikolicom,
 - 2) kompozicijom željezničkih kola ili vagona,
 - 3) brodom koji čini jedinstveni lanac.
- (4) Ako se radi postupka tranzita upotrebljava jedno prevozno sredstvo za utovar robe u više polaznih carinskih ispostava i za istovar u više odredišnih carinskih ispostava, podnose se posebne tranzitne deklaracije za svaku pošiljku.

Rok za podnošenje robe

Član 423

- (1) Polazna carinska ispostava treba da odredi rok u kome se roba podnosi u odredišnu carinsku ispostavu, uzimajući u obzir:
 - 1) put kretanja,
 - 2) prevozno sredstvo,
 - 3) propise kojima se uređuje saobraćaj,
 - 4) informacije koje dostavi nosilac postupka.
- (2) Rok za podnošenje robe odredišnoj carinskoj ispostavi, koji odredi polazna carinska ispostava, treba da poštuju i druge carinske ispostave i taj rok ne mogu mijenjati.

Put za kretanje robe u nacionalnom postupku tranzita

Član 424

- (1) Roba stavljena u nacionalni postupak tranzita prevozi se do određene carinske ispostave ekonomski opravdanim putem.
- (2) Ako polazna carinska ispostava ili nosilac postupka smatraju to potrebnim, ta carinska ispostava propisuje put kretanja robe u nacionalnom postupku tranzita, uzimajući u obzir informacije koje dostavi nosilac postupka.
- (3) Ako carinska ispostava određuje put, u elektronski tranzitni sistem treba da se unese oznaka države članice kroz koju se odvija tranzit.

Plombiranje kao mjera identifikacije

Član 425

- (1) Za robu u nacionalnom postupku tranzita polazna carinska ispostava treba da stavi plombe na:
 - 1) prostor u kome se nalazi roba ako je prevozno sredstvo ili kontejner polazna carinska ispostava prihvatila kao pogodno za plombiranje; ili
 - 2) pojedinačno pakovanje.
- (2) Polazna carinska ispostava treba da evidentira broj plombi i jedinstvene identifikacione oznake plombi u elektronskom tranzitnom sistemu.
- (3) Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana, polazna carinska ispostava može da odluči da ne plombira robu stavljenu u nacionalni postupak tranzita i da, umjesto toga, prihvati opis robe u tranzitnoj deklaraciji ili u dopunskim dokumentima, ako je opis robe precizan da dozvoli identifikaciju robe i navodi njenu količinu i prirodu te robe, kao i posebne karakteristike koje se odnose na serijski broj robe.
- (4) Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana, osim ako polazna carinska ispostava ne odluči drugačije, na prevozna sredstva i na pojedinačna pakovanja, koja sadrže robu, ne stavlja se plomba, i to:
 - 1) ako se roba prevozi vazдушnim putem i stavljaju se naljepnice na svaku pošiljku sa brojem pratećeg vazduhoplovnog tovarnog lista ili pošiljka čini jedinicu tereta na kojoj se navodi broj pratećeg vazduhoplovnog tovarnog lista;
 - 2) ako se roba prevozi željeznicom i mjere identifikacije primjenjuju željezničke kompanije;
 - 3) roba se prevozi morem i pozivanjem na prateću teretnicu navodi se u elektronskoj prevoznoj ispravi koja se upotrebljava kao carinska deklaracija za stavljanje robe u nacionalni postupak tranzita, u skladu sa članom 158 stav 5 tačka 5 Zakona.

Pogodnost za plombiranje

Član 426

- (1) Polazna carinska ispostava treba da prihvati da su prevozna sredstva ili kontejneri pogodni za plombiranje ako:
 - 1) se plombe mogu jednostavno i efikasno staviti na prevozno sredstvo ili kontejner;
 - 2) su prevozno sredstvo ili kontejner konstruisani tako da kada se roba iznosi ili unosi, iznošenje ili unošenje ostavlja vidljive tragove, plomba se lomi ili ima znake nedozvoljenog mijenjanja, odnosno elektronski sistem za praćenje registruje iznošenje ili unošenje;
 - 3) u prevoznom sredstvu ili kontejneru nema skrivenih prostora u kojima se može sakriti roba;
 - 4) su prostori namijenjeni robi lako dostupni za kontrolu carinskog organa.
- (2) Drumsko vozilo, prikolica, poluprikolica i kontejner, odobreni za prevoz robe pod carinskom plombom u skladu sa međunarodnim sporazumom u kome je Crna Gora jedna od ugovornih strana, smatraju se prikladnim za plombiranje.

Karakteristike carinskih plombi

Član 427

- (1) Carinske plombe treba da:
 - 1) imaju osnovne karakteristike plombi, i to:
 - ostaju neoštećene i sigurno pričvršćene prilikom uobičajne upotrebe,
 - lako se mogu provjeriti i prepoznati,
 - izrađene su tako da svako lomljenje, nedozvoljeno mijenjanje ili uklanjanje ostavlja tragove koji su vidljivi,

- napravljene su za jednokratnu upotrebu ili, ako su namijenjene višekratnoj upotrebi, napravljene su tako da im se može dati jasna, pojedinačna identifikaciona oznaka prilikom svakog novog korišćenja,
 - imaju jedinstvene identifikacione oznake koje su trajne, lako čitljive i numerisane jedinstvenim brojem;
- 2) su u skladu sa tehničkom specifikacijom koja se odnosi na:
- oblik i dimenzije plombi koje mogu varirati zavisno od upotrijebljenog metoda stavljanja, ali dimenzije su takve da obezbjeđuju da se identifikacione oznake lako čitaju,
 - identifikacione oznake plombi koje nije moguće falsifikovati i teško ih je reprodukovati,
 - upotrijebljeni materijal koji je otporan na slučajni lom i takav da sprječava neopaženo falsifikovanje ili ponovnu upotrebu.
- (2) Ako je plombe sertifikovalo nadležno tijelo u skladu sa međunarodnim standardom ISO broj 17712:2013 "Teretni kontejneri - mehaničke plombe", smatra se da te plombe ispunjavaju zahtjeve iz stava 1 ovog člana.
- (3) Za kontejnerski transport upotrebljavaju se plombe sa visokim stepenom bezbjednosti.
- (4) Carinska plomba treba da sadrži sljedeće oznake:
- 1) riječ "Carina" na službenom jeziku Crne Gore ili odgovarajuću skraćenicu; i
 - 2) šifru države, u obliku ISO-alpha-2 šifra države.
- (5) Ako plombu treba ukloniti da bi se omogućila carinska kontrola, carinski organ treba ponovo da plombira, po potrebi, carinskom plombom istog stepena sigurnosti i navede podatke o toj radnji, uključujući broj nove plombe, u tranzitnoj dokumentaciji.

Puštanje robe u nacionalni postupak tranzita

Član 428

- (1) Roba na koju je stavljena plomba ili u odnosu koje su preduzete alternativne mere identifikacije, u skladu sa članom 425 ove uredbe pušta se u nacionalni postupak tranzita.
- (2) Nakon puštanja robe iz stava 1 ovog člana, polazna carinska ispostava treba da proslijedi podatke o tranzitnoj operaciji deklarisanom odredišnoj carinskoj ispostavi.
- (3) Podaci iz stava 2 ovog člana zasnovani su na podacima iz tranzitne deklaracije, koji su, prema potrebi, izmijenjeni.
- (4) Polazna carinska ispostava treba da obavijesti nosioca postupka o puštanju robe u nacionalni postupak tranzita.
- (5) Na zahtjev nosioca postupka, polazna carinska ispostava treba da izda tranzitni prateći dokument ili, po potrebi, tranzitni sigurnosni prateći dokument nosiocu postupka.
- (6) Tranzitni prateći dokument izdaje se na propisanom obrascu, u skladu sa propisom kojim se uređuje oblik i sadržaj jedinstvene carinske isprave, i uz njega se prilaže, ako je potrebno, Spisak naimenovanja na propisanom obrascu, u skladu sa propisom kojim se uređuje oblik i sadržaj jedinstvene carinske isprave.
- (7) Tranzitni sigurnosni prateći dokument izdaje se na propisanom obrascu, u skladu sa propisom kojim se uređuje oblik i sadržaj jedinstvene carinske isprave, i uz njega se prilaže Tranzitni sigurnosni spisak naimenovanja na propisanom obrascu, u skladu sa propisom kojim se uređuje oblik i sadržaj jedinstvene carinske isprave.

Icidenti za vrijeme kretanja robe u nacionalnom postupku tranzita

Član 429

- (1) Prevoznik podnosi robu bez odlaganja nakon nezgode, zajedno sa MRN tranzitne deklaracije, najbližoj carinskoj ispostavi nadležnoj prema mjestu gdje se prevozno sredstvo nalazi, ako:
 - 1) je prevoznik primoran da odstupi od propisanog puta u skladu sa članom 424 ove uredbe, usljed okolnosti na koje taj prevoznik nije mogao da utiče;
 - 2) su plombe polomljene ili neovlašćeno izmijenjene u toku prevoza, a prevoznik na to nije mogao da utiče;
 - 3) je roba pretovarena iz jednog prevoznog sredstva u drugo prevozno sredstvo, pod nadzorom carinske ispostave;
 - 4) je zbog neposredne opasnosti, potrebno djelimično ili potpuno istovariti prevozno sredstvo;
 - 5) je došlo do nezgode koja može da utiče na sposobnost nosioca postupka ili prevoznika da ispunji obaveze;
 - 6) se zamijeni element koji čini jedno prevozno sredstvo iz člana 422 ove uredbe.
- (2) Ako carinska ispostava iz stava 1 ovog člana smatra da se tranzitna operacija može nastaviti, ta carinska ispostava treba da preduzme neophodne mjere.

- (3) Carinska ispostava iz stava 1 ovog člana evidentira informacije u vezi sa incidentom u elektronski tranzitni sistem.
- (4) U slučaju iz stava 1 tačka 3 ovog člana, carinska ispostava ne zahtijeva podnošenje robe zajedno sa MRN tranzitne deklaracije ako:
 - 1) se roba pretovara iz prevoznog sredstva koje nije plombirano;
 - 2) nosilac postupka ili prevoznik za račun nosioca postupka, dostavi informacije u vezi sa pretovarom toj carinskoj ispostavi; i
 - 3) ta carinska ispostava evidentira informacije u elektronskom tranzitnom sistemu.
- (5) U slučaju iz stava 1 tačka 6 ovog člana, prevoznik može nastaviti tranzitnu operaciju kada se jedna ili više kola, odnosno vagona isključe iz kompozicije željezničkih kola ili vagona zbog tehničkih problema.
- (6) U slučaju iz stava 1 tačka 6 ovog člana, ako se promijeni vučno vozilo drumskog vozila bez promjene prikolice ili poluprikolice, carinska ispostava ne zahtijeva podnošenje robe zajedno sa MRN tranzitne deklaracije, ako:
 - 1) nosilac postupka ili prevoznik za račun nosioca postupka dostavlja informacije u vezi sa sastavom drumskog vozila toj carinskoj ispostavi; i
 - 2) ta carinska ispostava evidentira informacije u elektronski tranzitni sistem.
- (7) Prevoznik je oslobođen od obaveze podnošenje robe i MRN tranzitne deklaracije carinskoj ispostavi u slučajevima iz stava 4 tač. 1 i 2, stava 5 i stava 6 tačka 1 ovog člana.
- (8) Informacije u vezi sa incidentima u toku tranzitne operacije odredišna carinska ispostava evidentira u elektronski tranzitni sistem.

Podnošenje robe u nacionalnom postupku tranzita odredišnoj carinskoj ispostavi

Član 430

- (1) Kada roba u nacionalnom postupku tranzita stigne u odredišnu carinsku ispostavu, toj carinskoj ispostavi podnosi se:
 - 1) roba;
 - 2) MRN tranzitne deklaracije;
 - 3) informacije koje zahtijeva odredišna carinska ispostava.
- (2) Roba iz stava 1 tačka 1 ovog člana podnosi se u redovno radno vrijeme odredišne carinske ispostave.
- (3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, na zahtjev zainteresovanog lica odredišna carinska ispostava može da odobri da se podnošenje robe obavi van redovnog radnog vremena ili na drugom mjestu.
- (4) Ako je roba podnijeta odredišnoj carinskoj ispostavi po isteku roka koji je odredila polazna carinska ispostava u skladu sa članom 423 ove uredbe, a nepoštovanje tog roka proizlazi iz okolnosti za koje su odredišnoj carinskoj ispostavi dati opravdani razlozi i za koje nije odgovoran prevoznik ili nosilac postupka, smatra se da je roba podnijeta u roku.
- (5) Nacionalni postupak tranzita može da se završi u nekoj drugoj carinskoj ispostavi umjesto u onoj koja je deklarirana kao odredišna u tranzitnoj deklaraciji, i ta carinska ispostava se smatra odredišnom carinskom ispostavom.

Potvrda o podnošenju robe koju ovjerava odredišna carinska ispostava

Član 431

- (1) Na zahtjev lica koje podnosi robu u odredišnu carinsku ispostavu, ta carinska ispostava treba da ovjeri potvrdu kojom se potvrđuje podnošenje robe i koja sadrži upućivanje na MRN tranzitne deklaracije.
- (2) Potvrdu iz stava 1 ovog člana carinska ispostava izdaje se na obrascu iz Priloga 61.
- (3) Potvrdu iz stava 1 ovog člana koju je prethodno popunilo zainteresovano lice ne predstavlja alternativni dokaz da je nacionalni postupak tranzita završen, u skladu sa članom 436 ove uredbe.

Obavještenje o podnošenju robe u nacionalnom postupku tranzita

Član 432

- (1) Odredišna carinska ispostava treba da obavijesti polaznu carinsku ispostavu o podnošenju robe na dan podnošenja robe i MRN tranzitne deklaracije u skladu sa članom 430 ove uredbe.

- (2) Ako se nacionalni postupak tranzita završi u carinskoj ispostavi koja nije deklarirana kao određena u tranzitnoj deklaraciji, ta carinska ispostava smatra se određenu carinskom ispostavom u skladu sa članom 430 ove uredbe, koja treba da obavijesti polaznu carinsku ispostavu u skladu sa stavom 1 ovog člana.
- (3) U slučaju iz stava 2 ovog člana polazna carinska ispostava o podnošenju robe treba da obavijesti određenu carinsku ispostavu deklariranu u tranzitnoj deklaraciji.

Provjere i izdavanje alternativnog dokaza

Član 433

- (1) Nakon podnošenja robe u nacionalnom postupku tranzita, određena carinska ispostava treba da provjeri tačnost podataka o tranzitnoj operaciji, koje je primila od polazne carinske ispostave.
- (2) Ako je nacionalni postupak tranzita završen, a određena carinska ispostava nije utvrdila nepravilnosti i nosilac postupka dostavi tranzitni prateći dokument ili tranzitni sigurnosni prateći dokument, ta carinska ispostava, na zahtjev nosioca postupka, treba da ovjeri taj dokument radi pružanja alternativnog dokaza u skladu sa članom 436 ove uredbe.
- (3) Ovjera iz stava 2 ovog člana treba da obuhvati potpis ovlaštenog carinskog službenika, pečat te carinske ispostave, datum i napomenu: "Alternativni dokaz - 99202".

Slanje rezultata kontrole

Član 434

- (1) Određena carinska ispostava treba da dostavi polaznoj carinskoj ispostavi rezultate kontrole, najkasnije trećeg dana od dana kada se roba podnese u određenu carinsku ispostavu, odnosno na drugo mjesto, u skladu sa članom 430 ove uredbe.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, carinski organ može da produži rok tri dana.
- (3) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako robu primi ovlašćeni primalac iz člana 158 stav 5 tačka 2 Zakona, polazna carinska ispostava treba da se obavijesti najkasnije šestog dana, od dana kada je roba podnijeta ovlašćenom primaocu.
- (4) Ako se roba prevozi željeznicom i jedna ili više kola, odnosno vagona se isključe iz kompozicije željezničkih kola, odnosno vagona zbog tehničkih problema iz člana 429 ove uredbe, određena carinska ispostava treba da se obavijesti polaznu carinsku ispostavu najkasnije dvanaestog dana, od dana kada je prvi dio robe podnijet.

Postupak provjere za robu u nacionalnom postupku tranzita

Član 435

- (1) Ako polazna carinska ispostava ne primi rezultate kontrole u roku od šest dana, u skladu sa članom 434 ove uredbe ili u roku od 12 dana, u skladu sa članom 434 ove uredbe nakon prijema obavještenja o podnošenju robe, carinski organ bez odlaganja treba da traži rezultate kontrole od određene carinske ispostave koja je poslala obavještenje o podnošenju robe.
- (2) Određena carinska ispostava treba da pošalje rezultate kontrole bez odlaganja nakon prijema zahtjeva od carinskog organa.
- (3) Ako polazna carinski organ nije primio informacije koje omogućavaju okončanje nacionalnog postupka tranzita ili naplatu carinskog duga, carinski organ treba da od nosioca postupka zahtjeva podatke ili, ako su ti podaci dostupni u mjestu određena, od određene carinske ispostave, ako:
 - 1) polazna carinska ispostava nije primila obavještenje o podnošenju robe u roku za podnošenje robe iz člana 423 ove uredbe;
 - 2) polazna carinska ispostava nije primila rezultate kontrole tražene u skladu sa stavom 1 ovog člana;
 - 3) polazni carinski organ ima saznanje da postoji greška u slanju obavještenja o podnošenju ili rezultatima kontrole.
- (4) Carinski organ treba da nosiocu postupka pošalje zahtjev za informacije iz stava 3 tač. 1 i 2 ovog člana u roku od sedam dana, od dana isteka roka iz te tačke.
- (5) Ako prije isteka rokova iz stava 4 ovog člana carinski organ primi informacije da nacionalni postupak tranzita nije propisno završen ili sumnja da je riječ o takvom slučaju, zahtjev treba da pošalje bez odlaganja.
- (6) Odgovori na zahtjeve podnijete u skladu sa stavom 3 ovog člana dostavljaju se carinskom organu u roku od 28 dana od dana podnošenja zahtjeva.

- (7) Nakon slanja zahtjeva iz stava 3 ovog člana, odredišna carinska ispostava nije dostavila informacije da bi se okončao nacionalni postupak tranzita, carinski organ treba da zahtjeva od nosioca postupka da dostavi te informacije, u roku od 35 dana od dana pokretanja postupka provjere.
- (8) Nosilac postupka treba da odgovori na zahtjev u roku od 28 dana, od dana slanja zahtjeva.
- (9) Ako informacije dostavljene u odgovoru nosioca postupka, u skladu sa stavom 7 ovog člana, nijesu dovoljne da se okonča nacionalni postupak tranzita, ali carinski organ smatra da su dovoljne da bi se nastavio postupak provjere, taj organ treba bez odlaganja da pošalje zahtjev za dodatne informacije carinskoj ispostavi koja je uključena u postupak provjere, koja odgovara na zahtjev u roku od 40 dana od dana podnošenja zahtjeva.
- (10) Ako se u toku postupka provjere iz st. 1 do 9 ovog člana utvrdi da je nacionalni postupak tranzita propisno završen, carinski organ treba da okonča nacionalni postupak tranzita i bez odlaganja obavijesti garanta i nosioca postupka.
- (11) Ako se u toku postupka provjere iz st. 1 do 9 ovog člana utvrdi da se nacionalni postupak tranzita ne može okončati, carinski organ treba da utvrdi da li je nastao carinski dug.
- (12) Ako je carinski dug nastao, carinski organ treba da utvrdi dužnika.

Alternativni dokaz završetka nacionalnog postupka tranzita

Član 436

- (1) Nacionalni postupak tranzita smatra se propisno završenim ako nosilac postupka carinskom organu dostavi dokument kojim se potvrđuje istovjetnost robe, i to:
 - 1) dokument koji je ovjerila odredišna carinska ispostava kojim se potvrđuje istovjetnost robe i utvrđuje da je roba podnijeta u odredišnu carinsku ispostavu ili isporučena ovlašćenom primaocu u skladu sa članom 158 stav 5 tačka 2 Zakona;
 - 2) dokument ili carinsku evidenciju, koje je ovjerila carinska ispostava i kojima se utvrđuje da je roba napustila carinsko područje Crne Gore;
 - 3) carinsku ispravu izdatu u trećoj državi u kojoj je roba stavljena u carinski postupak;
 - 4) dokument izdat u trećoj državi, sa pečatom ili drugom ovjerom carinskog organa te države, na osnovu kog se može utvrditi da je roba u slobodnom prometu u toj državi.
- (2) Umjesto dokumenata iz stava 1 ovog člana, kao dokaz se mogu dostaviti kopije koje je ovjerio organ koji je izdao originalna dokumenta ili koje je ovjerio nadležni organ treće države ili Crne Gore.
- (3) Potvrda o podnošenju robe iz člana 431 ove uredbe ne predstavlja dokaz da je nacionalni postupak tranzita propisno završen.

Odobrenje statusa ovlašćenog pošiljaoca za stavljanje robe u nacionalni postupak tranzita

Član 437

Status ovlašćenog pošiljaoca iz člana 158 stav 5 tačka 1 Zakona carinski organ može da odobri samo podnosiocu zahtjeva kome je odobreno, polaganje zajedničkog obezbjeđenja u skladu sa članom 66 stav 6 Zakona ili je oslobođen od polaganja obezbjeđenja u skladu sa članom 72 stav 2 Zakona.

Zahtjev za status ovlašćenog pošiljaoca radi stavljanja robe u nacionalni postupak tranzita

Član 438

- (1) Zahtjev za status ovlašćenog pošiljaoca iz člana 158 stav 5 tačka 1 Zakona, radi stavljanja robe u nacionalni postupak tranzita, lice podnosi carinskom organu na obrascu iz Priloga 62.
- (2) Odobrenje za status ovlašćenog pošiljaoca carinski organ izdaje na obrascu iz Priloga 63.

Zahtjev za status ovlašćenog primaoca za primanje robe stavljene u nacionalni postupak tranzita

Član 439

- (1) Zahtjev za status ovlašćenog primaoca iz člana 158 stav 5 tačka 2 Zakona, radi primanja robe stavljene u nacionalni postupak tranzita, lice podnosi carinskom organu na obrascu iz Priloga 64.
- (2) Status ovlašćenog primaoca iz stava 1 ovog člana, odobrava se samo podnosiocu zahtjeva koji izjavi da će redovno primati robu stavljenu u nacionalni postupak tranzita.
- (3) Odobrenje iz stava 2 ovog člana izdaje se na obrascu iz Priloga 65.

Zahtjev za status ovlašćenog primaoca za TIR postupke

Član 440

Zahtjev za status ovlašćenog primaoca iz člana 157 Zakona, radi TIR postupaka, lice podnosi carinskom organu na obrascu iz Priloga 64.

Odobrenje statusa ovlašćenog primaoca za TIR postupke

Član 441

- (1) Status ovlašćenog primaoca iz člana 157 Zakona odobrava se podnosiocu zahtjeva koji:
 - 1) ima sjedište na carinskom području Crne Gore;
 - 2) izjavi da će redovno primati robu koja je u TIR postupku;
 - 3) ispunjava kriterijume iz člana 26 stava 1 tač. 1, 2 i 4 Zakona.
- (2) Odobrenje se izdaje samo ako carinski organ smatra da će moći da nadzire TIR postupke i sprovodi kontrolu bez administrativnog opterećenja nesrazmernog u odnosu na zahtjeve datog lica.
- (3) Odobrenje statusa ovlašćenog primaoca primjenjuje se na TIR postupke koji se završavaju u mjestu u Crnoj Gori koje je navedeno u odobrenju.
- (4) Odobrenje iz stava 2 ovog člana izdaje se na obrascu iz Priloga 65.

Stavljanje robe u nacionalni postupak tranzita od strane ovlašćenog pošiljaoca

Član 442

- (1) Ako ovlašćeni pošiljalac, namjerava da stavi robu u nacionalni postupak tranzita, podnosi tranzitnu deklaraciju polaznoj carinskoj ispostavi.
- (2) Ovlašćeni pošiljalac iz stava 1 ovog člana ne može da započne nacionalni postupak tranzita do isteka roka iz odobrenja u skladu sa članom 158 stav 5 tačka 1 Zakona.
- (3) Ovlašćeni pošiljalac u elektronski tranzitni sistem treba da unose informacije o:
 - 1) putu kretanja, ako je taj put propisan članom 424 ove uredbe;
 - 2) roku iz člana 423 ove uredbe u kome se roba podnosi odredišnoj carinskoj ispostavi;
 - 3) broju plombi i jedinstvenoj identifikacionoj oznaci plombi, po potrebi.
- (4) Ovlašćeni pošiljalac treba da odštampa tranzitni prateći dokument ili tranzitni sigurnosni prateći dokument nakon prijema obavještenja o puštanju robe u nacionalni postupak tranzita od polazne carinske ispostave.

Formalnosti za robu stavljen u nacionalni postupak tranzita koju prima ovlašćeni primalac

Član 443

- (1) Kada se roba podnese na mjesto navedeno u odobrenju iz člana 158 stav 5 tačka 2 Zakona, ovlašćeni primalac treba da:
 - 1) obavijesti bez odlaganja odredišnu carinsku ispostavu o podnošenju robe i o nepravilnostima ili incidentima koje su se dogodile za vrijeme prevoza;
 - 2) istovari robu nakon dobijanja dozvole odredišne carinske ispostave;
 - 3) unese bez odlaganja rezultate pregleda posle istovara i informacije u vezi sa istovarom u evidenciju;
 - 4) obavijesti odredišnu carinsku ispostavu o rezultatima pregleda robe i nepravilnostima, najkasnije trećeg dana od dana kada je primio dozvolu za istovar robe.
- (2) Odredišna carinska ispostava, kada primi obavještenje o podnošenju robe u prostorije ovlašćenog primaoca, treba da obavijesti polaznu carinsku ispostavu o podnošenju robe.
- (3) Odredišna carinska ispostava, kada primi rezultate pregleda robe iz stava 1 tačka 4 ovog člana, treba da pošalje rezultate provjere polaznoj carinskoj ispostavi, najkasnije šestog dana, od dana kada je roba isporučena ovlašćenom primaocu.

Završetak nacionalnog postupka tranzita za robu koju prima ovlašćeni primalac

Član 444

Smatra se da je nosilac postupka ispunio obaveze i da je postupak tranzita završen kada je roba podnijeta neoštećena ovlaštenom primaocu u skladu sa članom 158 stav 5 tačka 2 Zakona na mjesto i u roku navedenim u odobrenju, u skladu sa članom 423 ove uredbe.

Potvrda o podnošenju koju izdaje ovlašćeni primalac

Član 445

- (1) Ovlašćeni primalac, na zahtjev prevoznika, treba da izda potvrdu kojom se potvrđuje podnošenje robe na mjesto navedeno u odobrenju iz člana 158 stav 5 tačka 2 Zakona i koja sadrži upućivanje na MRN nacionalne tranzitne operacije.
- (2) Potvrdu iz stava 1 ovog člana ovlašćeni primalac izdaje na obrascu iz Priloga 61.

Formalnosti za upotrebu plombi posebne vrste

Član 446

- (1) Plombe posebne vrste treba da ispunjavaju uslove iz člana 427 ove uredbe.
- (2) Ako je plombe sertifikovalo nadležno tijelo u skladu sa međunarodnim standardom ISO broj 17712:2013 "Teretni kontejneri - mehaničke plombe", smatra se da te plombe ispunjavaju uslove iz stava 1 ovog člana.
- (3) Za kontejnerski transport upotrebljavaju se plombe sa visokim stepenom bezbednosti.
- (4) Plombe posebne vrste sadrže:
 - 1) ime lica kome je, u skladu sa članom 158 stav 5 tačka 3 Zakona, odobreno da ih upotrebljava;
 - 2) odgovarajuću skraćenicu ili šifru na osnovu koje carinska ispostava otpreme može da identifikuje lice iz tačke 1 ovog stava.
- (5) Nosilac postupka treba da unese broj i jedinstvene identifikacione oznake plombi posebne vrste u tranzitnu deklaraciju i stavi ih najkasnije u trenutku kada se roba pusti u nacionalni postupak tranzita.

Odobrenje za upotrebu plombi posebne vrste

Član 447

Odobrenje za upotrebu plombi posebne vrste na prevoznim sredstvima, kontejnerima ili pakovanjima koja se koriste u nacionalnom postupku tranzita izdaje carinski organ, ako taj organ odobri plombe navedene u zahtjevu u skladu sa članom 158 stav 5 tačka 3 Zakona.

Carinski nadzor nad upotrebom plombi posebne vrste

Član 448

Carinski organ treba da kontroliše upotrebu plombi posebne vrste od strane lica kome je odobrena upotreba tih plombi, u skladu sa članom 447 ove uredbe.

Odobrenja za pojednostavljenja

Član 449

- (1) Odobrenja iz člana 158 stav 5 Zakona carinski organ treba da izda podnosiocu zahtjeva koji:
 - 1) ima sjedište, odnosno prebivalište na carinskom području Crne Gore;
 - 2) izjavi da će redovno koristiti nacionalni postupak tranzita;
 - 3) ispunji kriterijume iz člana 26 stav 1 tač. 1, 2 i 4 Zakona.
- (2) Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje se samo ako carinski organ smatra da će moći da nadzire nacionalni postupak tranzita i sprovodi kontrolu bez administrativnog opterećenja koji nije srazmjeran u odnosu na zahtjev tog lica.

Transport fiksnom transportnom instalacijom i sprovođenje nacionalnog postupka tranzita

Član 450

- (1) Ako roba koja se transportuje fiksnom transportnom instalacijom koja se koristi za neprekidan transport robe kao što su električna energija, gas i nafta, a koja ulazi u carinsko područje Crne Gore, smatra se da je ta roba stavljena u nacionalni postupak tranzita kad uđe u carinsko područje Crne Gore.

- (2) Ako se roba već nalazi u carinskom području Crne Gore i transportuje se fiksnom transportnom instalacijom, smatra se da je ta roba stavljena u nacionalni postupak tranzita kada se stavi u fiksnu transportnu instalaciju.
- (3) Ako se roba transportuje fiksnim transportnim instalacijama, radi nacionalnog postupka tranzita, nosilac postupka je operator fiksne transportne instalacije koji ima sjedište u Crnoj Gori.
- (4) Nosilac postupka i carinski organ treba da utvrde način carinskog nadzora nad robom u transportu.
- (5) Operator fiksne transportne instalacije, smatra se prevoznikom iz člana 158 stav 4 Zakona.
- (6) Nacionalni postupak tranzita je završen kada se izvrši odgovarajući unos u poslovnu evidenciju pošiljaoca ili operatora fiksne transportne instalacije, kojim se potvrđuje da je roba koja se transportovala fiksnom transportnom instalacijom:
 - 1) stigla u pogon primaoca,
 - 2) uključena u transportnu, odnosno distributivnu mrežu primaoca, ili
 - 3) napustila carinsko područje Crne Gore.

Ovlašćenje za upotrebu tranzitne deklaracije sa manjim brojem podataka

Član 451

Odobrenja iz člana 158 stav 5 tačka 4 Zakona za korišćenje carinske deklaracije sa manjim brojem podataka za stavljanje robe u nacionalni postupak tranzita carinski organ izdaje za:

- 1) transport robe željeznicom;
- 2) vazdušni i pomorski transport robe ako se elektronski transportni dokument ne koristi kao tranzitna deklaracija.

Odobrenje za upotrebu elektronskog transportnog dokumenta kao tranzitne deklaracije za vazdušni transport

Član 452

Radi vazdušnog transporta, odobrenje za upotrebu elektronskog transportnog dokumenta kao tranzitne deklaracije za stavljanje robe u nacionalni postupak tranzita iz člana 158 stav 5 tačka 5 Zakona carinski organ izdaje ako podnosilac zahtjeva:

- 1) obavlja značajan broj letova između aerodroma u Crnoj Gori;
- 2) dokaže da će moći da osigura da podaci elektronskog transportnog dokumenta budu na raspolaganju polaznoj carinskoj ispostavi na polaznom aerodromu i odredišnoj carinskoj ispostavi na odredišnom aerodromu i da su ti podaci isti u polaznoj carinskoj ispostavi i odredišnoj carinskoj ispostavi.

Odobrenje za upotrebu elektronskog transportnog dokumenta kao tranzitne deklaracije za pomorski transport

Član 453

Radi pomorskog transporta, odobrenja za upotrebu elektronskog transportnog dokumenta kao tranzitne deklaracije za stavljanje robe u nacionalni postupak tranzita iz člana 158 stav 5 tačka 5 Zakona carinski organ izdaje ako podnosilac zahtjeva:

- 1) obavlja značajan broj plovidbi između luka u Crnoj Gori;
- 2) dokaže da će moći da osigura da podaci elektronskog transportnog dokumenta budu na raspolaganju polaznoj carinskoj ispostavi u polaznoj luci i odredišnoj carinskoj ispostavi u odredišnoj luci i da su ti podaci isti u polaznoj carinskoj ispostavi i odredišnoj carinskoj ispostavi.

Formalnosti za upotrebu elektronskog transportnog dokumenta kao tranzitne deklaracije u vazdušnom ili pomorskom transportu

Član 454

- (1) Roba se stavlja u nacionalni postupak tranzita kada su podaci iz elektronskog transportnog dokumenta stavljeni na raspolaganje polaznoj carinskoj ispostavi na aerodromu, u slučaju vazdušnog transporta ili polaznoj carinskoj ispostavi u luci, u slučaju pomorskog transporta u skladu sa odobrenjem iz člana 158 stav 5 tačka 5 Zakona.
- (2) Nosilac postupka treba da unose odgovarajuće šifre pored svih stavki u elektronskom transportnom dokumentu, ako robu treba staviti u nacionalni postupak tranzita.

- (3) Nacionalni postupak tranzita završava se kada se roba podnese u određenu carinsku ispostavu na aerodromu, u slučaju vazdušnog transporta ili u određenu carinsku ispostavu u luci, u slučaju pomorskog transporta i kada su podaci iz elektronskog transportnog dokumenta stavljeni na raspolaganje toj carinskoj ispostavi u skladu sa odobrenjem iz člana 158 stav 5 tačka 5 Zakona.
- (4) Nosilac postupka bez odlaganja treba da obavijesti polaznu carinsku ispostavu i određenu carinsku ispostavu o prekršajima i nepravilnostima.
- (5) Smatra se da je nacionalni postupak tranzita okončan osim ako su carinske ispostave primile informacije da postupak nije propisno završen ili su to utvrdili.

XXVIII. CARINSKO SKLADIŠTENJE

Maloprodaja

Član 455

Odobrenja za upravljanje carinskim skladištima carinski organ izdaje se ako se smještajni objekti ne koriste u svrhu maloprodaje, osim ako se roba prodaje na malo, i to:

- 1) uz oslobođenje od uvoznih dažbina:
 - za putnike u države ili teritorije van carinskog područja Crne Gore ili iz država ili teritorija;
 - za članove međunarodnih organizacija;
 - za članove NATO snaga;
 - na osnovu diplomatskih ili konzularnih aranžmana; ili
- 2) na daljinu ili putem interneta.

Posebno opremljeni smještajni objekti

Član 456

Ako roba predstavlja opasnost ili postoji vjerovatnoća da može da pokvari ostalu robu ili su za tu robu potrebni posebni prostori, u odobrenju za vođenje smještajnih objekata za carinsko skladištenje robe carinski organ može MRNda navede da se roba može smještati samo u smještajne objekte koji su za to posebno opremljeni.

Vrste smještajnih objekata

Član 457

U odobrenju za upravljanje smještajnim objektima za carinsko skladištenje robe carinski organ treba da navede koja se vrsta carinskog skladišta koristi na osnovu odobrenja, i to:

- 1) javno carinsko skladište tipa I kod kojeg odgovornost iz člana 164 stav 1 Zakona snose nosilac odobrenja i nosilac postupka;
- 2) javno carinsko skladište tipa II kod kojeg odgovornost iz člana 164 stav 2 Zakona snosi nosilac postupka;
- 3) privatno carinsko skladište.

XXIX. SLOBODNE ZONE

Mjere ekonomske politike

Član 458

- (1) Mjere ekonomske politike primjenjuju se u skladu sa propisima kojima se uređuju mjere trgovinske politike prilikom:
 - 1) stavljanja robe u slobodan promet, te mjere se ne primjenjuju na robu, koja je unešena u slobodnu zonu dok ova roba ostaje u zoni, osim ako je roba u slobodnoj zoni stavljena u slobodan promet;
 - 2) unošenja robe na carinsko područje, te mjere se primjenjuju, kada je carinska roba unešena u slobodnu zonu;
 - 3) izvoza robe, te mjere se primjenjuju, kada je domaća roba iz slobodne zone izvezena iz carinskog područja.
- (2) Roba iz stava 1 ovog člana predmet je carinskog nadzora.

Nadležnost za carinski nadzor u slobodnoj zoni

Član 459

Za sprovođenje carinskog nadzora nadležna je carinska ispostava, koja je teritorijalno nadležna s obzirom na mjesto, na kojem se nalazi slobodna zona.

Nadzor nad slobodnom zonom i neposrednom okolinom

Član 460

- (1) Slobodna zona, treba da bude u skladu sa uputstvima carinskog organa ograđena, tako da omogućava carinski nadzor u slobodnoj zoni i van nje, i da onemogućava da se roba nelegalno iznosi iz slobodne zone.
- (2) Carinski nadzor treba da bude obezbijeđen u pojasu od šest metara pored spoljašnje strane ograde slobodne zone.

Carinska kontrola

Član 461

Carinski organ treba da sprovodi carinsku kontrolu iz čl. 30 do 32 Zakona povremeno, odnosno kad posumnja, da se ne poštuju propisi o poslovanju u slobodnoj zoni.

Prestanak poslovanja ili pojedinačne djelatnosti korisnika u slobodnoj zoni

Član 462

- (1) Korisnik slobodne zone (u daljem tekstu: korisnik), koji prestaje sa poslovanjem ili obavljanjem pojedinačne djelatnosti u slobodnoj zoni, treba o tome bez odlaganja da obavijesti nadležnu carinsku ispostavu i preda toj carinskoj ispostavi evidencije na provjeru.
- (2) Carinski organ koji je odobrio evidenciju može promijeniti ili ukinuti ovo odobrenje ako po osnovu poslovanja korisnika zone odobreno vođenje evidencije više ne omogućava adekvatnu carinsku kontrolu, ili ako je zabranilo ili ograničilo obavljanje neke od aktivnosti.
- (3) Nakon što carinski organ ukine odobrenu evidenciju u skladu sa stavom 2 ovog člana, korisnik više ne može da obavlja poslove na koje se odnosi ukinuta evidencija, a postojeće zalihe robe se tretiraju kao da je ta roba unijeta ili ponovo unijeta na carinsko područje.

Unošenje robe u slobodnu zonu i upis u evidencije

Član 463

- (1) Robu, koja se unosi u slobodnu zonu, korisnik treba da bez odlaganja unese u evidencije iz člana 390 ove uredbe.
- (2) Ako je pošiljku u slobodnu zonu unio prevoznik, koji nije istovremeno i korisnik, korisnik koji je robu preuzeo, treba da robu unese u evidenciju iz člana 390 ove uredbe i, najkasnije sljedećeg radnog dana poslije preuzimanja robe, preda nadležnom carinskom organu potvrdu o preuzimanju.

Prevozni dokumenti

Član 464

Prevozni dokumenti su dokumenti koji se odnose na prevoz (tovarni list, popisi broskog tovara ili poštanske uputnice i drugi dokumenti), ako sadrže informacije za identifikaciju robe.

Unošenje robe u slobodnu zonu kao okončanje carinskog posebnog postupka

Član 465

- (1) Ako je roba u skladu sa članom 104 stav 2 tačka 1 Zakona podnešena carinskom organu, propisani dokumenti treba da budu podnešeni zajedno sa robom.
- (2) Ako se postupak aktivnog oplemenjivanja ili privremenog uvoza za dobijene proizvode odnosno privremeno uvezenu robu, okončava sa tranzitnim postupkom, kome slijedi unošenje robe u slobodnu zonu sa namjerom kasnijeg iznosa sa carinskog područja, carinski organ treba da provjeri da li su podaci iz člana 390 ove uredbe unešeni u evidencije.

Prenos robe na druge korisnike

Član 466

- (1) Korisnik može robu koju je unio u slobodnu zonu, da ustupiti drugom korisniku.
- (2) Ustupanje i preuzimanje oba korisnika treba da iskazažu u evidencijama.
- (3) Korisnik, koji ustupa robu drugom korisniku, treba o tome da, bez odlaganja, obavijesti carinsku ispostavu.

Unošenje robe u slobodnu zonu

Član 467

Ako na osnovu unošenja robe u slobodnu zonu lice može da traži povraćaj plaćenog carinskog duga ili otpis još neplaćenog carinskog duga, carinska ispostava treba da potvrdi unošenje robe na podnesenim deklaracijama.

Prijava robe, koja podliježe plaćanju izvoznih dažbina

Član 468

Carinski organ može da zatraži, da se prilikom unošenja u slobodnu zonu prijavi roba, koja podliježe plaćanju izvoznih dažbina ili je predmet drugih izvoznih mjera ili za koju važe druge mjere ekonomske politike.

Uvjerenje o carinskom statusu robe

Član 469

Za potvrđivanje carinskog statusa robe u skladu sa članom 114 stav 2 Zakona se, po pravilu, koristi obrazac iz Priloga 66.

Uobičajeni postupci i postupanja sa robom u slobodnoj zoni

Član 470

- (1) Uobičajeni postupci i postupanja iz člana 153 stav 1 Zakona su postupci i postupanja iz Priloga 58.
- (2) U slučaju iz stava 1 ovog člana, ako nastane carinski dug za robu koja se iz slobodne zone unosi u drugi dio carinskog područja, podnosilac deklaracije može da zahtijeva da se visina carinskog duga utvrdi na osnovu vrste robe, carinske vrijednosti i količine robe, na osnovu koje bi se iznos utvrdio u skladu sa članom 63 Zakona, da roba nije bila predmet rukovanja.
- (3) Carinska ispostava na zahtjev podnosioca deklaracije treba da izda dokument INF 8 čiji uzorak je u Prilogu 67.
- (4) Izdavanje dokumenta iz stava 3 ovog člana podnosilac deklaracije može da zatraži prilikom deklarisanja robe, koja je u vrijeme zadržavanja u slobodnoj zoni bila predmet uobičajenih postupaka i postupanja, za jedan od carinskih postupaka.
- (5) Dokument iz stava 3 ovog člana može se upotrijebiti za određivanje podataka koji se uzimaju u obzir kod utvrđivanja osnova za određivanje visine carinskog duga.
- (6) U slučaju iz stava 5 ovog člana carinska ispostava treba da popuni rubrike 11, 12 i 13, potvrdi rubriku 15 dokumenta iz stava 3 ovog člana i vrati original tog dokumenta podnosiocu deklaracije.

Stavljanje robe u slobodan promet dok je u slobodnoj zoni

Član 471

- (1) Sa stranom robom u slobodnoj zoni nije dozvoljena upotreba ili postupanje drugačije nego što je to propisano članom 169 Carinskog zakona.
- (2) U skladu sa članom 169 stav 3 Zakona može da se odobri, u slobodnoj zoni, postupanje sa robom za koju u slučaju stavljanja robe u slobodan promet ne postoji obaveza plaćanja carinskog duga.
- (3) Izuzetno od robe iz stava 2 ovog člana, u slučaju, kada je carinska roba u slobodnoj zoni stavljena u slobodan promet, primenjuje se postupak iz člana 130 Carinskog zakona uz prethodno odobrenje carinskog organa i odobravanjem evidencija iz člana 390 ove uredbe.

Mogućnost korišćenja robe u slobodnoj zoni za snabdijevanje plovila u međunarodnom saobraćaju

Član 472

Roba unesena u slobodnu zonu može se, u skladu sa odobrenjem carinskog organa, koristiti za snabdijevanje plovila i posada tih plovila u međunarodnom saobraćaju.

Roba koja se unosi u slobodnu zonu

Član 473

Za robu koja se unosi u slobodnu zonu, carinski dug se plaća u skladu sa zakonom koji uređuje poslovanje u slobodnoj zoni.

Iznošenje robe i upis u evidencije

Član 474

Podatke o iznošenju robe iz slobodne zone, odnosno iz prostora gdje korisnik obavlja djelatnost sa tom robom, korisnik treba, bez odlaganja, da upiše u evidencije iz člana 390 ove uredbe.

Ponovni izvoz nerastovarene robe

Član 475

Korisnik ne treba prethodno da obavijesti carinsku ispostavu o planiranom ponovnom izvozu carinske robe, koja nije bila rastovarena ili pretovarena na drugo prevozno sredstvo.

Podnošenje deklaracije

Član 476

Korisnik treba da podnese robu iz člana 167 Zakona prilikom unošenja u slobodnu zonu carinskom organu i za tu robu treba da podnese deklaraciju.

Rokovi za stvarni izvoz robe

Član 477

Roba iz člana 168 Zakona na koju se primjenjuju mjere na osnovu njenog smještaja u slobodnu zonu koje bi se primijenile pri izvozu takve robe na osnovu posebnih propisa, treba da bude izvezena u roku od 120 dana od dana unošenja robe u slobodnu zonu.

Početak postupka aktivnog oplemenjivanja, odnosno prerade pod carinskim nadzorom, prilikom unošenja robe u slobodnu zonu

Član 478

- (1) Proizvodne operacije koje se odnose na obradu, preradu i druga postupanja u okviru postupka aktivnog oplemenjivanja se u slobodnoj zoni ne smiju početi obavljati, dok korisnik nije dobio odobrenje iz člana 148 Zakona (2) Ako postupak aktivnog oplemenjivanja u slobodnoj zoni započne u trenutku, kada je roba unešena u slobodnu zonu, može se primjeniti evidentiranje u poslovnim knjigama deklaranta iz člana 130 Zakona, uz prethodno odobrenje carinskog organa i odobravanjem evidencija iz člana 390 ove uredbe.
- (3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, korisnik može da zahtijeva, da se primjeni redovni postupak za početak postupka aktivnog oplemenjivanja.
- (4) Ako se koristi evidentiranje u poslovnim knjigama deklaranta u skladu sa stavom 2 ovog člana, upis u evidencije iz člana 390 ove uredbe zamijeniće upis u evidenciju o unosu robe u slobodnu zonu.
- (5) Upis u evidenciju postupka aktivnog oplemenjivanja treba da sadrži podatke o prevoznom dokumentu.

Okončanje postupka aktivnog oplemenjivanja

Član 479

- (1) Postupak aktivnog oplemenjivanja se za dobijene proizvode, odnosno za robu u nepromijenjenom stanju, koja se nalazi u slobodnoj zoni, završava sa upisom te robe u evidenciju robe u slobodnoj zoni iz člana 390 ove uredbe.
- (2) U evidenciju iz stava 1 ovog člana korisnik treba da upiše zabilješku o upisu u evidenciju robe u slobodnoj zoni.

Okončanje postupka aktivnog oplemenjivanja pod carinskim nadzorom sa iznošenjem robe iz slobodne zone

Član 480

- (1) Ako se postupak aktivnog oplemenjivanja robe u odnosu na dobijene proizvode, odnosno robe u nepromijenjenom stanju, okonča sa iznošenjem tih proizvoda, odnosno robe iz slobodne zone radi njihovog ponovnog izvoza, primjenjuje se deklarisanje iz člana 130 Zakona.
- (2) Ako se postupak aktivnog oplemenjivanja robe u odnosu na dobijene, prerađene proizvode, odnosno robe u nepromijenjenom stanju okonča sa iznošenjem tih proizvoda, odnosno robe iz slobodne carinske zone radi njenog stavljanja u slobodan promet, primjenjuje se deklarisanje iz člana 130 Zakona.
- (3) Ako se postupak aktivnog oplemenjivanja robe u odnosu na dobijene proizvode, odnosno robu u nepromijenjenom stanju okonča sa iznošenjem tih proizvoda, odnosno robe iz slobodne zone radi početka drugog carinskog postupka, osim stavljanja robe u slobodan promet, odnosno izvoz, primenjuju se redovni ili pojednostavljeni postupci.

Primjena drugih odredbi

Član 481

Odredbe člana 480 stav 2 ove uredbe ne utiču na primjenu člana 63 i 64 Zakona u odnosu na obračun carinskog duga za robu ili proizvode, za koje je bio započet postupak aktivnog oplemenjivanja.

Dokazivanje statusa domaće robe

Član 482

Status domaće robe za dobijene proizvode ili za robu u nepromijenjenom stanju, koja je bila stavljena u slobodan promet u slobodnoj zoni ili prilikom iznošenja iz slobodne zone, dokazuje se uvjerenjem koje izdaje korisnik, u skladu sa Prilogom 66.

XXX. PRIVREMENI UVOZ

Privremeni uvoz

Član 483

- (1) Carinarnica treba da izda odobrenje za postupak privremenog uvoza ako roba stavljena u postupak ostane u nepromijenjenom stanju, ako nije drugačije propisano.
- (2) Na robu iz stava 1 ovog člana dozvoljene su popravke i održavanje, uključujući remont i podešavanje ili mjere za očuvanje robe ili za obezbjeđivanje usklađenosti te robe sa tehničkim zahtjevima za upotrebu na osnovu tog postupka.

Mjesto podnošenja zahtjeva

Član 484

Izuzetno od člana 16 stav 2 Zakona:

- zahtjev za odobrenje privremenog uvoza lice podnosi carinarnici nadležnoj za mjesto u kome se roba prvi put upotrebljava,
- ako se zahtjev za odobrenje privremenog uvoza podnosi putem usmene deklaracije u skladu sa članom 305 ove uredbe, radnjom u skladu sa članom 308 ove uredbe ili ATA karnetom ili CPD karnetom, zahtjev se podnosi u mjestu gdje je roba podnijeta i deklarirana za privremeni uvoz.

Privremeni uvoz sa djelimičnim oslobođenjem od plaćanja uvoznih dažbina

Član 485

- (1) Odobrenje za privremeni uvoz sa djelimičnim oslobođenjem od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ izdaje za robu koja ne ispunjava zahtjeve za potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina iz čl. 488 do 495 i čl. 499 do 517 ove uredbe.
- (2) Odobrenje za privremeni uvoz iz stava 1 ovog člana carinski organ ne treba da izda za potrošnu robu, bez obzira na namjenu te robe.
- (3) Odobrenje za korišćenje postupka privremenog uvoza sa djelimičnim oslobođenjem od uvoznih dažbina carinski organ izdaje ako se iznos carinskih dažbina koji treba platiti u skladu sa članom 174 stav 3 Zakona plaća prilikom okončanja postupka.

XXXI. PRIVREMENI UVOZ PREVOZNIH SREDSTVA, PALETA I KONTEJNERA, SA PRIBOROM I OPREMOM

Odobrenje za potpuno oslobođenje

Član 486

Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ može da odobri za robu iz čl. 487 do 490 i člana 492 ove uredbe kada podnosilac zahtjeva i nosilac postupka imaju sjedište u carinskom području Crne Gore.

Palete

Član 487

Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ treba da odobri za palete.

Rezervni djelovi, pribor i oprema za palete

Član 488

Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ treba da odobri za rezervne djelove, pribor i opremu za palete ako se privremeno uvoze da bi se ponovo izvezli, posebno ili kao dio paleta.

Kontejneri

Član 489

- (1) Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ treba da odobri za kontejnere ako su trajno obeleženi na odgovarajućem i vidljivom mjestu sa podacima o:
 - 1) identifikaciji vlasnika ili operatera, sa punim imenom, odnosno nazivom ili identifikacionom oznakom tog vlasnika ili operatera, osim simbole kao što su grbovi ili zastave;
 - 2) identifikacionim oznakama kontejnera i brojevima tog kontejnera koje daju vlasnik ili operater;
 - 3) tara masom kontejnera, sa svom trajno pričvršćenom opremom.
- (2) Kontejner za prevoz tereta za upotrebu u pomorskom saobraćaju ili drugi kontejner sa prefiksom ISO standarda koji se sastoji od četiri velika slova od kojih je poslednje U, identifikacija vlasnika ili glavnog operatera i serijskog broja kontejnera i kontrolni broj kontejnera treba da budu u skladu sa međunarodnim standardom ISO 6346 i njegovim aneksima.
- (3) Ako se zahtjev za odobrenje podnosi u skladu sa članom 372 ove uredbe, kontejnere treba da kontoliše lice sa sjedištem u carinskom području Crne Gore ili lice sa sjedištem van carinskog područja Crne Gore, koje ima zastupnika u carinskom području Crne Gore.
- (4) Lice iz stava 3 ovog člana treba da dostavi carinskoj ispostavi, na zahtjev te carinske ispostave, detaljne informacije u vezi sa kretanjem svakog kontejnera kome je odobren privremeni uvoz, uključujući datume i mjesta ulaska i okončanja postupka.

Rezervni djelovi, pribor i oprema za kontejnere

Član 490

Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ treba da odobri za rezervne djelove, pribor i opremu za kontejnere ako se privremeno uvoze da bi se ponovo izvezli, posebno ili kao dio kontejnera.

Uslovi za odobravanje potpunog oslobođenja od plaćanja uvoznih dažbina za prevozna sredstva

Član 491

- (1) Rezervni djelovi, pribor i oprema smatraju se dijelom prevoznog sredstva.
- (2) Ako je prevozno sredstvo deklarirano za privremeni uvoz usmeno, u skladu sa članom 305 ove uredbe ili drugom radnjom u skladu sa članom 308 ove uredbe, carinski organ treba da izda odobrenje licu koje ima fizičku kontrolu nad robom prilikom puštanja robe u postupak privremenog uvoza, osim ako to lice istupa u ime drugog lica i tada se odobrenje izdaje tom drugom licu.
- (3) Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ treba da odobri za prevozna sredstva u

drumskom, željezničkom, vazdušnom i pomorskom saobraćaju, kao i u prevozu unutrašnjim plovnim putevima, ako:

- 1) su registrovana van carinskog područja Crne Gore na ime lica sa sjedištem van tog područja ili, ako prevozno sredstvo nije registrovano, to prevozno sredstvo je u vlasništvu lica sa sjedištem van carinskog područja Crne Gore;
 - 2) ta prevozna sredstva upotrebljava lice sa sjedištem van carinskog područja Crne Gore, osim u slučajevima iz čl. 493, 494 i 495 ove uredbe.
- (4) Ako prevozna sredstva iz stava 3 ovog člana privatno upotrebljava treće lice sa sjedištem van carinskog područja Crne Gore, potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ treba da odobri ako je nosilac odobrenja propisno ovlastio to lice u pisanom obliku.

Rezervni djelovi, pribor i oprema za strana prevozna sredstva

Član 492

Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se za rezervne djelove, pribor i opremu za prevozna sredstva ako se privremeno uvoze da bi se ponovo izvezli, posebno ili kao dio prevoznog sredstva.

Uslovi za odobravanje potpunog oslobođenja od plaćanja uvoznih dažbina za lica sa sjedištem u carinskom području Crne Gore

Član 493

Lica sa sjedištem u carinskom području Crne Gore mogu da budu potpuno oslobođena od plaćanja uvoznih dažbina:

- 1) u slučaju željezničkih prevoznih sredstava, ta sredstva se stavljaju na raspolaganje tim licima u skladu sa ugovorom na osnovu kojeg svako lice može da koristi šinska vozila drugog lica u okviru tog ugovora;
- 2) u slučaju drumskih prevoznih sredstava registrovanih u carinskom području Crne Gore, prikolica je priključena na prevozno sredstvo;
- 3) prevozna sredstva se koriste u hitnim slučajevima; ili
- 4) prevozna sredstva upotrebljavaju lica registrovana za iznajmljivanje, radi ponovnog izvoza.

Prevozna sredstva koja upotrebljavaju fizička lica koja imaju prebivalište u carinskom području Crne Gore

Član 494

- (1) Fizička lica koja imaju prebivalište na carinskom području Crne Gore mogu da budu potpuno oslobođeni od plaćanja uvoznih dažbina na prevozna sredstva registrovana u inostranstvu, koja upotrebljavaju u privatne svrhe, ako imaju odobreno privremeno boravište u inostranstvu duže od šest mjeseci, ako prevozno sredstvo koriste u periodu dok borave u carinskom području Crne Gore i treba to prevozno sredstvo ponovo da izvezu prilikom napuštanja carinskog područja Crne Gore.
- (2) Članovi uže porodice lica iz stava 1 ovog člana mogu koristiti prevozno sredstvo iz stava 1 ovog člana samo dok se lice iz stava 1 ovog člana nalazi na carinskom području Crne Gore.
- (3) Fizička lica koja imaju prebivalište na carinskom području Crne Gore mogu da budu potpuno oslobođeni od plaćanja uvoznih dažbina na prevozno sredstvo koje su iznajmili na osnovu pisanog ugovora i to sredstvo koriste privatno, za:
 - 1) povratak u mjesto prebivališta u carinskom području Crne Gore; ili
 - 2) napuštanje carinskog područja Crne Gore.
- (4) Fizička lica koja imaju prebivalište na carinskom području Crne Gore mogu da budu potpuno oslobođena od plaćanja uvoznih dažbina na prevozna sredstva koja upotrebljavaju u komercijalne ili privatne svrhe ako su zaposleni kod vlasnika, iznajmljivača ili zakupca prevoznog sredstva i da je poslodavac sa sjedištem, odnosno prebivalištem van carinskog područja Crne Gore.
- (5) Privatna upotreba prevoznog sredstva iz stava 4 ovog člana, dozvoljena je za putovanje između mjesta rada i mjesta stanovanja zaposlenog ili radi obavljanja profesionalnog zadatka zaposlenog predviđenog ugovorom o radu.
- (6) Lice koje upotrebljava prevozno sredstvo, na zahtjev carinskog organa, treba da stavi na uvid tom organu primjerak ugovora o radu.

- (7) Komercijalna upotreba prevoznog sredstva je upotreba prevoznog sredstva za prevoz lica uz naknadu ili industrijski ili komercijalni prevoz robe, bez obzira da li se obavlja uz naknadu, a privatna upotreba prevoznog sredstva je upotreba tog sredstva koja nije komercijalna.

Oslobodenje od plaćanja uvoznih dažbina na prevozna sredstva u ostalim slučajevima

Član 495

- (1) Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ odobrava ako prevozno sredstvo treba privremeno registrovati u carinskom području Crne Gore, radi ponovnog izvoza, u ime:
- 1) lica sa sjedištem van tog područja; ili
 - 2) fizičkog lica koje ima prebivalište na carinskom području Crne Gore, ako se to lice preseljava iz carinskog područja Crne Gore.
- (2) Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ može da, u izuzetnim slučajevima, odobri ako prevozno sredstvo komercijalno upotrebljavaju lica sa sjedištem na carinskom području Crne Gore, za obavljanje pojedinačnog posla.

Okončanje postupka privremenog uvoza za željeznička prevozna sredstva i paleta

Član 496

- (1) U pogledu željezničkih prevoznih sredstva koja, na osnovu ugovora zajednički upotrebljavaju prevoznici sa sjedištem na carinskom području Crne Gore i prevoznici koji nemaju sjedište na carinskom području Crne Gore, a koji pružaju usluge prevoza željeznicom, postupak privremenog uvoza može se okončati kada se izvezu ili ponovo izvezu željeznička prevozna sredstva iste vrste ili iste vrijednosti kao i ona koja su stavljena na raspolaganje licu sa sjedištem na carinskom području Crne Gore.
- (2) Za palete, postupak privremenog uvoza može se okončati kada se izvezu ili ponovo izvezu palete iste vrste ili iste vrijednosti kao i one koje su stavljene u taj postupak.

Rokovi za okončanje postupka privremenog uvoza za prevozna sredstva i kontejnere

Član 497

Postupak privremenog uvoza u slučaju prevoznih sredstava i kontejnera treba da se okonča u sljedećim rokovima, i to za:

- 1) željeznička prevozna sredstva u period od 12 mjeseci od stavljanja robe u postupak;
- 2) komercijalnu upotrebu prevoznih sredstava, osim željezničkih prevoznih sredstava u periodu koje je potrebno za obavljanje prevoza od stavljanja robe u postupak;
- 3) drumska prevozna sredstva koja privatno upotrebljavaju:
 - student u periodu u kome studenti ostaju u carinskom području Crne Gore, isključivo radi studiranja,
 - lica koja obavljaju poslove određenog vremenskog trajanja u periodu potrebnom za obavljanje tog posla,
 - u ostalim slučajevima, uključujući životinje za jahanje ili vuču i vozila koja ona vuku u periodu od šest mjeseci od stavljanja robe u postupak;
- 4) vazduhoplovna prevozna sredstva za privatnu upotrebu u period od šest mjeseci od stavljanja robe u postupak;
- 5) plovila u pomorskom i vodenom saobraćaju za privatnu upotrebu u periodu od 18 mjeseci od stavljanja robe u postupak;
- 6) kontejnere, njihovu opremu i pribor u periodu od 12 mjeseci od stavljanja robe u postupak.

Rokovi za ponovni izvoz u slučaju profesionalnih usluga iznajmljivanja

Član 498

- (1) Ako je prevozno sredstvo privremeno uvezeno u carinsko područje Crne Gore sa potpunim oslobođenjem od uvoznih dažbina u skladu sa članom 491 ove uredbe i vraćeno licu registrovanom za iznajmljivanje sa sjedištem na carinskom području Crne Gore, ponovni izvoz kojim se okončava postupak privremenog uvoza treba da se obavi u roku od šest mjeseci od dana ulaska prevoznog sredstva u carinsko područje Crne Gore.
- (2) Ako lice registrovano za iznajmljivanje, sa sjedištem u carinskom području Crne Gore, ponovo iznajmi prevozno sredstvo licu sa sjedištem van tog područja ili fizičkim licima koja imaju prebivalište u carinskom području Crne Gore, ponovni izvoz, kojim se okončava postupak privremenog uvoza, treba da se obavi u roku

od šest mjeseci od dana ulaska prevoznog sredstva u carinsko područje Crne Gore i u roku od tri nedjelje od dana zaključenja ugovora o ponovnom iznajmljivanju.

- (3) Smatra se da je datum ulaska u carinsko područje Crne Gore datum zaključenja ugovora o iznajmljivanju na osnovu kojeg je prevozno sredstvo upotrijebljeno u vrijeme ulaska u to područje, osim ako se dokaže da je to prevozno sredstvo u to područje uslo drugog datuma.
- (4) Odobrenje privremenog uvoza prevoznog sredstva iz stava 1 ovog člana carinski organ treba da izda ako se prevozno sredstvo koristi za ponovni izvoz.
- (5) U slučaju iz člana 494 ove uredbe prevozno sredstvo se, u roku od tri nedjelje od zaključenja ugovora o iznajmljivanju ili ponovnom iznajmljivanju, lice koje upotrebljava to prevozno sredstvo treba da vrati licu registrovanom za iznajmljivanje sa sjedištem na carinskom području Crne Gore ako prevozno sredstvo upotrebljava fizičko lice za povratak u svoje prebivalište u carinskom području Crne Gore ili za ponovni izvoz ako prevozno sredstvo to lice upotrebljava za napuštanje carinskog područja Crne Gore.

XXXII. PRIVREMENI UVOZ OSTALE ROBE, OSIM PREVOZNIH SREDSTAVA, PALETA I KONTEJNERA

Lični predmeti i predmeti u sportske svrhe koje uvoze putnici

Član 499

- (1) Potpuno oslobođenje od uvoznih dažbina carinski organ treba da odobri za robu koju uvoze putnici za lične potrebe, koja roba je tim putnicima opravdano potrebna tokom putovanja i predmete u sportske svrhe.
- (2) Lični predmeti su predmeti koji su putniku potrebni za ličnu upotrebu tokom putovanja, uzimajući u obzir sve okolnosti putovanja, osim robe uvezene u komercijalne svrhe.

Materijal za razonodu pomoraca

Član 500

- (1) Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ može da odobri se za materijal za razonodu pomoraca ako:
 - 1) se upotrebljava na plovilu koje plovi u međunarodnom pomorskom saobraćaju;
 - 2) je iskrعان sa tog plovila i posada ga privremeno koristi na kopnu;
 - 3) ga upotrebljava posada plovila u kulturne ili socijalne svrhe, kojima upravljaju neprofitne organizacije, ili u prostorima u kojima se uobičajeno obavlja vjerska služba za pomorce.
- (2) Podnosilac zahtjeva i nosilac postupka mogu da budu sa sjedištem na carinskom području Crne Gore.

Materijal za pomoć u nesrećama

Član 501

- (1) Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ treba da odobri za materijal za pomoć u nesrećama ako se upotrebljava u vezi sa mjerama preduzetim za otklanjanje posljedica nesreća ili sličnih situacija koje pogađaju carinsko područje Crne Gore.
- (2) Podnosilac zahtjeva i nosilac postupka mogu da budu sa sjedištem na carinskom području Crne Gore.

Medicinska, hirurška i laboratorijska oprema

Član 502

- (1) Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ treba da odobri za medicinsku, hiruršku i laboratorijsku opremu koja se šalje na pozajmicu na zahtjev bolnice ili druge medicinske ustanove kojoj je ta oprema hitno potrebna zbog neadekvatnosti njihovih sopstvenih kapaciteta i ako je namijenjena za dijagnostičke ili terapijske svrhe.
- (2) Podnosilac zahtjeva i nosilac postupka mogu da budu sa sjedištem na carinskom području Crne Gore.

Životinje

Član 503

- (1) Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ može da odobri za životinje u vlasništvu lica sa sjedištem van carinskog područja Crne Gore.

(2) Podnosilac zahtjeva i nosilac postupka mogu da budu sa sjedištem na carinskom području Crne Gore.

Roba za upotrebu u pograničnim područjima

Član 504

- (1) Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ može da odobri za robu namijenjenu upotrebi u pograničnim područjima, i to:
- 1) opremu čiji su vlasnici i koju upotrebljava lice sa sjedištem u pograničnom području treće države koja se graniči sa pograničnim područjem Crne Gore na kojem će se ta roba upotrebljavati;
 - 2) robu koja se upotrebljava za izgradnju, popravku ili održavanje infrastrukture u pograničnom području Crne Gore za koje su nadležni organi državne uprave.
- (2) Podnosilac zahtjeva i nosilac postupka mogu da budu sa sjedištem na carinskom području Crne Gore.

Nosači zvuka, slike ili podataka i promotivni materijal

Član 505

Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ može da odobri za sljedeću robu:

- 1) nosače zvuka, slike ili podataka koji se dostavljaju besplatno i upotrebljavaju radi prezentacije prije prodaje, proizvodnje zvučnog zapisa, zvučne montaže ili reprodukcije;
- 2) materijal koji se upotrebljava isključivo u promotivne svrhe, uključujući prevozna sredstva posebno opremljena za te namjene.

Profesionalna oprema

Član 506

- (1) Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ može da odobri za profesionalnu opremu, ako:
- 1) je ta oprema u vlasništvu lica sa sjedištem van carinskog područja Crne Gore;
 - 2) tu opremu privremeno uvozi lice sa sjedištem van carinskog područja Crne Gore ili lice, sa sjedištem u carinskom području Crne Gore, zaposleno kod lica iz tačke 1 ovog stava;
 - 3) je upotrebljava lice koje je privremeno uvozi ili se upotrebljava pod njegovom kontrolom, osim u slučajevima audiovizuelne koprodukcije.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ može da odobri za prenosne muzičke instrumente koje privremeno uvoze putnici da bi ih koristili kao profesionalnu opremu.
- (3) Putnici iz stava 2 ovog člana mogu da imaju prebivalište u carinskom području Crne Gore ili van njega.
- (4) Carinski organ može, na zahtjev lica, da odobri potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina za profesionalnu opremu licu koje je u Crnoj Gori upisano u evidenciju kao dopisnik inostranog medija ili je predstavnik inostranog medija koje namjerava da ponovo izveze tu opremu.
- (5) Uz zahtjev iz stava 4 ovog člana, podnosilac zahtjeva carinskom organu treba da priloži dokaz da je upisan u evidenciju organa državne uprave nadležnog za poslove javnog informisanja.
- (6) Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ ne treba da odobri za profesionalnu opremu namijenjenu upotrebi radi:
- 1) industrijske proizvodnje robe;
 - 2) industrijskog pakovanja robe;
 - 3) eksploatacije prirodnih resursa, osim ručnog alata;
 - 4) izgradnje, popravke ili održavanja zgrada, osim ručnog alata;
 - 5) zemljane i slične radove, osim ručnog alata.

Pedagoški materijal i naučna oprema

Član 507

- (1) Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ može da odobri za pedagoški materijal i naučnu opremu, ako:
- 1) su u vlasništvu lica sa sjedištem van carinskog područja Crne Gore;

- 2) ih privremeno uvoze neprofitne javne ili privatne naučne ili obrazovne ustanove ili ustanove za stručno osposobljavanje i upotrebljavaju se isključivo za obrazovanje, stručno osposobljavanje ili naučno istraživanje u nadležnosti ustanove koja ih privremeno uvozi;
 - 3) se privremeno uvoze u prikladnim količinama prema svrsi privremenog uvoza;
 - 4) se ne upotrebljavaju u komercijalne svrhe.
- (2) Podnosilac zahtjeva i nosilac postupka mogu da budu sa sjedištem na carinskom području Crne Gore.

Ambalaža

Član 508

- (1) Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se za ambalažu koja se privremeno uvozi:
 - 1) puna, a namijenjena je ponovnom izvozu prazna ili puna;
 - 2) prazna, a namijenjena je ponovnom izvozu puna.
- (2) Podnosilac zahtjeva i nosilac postupka mogu da budu sa sjedištem na carinskom području Crne Gore.

Modeli, matrice, kalupi, crteži, skice, instrumenti za mjerenje, kontrolu i ispitivanje, kao i drugi slični predmeti

Član 509

- (1) Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ može da odobri za modele, matrice, kalupe, crteže, skice, instrumente za mjerenje, kontrolu i ispitivanje kao i za druge slične predmete, ako:
 - 1) su u vlasništvu lica sa sjedištem van carinskog područja Crne Gore;
 - 2) ih u proizvodnji upotrebljava lice sa sjedištem u carinskom području Crne Gore, a više od 50% proizvoda, dobijenih upotrebom tih predmeta se izvozi.
- (2) Podnosilac zahtjeva i nosilac postupka mogu da budu sa sjedištem na carinskom području Crne Gore.

Specijalni alati i instrumenti

Član 510

- (1) Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ može da odobri za specijalne alate i instrumente, ako:
 - 1) su u vlasništvu lica sa sjedištem van carinskog područja Crne Gore;
 - 2) se stavljaju na raspolaganje licu sa sjedištem u carinskom području Crne Gore za proizvodnju robe, a više od 50% robe, dobijene upotrebom tih alata i instrumenata se izvozi.
- (2) Podnosilac zahtjeva i nosilac postupka mogu da budu sa sjedištem na carinskom području Crne Gore.

Roba koja se koristi za obavljanje testiranja ili na kojoj se obavlja testiranje

Član 511

- (1) Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ može da odobri za robu:
 - 1) na kojoj se obavljaju testiranja, eksperimenti ili demonstracije;
 - 2) na kojoj treba da se obavi testiranje u skladu sa kupoprodajnim ugovorom koji treba da sadrži odredbe o obaveznom testiranju koje se stvarno i vrši;
 - 3) koja se upotrebljava za obavljanje testiranja, eksperimenata ili demonstracija bez finansijske dobiti.
- (2) Podnosilac zahtjeva i nosilac postupka mogu da budu sa sjedištem na carinskom području Crne Gore.

Uzorci

Član 512

- (1) Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ može da odobri za uzorke koji se koriste samo za prikazivanje ili demonstracije u carinskom području Crne Gore, ako je količina uzoraka odgovara upotrebi.
- (2) Podnosilac zahtjeva i nosilac postupka mogu da budu sa sjedištem na carinskom području Crne Gore.

Proizvodna sredstva za zamjenu

Član 513

- (1) Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ može da odobri za proizvodna sredstva za zamjenu koja dobavljač ili serviser privremeno stavljaju na raspolaganje kupcu do popravke ili isporuke slične robe.
- (2) Podnosilac zahtjeva i nosilac postupka mogu da budu sa sjedištem na carinskom području Crne Gore.

Roba za manifestacije ili za prodaju u određenim situacijama

Član 514

- (1) Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ može da odobri za robu namijenjenu izlaganju ili korišćenju na javnoj manifestaciji koja nije organizovana radi komercijalne prodaje robe ili dobijenu na takvim manifestacijama iz robe stavljene u postupak privremenog uvoza.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, carinski organ može da odobri potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina za robu namijenjenu izlaganju ili upotrebi na drugim manifestacijama ili koja je dobijena na tim drugim manifestacijama iz robe stavljene u postupak privremenog uvoza.
- (3) Radi okončanja postupka privremenog uvoza za robu iz st. 1 i 2 ovog člana, osim duvana i duvanskih proizvoda i goriva, njena potrošnja, uništenje ili podjela, bez naknade, posjetiocima na manifestaciji, smatra se ponovnim izvozom ako količina te potrošene, uništene ili podijeljene robe odgovara vrsti manifestacije, broju posjetilaca i obimu učešća nosioca postupka na toj manifestaciji.
- (4) Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ može da odobri za robu koju je vlasnik isporučio licu u Crnoj Gori, radi izlaganja, koje lice ima pravo da je kupi nakon izlaganja.
- (5) Potpuno oslobođenje od uvoznih dažbina carinski organ može da odobri za:
 - 1) umjetnička djela, zbirke i antikvitete, privremeno uvezene za izložbu, sa namjerom moguće prodaje;
 - 2) robu, osim novoprodukovane, koja se uvozi radi aukcijske prodaje.
- (6) Kada se postupak privremenog uvoza za robu, koja je privremeno uvezena u skladu sa st. 1 do 5 ovog člana, okončava stavljanjem te robe u slobodan promet, iznos carinskog duga određuje se na osnovu obračuna prilikom prihvatanja deklaracije za slobodan promet.
- (7) Ako se roba, privremeno uvezena u skladu sa st. 1 do 6 ovog člana, stavlja na tržište, smatra se da je prijavljena za stavljanje u slobodan promet prije isteka roka za okončanje postupka privremenog uvoza.
- (8) Podnosilac zahtjeva i nosilac postupka mogu da budu sa sjedištem na carinskom području Crne Gore.

Rezervni djelovi, pribor i oprema

Član 515

- (1) Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ može da odobri za rezervne djelove, pribor i opremu koji se upotrebljavaju za popravku i održavanje, uključujući remont, podešavanje i očuvanje robe stavljene u postupak privremenog uvoza.
- (2) Podnosilac zahtjeva i nosilac postupka mogu da budu sa sjedištem na carinskom području Crne Gore.

Roba koja se premješta ili upotrebljava u okviru vojnih aktivnosti

Član 516

- (1) Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ može da odobri za robu koja se premješta ili upotrebljava u okviru vojnih aktivnosti uz upotrebu obrasca 302.
- (2) Podnosilac zahtjeva i nosilac postupka mogu da budu sa sjedištem na carinskom području Crne Gore.

Druga roba

Član 517

- (1) Potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina carinski organ može da odobri i za robu, koja ne obuhvata robu iz čl. 487 do 495 i čl. 499 do 515 ove uredbe ili roba koja ne ispunjava uslove iz tih članova uredbe, ako se privremeno uvozi:
 - 1) povremeno, na period ne duži od tri mjeseca od uvoza te robe; ili
 - 2) u posebnim situacijama bez ekonomskog uticaja u Crnoj Gori.
- (2) Podnosilac zahtjeva i nosilac postupka mogu da budu sa sjedištem na carinskom području Crne Gore.

Posebni rokovi za okončanje postupka

Član 518

- (1) Za robu iz člana 511 stav 1 tačka 3 i člana 513 i člana 514 stav 2 ove uredbe rok za okončanje postupka je šest mjeseci od stavljanja robe u postupak privremenog uvoza.
- (2) Za životinje iz člana 503 ove uredbe rok za okončanje postupka ne može da bude kraći od 12 mjeseci od stavljanja životinja u postupak privremenog uvoza.
- (3) Za robu iz člana 516 ove uredbe rok za okončanje postupka je 24 mjeseca od stavljanja robe u postupak privremenog uvoza, osim ako se međunarodnim sporazumima utvrdi duži rok.

XXXIII. SPROVOĐENJE POSTUPKA PRIVREMENOG UVOZA

Podnošenje deklaracije u pisanom obliku

Član 519

Ako su lični predmeti, roba za sportske svrhe, prevozna sredstva ili rezervni djelovi, pribor i oprema za prevozna sredstva usmeno deklarirani, u skladu sa čl. 305 do 308 ove uredbe, carinski organ može, ako se radi o visokom iznosu uvoznih dažbina ili kada postoji ozbiljan rizik u smislu nepoštovanja neke od obaveza utvrđenih Zakonom, da zahtijeva deklaraciju u pisanom obliku.

Podaci koji se unose u deklaraciju

Član 520

- (1) Ako se roba stavlja u postupak privremenog uvoza poslije toga stavlja u carinski postupak koji omogućava okončanje postupka privremenog uvoza iz člana 150 stav 1 Zakona, deklaracija za naredni carinski postupak, osim u slučaju ATA karneta ili CPD karneta, sadrži oznaku "PU" i, po potrebi, broj odobrenja.
- (2) Ako se roba stavlja u postupak privremenog uvoza ponovo izvozi u skladu sa članom 189 stav 1 Zakona, deklaracija za ponovni izvoz, osim u slučaju ATA karneta ili CPD karneta, treba da sadrži podatke iz stava 1 ovog člana.

Primjena odredbi Konvencije o privremenom uvozu

Član 521

- (1) Na uslove i postupak privremenog uvoza robe koji nisu propisani čl. 483 do 520 ove uredbe, primjenjuju se Konvencija o privremenom uvozu.
- (2) Na robu iz Aneksa Konvencije o privremenom uvozu carinski organ može da odobri privremeni uvoz uz potpuno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina.

Obaveza nosioca odobrenja za upotrebu u posebne svrhe

Član 522

Odobrenje za upotrebu u posebne svrhe carinski organ treba da izda se ako se nosilac odobrenja:

- 1) upotrebljava robu u svrhe navedene u zahtjevu za oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina ili za primjenu niže stope carine;
- 2) prenese pravo iz tačke 1 ovog stava na drugo lice pod uslovima koje utvrde carinarnice.

XXXIV. OPLEMENJIVANJE

Odobrenje

Član 523

- (1) U odobrenju za postupak oplemenjivanja carinski organ treba da navede mjere, i to:
 - da su dobijeni proizvodi dobijeni preradom robe stavljene u postupak oplemenjivanja;
 - da su ispunjeni uslovi za upotrebu ekvivalentne robe u skladu sa članom 154 Zakona ili sistema standardne zamjene u skladu sa članom 183 Zakona.

- (2) Odobrenje za aktivno oplemenjivanje carinski organ može da izda za pomoćna sredstva u proizvodnji iz člana 6 stav 1 tačka 31 Zakona, osim za:
- 1) gorivo i izvore energije, osim onih neophodnih za ispitivanje prerađenih proizvoda ili za otkrivanje nedostataka na robi stavljenoj u postupak, kojoj je potrebna popravka;
 - 2) druga maziva, osim onih koja su potrebna za ispitivanje, prilagođavanje ili regulisanje prerađenih proizvoda;
 - i
 - 3) opremu i alate.
- (3) Odobrenje za aktivno oplemenjivanje izdaje se samo ako:
- 1) se robi nakon prerade, ne mogu ekonomski vratiti svojstva ili stanje koje je imala kada je stavljena u postupak;
 - 2) upotreba postupka ne može da dovede do izbjegavanja pravila o porijeklu i količinskih ograničenja koja se primjenjuju na uvoznu robu.
- (4) Odredba stava 2 ovog člana se ne primjenjuje se ako je iznos uvoznih dažbina utvrđen u skladu sa članom 64 stav 4 Zakona.

Podaci koji se unose u deklaraciju

Član 524

- (1) Ako se roba stavljena u postupak aktivnog oplemenjivanja ili proizvodi dobijeni tim postupkom, poslije toga, stavljaju u carinski postupak koji omogućava završetak postupka aktivnog oplemenjivanja iz člana 150 stav 1 Zakona, deklaracija za naredni carinski postupak izuzev putem ATA karneta ili CPD karneta treba da sadrži oznaku "AO" i broj odobrenja.
- (2) Ako roba stavljena u postupak aktivnog oplemenjivanja podliježe posebnim mjerama trgovinske politike i te mjere važe i u vrijeme kada ta roba, u obliku dobijenih proizvoda ili ne bude stavljena u sljedeći carinski postupak, deklaracija za sljedeći carinski postupak treba da sadrži podatke iz stava 1 ovog člana i oznaku "MTP".
- (3) Ako se roba stavljena u postupak aktivnog oplemenjivanja ponovo izvozi u skladu sa članom 189 stav 1 Zakona, deklaracija za ponovni izvoz treba da sadrži podatke iz st. 1 i 2 ovog člana.

Posebni slučajevi okončanja postupka aktivnog oplemenjivanja IM/EX

Član 525

- (1) Radi okončanja postupka aktivnog oplemenjivanja ponovnim izvozom smatraju se:
 - 1) dobijeni proizvodi koji se isporučuju licu koje ima pravo na oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina na osnovu Bečke konvencije od 18. aprila 1961. godine o diplomatskim odnosima, Bečke konvencije od 24. aprila 1963. godine o konzularnim odnosima ili Njujorške konvencije od 16. decembra 1969. godine o specijalnim misijama;
 - 2) dobijeni proizvodi koji se isporučuju oružanim snagama drugih država stacioniranim na teritoriji Crne Gore, ako je međunarodnim sporazumom predviđeno da se odobrava posebno oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina;
 - 3) isporuka vazduhoplova;
 - 4) isporuka svemirskih letjelica i prateće opreme;
 - 5) isporuka osnovnih dobijenih proizvoda za koje se primjenjuje stopa carine nula u erga omnes režimu ili onih za koje je izdata potvrda o plovidbenosti vazduhoplova u skladu sa zakonom;
 - 6) odlaganje, u skladu sa zakonom, sporednih dobijenih proizvoda koji su dobijeni kao nusproizvod procesa prerade, osim glavnog dobijenog proizvoda za koji je izdato odobrenje za aktivno oplemenjivanje.
- (2) Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se ako:
 - 1) bi se na stranu robu koja je stavljena u postupak aktivnog oplemenjivanja primjenjivale mjere poljoprivredne ili trgovinske politike, privremena ili konačna antidampinška dažbina, kompenzatorna dažbina, zaštitna mjera ili dodatna dažbina kao rezultat suspenzije koncesija ako je deklarirana za stavljanje u slobodan promet;
 - 2) bi nastao carinski dug u skladu sa članom 56 stav 1 Zakona za robu bez porijekla stavljenu u postupak aktivnog oplemenjivanja ako nosilac odobrenja namjerava da ponovo izveze dobijene proizvode.
- (3) U slučaju stava 1 tačka 3 ovog člana, nadzorna carinarnica može da dozvoli da se postupak aktivnog oplemenjivanja okonča kada je roba koja je stavljena u postupak po prvi put upotrijebljena za proizvodnju,

popravku uključujući održavanje, izmjenu ili konverziju vazduhoplova ili njihovih djelova, ako je evidencija nosioca postupka omogućava provjeru da li se postupak pravilno primjenjuje i obavlja.

- (4) U slučaju iz stava 1 tačka 4 ovog člana, nadzorna carinarnica može da dozvoli da se postupak aktivnog oplemenjivanja okonča kada je roba koja je stavljena u postupak po prvi put upotrijebljena za proizvodnju, popravku uključujući održavanje, izmjenu ili konverziju satelita, njihovih lansirnih letjelica i zemaljske opreme, kao i njihovih djelova koji čine sastavne djelove sistema, pod uslovom da je evidencija nosioca postupka omogućava provjeru da li se postupak pravilno primjenjuje i obavlja.
- (5) U slučaju stava 1 tačka 5 ovog člana, nadzorna carinarnica može da dozvoli da se postupak aktivnog oplemenjivanja okonča kada je roba koja je stavljena u postupak po prvi put upotrijebljena u procesima prerade u vezi sa isporučenim dobijenim proizvodima ili njihovim djelovima, ako je evidencija nosioca postupka omogućava provjeru da li se postupak pravilno primjenjuje i obavlja.
- (6) U slučaju stava 1 tačka 6 ovog člana, nosilac postupka aktivnog oplemenjivanja treba da dokaže da je okončanje postupka aktivnog oplemenjivanja u skladu sa uobičajenim pravilima nemoguće ili neekonomično.

Dobijeni proizvodi ili roba koji se smatraju stavljenim u slobodan promet

Član 526

- (1) Ako je u odobrenju za aktivno oplemenjivanje navedeno da se dobijeni proizvodi ili roba stavljena u postupak smatraju puštenim u slobodan promet ako nisu stavljeni u naknadni carinski postupak ili ponovo izvezeni po isteku roka za okončanje, deklaracija za stavljanje u slobodan promet smatra se podnijetom i prihvaćenom, a puštanje odobrenim na dan isteka roka za okončanje.
- (2) U slučaju iz stava 1 ovog člana, proizvodi ili roba koji su stavljeni u postupak aktivnog oplemenjivanja postaju domaća roba nakon stavljanja u promet.

Pasivno oplemenjivanje

Član 527

- (1) U slučaju pasivnog oplemenjivanja, u odobrenju se navodi rok u kome domaća roba, koja je zamijenjena ekvivalentnom robom, treba da bude stavljena u postupak pasivnog oplemenjivanja.
- (2) Rok iz stava 1 ovog člana ne može da bude duži od šest mjeseci.
- (3) Na zahtjev nosioca odobrenja, rok iz stava 1 ovog člana može da se produži i po njegovom isteku, ako ukupan rok nije duži od jedne godine.
- (4) U slučaju prethodnog uvoza dobijenih proizvoda, nosilac odobrenja treba da položi obezbjeđenje koje obuhvata iznos uvoznih dažbina koji bi trebalo platiti ako zamijenjena domaća roba ne bi bila stavljena u postupak pasivnog oplemenjivanja u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Opravka u okviru pasivnog oplemenjivanja

Član 528

Ako se postupak pasivnog oplemenjivanja zahtijeva zbog opravke, roba za privremeni izvoz treba da bude podobna za popravku i postupak se ne može koristiti za poboljšanje tehničkih karakteristika te robe.

XXXV. IZNOŠENJE ROBE IZ CARINSKOG PODRUČJA CRNE GORE

Rok za podnošenje deklaracije prije otpreme

Član 529

- (1) Podnosilac deklaracije prije otpreme iz člana 185 Zakona treba da nadležnoj carinskoj ispostavi podnese u slučaju:
 - 1) pomorskog saobraćaja za kretanje:
 - tereta u kontejnerima, najkasnije 24 sata prije utovara robe na plovilo kojim se otprema iz carinskog područja Crne Gore;
 - koje ne uključuje teret u kontejnerima, najmanje dva sata prije polaska iz luke u carinskom području Crne Gore;
 - 2) vazdušnog saobraćaja, najmanje 30 minuta prije polaska sa aerodroma u carinskom području Crne Gore;
 - 3) drumskog prometa, najmanje jedan sat prije nego što roba treba da napusti carinsko područje Crne Gore;

- 4) željezničkog saobraćaja:
- ako putovanje vozom od posljednje stanice formiranja voza do izlazne carinarnice traje manje od dva sata, najkasnije jedan sat prije dolaska robe u mjesto za koje je izlazna carinarnica nadležna;
 - u drugim slučajevima, najmanje dva sata prije nego što roba treba da napusti carinsko područje Crne Gore.
- (2) Ako se deklaracija prije otpreme odnosi na robu za koju se traži podsticaj u skladu sa zakonom, ta roba treba da se podnese nadležnoj carinarnici najkasnije u vrijeme utovara robe.
- (3) Rok za podnošenje deklaracije prije otpreme koji važi za aktivno prevozno sredstvo koje se koristi za napuštanje carinskog područja Crne Gore u slučaju ako je roba stigla u izlaznu carinarnicu:
- 1) na drugom prevoznom sredstvu sa koga se pretovaruje prije napuštanja carinskog područja Crne Gore (intermodalni transport);
 - 2) na prevoznom sredstvu koje se samo transportuje na aktivnom prevoznom sredstvu prilikom napuštanja carinskog područja Crne Gore (kombinovani transport).
- (4) Rokovi iz st. 1, 2 i 3 ovog člana ne primjenjuju se u slučaju više sile.

Oslobođenje od obaveze podnošenja deklaracije prije otpreme

Član 530

- (1) Ne dovodeći u pitanje obavezu podnošenja deklaracije u skladu sa članom 117 stav 1 Zakona ili deklaracije za ponovni izvoz u skladu sa članom 189 stav 1 Zakona, roba koja se oslobađa od obaveze podnošenja deklaracije prije otpreme je:
- 1) električna energija;
 - 2) roba koja se otprema cjevovodom;
 - 3) predmeti korespondencije;
 - 4) roba koja se kreće u skladu sa pravilima Svjetskog poštanskog saveza;
 - 5) roba u ličnom prtljagu putnika;
 - 6) predmeti domaćinstva, ako se ne prevoze na osnovu ugovora o prevozu;
 - 7) roba iz člana 309 ove uredbe, osim kada se prevozi na osnovu ugovora o prevozu i to:
 - a) palete, rezervni djelovi, pribor i oprema za palete,
 - b) kontejneri, rezervni djelovi, pribor i oprema za kontejnere,
 - c) prevozna sredstva, rezervni djelovi, pribor i oprema za ta prevozna sredstva;
 - 8) roba obuhvaćena ATA karnetima i CPD karnetima;
 - 9) roba koja se kreće na osnovu obrasca 302 iz Sporazuma između država članica Sjevernoatlantskog ugovora;
 - 10) oružje i vojna oprema koje iz carinskog područja Crne Gore, vojnim prevozom ili prevozom koji se obavlja samo za potrebe vojnih organa, iznose organi nadležni za odbranu države;
 - 11) roba iznesena sa carinskog područja Crne Gore direktno na objekte na moru kojima upravlja lice sa sjedištem na carinskom području Crne Gore, i to:
 - a) roba koja će se upotrebljavati za izgradnju, popravke, održavanja ili prenamjenu objekata na moru;
 - b) roba koja će se upotrebljavati za montažu ili opremanje objekata na moru;
 - c) zalihe koje će se upotrebljavati ili trošiti u objektima na moru.
 - 12) roba za koju može da se traži oslobođenje od plaćanja dažbina na osnovu Bečke konvencije o diplomatskim odnosima od 18. aprila 1961. godine, Bečke konvencije o konzularnim odnosima od 24. aprila 1963. godine, drugih konzularnih konvencija ili na osnovu Njujorške konvencije o specijalnim misijama od 16. decembra 1969. godine;
 - 13) roba koja se isporučuje radi ugradnje kao dio ili pribor u plovila ili vazduhoplove i za rad motora, mašina i ostale opreme plovila ili vazduhoplova, kao i hrana i druga roba koja će se trošiti ili prodavati na plovilu ili u vazduhoplovu.
- (2) Od podnošenja deklaracije prije otpreme oslobođena je roba, i to:
- 1) roba koju plovilo prevozi između luka Crne Gore, zaustavlja u luci izvan carinskog područja Crne Gore i ta roba ostaje utovarena na plovilu tokom pristajanja u luci izvan carinskog područja Crne Gore;
 - 2) roba koja ostane natovarena na vazduhoplov tokom zadržavanja na aerodromu van carinskog područja Crne

Gore, ako vazduhoplov koji prevozi robu između aerodroma Crne Gore treba da se zaustavi na aerodromu van carinskog područja Crne Gore;

- 3) roba koja se u luci ili na aerodromu ne istovara iz prevoznog sredstva kojim je unijeta u carinsko područje Crne Gore i kojim će se prevoziti iz tog područja;
- 4) roba utovarena na prethodnoj luci ili aerodromu u carinskom području Crne Gore gdje je podnijeta deklaracija prije otpreme ili se primjenjivalo oslobođenje od obaveze podnošenja deklaracije prije otpreme, a ta roba je ostala na prevoznom sredstvu kojim će se prevesti iz carinskog područja Crne Gore;
- 5) roba koja je u privremenom smještaju ili je stavljena u slobodnu zonu i pretovara se sa prevoznog sredstva kojim je dovezena do tog prostora za privremeni smještaj ili slobodne zone pod nadzorom iste carinarnice za plovilo, vazduhoplov ili željeznicu kojom će otići sa carinskog područja Crne Gore, ako:
 - se pretovar obavlja u roku od 14 dana, od podnošenja robe u skladu sa čl. 107 ili 167 Zakona ili u posebnim okolnostima u dužem roku uz odobrenje carinske ispostave ako period od 14 dana nije dovoljan da se riješe te okolnosti;
 - su informacije o robi dostupne carinskoj ispostavi;
 - se odredište robe i primaoci prema saznanjima prevoznika ne mijenjaju;
- 6) roba koja je unijeta u carinsko područje Crne Gore, ali je carinski organ bez odlaganja vratio u državu izvoza.

Roba koja nije obuhvaćena deklaracijom prije otpreme

Član 531

Ako se utvrdi da roba koja je namijenjena za iznošenje iz carinskog područja Crne Gore nije obuhvaćena deklaracijom prije otpreme, osim u slučaju oslobođenja od obaveze podnošenja te deklaracije, za izlazak robe carinskom organu se podnosi deklaracija prije otpreme.

Analiza rizika

Član 532

- (1) Analiza rizika se sprovodi prije puštanja robe u roku koji odgovara periodu od isteka roka za podnošenje deklaracija prije otpreme, u skladu sa članom 529 ove uredbe, do utovara ili otpreme robe, po potrebi.
- (2) Ako se primjenjuje oslobođenje od obaveze podnošenja deklaracije prije otpreme u skladu sa članom 530 ove uredbe, analiza rizika se sprovodi po podnošenju robe na osnovu deklaracije ili deklaracije za ponovni izvoz kojima je obuhvaćena ta roba ili, na osnovu dostupnih informacija o toj robi.

XXXVI. FORMALNOSTI PRI IZLASKU ROBE

Načini razmjene informacija u slučajevima podnošenje robe u izlaznu carinsku ispostavu

Član 533

Ako se roba podnosi izlaznoj carinskoj ispostavi u skladu sa članom 187 stav 2 Zakona, razmjena informacija drugim načinima osim tehnikama elektronske obrade podataka može da se koristi za:

- 1) identifikaciju izvozne deklaracije;
- 2) komunikaciju u vezi sa odstupanjima između deklarisanе robe puštene u postupak izvoza i podnijete robe.

Načini podnošenja dokaza da je roba napustila carinsko područje Crne Gore

Član 534

Radi potvrđivanja istupa robe, dokaz da je roba napustila carinsko područje Crne Gore može da se pruži izvoznj carinarnici i drugim načinima osim tehnika elektronske obrade podataka.

Određivanje izlazne carinske ispostave

Član 535

- (1) U slučaju robe koja napušta carinsko područje Crne Gore fiksnom transportnom instalacijom, izlaznom carinskom ispostavom smatra se izvozna carinska ispostava.
- (2) Ako se roba utovara na plovilo ili vazduhoplov za prevoz do odredišta van carinskog područja Crne Gore, izlaznom carinskom ispostavom smatra se carinska ispostava nadležna za mjesto u kom se roba utovara na plovilo ili vazduhoplov.

- (3) Ako se nakon puštanja robe u izvoz, ta roba stavi u spoljni tranzitni postupak, izlazna carinska ispostava je polazna carinska ispostava tranzitne operacije.
- (4) Ako se nakon puštanja robe u izvoz, ta roba stavi u tranzitni postupak osim spoljnog tranzitnog postupka, izlazna carinska ispostava je polazna carinska ispostava tranzitne operacije, ako se određena carinska ispostava tranzitne operacije nalazi:
 - 1) u državi zajedničkog tranzita;
 - 2) na granici carinskog područja Crne Gore, a roba se iznosi iz tog carinskog područja nakon prolaska kroz državu ili područje izvan carinskog područja Crne Gore.
- (5) Izlaznom carinskom ispostavom smatra se carinska ispostava nadležna za mjesto na kojem roba napušta carinsko područje Crne Gore, osim ako se ne primjenjuju st. 1 do 4 ovog člana.
- (6) Izlazna carinska ispostava, na zahtjev, postaje carinska ispostava nadležna za mjesto u kome robu preuzimaju na osnovu jedinstvenog ugovora o prevozu za transport robe van carinskog područja Crne Gore željezničke kompanije, poštanski operatori, avio kompanije ili brodske kompanije ako roba treba da napusti carinsko područje Crne Gore željeznicom, poštom, vazdušnim ili morskim putem.
- (7) Odredbe st. 4 i 5 ovog člana ne primjenjuju se u slučajevima akcizne robe u režimu odloženog plaćanja akcize ili robe na koju se primjenjuju izvozne formalnosti, radi odobravanja podsticaja pri izvozu na osnovu poljoprivredne politike.
- (8) Lice koje raspolaže robom može da podnese obavještenje o ponovnom izvozu u skladu sa članom 192 stav 1 Zakona, izlazna carinska ispostava je carinska ispostava nadležna za mjesto u kome se roba nalazi u slobodnoj zoni ili u privremenom smještaju.

Komunikacija između izvozne carinske ispostave i izlazne carinske ispostave

Član 536

Osim ako se deklaracija podnosi u obliku evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta u skladu sa članom 130 Zakona, nakon puštanja robe, izvozna carinska ispostava treba da prosljedi podatke i izmjene podataka iz izvozne deklaracije deklarisanom izlaznoj carinskoj ispostavi i ti podaci se zasnivaju na podacima iz izvozne deklaracije, sa izmjenama po potrebi.

Podnošenje robe izlaznoj carinskoj ispostavi

Član 537

- (1) Lice koje podnosi robu na izlazu, prilikom podnošenja robe u izlaznu carinsku ispostavu, treba da:
 - 1) podnese primjerak izvozne deklaracije ili deklaracije za ponovni izvoz;
 - 2) navede neslaganja između robe deklarisanog i puštene u izvoz i podnijete robe, uključujući i slučajeve kada je roba prepakovana ili stavljena u kontejner prije podnošenja u izlaznu carinsku ispostavu,
 - 3) navede i količinu stvarno podnijete robe, ako se podnosi samo dio robe obuhvaćen izvoznom deklaracijom ili deklaracijom za ponovni izvoz,
 - 4) navede broj pakovanja i, ako je roba u kontejnerima, identifikacione oznake kontejnera, ako se ta roba podnosi u pakovanjima ili kontejnerima.
- (2) Roba deklarisanog za izvoz ili ponovni izvoz može da se podnese u izlaznu carinsku ispostavu koja nije deklarisanog u izvoznog deklaraciji ili deklaraciji za ponovni izvoz.
- (3) Ako stvarna izlazna carinska ispostava nije deklarisanog, ta carinska ispostava treba da traži podatke iz izvozne deklaracije ili deklaracije za ponovni izvoz od izvozne carinske ispostave.

Carinski nadzor i formalnosti pri izlasku robe

Član 538

- (1) Ako roba koja se iznosi iz carinskog područja Crne Gore podliježe carinskim provjerama, izlazna carinska ispostava treba da izvrši provjere na osnovu podataka koje je dobila od izvozne carinske ispostave.
- (2) Ako lice koje podnosi robu navede ili izlazna carinska ispostava utvrdi da dio robe deklarisanog za izvoz, ponovni izvoz ili pasivno oplemenjivanje nedostaje pri podnošenju izlaznoj carinskoj ispostavi, ta carinska ispostava treba da obavijesti izvoznog carinsku ispostavu o robi koja nedostaje.
- (3) Ako lice koje podnosi robu navede ili izlazna carinska ispostava utvrdi da je dio robe podnijete izlaznoj carinskoj ispostavi višak u odnosu na robu deklarisanog za izvoz, ponovni izvoz ili pasivno oplemenjivanje, ta

carinska ispostava ne treba da dozvoli izlazak viška robe, dok se za tu robu ne podnese izvozna deklaracija ili deklaracija za ponovni izvoz.

- (4) Ako lice koje podnese robu navede ili izlazna carinska ispostava utvrdi da postoji neslaganje u vrsti robe deklarirane za izvoz, ponovni izvoz ili pasivno oplemenjivanje u poređenju sa robom podnijetom izlaznoj carinskoj ispostavi, izlazna carinska ispostava ne treba da dozvoli izlazak te robe dok se za nju ne podnese izvozna deklaracija ili deklaracija za ponovni izvoz i obavještava izvoznu carinsku ispostavu.
- (5) Prevoznik o izlasku robe treba da obavijesti izlaznu carinsku ispostavu i da dostavi:
 - 1) jedinstveni referentni broj pošiljke ili referentni broj transportnog dokumenta;
 - 2) broj paketa, ako se ta roba podnosi u paketima ili identifikacioni broj, ako se ta roba podnosi u kontejnerima;
 - 3) MRN izvozne deklaracije ili deklaracije za ponovni izvoz, po potrebi.
- (6) Obavještavanje iz stava 5 ovog člana ne primjenjuje se ako su te informacije dostupne carinskom organu preko postojećih trgovačkih, lučkih ili transportnih informacionih sistema.
- (7) Lice koje predaje robu prevozniku treba da mu dostavi podatke iz stava 5 ovog člana.
- (8) Prevoznik može da utovari robu za prevoz van carinskog područja Crne Gore ako su mu dostupne informacije iz stava 5 ovog člana.

Nadzor nad robom puštenom za izlazak i razmjena informacija između carinskih ispostava

Član 539

- (1) Izlazna carinska ispostava treba da vrši nadzor nad robom koja je puštena za izlazak, dok se ta roba ne iznese iz carinskog područja Crne Gore.
- (2) Ako izlazna carinska ispostava nije istovremeno i izvozna carinska ispostava, izlazna carinska ispostava treba da obavijesti izvoznu carinsku ispostavu o izlasku robe najkasnije narednog radnog dana od dana kada je roba napustila carinsko područje Crne Gore.
- (3) Izlazna carinska ispostava treba da obavijesti izvoznu carinsku ispostavu o izlasku robe u slučaju:
 - 1) iz člana 535 stav 2 ove uredbe, najkasnije prvog radnog dana nakon odlaska plovila ili vazduhoplova iz luke odnosno sa aerodroma u kojem je roba utovarena;
 - 2) iz člana 535 stav 3 ove uredbe, najkasnije prvog radnog dana nakon što je roba stavljena u spoljni tranzitni postupak;
 - 3) iz člana 535 stav 4 ove uredbe, najkasnije prvog radnog dana nakon što je okončan tranzitni postupak.
 - 4) iz člana 535 stav 6 ove uredbe, najkasnije prvog radnog dana nakon dana preuzimanja robe na osnovu jedinstvenog ugovora o prevozu.
- (4) Ako izlazna carinska ispostava nije istovremeno i izvozna carinska ispostava i ne dozvoli se izlazak robe, izlazna carinska ispostava treba da obavijesti izvoznu carinsku ispostavu, najkasnije narednog radnog dana od dana kada izlazak robe nije dozvoljen.
- (5) U nepredviđenim okolnostima, ako se roba obuhvaćena jednom izvoznom deklaracijom ili deklaracijom za ponovni izvoz kreće prema izlaznoj carinskoj ispostavi i treba naknadno da napusti carinsko područje Crne Gore preko više izlaznih carinskih ispostava, svaka izlazna carinska ispostava u kojoj je roba podnijeta treba da vrši nadzor nad izlaskom robe koja treba da se iznese iz carinskog područja Crne Gore.
- (6) Izlazna carinska ispostava treba da obavijesti izvoznu carinsku ispostavu o izlasku robe pod svojim nadzorom.
- (7) Ako se roba obuhvaćena jednom izvoznom deklaracijom ili deklaracijom za ponovni izvoz kreće prema izlaznoj carinskoj ispostavi i naknadno napusti carinsko područje Crne Gore u više pošiljki usljed nepredviđenih okolnosti, izlazna carinska ispostava treba da obavijesti izvoznu carinsku ispostavu o izlasku svake pošiljke.
- (8) Ako roba treba da napusti carinsko područje Crne Gore u slučaju iz člana 535 stav 6 ove uredbe, prevoznik na zahtjev nadležnih carinskih organa na mjestu izlaska treba da učini dostupnim informacije o toj robi, i to:
 - a) MRN izvozne deklaracije;
 - b) primjerak jedinstvenog ugovora o prevozu za tu robu;
 - c) jedinstveni referentni broj pošiljke ili referentni broj transportnog dokumenta i broj paketa, ako se roba podnosi u paketima ili identifikacioni broj kontejnera, ako je roba u kontejnerima.
- (9) Izuzetno od stava 3 tačka 3 ovog člana, do datuma uvođenja sistema izvoza koji je automatizovan, u slučajevima iz člana 535 stav 4 ove uredbe, rok u kome izlazna carinska ispostava treba da obavijesti izvoznu carinsku ispostavu o izlasku robe je prvi naredni radni dan od dana kada se roba stavi u taj tranzitni postupak ili roba napusti carinsko područje Crne Gore ili se okonča tranzitni postupak.

- (10) Izuzetno od stava 5 ovog člana, do datuma uvođenja sistema izvoza koji je automatizovan izlazna carinska ispostava u koju je pošiljka prvo podnijeta treba da pribavi rezultate o izlasku robe od drugih izlaznih carinskih ispostava i da obavijesti izvoznju carinsku ispostavu o izlasku robe, tek kada je sva roba napustila carinsko područje Crne Gore.
- (11) Izuzetno od stava 5 ovog člana, do datuma uvođenja sistema izvoza koji je automatizovan, ako se roba obuhvaćena jednom izvoznju deklaracijom ili deklaracijom za ponovni izvoz kreće prema izlaznoj carinskoj ispostavi usljed nepredviđenih okolnosti, izlazna carinska ispostava treba da obavijesti izvoznju carinsku ispostavu o izlasku robe, tek kada je sva roba napustila carinsko područje Crne Gore.

Potvrda izlaska robe

Član 540

- (1) Izvoznja carinska ispostava treba da potvrdi izlazak robe deklarantu ili izvoznjku, ako je:
- 1) tu carinsku ispostavu o izlasku robe obavijestila izlazna carinska ispostava;
 - 2) ta carinska ispostava ujedno i izlazna carinska ispostava i roba je izašla;
 - 3) carinska ispostava smatra da je dostavljen odgovarajući dokaz u skladu sa članom 541 stav 7 ove uredbe.
- (2) Izvoznja carinska ispostava o izlasku robe iz stava 1 tačka 3 ovog člana treba da obavijesti izlaznu carinsku ispostavu.

Postupak provjere okončanja postupka

Član 541

- (1) Ako, nakon 90 dana od dana puštanja robe u izvoz, izvoznja carinska ispostava nije obaviještena o izlasku robe, ta carinska ispostava može da zatraži od deklaranta da je obavijesti o danu kada je roba napustila carinsko područje Crne Gore i o izlaznoj carinskoj ispostavi iz koje je roba napustila carinsko područje Crne Gore.
- (2) Deklarant može da obavijesti izvoznju carinsku ispostavu o datumima kada je roba napustila carinsko područje Crne Gore i o izlaznim carinskim ispostavama iz kojih je roba napustila carinsko područje Crne Gore.
- (3) Ako deklarant dostavi informacije izvoznjoj carinskoj ispostavi u skladu sa st. 1 ili 2 ovog člana, od izvozne carinske ispostave može da traži da potvrdi izlazak te robe.
- (4) Radi dostavljanja informacija iz stava 3 ovog člana izvoznja carinska ispostava može da traži informacije o izlasku robe od izlazne carinske ispostave, koja treba da odgovori u roku od 10 dana od dana traženja informacija.
- (5) Ako izlazna carinska ispostava ne odgovori u roku iz stava 4 ovog člana, izvoznja carinska ispostava o tome treba da obavijesti deklaranta.
- (6) Ako izvoznja carinska ispostava obavijesti deklaranta da izlazna carinska ispostava nije odgovorila u roku iz stava 3 ovog člana, deklarant može da dostavi izvoznjoj carinskoj ispostavi dokaz da je roba napustila carinsko područje Crne Gore.
- (7) Dokazom iz stava 5 ovog člana smatraju se:
- 1) kopija otpremnice koju je potpisao ili ovjerio primalac van carinskog područja Crne Gore;
 - 2) dokaz o plaćanju;
 - 3) faktura;
 - 4) otpremnica;
 - 5) dokument koji je potpisao ili ovjerio privredni subjekt koji je iznio robu iz carinskog područja Crne Gore;
 - 6) dokument koji je izdao carinski organ treće države u skladu sa pravilima i postupcima koji se primjenjuju u toj državi; i/ili
 - 7) evidencija privrednih subjekata o robi isporučenoj za snabdijevanje plovila, vazduhoplova i objekata na moru.

XXXVII. IZVOZ I PONOJNI IZVOZ

Izvoznja deklaracija i deklaracija za ponovni izvoz robe u više pošiljaka

Član 542

Ako se roba iznosi iz carinskog područja Crne Gore u najmanje dvije pošiljke, za svaku pojedinačnu pošiljku treba da se podnese posebna izvoznja deklaracija ili deklaracija za ponovni izvoz.

Naknadno podnošenje izvozne deklaracije ili deklaracije za ponovni izvoz

Član 543

- (1) Ako je bilo potrebno da se podnese izvozna deklaracija ili deklaracija za ponovni izvoz, a roba je iznijeta iz carinskog područja Crne Gore bez takve deklaracije, izvoznik treba da naknadno podnese izvoznju deklaraciju ili deklaraciju za ponovni izvoz, carinskoj ispostavi nadležnoj prema mjestu u kome izvoznik ima sjedište.
- (2) Carinska ispostava iz stava 1 ovog člana potvrđuje izvozniku izlazak robe ako bi puštanje bilo odobreno da je deklaracija podnijeta prije izlaska robe iz carinskog područja Crne Gore i da ta carinska ispostava raspolaže dokazom da je roba napustila carinsko područje Crne Gore.
- (3) Ako je roba iz Crne Gore, koja je bila namijenjena ponovnom uvozu, napustila carinsko područje Crne Gore, ali više ne postoji namjera da se ta roba ponovo uveze, pri čemu bi se upotrebljavala druga vrsta carinske deklaracije da nije bilo namjere ponovnog uvoza, izvoznik u izvoznoj carinskoj ispostavi može da naknadno podnese izvoznju deklaraciju, kojom se zamjenjuje prvobitna deklaracija.
- (4) Carinska ispostava iz stava 3 ovog člana potvrđuje izvozniku izlazak robe.
- (5) Ako je roba iz Crne Gore napustila carinsko područje Crne Gore na osnovu ATA karneta i CPD karneta, izvozna carinska ispostava treba da potvrdi izvozniku izlazak robe ako se poništi kupon za ponovni uvoz i talon ATA karneta i CPD karneta.

Način naknadnog podnošenja izvozne deklaracije ili deklaracije za ponovni izvoz

Član 544

Ako se zahtijevala izvozna deklaracija ili deklaracija za ponovni izvoz, ali je roba iznijeta iz carinskog područja Crne Gore bez te deklaracije, za naknadno podnošenje te izvozne deklaracije ili deklaracije za ponovni izvoz mogu da se koriste i drugi načini osim tehnika elektronske obrade podataka.

Izlazna carinska ispostava za ponovni izvoz robe obuhvaćene ATA karnetom i CPD karnetom

Član 545

Carinska ispostava nadležna za ponovni izvoz robe na osnovu ATA karneta i CPD karneta smatra se, pored carinskih ispostava iz člana 319 stav 2 ove uredbе, izlaznom carinskom ispostavom.

Upotreba ATA karneta i CPD karneta kao izvozne deklaracije

Član 546

- (1) ATA karnet i CPD karnet smatraju se izvoznom deklaracijom ako je karnet izdat u ugovornoj strani Konvencije ATA ili Istanbulske konvencije i ovjerila ga je i za njega garantuje Privredna komora, koja je dio garantnog lanca iz Istanbulske konvencije.
- (2) ATA karnet i CPD karnet ne upotrebljavaju se kao izvozna deklaracija za domaću robu, ako:
 - 1) se na tu robu prilikom izvoza iz carinskog područja Crne Gore primjenjuju carinske formalnosti sa namjerom dobijanja naknada ili drugih iznosa pri izvozu u skladu sa mjerama poljoprivredne politike;
 - 2) su za tu robu odobrene druge finansijske povlastice u skladu sa mjerama poljoprivredne politike, a u vezi sa izvozom te robe;
 - 3) je to roba za koju je povraćaj ili otpust uvoznih dažbina uslovljen izvozom te robe iz carinskog područja Crne Gore;
- (3) Ako se ATA karnet upotrebljava kao izvozna deklaracija, izvozna carinska ispostava treba da:
 - 1) provjeri podatke navedene u rubrikama A-G izvoznog kupona u odnosu na robu obuhvaćenu karnetom;
 - 2) popuni rubriku na naslovnoj strani karneta pod nazivom "potvrda carinskih organa", po potrebi;
 - 3) popuni talon i rubriku H izvoznog kupona;
 - 4) navede izvoznju carinsku ispostavu u rubrici H (b) kupona za ponovni uvoz;
 - 5) zadrži izvozni kupon.
- (4) Ako izvozna carinska ispostava nije ujedno i izlazna carinska ispostava, izvozna carinska ispostava treba da sprovede formalnosti iz stava 3 ovog člana, ali ne popunjava rubriku 7 talona, koju treba da popuni izlazna carinska ispostava.
- (5) Rokovi za ponovni uvoz robe koje odredi izvozna carinska ispostava u rubrici H (b) izvoznog kupona ne mogu da budu duži od roka važnosti karneta.

Roba puštena u izvoz ili ponovni izvoz koja ne napušta carinsko područje Crne Gore**Član 547**

- (1) Ako za robu puštenu u izvoz ili ponovni izvoz više ne postoji namjera iznošenja iz carinskog područja Crne Gore, deklarant bez odlaganja treba da obavijesti izvoznu carinsku ispostavu.
- (2) Ako je roba već podnijeta izlaznoj carinskoj ispostavi, lice koje uklanja robu iz izlazne carinske ispostave radi prevoza do mjesta unutar carinskog područja Crne Gore treba da obavijesti izlaznu carinsku ispostavu o tome da se roba neće iznijeti iz carinskog područja Crne Gore i navede broj izvozne deklaracije ili deklaracije za ponovni izvoz.
- (3) Ako u slučajevima iz člana 535 st. 3, 4 i 6 ove uredbe, izmjena ugovora o prevozu ima za posljedicu završetak transportne operacije unutar carinskog područja Crne Gore koju je trebalo završiti van carinskog područja Crne Gore, lice ili organi mogu da izvrše izmijenu ugovora nakon dobijanja saglasnosti izlazne carinske ispostave.
- (4) U slučaju poništavanja izvozne deklaracije ili deklaracije za ponovni izvoz u skladu sa članom 548 ove uredbe, izvozna carinska ispostava treba da obavijesti deklaranta i deklarisanu izlaznu carinsku ispostavu o tom poništavanju.

Poništavanje deklaracije ili deklaracije za ponovni izvoz**Član 548**

- (1) Ako se vrsta robe puštene za izvoz, ponovni izvoz ili pasivno oplemenjivanje ne podudara sa robom koja je podnijeta izlaznoj carinskoj ispostavi, izvozna carinska ispostava treba da poništi deklaraciju po kojoj je roba puštena u zahtijevani postupak.
- (2) Ako poslije perioda od 150 dana od dana puštanja robe u postupak izvoza, pasivnog oplemenjivanja ili ponovnog izvoza, izvozna carinska ispostava nije primila podatke o izlasku robe niti dokaz da je roba napustila carinsko područje Crne Gore, izvozna carinska ispostava može da poništi deklaraciju iz stava 1 ovog člana.

XXXVIII. IZLAZNA SAŽETA DEKLARACIJA**Mjere koje treba preduzeti po prijemu izlazne sažete deklaracije****Član 549**

Carinska ispostava kojoj je podnijeta izlazna sažeta deklaracija u skladu sa članom 190 stav 1 Zakona treba da:

- 1) registruje izlaznu sažetu deklaraciju neposredno po njenom prijemu;
- 2) dostavi deklarantu MRN;
- 3) pusti robu za izlazak iz carinskog područja Crne Gore, po potrebi.

Roba za koju je podnijeta izlazna sažeta deklaracija a koja ne napušta carinsko područje Crne Gore**Član 550**

Ako za robu za koju je podnijeta izlazna sažeta deklaracija više ne postoji namjera iznošenja iz carinskog područja Crne Gore, lice koje uklanja robu iz izlazne carinske ispostave radi prevoza do mjesta unutar područja Crne Gore treba da obavijesti izlaznu carinsku ispostavu da roba neće biti iznijeta iz carinskog područja Crne Gore i navede MRN izlazne sažete deklaracije.

XXXIX. OBAVJEŠTENJE O PONOVNOM IZVOZU**Mjere koje treba preduzeti po prijemu obavještenja o ponovnom izvozu****Član 551**

Izlazna carinska ispostava treba da:

- 1) registruje obavještenje o ponovnom izvozu neposredno po njegovom prijemu;
- 2) dostavi deklarantu MRN;
- 3) pusti robu za izlazak iz carinskog područja Crne Gore, po potrebi.

Roba za koju je podnijeto obavještenje o ponovnom izvozu i koja ne napušta carinsko područje Crne Gore

Član 552

Ako za robu za koju je podnijeto obavještenje o ponovnom izvozu više ne postoji namjera iznošenja iz carinskog područja Crne Gore, lice koje uklanja robu iz izlazne carinske ispostave radi prevoza do mjesta unutar područja Crne Gore treba da obavijesti izlaznu carinsku ispostavu da roba neće biti iznijeta iz carinskog područja Crne Gore i navede MRN obavještenja o ponovnom izvozu.

XXXX. EKSPRESNE POŠILJKE

Odobrenje

Član 553

- (1) Carinarnica može, na zahtjev pravnog lica koje pruža usluge prenosa i uručjenja ekspresnih pošiljki (u daljem tekstu: operator ekspresnih pošiljki), izdati odobrenje za deklarisanje ekspresnih pošiljki u posebnom postupku.
- (2) Zbog hitnosti postupka sa ekspresnim pošiljkama, operator ekspresnih pošiljki može carinskom organu da najavi prispjeće pošiljki po konsolidovanom (zbirom) manifestu, koji zamjenjuje sažetu prijavu, odnosno ulaznu sigurnosnu sažetu deklaraciju, prije prispjeća pošiljki.
- (3) Konsolidovani manifest iz stava 2 ovog člana podnosi se u rokovima propisanim čl. 245 do 251 ove uredbe.
- (4) Podaci iz manifesta koji se odnose na pojedinačne ekspresne pošiljke čine posebnu carinsku deklaraciju u smislu člana 121 stav 1 Zakona, sa izuzetkom pošiljki koje sadrže robe koje podliježu zabranama i ograničenjima i drugim carinskim postupcima koji ne obuhvataju stavljanje robe u slobodan promet.
- (5) Za fizička lica koja primaju pošiljke koje ne podliježu plaćanju uvoznih dažbina, operateru ekspresnih pošiljki za carinjenje nije potrebno ovlašćenje ni kopija lične karte od primaoca.

Grupisanje pošiljki

Član 554

- (1) Ekspresne poštanske pošiljke se u manifestu grupišu po sljedećem redosljedu:
 - 1) razna dokumenta, pismonosne pošiljke i druga dokumenta iz člana 195 stav 1 tačka 25 Zakona;
 - 2) pošiljke koje ne podliježu plaćanju uvoznih dažbina:
 - diplomatske pošiljke, pošiljke neznatne vrijednosti i pošiljke koje fizičko lice iz inostranstva šalje fizičkom licu u Crnoj Gori iz člana 195 stav 1 tač. 1, 3 i 7 Zakona,
 - pošiljke koje sadrže reklamni materijal i uzorke koji se bez naknade primaju iz inostranstva i dokumenti namijenjeni informisanju turista iz člana 195 stv 1 tač. 21 i 24 Zakona;
 - 3) nekomercijalne pošiljke za koje može nastati carinski dug:
 - pošiljke neznatne vrijednosti koje podliježu plaćanja poreza na dodatu vrijednost a koje ne podliježu zabranama i ograničenjima i drugim carinskim postupcima koji ne obuhvataju stavljanje robe u slobodan promet,
 - pošiljke koje fizičko lice šalje fizičkom licu i pošiljke koje pravno lice šalje fizičkom licu u vrijednosti do 1000€;
 - 4) pošiljke za koje može nastati carinski dug, koje sadrže robu koja ne podliježe zabranama i ograničenjima i podliježu drugim carinskim postupcima koji ne obuhvataju stavljanje robe u slobodan promet;
 - 5) pošiljke za koje može nastati carinski dug, koje sadrže robu koja podliježe zabranama i ograničenjima i podliježu drugim carinskim postupcima koji ne obuhvataju stavljanje robe u slobodan promet.
- (2) Postupak carinjenja pošiljki iz stava 1 ovog člana vrši se po prijavljenim grupama pošiljaka.

Postupak sa pošiljkama

Član 555

- (1) Ako pošiljka iz člana 554 stav 1 tač. 3 i 4 ove uredbe nije uručena primaocu, operator ekspresnih pošiljki ima pravo na povraćaj plaćenih uvoznih dažbina, na osnovu dokaza da je pošiljka napustila carinsko područje.
- (2) Pošiljke iz člana 554 stav 1 tač. 1 i 2 ove uredbe puštaju se stavljanjem zabilješke na konsolidovanom (zbirom) manifestu, odnosno razdužuju se elektronskim manifestom, pošiljke iz člana 554 stav 1 tačka 3 puštaju se

elektronskim manifestom a operator ekspresnih pošiljki je dužan da plati carinski dug u roku iz odobrenja, a za pošiljke iz člana 554 stav 1 tač. 4 i 5 ove uredbe operator ekspresnih pošiljki podnosi carinsku deklaraciju.

- (3) Carinski organ će obavijestiti operatora ekspresnih pošiljki o pošiljkama koje su određene za pregled ili su isključene iz postupka ekspresnih pošiljki.

Sadržaj manifesta

Član 556

Manifest za svaku individualnu ekspresnu pošiljku treba da sadrže sljedeće podatke:

- 1) ime i adresu pošiljaoca/izvoznika,
- 2) ime i adresu primaoca/uvoznika,
- 3) opis robe,
- 4) broj koleta/težina,
- 5) broj prevozne isprave,
- 6) državu porijekla,
- 7) mjesto utovara,
- 8) broj, datum i izdavaoca fakture,
- 9) poreski identifikacioni broj (PIB) primaoca/uvoznika, ako je dostupan i ako se može koristiti.

Podnošenje manifesta

Član 557

- (1) U postupku sa ekspresnim pošiljkama na operatora ekspresnih pošiljki primjenjuju se odredbe koje se odnose na zastupanje iz člana 13 Zakona.
- (2) U zavisnosti od dostupnosti informacione tehnologije, procedura sa ekspresnim pošiljkama će se sprovesti putem elektronske razmjene podataka.

XXXXa. BLIŽI USLOVI I NAČIN SPROVOĐENJA CARINSKIH MJERA ZA ROBU ZA KOJU POSTOJI SUMNJA DA SE UNOŠENJEM ILI IZNOŠENJEM TE ROBE POVRJEĐUJE PRAVO INTELEKTUALNE SVOJINE

Carinske mjere

Član 557a

Carinski organ, na zahtjev nosioca prava na žig, prava na dizajn, autorskog i srodnih prava, prava na zaštićenu oznaku porijekla i zaštićenu geografsku oznaku, prava na patent, sertifikata o dodatnoj zaštiti za lijekove, sertifikata o dodatnoj zaštiti za sredstva za zaštitu bilja, prava na zaštićenu biljnu sortu i prava na topografiju poluprovodnika, u skladu sa zakonom (u daljem tekstu: pravo intelektualne svojine), odnosno po službenoj dužnosti, sprovodi carinske mjere za robu za koju postoji sumnja da se unošenjem ili iznošenjem te robe koja podliježe carinskom nadzoru ili carinskoj kontroli povrjeđuje pravo intelektualne svojine.

Mjere iz stava 1 ovog člana:

- 1) primjenjuju se na robu koja:
 - je prijavljena za stavljanje u slobodan promet, izvoz ili ponovni izvoz,
 - se unosi u carinsko područje Crne Gore ili iznosi iz tog područja,
 - je stavljena u poseban postupak;
- 2) ne primjenjuje se na robu:
 - koja je stavljena u slobodan promet radi krajnje upotrebe u posebne svrhe,
 - nekomercijalne prirode koja se nalazi u ličnom prtljagu putnika,
 - proizvedenu uz saglasnost nosioca prava i robu koju je proizvelo lice ovlašćeno od strane nosioca prava da proizvede određenu količinu robe, ali koja je proizvedena u količini većoj od količine ugovorene između tog lica i nosioca prava.

Podnošenje zahtjeva za preduzimanje carinskih mjera sa robom za koju postoji sumnja da povrjeđuje pravo intelektualne svojine

Član 557b

Radi sprječavanja povrede prava intelektualne svojine na carinskom području i radi saradnje sa drugim državama u cilju zaštite prava intelektualne svojine carinski organ sprovodi odgovarajuće carinske kontrole i preduzima mjere za identifikaciju iz čl. 30 i 136 Carinskog zakona, u skladu sa kriterijumima analize rizika.

Zahtjev za preduzimanje carinskih mjera sa robom za koju postoji sumnja da povrijeđuje pravo intelektualne svojine (u daljem tekstu: zahtjev za preduzimanje carinskih mjera) carinskom organu mogu da podnesu:

- 1) nosilac prava intelektualne svojine (u daljem tekstu: nosilac prava);
- 2) organizacije za kolektivno ostvarivanje prava intelektualne svojine;
- 3) profesionalne organizacije za zaštitu prava intelektualne svojine;
- 4) lica ovlašćena za korišćenje prava intelektualne svojine koja su nosioci prava službeno ovlastili za pokretanje postupka za utvrđivanje povrede prava intelektualne svojine;
- 5) udruženja proizvođača u skladu sa propisima koji uređuju zaštićene oznake porijekla i zaštićene geografske oznake, koja predstavljaju proizvođače proizvoda sa zaštićenom oznakom porijekla i zaštićenom geografskom oznakom ili predstavnici tih udruženja i privredni subjekti koji imaju pravo na korišćenje zaštićene oznake porijekla i zaštićene geografske oznake, kao i organ uprave nadležan za poslove inspekcije ili organ državne uprave nadležan za poslove poljoprivrede, odnosno organ državne uprave nadležan za poslove ekonomije.

Sadržaj zahtjeva za preduzimanje carinskih mjera

Član 557c

Zahtjev za preduzimanje carinskih mjera podnosi se carinskom organu, u pisanoj ili elektronskoj formi, i sadrži podatke:

- 1) o licu u čije ime je zahtjev podniet (u daljem tekstu: podnosilac zahtjeva) koji se odnose na: ime i prezime, adresu, prebivalište, odnosno boravište i kontakt telefon);
- 2) o statusu podnosioca zahtjeva u smislu člana 557b ove uredbe;
- 3) o dokazima kojima se utvrđuje da podnosilac zahtjeva ima pravo da podnese zahtjev;
- 4) o zastupniku (ime i prezime, adresa i kontakt telefon) i ovlašćenju za zastupanje;
- 5) o pravu intelektualne svojine na koje se zahtjev odnosi;
- 6) o posebnim i tehničkim informacijama o originalnoj robi (bar-kod i slike);
- 7) koji carinarnici omogućavaju da lako prepozna robu za koju se sumnja da povrijeđuje pravo intelektualne svojine;
- 8) na osnovu kojih carinarnica vrši analizu i procjenu rizika da li je došlo do povrede prava intelektualne svojine ili prava koja su u vezi sa pravom intelektualne svojine, kao što su podaci o ovlašćenim distributerima;
- 9) o zastupniku koga podnosilac zahtjeva imenuje za pravna i tehnička pitanja;
- 10) o napomeni da podnosilac zahtjeva treba da, bez odlaganja, obavijesti carinski organ o svim promjenama iz člana 557c stav 2 ove uredbe;
- 11) o napomeni da podnosilac zahtjeva treba da carinskom organu dostavi informacije koje su od značaja za vršenje analize i ocjene rizika od povrede određenih prava intelektualne svojine;
- 12) o napomeni da podnosilac zahtjeva preuzima odgovornost u skladu sa članom 557m ove uredbe;
- 13) o napomeni da podnosilac zahtjeva treba da snosi troškove u skladu sa članom 197 Carinskog zakona;
- 14) o napomeni da podnosilac zahtjeva u slučaju iz čl. 557l i 557lj ove uredbe daje saglasnost za uništenje robe i da će da snosi troškove vezane za uništenje robe.

Radi lakšeg prepoznavanja robe, carinski organ može od podnosioca zahtjeva da zatraži i dodatne podatke iz stava 1 tač. 6 i 7 ovog člana.

O podnijetim zahtjevima carinski organ vodi evidenciju.

Zahtjev se podnosi na obrascu koji je dat u Prilogu 68.

Ako nakon prijema zahtjeva carinski organ utvrdi da zahtjev ne sadrži podatke iz stava 1 ovog člana, obavijestiće podnosioca zahtjeva da je zahtjev nepotpun i da taj zahtjev dopuni u roku od deset radnih dana od dana prijema obavještenja.

Ako podnosilac zahtjeva ne dopuni zahtjev u roku iz stava 5 ovog člana, carinski organ će odbiti zahtjev.

Donošenje rješenja

Član 557č

Carinski organ, u roku od 30 radnih dana od dana uredno podnesenog zahtjeva za preduzimanje carinskih mjera, donosi rješenje o usvajanju ili odbijanju zahtjeva i dostavlja ga podnosiocu zahtjeva.

Carinski organ rješenjem kojim se usvaja zahtjev određuje rok za preduzimanje mjera za zaštitu prava intelektualne svojine, koji ne može biti duži od jedne godine.

Rok za preduzimanje carinskih mjera može se produžiti najkasnije 30 radnih dana prije isteka roka iz stava 2 ovog člana podnošenjem zahtjeva za produženje roka.

Zahtjev za produženje roka za preduzimanje carinskih mjera podnosi se na obrascu koji je dat u Prilogu 69.

Rješenje o usvajanju zahtjeva iz stava 1 ovog člana i rješenje o njegovom ukidanju ili izmjeni proizvodi pravno dejstvo narednog dana od dana donošenja.

Rješenje kojim se produžava rok u kojem carinski organi preduzimaju mjere za zaštitu prava intelektualne svojine, proizvodi pravno dejstvo narednog dana od dana isteka roka koji se produžava.

Rješenja iz st. 5 i 6 ovog člana carinski organ, bez odlaganja, dostavlja carinarnicama.

Na zahtjev lica kome je usvojen zahtjev za preduzimanje mjera za zaštitu prava intelektualne svojine (u daljem tekstu: nosilac odobrenja), rok iz stava 2 ovog člana može se produžiti za godinu dana, ako je nosilac odobrenja ispunio sve obaveze koje ima prema carinskom organu u skladu sa članom 197 Carinskog zakona i članom 557g ove uredbe.

Ako zahtjev za produženje roka nije podnjet u skladu sa st. 3 i 4 ovog člana, carinski organ taj zahtjev može da odbije.

Carinski organ o svojoj odluci o produženju obavještava nosioca odobrenja u roku od 30 radnih dana od dana prihvatanja zahtjeva iz stava 2 ovog člana i taj organ navodi rok u kojem carinarnice treba da preduzimaju mjere.

Ako pravo intelektualne svojine prestane da važi ili prestane pravo podnosioca zahtjeva da zahtijeva zaštitu prava intelektualne svojine, carinski organ treba da ukine ili izmijeni rješenje kojim je usvojen zahtjev ili odobreno produženje.

Nosilac odobrenja može da podnese zahtjev za izmjenu rješenja u dijelu koji se odnosi na vrstu prava intelektualne svojine iz člana 557a stav 1 ove uredbe.

Ako se zahtjevom iz stava 12 ovog člana traži dodavanje novog prava intelektualne svojine, zahtjev treba da sadrži podatke iz člana 557c stav 1 tačka 3 i tač. 5 do 8 ove uredbe.

Obaveze carinskog organa i nosioca odobrenja u vezi sa obavještavanjem

Član 557ć

Carinski organ, kojem je podnjet zahtev, bez odlaganja, treba da dostavi carinarnicama odluke:

- 1) kojima se usvaja zahtjev;
- 2) o ukidanju odluka kojima se usvaja zahtjev;
- 3) o izmjeni odluka kojima se usvaja zahtev;
- 4) o produženju roka u kojem te carinarnice trebaju da preduzimaju mjere;
- 5) o obustavi postupanja tih carinarnica donijetu na osnovu člana 557g stav 2 ove uredbe.

Nosilac odobrenja, bez odlaganja, treba da obavijesti carinski organ o promjenama u vezi sa njegovim pravima intelektualne svojine, a naročito ako:

- 1) je pravo intelektualne svojine na koje se odnosi zahtjev prestalo da važi;
- 2) nosilac odobrenja nema pravo na podnošenje zahtjeva;
- 3) se promijene podaci iz člana 557c stav 1 ove uredbe.

Obustavljanje puštanja ili zadržavanje robe nakon odobravanja zahtjeva

Član 557d

U slučaju da za carinarnicu kojoj je carinski organ dostavio rješenje kojim se usvaja zahtjev, postoji sumnja da se robom koja odgovara opisu robe iz tog rješenja povrjeđuje pravo intelektualne svojine, obustaviće puštanje te robe ili je zadržati.

Carinski organ može da, prije obustavljanja puštanja robe ili zadržavanja robe iz stava 1 ovog člana, traži od nosioca odobrenja da dostavi potrebne podatke u vezi sa tom robom.

Carinski organ može, prije zadržavanja robe nosiocu odobrenja dati podatke o stvarnoj ili procijenjenoj količini robe, stvarnoj ili pretpostavljenoj vrsti te robe, i prema potrebi, fotografije te robe.

O obustavljanju puštanja robe ili zadržavanju robe, carinarnica bez odlaganja, obavještava carinski organ, a deklaranta ili držaoca robe u roku od jednog radnog dana od dana obustavljanja puštanja robe ili zadržavanja robe.

Ako carinarnica odluči da obavijesti držaoca robe o obustavljanju puštanja robe ili zadržavanju robe, a držaoci robe su dva ili više lica, ta carinarnica treba da obavijesti jedno od tih lica.

Carinski organ obavještava nosioca odobrenja o obustavljanju puštanja robe ili o zadržavanju robe istog dana, ili bez odlaganja nakon što je obaviješten deklarant ili držalac robe.

Carinski organ obavještava nosioca odobrenja i deklaranta ili držaoca robe o stvarnoj ili procijenjenoj količini robe i stvarnoj ili pretpostavljenoj vrsti zadržane robe i, po potrebi, dostavlja slike te robe čije je puštanje bilo obustavljeno ili koja je bila zadržana.

Carinski organ, na zahtjev nosioca odobrenja ako su mu dostupni podaci, obavještava nosioca odobrenja o imenima i adresama primaoca, pošiljaoca i deklaranta ili držaoca robe, o carinskom postupku i o porijeklu, polazištu i odredištu robe čije je puštanje bilo obustavljeno ili koja je bila zadržana.

Uz obavještenja iz st. 4 i 6 ovog člana dostavljaju se i podaci o postupku iz člana 557i ove uredbe.

Obustavljanje puštanja ili zadržavanje robe prije odobravanja zahtjeva, po službenoj dužnosti

Član 557dž

Ako carinarnica prepozna robu za koju se sumnja da povrjeđuje pravo intelektualne svojine koja nije obuhvaćena rješenjem kojim se usvaja zahtjev za preduzimanje mjera za zaštitu prava intelektualne svojine može, po službenoj dužnosti, obustaviti puštanje robe ili je zadržati, osim u slučaju kvarljive robe.

Carinski organ može, prije obustavljanja puštanja ili zadržavanja robe za koju se sumnja da povrjeđuje pravo intelektualne svojine, bez otkrivanja informacija, osim stvarne ili procijenjene količine robe, stvarne ili pretpostavljene vrste te robe i fotografija te robe, zatražiti od bilo kog lica koje može imati pravo da podnese zahtjev o navodnom povređivanju prava intelektualne svojine, da mu pruži potrebne informacije.

U slučaju iz stava 1 ovog člana carinarnica obavještava deklaranta ili držaoca robe o obustavljanju puštanja robe ili zadržavanja u roku od jednog radnog dana od dana obustavljanja ili zadržavanja.

Ako carinarnica odluči da treba da obavijesti držaoca robe iz stava 3 ovog člana, a držaoci robe su dva ili više lica, ta carinarnica treba da obavijesti jedno od tih lica.

Radi utvrđivanja lica ili subjekta koje ima pravo na podnošenje zahtjeva, carinski organ od nadležnih organa treba da traži sve potrebne podatke.

Carinski organ obavještava lice koje ima pravo na podnošenje zahtjeva o zadržavanju robe istog dana, ili bez odlaganja nakon što je obaviješten deklarant ili držalac robe.

Uz obavještenja iz st. 3 i 6 ovog člana dostavljaju se i podaci o postupku iz člana 557i ove uredbe.

Podnošenje zahtjeva nakon prijema obavještenja

Član 557đ

Ako se zahtjev podnosi nakon prijema obavještenja o obustavljanju puštanja ili zadržavanju robe dostavljenog od carinskog organa koji je zadržao robu, taj zahtjev:

- 1) se podnosi carinskom organu u roku od četiri radna dana od dana prijema obavještenja o obustavljanju puštanja ili zadržavanja robe za koju se sumnja da povrjeđuje pravo intelektualne svojine;
- 2) sadrži podatke iz člana 557c stav 1 ove uredbe.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, carinski organ donosi rješenje o usvajanju ili odbijanju zahtjeva u roku od dva radna dana od dana prijema zahtjeva.

Izuzetno od stava 1 tačka 2 ovog člana, ako zahtjev ne sadrži podatke iz člana 557c stav 1 tač. 6, 7 i 8 ove uredbe, odobrava se samo obustavljanje puštanja ili zadržavanje te robe, osim ako se ti podaci ne dostave u roku od deset radnih dana od dana prijema obavještenja o obustavljanju puštanja ili zadržavanja robe.

Carinarnica treba da odobri puštanje robe ili okonča zadržavanje robe, ako:

- 1) se u roku od jednog radnog dana od obustavljanja puštanja ili zadržavanja robe nije identifikovalo nijedno lice ili subjekt koji ima pravo na podnošenje zahtjeva;

2) u roku od četiri radna dana od dostavljanja obavještenja o obustavljanju puštanja ili zadržavanja robe nije primio zahtjev u skladu sa stavom 1 ovog člana, ili ako je zahtjev odbijen.

U slučaju da je zahtjev iz stava 1 ovog člana usvojen, carinski organ obavještava nosioca odobrenja o imenima i adresama primaoca, pošiljaoca i deklaranta ili držaoca robe, o carinskom postupku i o porijeklu, polazištu i odredištu robe čije je puštanje bilo obustavljeno ili koja je bila zadržana, ako je tom organu podnijet zahtjev, odnosno ako su mu dostupni ti podaci.

Pregled i uzorkovanje robe čije je puštanje bilo obustavljeno ili koja je bila zadržana

Član 557e

Carinarnica treba da utvrdi uslove skladištenja robe dok traje obustava puštanja ili zadržavanje te robe.

Carinski organ treba nosiocu odobrenja i deklarantu ili držaocu robe da omogući pregled robe čije je puštanje obustavljeno ili koja je zadržana.

Carinski organ može na zahtjev nosioca odobrenja da uzme uzorke robe, nakon njenog zadržavanja i obezbijedi te uzorke ili ih pošalje nosiocu odobrenja isključivo radi analize uzoraka robe i upotrebe u postupcima u vezi sa krivotvorenim i piratizovanim robom.

Analiza uzoraka iz stava 3 ovog člana, vrši se o trošku nosioca odobrenja i uz odgovornost tog nosioca odobrenja.

Nosilac odobrenja treba da, osim u slučaju uništenja uzorka tokom analize ili upotrebe u postupcima iz stava 3 ovog člana, carinskom organu vrati uzorke iz stava 3 ovog člana po završetku analize, a najkasnije prije puštanja robe ili prije nego što je zadržavanje te robe prestalo.

Dozvoljena upotreba podataka od strane nosioca odobrenja

Član 557f

Nosilac odobrenja, podatke iz člana 557d st. 7 i 8 i člana 557đ stav 5 ove uredbe, rezultate analize iz člana 557e ove uredbe i podatke iz i člana 557lj ove uredbe može da upotrijebi samo za potrebe:

- 1) pokretanja i vođenja postupaka kojima se utvrđuje da li je povrijeđeno pravo intelektualne svojine;
- 2) krivičnih istraga, odnosno prekršajnih postupaka vezanih za povredu prava intelektualne svojine, koje sprovode nadležni organi;
- 3) pokretanja i vođenja krivičnih, odnosno prekršajnih postupaka;
- 4) postupka naknade štete od lica koja su povrijedila pravo intelektualne svojine ili drugih lica;
- 5) dobijanja saglasnosti deklaranta ili držaoca robe da se roba uništi u skladu sa članom 557i stav 1 ove uredbe;
- 6) dogovora sa deklarantom ili držaocem robe o iznosu obezbjeđenja iz člana 557j stav 2 tačka 1 ove uredbe.

Neispunjavanje obaveza nosioca odobrenja

Član 557g

Ako nosilac odobrenja podatke koje je dostavio carinski organ ne koristi u skladu sa članom 557f ove uredbe, taj organ treba da ukine svako rješenje koje je donio, a kojim je nosiocu odobrenja usvojen zahtjev i odbije zahtjev za produženje roka za preduzimanje mjera za zaštitu prava intelektualne svojine.

Carinski organ može da obustavi postupanje do isteka roka koji je odobren za preduzimanje mjera za zaštitu prava intelektualne svojine, ako nosilac odobrenja:

- 1) ne ispuni obavezu obavještavanja iz člana 557c stav 2 ove uredbe;
- 2) ne vrati uzorke u skladu sa članom 557e stav 5 ove uredbe;
- 3) ne ispuni obaveze u vezi sa troškovima u skladu sa zakonom;
- 4) bez opravdanog razloga ne pokrene postupke iz člana 557i stav 10 i člana 557lj stav 6 ove uredbe;
- 5) ne obavijesti taj organ o odluci donijetoj u postupku koji je pokrenut u skladu sa članom 557i stav 10 ove uredbe i članom 557lj stav 6 ove uredbe, bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana od dana prijema pravosnažne i izvršne odluke;
- 6) ne podnese zahtjev za uništenje robe za koju je utvrđeno da povrjeđuje pravo intelektualne svojine u skladu sa članom 557i stav 5 ove uredbe.

Razmjena informacija i podataka između carinskih organa

Član 557h

Radi sprječavanja međunarodne trgovine robom kojom se povrjeđuju prava intelektualne svojine, carinski organ može da razmjenjuje podatke i informacije sa nadležnim organima drugih država na osnovu međunarodnih sporazuma, u skladu sa zakonom.

Razmjenom podataka i informacija iz stava 1 ovog člana omogućava se brzo i efikasno djelovanje u odnosu na pošiljke robe kojom se povrjeđuje pravo intelektualne svojine, a mogu da se odnose na zapljene, trendove i opšti rizik, kao i na robu koja je u tranzitu kroz carinsko područje Crne Gore i čije je porijeklo odnosno krajnje odredište na području drugih država.

Podaci i informacije iz stava 1 ovog člana mogu da sadrže:

- 1) vrstu i količinu robe;
- 2) sumnju u povredu prava intelektualne svojine;
- 3) porijeklo, polazište i odredište robe;
- 4) informacije o kretanju prevoznih sredstava, i to:
 - ime broda ili registarsku oznaku prevoznog sredstva,
 - referentne brojeve teretnog lista ili druge prevozne isprave,
 - broj kontejnera,
 - težinu tereta,
 - opise i/ili šifre robe,
 - broj rezervacije,
 - broj plombe,
 - mjesto prvog utovara,
 - mjesto konačnog istovara,
 - mjesta pretovara,
 - očekivani datum dolaska na mjesto konačnog istovara;
- 5) informacije o kretanju kontejnera, i to:
 - broj kontejnera,
 - status utovara kontejnera,
 - datum kretanja,
 - način kretanja (utovaren, istovaren, pretovaren, unešen, iznešen),
 - ime broda ili registarsku oznaku prevoznog sredstva,
 - broj putovanja,
 - mjesto,
 - teretni list ili drugu prevoznu ispravu.

Uništenje robe i pokretanje postupaka

Član 557i

Roba za koju se sumnja da povrjeđuje pravo intelektualne svojine može da se uništi pod carinskim nadzorom bez prethodnog utvrđivanja da li je pravo intelektualne svojine povrijeđeno, ako:

- 1) je nosilac odobrenja u roku od deset radnih dana ili, u slučaju kvarljive robe u roku od tri radna dana od dana prijema obavještenja o obustavljanju puštanja ili zadržavanja robe, u pisanoj formi, potvrdio carinskom organu da smatra da se predmetnom robom povrjeđuje pravo intelektualne svojine i da je saglasan sa uništenjem te robe;
- 2) deklarant ili držalac robe u roku od deset radnih dana ili, u slučaju kvarljive robe u roku od tri radna dana od dana prijema obavještenja o obustavljanju puštanja ili zadržavanja robe, u pisanoj formi, obavijesti carinski organ da je saglasan sa uništenjem robe, odnosno ne podnese prigovor protiv uništenja robe.

Ako u roku iz stava 1 tačka 1 ovog člana carinski organ nije primio pisano obavještenje nosioca odobrenja da smatra da je pravo intelektualne svojine povrijeđeno i njegovu saglasnost za uništenje robe, odobriće se puštanje robe ili prestanak zadržavanja, bez odlaganja, nakon okončanja svih carinskih formalnosti, osim ako ga nosilac odobrenja obavijesti o pokretanju postupka za utvrđivanje povrede prava intelektualne svojine pred nadležnim sudom.

Ako deklarant ili držalac robe carinskom organu nije dao saglasnost za uništenje robe, odnosno ako nije podnio prigovor u roku iz stava 1 tačka 2 ovog člana, a obaviješten je o zadržavanju robe, taj organ može smatrati da je deklarant, odnosno držalac robe saglasan sa uništenjem.

Ako deklarant ili držalac robe nije dao saglasnost za uništenje u pisanoj formi, odnosno ako je podnio prigovor protiv uništenja u roku iz stava 1 tačka 2 ovog člana, carinski organ o tome, bez odlaganja, obavještava nosioca odobrenja.

Uništenje robe iz stava 1 ovog člana vrši se pod carinskim nadzorom i uz odgovornost nosioca odobrenja u skladu sa zakonom.

Ako su ispunjeni uslovi iz stava 1 ovog člana nosilac odobrenja, bez odlaganja, podnosi carinskom organu zahtjev za uništenje robe pod carinskim nadzorom, sa predlogom datuma, mjesta i načina uništenja robe.

Nadležni carinski organi prije uništenja robe mogu da uzmu uzorke radi korišćenja tih uzoraka isključivo u obrazovne svrhe.

U slučaju iz stava 4 ovog člana, nosilac odobrenja će o pokretanju postupka pred nadležnim sudom zbog povrede prava intelektualne svojine, obavijestiti carinski organ u roku od deset radnih dana ili tri radna dana u slučaju kvarljive robe, od dana prijema obavještenja o zadržavanju robe.

Carinski organ može da, osim u slučaju kvarljive robe, na osnovu opravdanog zahtjeva nosioca odobrenja, produži rok iz stava 8 ovog člana za najviše deset radnih dana.

Nosilac odobrenja je u obavezi da obavijesti carinski organ o odluci donijetoj u postupku koji je pokrenut u skladu sa stavom 8 ovog člana, bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana od dana prijema pravosnažne i izvršne odluke, sa predlogom datuma, mjesta i načina uništenja robe.

Carinarnica odobrava puštanje robe ili prestaje sa njenim zadržavanjem, bez odlaganja, nakon okončanja svih carinskih formalnosti, ako u rokovima iz st. 8 i 9 ovog člana carinski organ nije obaviješten o pokretanju postupka pred nadležnim sudom za utvrđivanje povrede prava intelektualne svojine.

Rano puštanje robe

Član 557j

Ako je carinski organ blagovremeno obaviješten o pokretanju postupaka za utvrđivanje da li su dizajn, patent, topografija poluprovodnika ili biljne sorte bili povrijeđeni, deklarant ili držalac robe može da zatraži od tog carinskog organa da odobri puštanje robe ili okončanje zadržavanja robe prije završetka tih postupaka.

Carinarnica odobrava puštanje robe ili okončava njeno zadržavanje samo ako:

- 1) deklarant ili držalac robe pruži jemstvo, odnosno obezbjeđenje u iznosu koji je dovoljan za zaštitu interesa nosioca odobrenja,
- 2) nadležni sud za utvrđivanje povrede prava intelektualne svojine nije odredio privremenu mjeru, i
- 3) su okončane carinske formalnosti, propisane Carinskim zakonom.

Deklarant ili držalac robe iz stava 1 ovog člana treba da, prije preuzimanja robe, plati troškove nastale u vezi sa čuvanjem i održavanjem te robe.

Uništenje robe

Član 557k

Roba koja se uništava u skladu sa čl. 557i i 557lj ove uredbe ne smije da bude:

- 1) stavljena u slobodan promet, osim ako carinski organ, uz saglasnost nosioca odobrenja, odluči da je to potrebno kako bi se roba reciklirala ili uklonila iz trgovinskih tokova, koristila u humanitarne i edukativne svrhe i radi promovisanja potrebe o zaštiti prava intelektualne svojine, pod uslovima koje utvrdi taj organ;
- 2) iznešena sa carinskog područja Crne Gore;
- 3) izvezena;
- 4) ponovno izvezena;
- 5) stavljena u poseban postupak.

Carinarnica može da odobri da se roba iz stava 1 ovog člana, kreće pod carinskim nadzorom između različitih mjesta unutar carinskog područja Crne Gore radi uništenja te robe pod carinskim nadzorom.

Male pošiljke

Član 557l

Carinarnica obustavlja puštanje ili zadržava robu u malim pošiljkama ako:

- 1) postoji osnovana sumnja da je u pitanju krivotvorena ili piratizovana roba;
- 2) roba nije kvarljiva;
- 3) roba je obuhvaćena rješenjem kojim se usvaja zahtjev;
- 4) nosilac odobrenja je u zahtjevu zatražio upotrebu postupka obustavljanja puštanja ili zadržavanja robe u malim pošiljkama.

Na zadržavanje robe u malim pošiljkama ne primjenjuju se odredbe člana 557d st. 4 do 8 i člana 557e st. 3, 4 i 5 ove uredbe.

Carinarnica obavještava deklaranta ili držaoca robe o obustavljanju puštanja robe ili o njenom zadržavanju robe u roku od jednog radnog dana od obustavljanja puštanja ili zadržavanja robe.

Obavještenje iz stava 3 ovog člana sadrži informacije:

- 1) da će carinski organ uništiti robu ako su ispunjeni uslovi iz člana 557lj stav 1 ove uredbe; i
- 2) o pravima deklaranta ili držaoca robe iz člana 557lj st. 1 i 2 ove uredbe.

Uništenje robe u malim pošiljkama

Član 557lj

U slučaju iz člana 557l stav 1 ove uredbe, zadržana roba može da se uništi pod carinskim nadzorom ako je u roku od deset radnih dana od dana prijema obavještenja o obustavljanju puštanja ili zadržavanju robe deklarant ili držalac robe carinskom organu dao saglasnost, odnosno nije podnio prigovor protiv uništenja robe.

Ako deklarant ili držalac robe carinskom organu nije dao saglasnost za uništenje robe odnosno nije podnio prigovor u roku iz stava 1 ovog člana, a obaviješten je o zadržavanju robe, taj organ može smatrati da je deklarant, odnosno držalac robe saglasan sa uništenjem.

Carinski organ, na zahtjev nosioca odobrenja daje podatke o stvarnoj ili procijenjenoj količini uništene robe i o njenoj vrsti.

Ako deklarant ili držalac robe nije dao saglasnost za uništenje robe, odnosno ako je podnio prigovor protiv uništenja, carinski organ o tome, bez odlaganja, obavještava nosioca odobrenja, kao i o količini i vrsti robe, uključujući dostavljanje fotografija robe, prema potrebi.

Carinski organ, obavještava nosioca odobrenja o imenima i adresama primaoca, pošiljaoca i deklaranta ili držaoca robe, o carinskom postupku i o porijeklu, polazištu i odredištu robe čije je puštanje bilo obustavljeno ili koja je bila zadržana, ako je tom organu podnijet zahtjev, odnosno ako su mu dostupni ti podaci.

Carinarnica odobrava puštanje ili okončava zadržavanje robe, bez odlaganja, nakon okončanja carinskih formalnosti, ako od nosioca odobrenja, u roku od deset radnih dana od dana prijema obavještenja iz stava 4 ovog člana, carinski organ nije primio obavještenje o pokretanju postupka za utvrđivanje povrede prava intelektualne svojine.

Odgovornost nosioca odobrenja

Član 557m

Ako je postupak započet u skladu sa ovom uredbom obustavljen zbog činjenja ili nečinjenja nosioca odobrenja, ako uzorci uzeti u skladu sa članom 557e st. 3 i 4 ove uredbe nijesu vraćeni ili su oštećeni i neupotrebljivi zbog činjenja ili nečinjenja nosioca odobrenja, ili ako je naknadno ustanovljeno da predmetna roba ne povrijeđuje pravo intelektualne svojine, nosilac odobrenja snosi odgovornost za naknadu štete svakom držaocu robe ili deklarantu koji je pretrpio štetu, u skladu sa zakonom.

Carinski organ, na zahtjev nosioca odobrenja koji je obaviješten o obustavljanju puštanja ili zadržavanju robe, dostavlja podatke o tome gdje se i kako ta roba skladišti i o procijenjenim troškovima skladištenja iz člana 197 st. 4 i 5 Carinskog zakona.

XXXXI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za izdavanje Uvjerenja o kretanju robe EUR.1

Član 558

- (1) Uvjerenje o kretanju robe EUR1. ili zamjensko uvjerenje o porijeklu Obrazac A na zahtjev izvoznika ili ponovnih pošiljalaca robe koji još uvijek nijesu registrovani, carinski organ izdaje do 30. decembra 2025. godine.

- (2) Radi omogućavanja bilateralne kumulacije proizvoda porijeklom iz Crne Gore carinski organ izdaje uvjerenja o kretanju robe EUR.1 od 31. decembra 2025. godine.

Odobrenja i druge isprave izdate od strane carinskog organa

Član 559

- (1) Odobrenja i druge isprave koje je carinski organ izdao do dana stupanja na snagu ove uredbe, ostaju na snazi do ponovne procjene odobrenja.
- (2) Odluke na osnovu ponovne procjene iz stava 1 ovog člana carinski organ treba da donose u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ove uredbe.

Obezbjeđenja za plaćanje carinskog duga

Član 560

Obezbjeđenja za plaćanje carinskog duga podnijeta carinskom organu do dana stupanja na snagu ove uredbe, primjenjuju se za:

- 1) garancije, do naznačenog roka važenja,
- 2) ostale oblike obezbjeđenja, do okončanja predmetnog carinskog postupka za koji su položena ili do prestanka važenja odobrenja za sprovođenje tog postupka.

Prilozi

Član 561

Prilozi 1 do 69 čine sastavni dio ove uredbe.

Primjena

Član 562

- (1) Odredbe člana 4 stav 2, člana 21 stav 1, člana 182 stav 2, člana 193 stav 1, člana 221 stav 5, člana 223 stav 5, člana 259 stav 1, člana 262 stav 1, člana 270 stav 1, člana 272 st. 4 i 5, člana 275 stav 1, člana 277 stav 1, člana 281 stav 1, člana 282 stav 1, člana 283 stav 1, člana 284 stav 1, člana 285 stav 1, člana 292 stav 1, člana 293 stav 1, člana 313 stav 2, člana 320 stav 1, člana 328 stav 2, člana 331 stav 2, člana 332 stav 2, člana 335 stav 1, člana 336 st. 11, 12 i 13, člana 338 stav 1, člana 340 stav 3, člana 344 stav 1 i člana 401 stav 1 primjenjivaće se do uspostavljanja elektronskih sistema u skladu sa Zakonom.
- (2) Odredbe člana 70, člana 89, člana 91, čl. 98 do 102, čl. 105 do 108, člana 242 stav 1, člana 397, čl. 529 do 532 i čl. 549 do 552 ove uredbe primjenjivaće se od uspostavljanja elektronskih sistema u skladu sa Zakonom.

Prestanak važenja

Član 563

Danom stupanja na snagu ove uredbe prestaju da važe Uredba za sprovođenje Carinskog zakona ("Službeni list RCG", br. 15/03 i 81/06 i "Službeni list CG", br. 38/08, 28/12, 11/16, 40/17 i 4/19), Uredba o uslovima za odobravanje statusa ovlašćenog privrednog subjekta na carinskom području Crne Gore ("Službeni list CG", br. 38/15 i 45/19) i Uredba o izdavanju uvjerenja koja prate robu pri izvozu, uvozu ili tranzitu ("Službeni list RCG", broj 41/05).

Prestanak primjene

Član 563a

Danom početka primjene ove uredbe prestaje da važi Uredba o postupanju carinskog organa sa robom za koju postoji osnovana sumnja da povrjeđuje prava intelektualne svojine ("Službeni list CG", broj 48/16).

Stupanje na snagu

Član 564

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. januara 2024. godine.

NAPOMENA IZDAVAČA:

Priloge koji su sastavni dio ovog propisa možete pogledati ovdje.

NAPOMENA IZDAVAČA:

Priloge koji su sastavni dio ovog propisa možete pogledati ovdje.